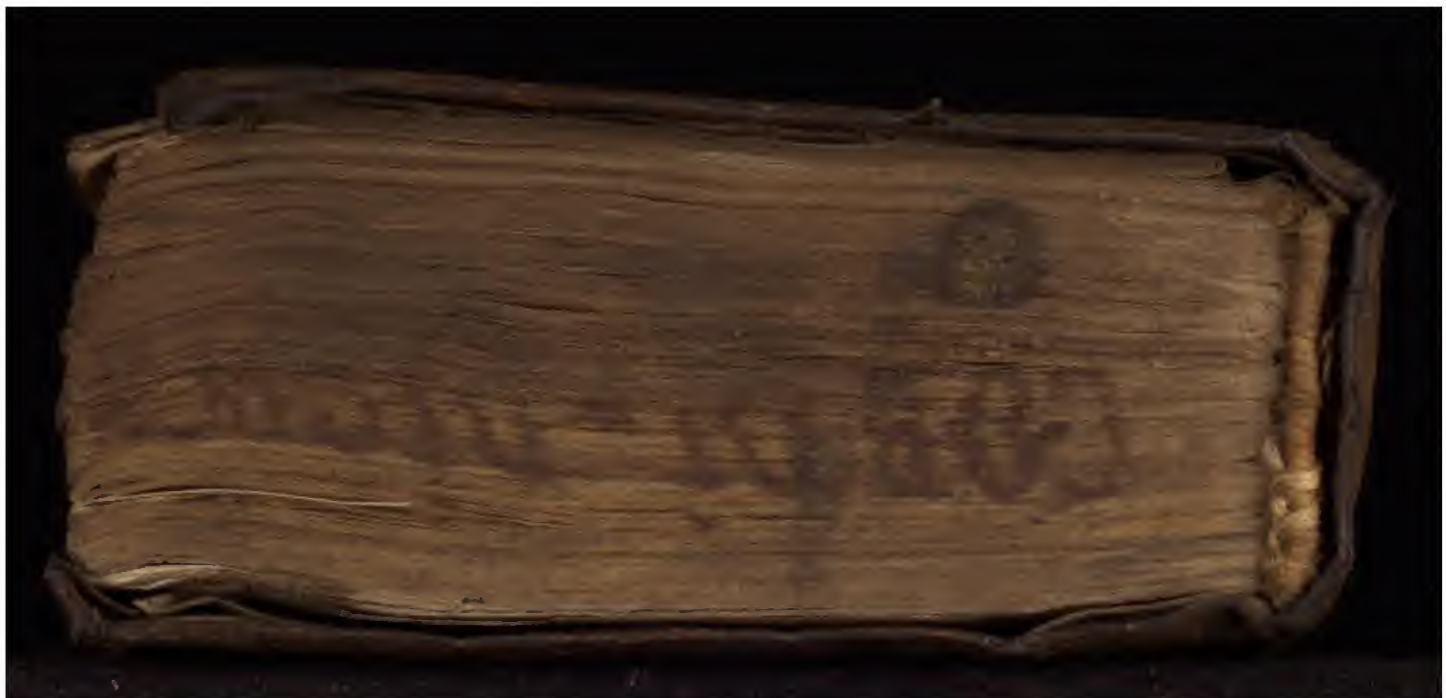

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1594/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1594/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1594/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1594/A

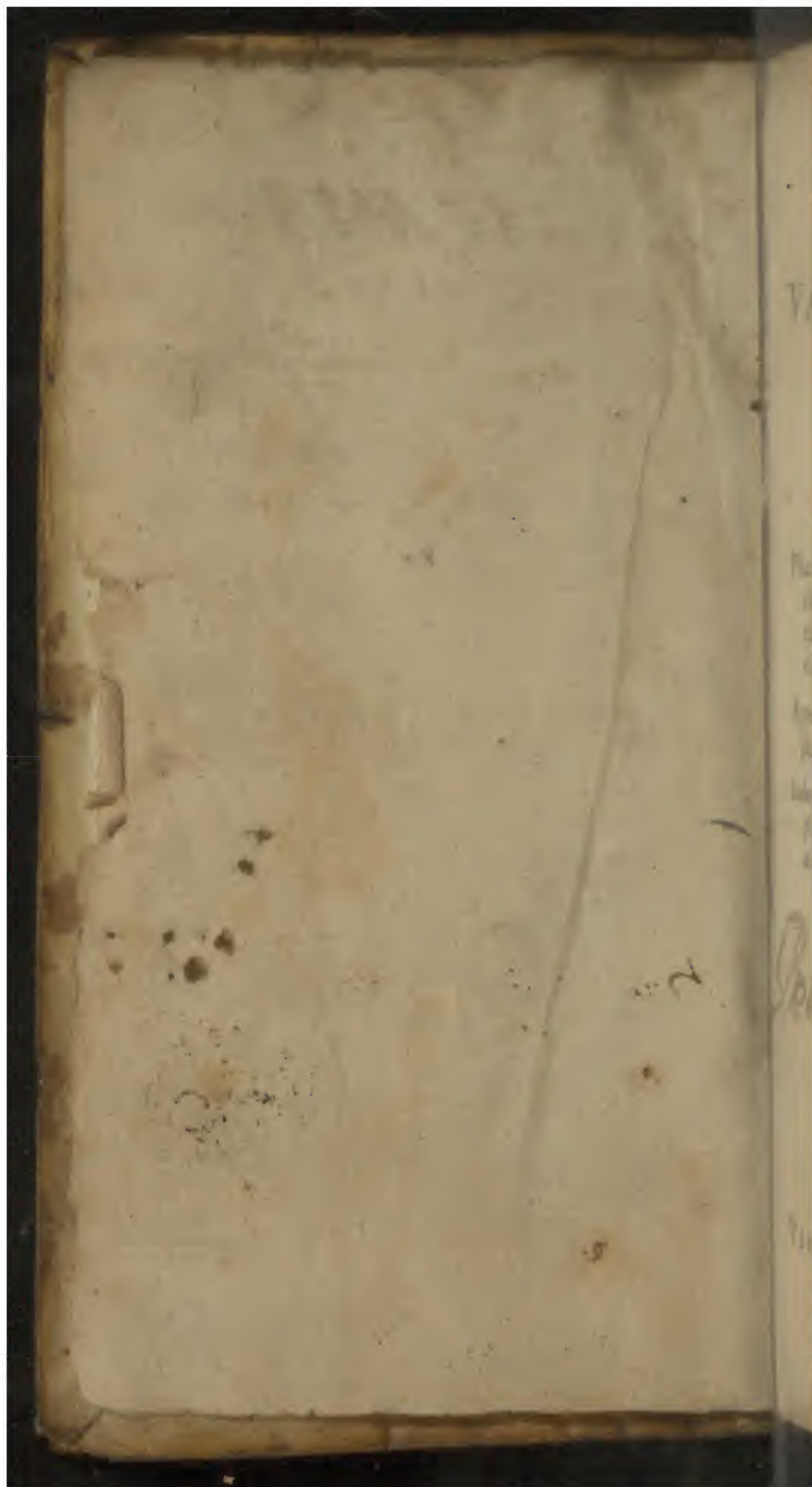
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1594/A

1594

A

L xxxiii cm

P. e. *Archives* *Salmon*
in *1° M. della*
parte di minori
Arifano

Nouum VALERII CORDI

Dispensatorium,

HOC EST,

Pharmacorum conficiendorum ratio: quam
ab ipso olim auctam, nunc à quamplu-
rimis mendis expurgatam in lucem e-
dimus.

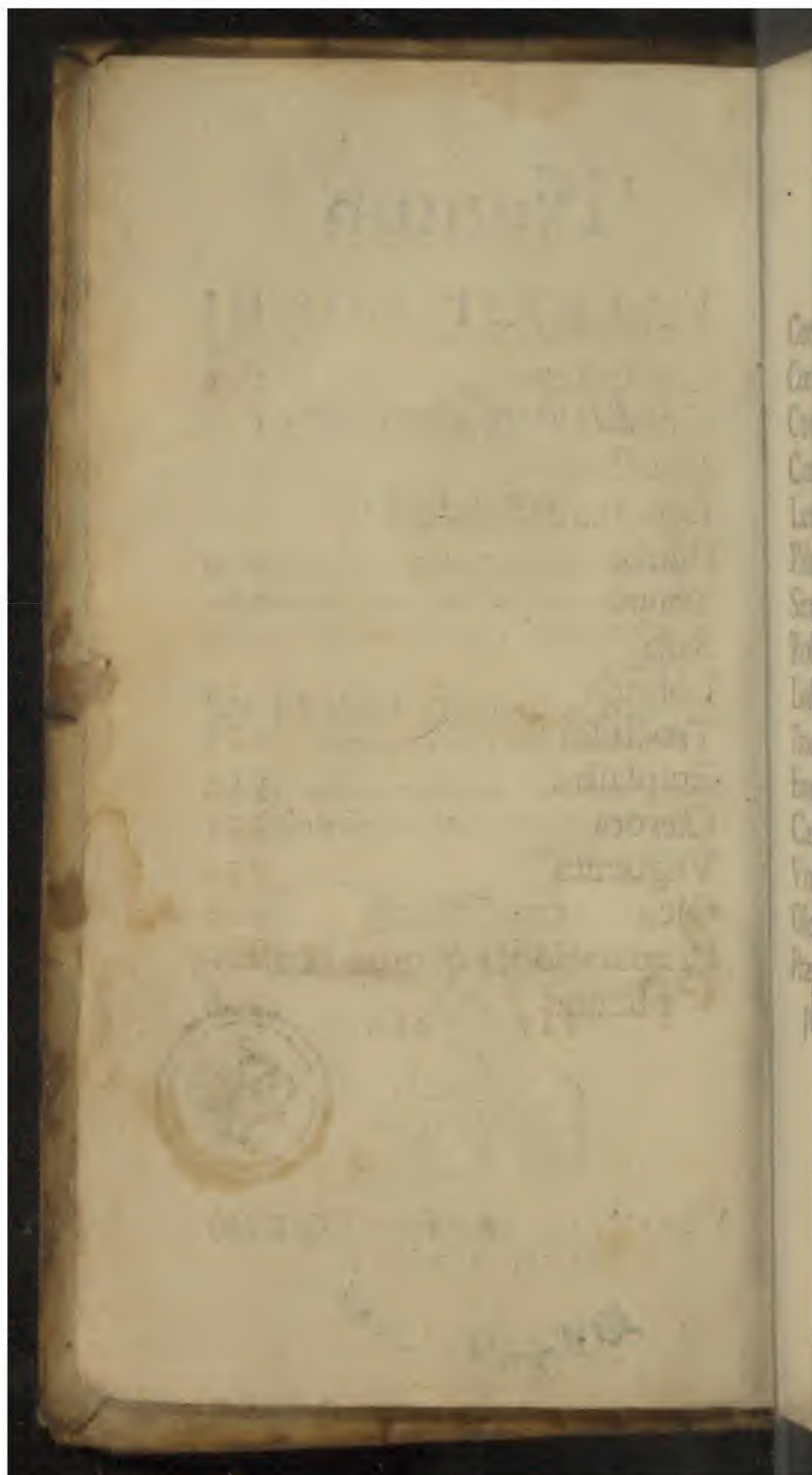
Appendix ex scriptis D. Iacobi Syluij ad
pharmacopolas antea impressa.

Index curationum morborum omnium ab ipsis
pharmacis desumptus, & studiosis medicis ma-
xime necessarius.

VENETIIS, Ex Officina Valgrifiana.
M D L X I I I.

D. Luigi Longo

T I T V L I
dispensatorij.

Confectiones Aromaticæ.	69
Confectiones Opiatæ.	121
Condita	179
Conseruæ	180
Lenitiua & Solutiua	144
Pilulæ	219
Sirupi	251
Rob	288
Lohoch	290
Trochisci	295
Emplastra	317
Carota	331
Vnguenta	334
Olea	366
Præparationes quorundam simplicium	398

A : TITVLI

T I T V L I
Appendicis.

De Collectione, Repositione, & Duratio
ne simplicium. 408

De Adulterationibus simplicium medica-
mentorum cognoscendis. 415

De simplici aliquo absolute scripto, quid
accipiendum. 423

De succedaneis, scilicet, Quid pro Quo.
430

Item, Qualem uirum Pharmacopolam es
se conueniat. 439

Lectori

Medicamenta, quæ ab ipso Cordo
sunt adiecta, ut magis tibi sint in
promptu; hoc * asterisco curauimus
adnotari.

P R A E F A T I O

Ad lectorem.

V M Valerius Cordus, Euritii illius celeberrimi Medici filius, studiorum gratia Italiã petiturus, obiter ad urbẽ nostram Norimbergam peruenisset, atque cum doctis quibusdam ac bonis uiris, præcipuè Medicis, mutuam notitiam, amicitiam, familiaritatemque studiosè cõtraheret, inter cætera, quæ de bonis literis, atque re medica, ultro citroque inter eos familiariter, ut fieri solet, agitata sunt, mentio incidit Dispensatorii quod ipse ex omni genere bonorum authorum, cum ueterum, tum recentium de Pharmacorum omnium, quatenus in usu sunt, conficiendorum ratione collectum, diligenter & emendantissimè conscripserat. Cumque constaret, illud iam antea in aliquot Saxoniae urbibus,

A 3 bus,

Præfatio

bus, præcipuis Medicis approbanti-
bus, in usum publicum fuisse rece-
ptum, interimque tamen ab eo & lo-
cupletatum, & annotationibus cru-
ditis, magis atque magis illustratum,
rogatus fuit à compluribus, ut illud
ipsum etiam nostris Pharmacopolis
impertiret. Cordus autem, etsi ad
iuuandum rem medicam iam tum
mirificè esset accensus; pro sua ta-
men modestia, atque prudentia, non
nihil subuerebatur, priuatam suam
authoritatem ad Pharmacopolas per-
mouendos, ponderis haudquaquam
satis esse habituram. Itaque librum
suum Senatui potiùs offert, tum de-
mum in usum publicum assumen-
dum, cùm esset illius iudicio & au-
thoritate comprobatus. Senatus ue-
rò, pro sua in studiosos omnes pro-
pensione, ac reipublicæ omni ex par-
te iuuandæ diligentia ac sollicitudi-
ne, officium illud Cordi perquàm
gratum habuit, librumque collegio
Medicorum, Cordo præsentè, per-
legendum & examinandum tradi-
dit:

Præfatio

dit: vt si quid mutandum, adiiciendum ve arbitraturi essent, id auctore non modò sciente, verum etiam consentiente fieri posset. Quod cum sedulò ac magna diligentia factum esset, Senatusque ex Medicorum censure iam intellexisset, nihil hætenus absolutius, aut emendatius in hoc descriptionum genere typis in vulgatum esse, librum non solum in publicum edendum, verum etiam Pharmacopolis, vt eum veluti lumen quoddam deinceps sequantur, offerendum esse decreuit. Cuius quidem editioni, hac quoque de causa studiosius inuigilatum, est, ut auctore interim in Italia, dum admetam studiorum suorum quàm acerrimè cõtendit, immatura morte sublato, aliquid tamen illius extaret, quod ingenium eius & industriam posteritati testaretur, eumque ab obliuione vindicaret. Hoc igitur Valerij Cordi, candidissimi & diligentissimi iuuenis monumentum quælecunque, certè non pœnitendum,

A 4 studiose

Præfatio

studiose lector, obuijs ulnis ample-
ctere: & si quid ex eo iuuaberis, (iu-
uaberis autem, nisi fallor, quàm plu-
rimùm) Amplissimo Norimbergen-
si Senatui, cuius liberalitate tibi
communicatur, gratias habe. Sin
autem aliquid in eo displicuerit, ne
authorem mortuum inhumaniter
calumnijs impete, sed absolutiore o-
pere in publicum edendo illum uin-
cere, & nomen eius obscurare con-
tende. Et bene uale.

I N D E X

INDEX COMPOSITO- RVM MEDICA- mentorvm, secundum ordinem Alpha- beti.

ACACIAE succedanea	406
Adipum præparatio	405
Agaricus Trochiscatus	309
Aloes præparatio	398. et 399
Aromaticum Charyophyllum	69
Aromaticum Rosatum	70
Aurea Alexandrina	134
BENEDICTA laxatiua	203
CASSIA extracta sine fol. Senæ	186
Cassia extracta cum fol. Senæ	ibidem
Cassia extracta pro clysteribus	187
Catharticum imperiale	216
Cerotum infrigidans Galeni	331
Cerotum Sandalinum	ibidem
Cerotum stomachale	332
Confectio liberantis	106
Confectio cordialis	108
Confectio Hamech maior	198
Confectio Hamech minor	199
Condita varia	179
Conseruæ	180
Confectio Anacardina	134
Colocynthis præparatio	402
DIANISV Mesuæ	71
Diambra	72
Diathamaron	73
A 5 Diacalamintho	

Index

Diacalaminthon	75
Diacalminthon Galeni	77
Diacimynu	ibidem
Diacinnamomu	78
Dianthus	79
Diamargariton frigidum	80
Diamargariton calidum	81
Diamarenatum simplex	194
Diamarenatum compositum	ibidem
Diamoschu dulce	81
Diamaschu amarum	83
Diagalanga	84
Diapenidion	85
Diaireos Salomonis	86
Diaireos simplex	ibidem
Diatragacanthu frigidum	ibidem
Diatragacanthu calidum	87
Diahyssopu	88
Diacostu	89
Diarhodon abbatis	90
Dialacca maior	91
Diacurcuma maior	93
Diaprasiu	94
Diatrion Sandalon	98
Diaxylo aloes	99
Diatrion pipereon	100
Diazingiber	101
Diacorum	119
Diaolibanu	121
Diacodion Mesuræ	138
Diacodion Actuarii	139
Diacastoriu	141
Diasatyriu Nicolai	146
Diasatyriu Mesuræ	148
Diacitonium	

Compositorum

Diacitonium simplex	181
Diacitonium compositum	182
Diacitonium è succo Citoniorum	183
Diacassia cum Manna	185
Diaprunum compositum	191
Diaprunum Compositum laxatiuum	193
Diacatholicon	195
Diaphœnicon	200
Diaphœnicon in forma solida	201
Diasena	202
Diaturbith cum rhabarbaro	208
Diaturbith maius	ibidem
Diaturbith minus	209
Diacarthamu	ibidem
Diamoron	289
Diamoron Valerij Cordi	ibidem
Dosis Sacchari ad conseruas	181
Dosis specierum ad lib. unâ Sacchari in con fectionibus solidis	69
Dosis specierum ad lib. vnam mellis	132
ELECTVARIVM Ducis	101
Electuarium de gemmis	104
Electuarium Iustinum	105
Electuarium letitiæ Galeni	109
Electuarium lætificans Rasis	110
Electuarium plirisarcoticon	112
Electuarium diapœonias	116
Electuarium resumptiium	117
Electuarium de baccis Lauri	146
Electuarium lenitiium	187
Electuarium lenitiium de Manna	188
Electuarium de Sebesten	190
Electuarium Indum maius	196
Electuarium Indum minus	197
A 6	Electuarium

Index

Electuarium Eleſcoph	204
Electuarium de Pſyllio	205
Electuarium roſatum Meſuræ	206
Electuarium de ſucco roſarum	207
Emplaſtrum Diachylon ſimplex	317
Emplaſtrum Diachylon compoſitum	318
Emplaſtrum Diachylon magnum	319
Emplaſtrum Diachylon paruum	320
Emplaſtrum de meliloto	ibidem
Emplaſtrum Triapharmacum	322
Emplaſtrum Oxycroceum	323
Emplaſtrum Apoſtolicum	324
Emplaſtrum Apoſtolicum aliud	325
Emplaſtrum album coctum	327
Emplaſtrum Grifeum	ibidem
Emplaſtrum viride	328
Emplaſtrum baſilicum magnum	ibidem
Emplaſtrum de cruſta panis	329
Emplaſtrum de baccis Lauri	330
Eſdræ Antidotus Aërij	174
Eſdræ Antidotus Aëuarij	178
Eſulæ præparatio	
FLORES Caſſiæ fiſtulæ ſolutiæ	184
GERſAM faciendi modus	403
HEPATIS lupini præparatio	404
Hiera picra ſimplex	210
Hiera picra cum agarico	ibidem
Hiera picra compoſita	
Hieralogodium	ibidem
Hiera Pachij	214
Hiera picra Raſis ad pilulas cochias	227
INFUſIO Roſarum	260
Infuſio violarum	261
Ioleb roſatum	282
Iuleb	

Compositorum

Iuleb violatum	ibidem
L' A C C A E ablutio	400
Lithontripon	114
Lohoch sanum & expertum	290
Lohoch de Pino	291
Lohoch de Papauere	292
Lohoch de Scilla	293
Lohoch de pulmone vulpis	294
Lohoch ad asthma	ibidem
M A N V S Christi perlata	88
Medulla prunorum acetos.	191
Medulla Ceraforum	194
Mel rosatum	284
Mel Anacardinum	287
Mel emblicorum	ibidem
Mel passularum	ibidem
Medullarum præparatio	405
Mezerei præparatio	402
Michleta	145
Mithridatium Damocratis	166
Mithridatiũ ex Cleopatro & Antipatro	170
Mithridatium Andromachi	173
Miua Cydoniorum simplex	283
Miua Cydoniorum aromatica	283
Musa Enea, siue Egetea vel Zarenea	122
N A S A L I A	118
O E S I P V M faciendi modus	445
Oleum ex ligno Iuniperi	366
Oleum ex Iuniperi baccis	367
Oleum Nardinum simplex	ibidem
Oleum Nardinum compositum	368
Oleum Costinum	ibidem
Oleum de piperibus	369
Oleum Mandragoræ	370 & 371
Oleum	

Index

Oleum Mastichinum	372
Oleum de Euphorbio	ibidem
Oleum Castorei	373
Oleum Scorpionum simplex	374
Oleum Scorpionum compositum	ibidem
Oleum Formicarum	375
Oleum Lumbricorum	ibidem
Oleum uulpinum	ibidem
Oleum de Cappare	376
Oleum de lateribus	377
Oleum de Terebinthina	ibidem
Oleum Tartari	378
Oleum Cytoniorum	ibidem
Oleum sampsuchinum	379
Oleum Vitellorum ouorum	380
Oleum Hyperici	381
Oleum Irinum	ibidem. & 382
Oleum Moschelinum	384
Oleum Rutæ	385
Oleum Anethinum	386
Oleum Chamæmelinum	387
Oleum Lilinum	ibidem
Oleum Narcissinum	ibidem
Oleum Ligustrinum	388
Oleum Sambucinum	ibidem
Oleum Iasminum	ibidem
Oleum Cheyrium	389
Oleum Myrtillorum	ibidem
Oleum Myrtinum	390
Oleum Menthæ	ibidem
Oleum absinthii	ibidem
Oleum rosaceum	391
Oleum uiolaceum	ibidem
Oleum Nymphæatum album	393
Oleum	

Compositorum

Oleum ex Nymphæa citrina	ibidem
Oleum Populinum	ibidem
Oleum Populinum aliud	ibidem
Oleum amygdalarum dulcium	394
Oleum Amygdalarum amararum]	395
Oleum Balaninum	ibidem
Oleum de Cherua	ibidem
Oleum Papaveris	396
Oleum Hyoscyami	ibidem
Oleum spicæ	ibidem
Oleum Laurinum	397
Oleum Sesaminum	ibidem
Oxyfacchara simplex	269
Oxyfacchara composita	ibidem
Oxymel simplex	285
Oxymel compositum	ibidem
Oxymel Scilliticum simplex	286
Oxymel Scilliticum compositum	ibidem
PETROLEUM flauum	397
Petroleum nigrum	398
Philonium maius, siue Romanum	123
Philonium Mesuæ	124
Philonium ex Gale. & Aegineta	125
Philonium Persicum	ibidem
Pilulæ Alephanginæ	219
Pilulæ Assiæret	221
Pilulæ Arabicæ	222
Pilulæ Arthriticæ	ibidem
Pilulæ de Agarico	223
Pilulæ Aureæ	224
Pilulæ Aggregatiuæ	225
Pilulæ Benedictæ	226
Pilulæ Cochix Rafis	ibidem
Pilulæ Colocynthidæ	227
Pilulæ	

Index

Pilulæ ex Eupatorio	228
Pilulæ de Euphorbio	ibidem
Pilulæ foetidæ maiores	229
Pilulæ foetidæ Rasis	230
Pilulæ è fumo terræ	231
Pilulæ de hermodactylis	ibidem
Pilulæ Indæ	232
Pilulæ de Hierâ simplici	233
Pilulæ de Hierâ composita	ibidem
Pilulæ de Hierâ cum Agarico	234
Pilulæ de Lapide Lazuli	ibidem
Pilulæ de lapide Armenio	235
Pilulæ de Mezereo	ibidem
Pilulæ lucis maiores	236
Pilulæ lucis minores	237
Pilulæ Mastichinæ	238
Pilulæ Mastichinæ aliæ	ibidem
Pilulæ de aloë, & mastiche	239
Pilulæ de aloë lota	240
Pilulæ de Rhabarbaro	240
Pilulæ pestilenciales	241
Pilulæ de Sarcocollâ	ibidem
Pilulæ sine quibus esse nolo	242
Pilulæ Imperiales	244
Pilulæ de Opopanaco	245
Pilulæ de quinque generibus Myrobalano- rum	246
Pilulæ de octo rebus	ibidem
Pilulæ de Serapino	247
Pilulæ de Bdellio	248
Pilulæ de Cynoglossa	ibidem
Pilulæ Bechiæ	249
Pilulæ Alephanginæ Valerij Cordi	ibidem
Pilulæ stomachicæ AlKindi	243
Pilulæ	

Compositorum

Pilulæ stomachicæ Mesuæ	ibidem
Pinguedinum præparatio	405
Plumbi lauatio	400
Pulmonis vulpini præparatio	404
Pulpa Prunorum	191
Pulpa Cerasorum	194
Pulpa Cassiæ fistulæ solut.	184
Pulpa Tamarindorum	185
Pulvis ad Epithema cordis	120
Pulvis ad Epithema hepatis	ibidem
Pulvis medicaminis Turbith	216
Pulvis Senæ præparatæ	217
Pulvis aut Tragea laxatiua	ibidem
Pulvis sternutatorius	218
Pulvis ad glandes vel suppositoria	219
REQUIES Nicolai	126
Rosata nouella	115
Rob de ribes compositum	288
Rob de ribes simplex	ibidem
Rob de berberis compositum	ibidem
Rob de berberis simplex	ibidem
Rob Nucum	289
SANGVINIS hirci præparatio	404
Scoriæ præparatio	400
Scammonæ præparatio	401
Sirupus de duabus radicibus	251
Sirupus de quinque radicibus	ibidem
Sirupus acetosus simplex	252
Sirupus acetosus compositus	ibidem
Sirupus acetositis Citri	253
Sirupus acetositis Limonum	ibidem
Sirupus Aranciorum acetosorum	254
Sirupus de agresta	ibidem
Sirupus de Pomis	255
Sirupus	

Index

Sirupus Granatorum dulcium	ibidem
Sirupus Granatorum acetosorum	257
Sirupus de Byzantijs simplex	ibidem
Sirupus de Bizantijs compositus	257
Sirupus de Artemisia	ibidem
Sirupus de Absinthio maior	259
Sirupus infusionis Rosarum	260
Sirupus infusionis Violarum	ibidem
Sirupus de fumaria maior	262
Sirupus de Mentha maior	363
Sirupus de Mentha minor	264
Sirupus de Calamintha	ibidem
Sirupus de Succo Endiuia	265
Sirupus de Endiuia compositus	266
Sirupus de Cichorio cum rhabbaro	267
Sirupus de Iuiubis	269
Sirupus Violarum compositus	270
Sirupus de Succo Violarum	ibidem
Sirupus de Prasio	271
Sirupus de Glycyrrhiza	272
Sirupus de Hyssopo	273
Sirupus de Eupatorio	ibidem
Sirupus de Stœchade simplex	275
Sirupus de Stœchade compositus	ibidem
Sirupus de Epithymo	276
Sirupus de Nymphæa	277
Sirupus de Succo acetosæ	278
Sirupus de Papauere simplex	279
Sirupus de Papauere compositus	ibidem
Sirupus de succo Myrtillorum	280
Sirupus Myrtinus compositus	ibidem
Sirupus de succo Borraginis	281
Sirupus de succo Buglossæ	ibidem
Sirupus de Lupulo	282
	Spodii

Compositorum

Spodij præparatio	403
Species ad suppositoria	219
Squyllæ præparatio	402
Suppositoria seu glandes	219
TEREBINTINAM coquere	406
Theriaca Andromachi	150
Theriacha Andromachi senioris	161
Theriaca Diateflaron	166
Tryphera magna	127
Tryphera minor	128
Tryphera Sarracenica	130
Tryphera Persica	132
Trochisci de Vipera	295
Trochisci Scillitici	ibidem
Trochisci Hedychroi	296. 297. & 298
Trochisci Cyphi	300
Trochisci Ramich	301
Trochisci de Cappare	302
Trochisci de Eupatorio	303
Trochisci Diaion	304
Trochisci Diani	ibidem
Trochisci de Lacca	305
Trochisci Diarhodon	306
Trochisci de Rhabarbaro	ibidem
Trochisci de Berberis	307
Trochisci Gallix Moscatæ	ibidem
Trochisci aliptæ Moscatæ	308
Trochisci de Agarico	ibidem
Trochisci de Myrrha	310
Trochisci Alkekengi	ibid.
Trochisci de Rosis	311
Trochisci de Camphora	312
Trochisci de Terra sigillata	313
Trochisci de Spodio	314
Trochisci	

Index

Trochisci de Absinthio	315
Trochisci Alhandali	ibidem
Trochisci de Caraba	309
Trochisci Bechii albi	316
Trochisci Bechii nigri	317
VNGVENTVM Agrippæ regis	335
Vnguentum Apostolicon	ibidem
Vnguentum Arogon	336
Vnguentum Martiannm	338
Vnguentum Martianum magnum	342
Vnguentum Martianum paruum	346
Vnguentum album	347
Vnguentum Dialthæa simplex	348
Vnguentum Dialthæa compositum	349
Vnguentum Aegyptiacum	ibidem
Vnguentum aureum	350
Vnguentum citrinum	ibidem
Vnguentum Populeon	352
Vnguentum fuscum	359
Vnguentum Diapompholygos	ibidem
Vnguentum Comitissæ	360
Vnguentum de Artanita maius	361
Vnguentum de Artanita minus	363
Vnguentum potabile	364
Vnguentum rosatum Mesux	ibidem
Vnguentum pectorale	365
Vnguentum album caphuratum	ibidem
Vnguentum rubeum caphuratum	ibidem.

*Finis Indicis medicamentorum
compositorum.*

INDEX SIMPLICIVM

quæ in hoc libro declarantur.

ABSINTHIVM Ro-	Bedeguar	274
manum 261	Borax	351
Albatheca 311	Branca Vrsina. 144. &	
Acorus. 119 160. et 162	340	
Acacia 160. & 168	Bunias	158
Acini 361	Buglossa domestica	206
Adiantum nigrum 188	Buglossa vulgaris	282
Agresta 244	CARDAMOMVM 71	
Alypias 144	Carpobalsamus	74
Alleluia 342	Carpobalsami succeda	
Amomū 137 160 et 199	nea	75
Amarena Cerasa 194	Calamintha montana	
Amaracus 345	76. & 265	
Amentum dulce 251	Calamintha campestris	
Amylum 85	76. & 275	
Anthophylli 74	Cassia lignea 97. et 159	
Anguria 190	Calamus Vnguentarius	
Anchusa 383	301	
Anthera 314	Carduncellus	341
Aristolochia tenuis 160	Camphorata	342
Aristolochia rotunda	Cathengit	363
167	Cardina	374
Arum 403	Centumneruia	340
Arceuthides 301	Camadrys	123
Artanita 362	Chamamelum	319
Aspalathus 297	Chamapitys	159
Aspalathi loco quid 299	Calcitis	160
Asarum 90	Chalcucēcacumēos	326
B ALSAMITA 96	Cherua	395
& 240	Cinnamum	383
Baucia 150	Coma	158
Bardana 353	Coslus	74. & 90
Balanus Myrsica 395	Condita varia	179
	Conserua	

Index

Conserua	180	Glycyrrhiza	70
Conseruarum facienda		Glutē alchanath	320
rum ratio	181	Granum Ben	395
Conyza	337	HALVS, aut halum,	
Crocus Cilicius	158	sive alum	140
Cretanius agrestis	180	Herba paralysis	341
Crispula	142	Herba Crassula	ibid.
Crinon	383	Herba Moschata	342
Cyperus rotundus & lō		Herba S. Maria	341
gus	100. & 101	Herba venti	345
Cydea glycyrrhiza	164	Herba Thurca	341
Cyminiū Carmenū	228	Helenium	383
Cymbalaris	353	Hypocisthis	139
DAVCVS Creticus		IARVS	337
97. 160. & 165		Iasminis flos	388
Denarius quid	215	Iris Illyrica	128
Dentalium	351	LACRYMA Terebin-	
Dictānus Creticus	158	thi.	164
Dictānus vulgaris	251	Lapis Armenus	203
Diploma, id est, uas du		Leureola	338
plex	367	Lapat holum	341
ELATERIVM	235	Lepis Chalku	316
Endiua uera	265	Lingua auis	131
Enthabium	351	Lingua ceruina	346
Esbrium	345	Libanotidis species	172
Eupatoriū	255. & 274	Ligustrum	388
FILIX	363	Libra medicinalis	469
Folium	70. 174. & 196	Limatura auri	75
Felia Caryophyllo.	203	Luph planum, & Luph	
Flos aris	336	crispum	149
GALANGA ruffa	69	MABATH & MATI-	
Galanga magna	70	cum	164
Galle Cypressi	314	Malabatrū	159 et 145
Gallion	174	Marum	296
Gersa serpentaria	352	Marathrum	346
		Mamera	

Simpl icium

Mamera	279	Opobalsamum	158
Malum terra	215	Opobalsami succedane-	
Matris filua	341	um	ibidem
Maturella	ibidem	Opiū in oleo dissolui nō	
Mandragora	353	potest	372
Men 137. 139. &	164	Origanū Persu	129. 228
Mel Tabarzet	292	PARIETARIA	187
Menthastrum	310	Pelecinus	172
Mētha Saracenica	341	Petroleum	144. et 398
Mira solis	331	Petroselinū Maced.	76
Moschocarion	321	Phu	137. & 164
Moschus	71	Phyllon	171
Mucharus	261	Pimpinella	346
Muxus sapor	263	Piper nigrū	76. 158
Myrrha Trogloditica		Ponderū dispensatio in	
137. & 158		confectionibus	69
Mythus	347	Polium motanum	159
N A R D V S indica		Politricon	341
172. & 174		Pompholigos	359
Nardus Cel. 128 et 168		Prasium viride	326
Napus 137. & 149		Propopolis	325
Nasturtium album 218		Prunus sylvestris	361
Neremisch	111	Pseudodictānus est fra-	
Nerion	177	xinella	251
Nitrum	351	Pulpa seminis Asparagi	
Nigra spina	165	et Brusci debet accipi	
Nucleus seminū quid 80		et nō nuclei ossei 204	
Nux Indica musc. 386		Pulicaria	387
Nymphaea	278	Pulegium ceruinū	310
OBOLVS quid 172		RAVED seni	225
Ocimum citratum 82		Rha Ponticum	158
Oesypus 320. & 362		Rhodostagma	304
Olusatrum 103		Rhus 141. &	177
Omphacinū oleum 380		R icinum	396
Onychis	301	Rubus Idæus	290

S A N.

Index

SANDALVM	ma-	Spina nigra	166
chorixi	70	Spargula	240
Sampsuchus	296	Spodium	403
Saliunca	75	Squama aris	325
Saccharū tabarxeth	79	Styrax rubea	159.143
Saxifrag.	96.216et259	& 308	
Saphyrus,	105	Succus Eupato.	93.226
sarda gemma	ibidem	Succhaba	274
Sal Hammoniacum	144	Succus Borruginis et Bu	
Sagapenu	146.et161	glosse	281.&282
Satyrium	147	Succus Scille	319
Sanguisorba	284	Syson	177
Schoenanthū	89.et92	TAMARISCVS	129
Scoria ferri	129	Testiculi vulpis	149
Scincus	147	Tetrahit	341
Scordion	158	Thamar quid	74
Scariola	91.98.278	Thus masculum	121
Scolopendrium	303	Thymiana Hammonia	
Scatuncellum	353	cum	176
Seselios	76.159	Thlaspi	159
Seseli tenue quid	165	Thereniabin	236
Seta cruda	85	Tribuli aquatici	335
Secacul	119.&131	Thymbra	78
Seitaragi Indum	131.&	VAS duplex	367
230		Venter mergi	177
Sextarius	139 345. &	Vermicularis	353
383		Vipera	158. & 295
Semen bulbi	147	Viscus quercinus	325
Semen rosarum	314	Vlmus	318
Sinonum	97. & 337	Vmbilici marini	351
Sicilicus	141	Vua lupina	359
Sigillum Lemnium	159	ZVRVMBETH	105
Sisymbrium	100.&380		
Smaragdus	105		
Sorba	361		

FINIS.

Ponderum

I
EDICAMENTORVM

OMNIVM COMPO-

SITORVM,

Quæ in hoc opere continentur,
facultates.

A

Bortum prohibet.

Vnguentum comitissæ.

Aduersionis morbos pro-
hibet.

Tryphera persica

Vnguentum album.

Aegritudo lege morbos

Aegritudinibus omni-

bus frigidis tempore frigido nocentibus con-
fert.

Diacastoriu

Aegritudines antiquas sanat

Diacurcuma maior

Rosata nouella.

Theriaca

Hieralogodion.

Aegritudini ex humore crudo orta confert.

Diaphœnicon.

Aegritudinibus biliosis est utile

Electuarium rosatum.

Aegritudini pituitosa & melancholica prosunt

Pil. de colocyntide

A

Aegritudin i

Medicamentorum

Aegritudini melancholica profunt

Pilulæ indæ

Pilulæ de lapide lazuli.

Aegritudini pituitose sunt utiles

Pilulæ foetidæ maiores.

Pilulæ de sarcocolla.

Aegritudines frigidas iuuat

Oleum de castorio

Oleum laurinum.

Albaras curant.

Pilulæ foetidæ maiores.

Alphis conueniunt

Pilulæ foetidæ maiores.

Alui recrementa mediocriter mouent.

Hiera picra simplex.

Alui profluuium est utile

Diacodion Actuarij

Syrupus de agresta

Syrupus de mentha maior

Syrupus de succo myrtillorum

Trochisci de berberis.

Gallia muscata

Oleum de cherua

Aluum subducit

Diacassia cum manna

Pilulæ aureæ

Syrupus infusionis uiolarum

Trochisci diaion

Vnguentum de artanita maius

Oleum balaninum.

Aluum lege Venter

Anhelosis medetur

Diatragacantha calidum

Philonium Mesuæ

Oleum

Facultates

3

Oleum irinum

Anima defectioni confert

Diaxiloaloes

Electuarium de gemmis

Electuarium pliris arcoticon

Trochisci ramich.

Antraci prodest.

Syrupus de cichoreis cum reubarbaro.

Apostemata maturat

Diachylon compositum

Oleum lilinum

Apostemata dura resoluit

Oleum irinum

Oleum anethinum.

Apostematum ruptorum saniem abstergit

Emplastrum diachylon compositum.

Apostemata gutturis, & pectoris resoluit

Cassia

Apoplecticis confert.

Theriaca

Mitridatum

Appetentiam excitat.

Cerotum stomachale Galeni

Oleum menthæ

Oleum absinthij

Pilulæ stomachicæ

Syrupus de absinthio

Syrupus de cichorio cum reubarbaro

Miua citoniorum aromatica

Trochisci de absinthio.

Arenam expellit

Electuarium iustinum

Arena lege Calculus, & lapis

Arteriis est adiumento.

A 2

Diatha-

4 Medicamentorum

Diathamaron

Theriaca

Diaciminum.

Arterias lenit.

Diaolibanu

Arteriam asperam lenit

Oleum papaueris

Arthritidi confert

Oleum de piperibus

Pilulæ foetidæ maiores

Pilulæ de hermodactilis

Vnguentum martianum magnum

Vnguentum martianum paruum.

Arthritidi calida prodest

Electuarium rosatum

Arthritidis dolorem sedat

Oleum uulpinum

Oleum populinum.

Articulos inuat

Diarubra

Articulos à pituita purgat

Benedicta laxatiua

Pilulæ foetidæ maiores.

Articulorum dolores sedat

Electuarium elscopoli

Pilulæ arthriticæ

Pilulæ de colocynthide

Pilulæ de opopanaco

Vnguentum arogon

Oleum de euphorbio

Petroleum flauum.

Articulorum morbos calidos inuat

Electuarium de succo rosarum

Articulorum morbos curat.

Hiera

Facultates

5

Hiera pachij.

Articulus lege iunctura

Asclitem per urinas mouent

Trochisci de lacca.

Aspera leuigat

Oleum sesaminum

Vnguentum citrinum.

Asthmaticis prodest

Diamargarita frigidum.

Diatragacantha calidum

Diaprasii

Electuarium pliris arcoticon

Lohoch ad asthma

Mitridatium

Oleum irinum

Pilulæ de agarico Mesuræ

Pilulæ assaieret cum agarico.

Pilulæ de hiera cum agarico

Syrupus de calamintha

Syrupus de prassio

Theriaca

Auditum amissum recuperat

Oleum amygdalarum amararum.

Aurium diuersas distemperantias emendat

Hierapicra composita

Mitridatium.

Philonium maius

Aurium dolores sanat

Oleum amygdalarum amararum

Oleum balaninum

Oleum de cherua

Oleum irinum

Pilulæ sine quibus esse nolo

Aurium tinnitum tollit

A

3

Oleum

6 Medicamentorum

Oleum amygdalarum amararum

Oleum balaninum

Oleum irinum Nicolai.

B

B *Illosas excretionēs sistit*
Rob de ribes simplex
Rob de ribes compositum
Rob de berberis simplex
Rob de berberis compositum
Bilis lege cholera

C

C *Echexiam emendat*
Diacurcuma maior
Theriaca diateffaron.
Calculos comminuit

Aurea alexandrina

Theriaca

Mitridatium

Oleum de piperibus

Electuarium iustinum

Calculosos purgat

Diaprasium

Electuarium iustinum.

Calefactionem desiderantibus opitulatur

Oleum iasminum

Oleum rutæ

Oleum uulpinum

Oleum de piperibus

Calorem natium suscitatur

Diarubra

Electuarium

Facultates

7

Electuarium latificans.
Calorem refrigerat
 Syrupus acetosus simplex
 Cassia
 Oleum rosatum
 Vnguentum populeon.
Caniciem moratur
 Oleum costinum
Caniciem ardet
 Electuarium lætitiæ
 Oleum ligustrinum.
Canis rabidi morsus sanat
 Mitridatium.
Capitis diuersas passiones curat
 Diaolibanu
 Aurea alexandrina
 Hiera picra composita
Capitis dolores sedat
 Aurea alexandrina
 Cerotum infrigidans Galeni
 Diacorum
 Diacastoriu
 Electuarium de psyllio
 Electuarium rosatum
 Hiera logodion
 Hiera pachij
 Philonium romanum Mesuæ
 Pilulæ arabicæ
 Theriaca
 Vnguentum martianum magnum
 Vnguentum rosatum
 Oleum mandragoræ
 Oleum de euphorbio
 Oleum populinum

A 4 Oleum

8 Medicamentorum

Oleum laurinum.

Capitis doloribus praeservans

Pilulae mastichinae

Capitis vitia emendant

Pilulae aggregatae

Pilulae de hiera composita

Caput optime purgat

Catharticum imperiale

Pilulae aureae

Pilulae cochiae

Pilulae de octo rebus

Pulvis senae praeparatae.

Caput purgat à phlegmate cum cholera mixto

Oleum nardinum simplex

Trochisci de agarico

Capitis vitis frigidis medetur

Diahyssopus

Mitridatium

Pilulae lucis maiores

Unguentum martianum magnum.

Capitis defuxiones sistit

Aurea alexandrina

Rob nucum

Cardiacis confert

Dianthus

Aurea alexandrina

Pulvis ad epithema

Hiera logodion

Rosata nouella

Lege Animae defectioni confert

Carnem consumptam restaurat.

Unguentum apostolicon

Unguentum aegyptiacum

Emplastrum de meliloto

Carnem

Facultates

9

Carnem mortuam consumis
Vnguentum apostolicum
Carnem duram mollis
Vnguentum apostolicum
Catharrum prohibet
Philonium Mesuæ
Catarrho succurrit
Syrupus de papauere simplex
Syrupus de papauere compositus.
Catalepticis prodest
Theriaca
Cerebrum confortat.
Theriaca
Cerebrum roborat
Trochisci galliæ muscatæ
Oleum maltichinum
Oleum myrtinum
Cerebri dolorem dissipant
Pilulæ elephanginæ
Cerebri malis frigidis succurrit
Diamoschu dulce
Electuarium de gemmis
Oleum de euphorbio
Oleum nardinum simplex
Syrupus de stœchade
Theriaca diateffaron
Cerebrum purgant, & roborant
Oleum sampsuchinum
Pilulæ de aloe lota
Pilulæ stomachicæ
Cerebrum purgant à phlegmate cum cholera mixto
Trochisci de agarico
Cervicis dolorem mitigat
A 5 Emplastrum

10 Medicamentorum

Emplastrum apostolicum

Cholera obstitit

Electuarium resumptivum

Electuarium lenitivum de manna.

Cholera digerit

Syrupus acetosus simplex

Cholera educit

Cassia

Cassia cum manna

Catharticum imperiale

Diaphœnicon

Diacartamu

Diaprasiu.

Electuarium de psyllio

Diaturbit cum reubarbaro.

Electuarium rosatum

Electuarium de succo rosarum

Pilulæ aggregatiuæ

Pilulæ assaiaret

Pilulæ de quinque generibus

Pilulæ sine quibus

Pulvis laxat.

Cholera crassam incidit

Syrupus acetosus compositus

Cholera æstum mitigat

Syrupus acetosiratis citri

Cholera acrimoniam obtundit

Syrupus de succo uiolarum

Syrupus de nymphaea

Trochisci ramich.

Cholera phlegmaticam, & melancholicam educit

Electuarium lenitivum.

Chæradas mollit, & iuuat

Empla-

Facultares

II

Emplastrum diachylon simplex

Cibi inappetentiam summè corrigit

Diambra

Diacalaminthen Mesuæ

Syrupus de cichorio cum reubarbaro.

Cibum in ventriculo continuat

Emplastrum de crusta panis

Miua citoniorum

Cicatrices extenuat

Oleum balaninum

Oleum de cherua

Vnguentum citrinum

Coeundi desiderium auget

Diasatyriu Oleum formicarum.

Lege Venerem auget

Cæliacis suluenit

Diacodion Actuarij

Philonium maius.

Cogitationes malas compescit

Electuarium lætificans

Colice prodest

Aurea alexandrina

Electuarium de baccis lauri

Electuarium indum

Musa Enea

Philonium Mesuæ

Pilulæ foetidæ maiores

Colicis cruciatibus confert

Diaphœnicon

Electuarium ele Scopoli

Oleum de piperibus

Oleum myrtillorum

Oleum nioschelimum

Oleum rutæ

A

6

Oleum

Oleum lilinum

Oleum rutæ

Colorem pallidum emendat

Confectio anacardina

Diaprasium

Electuarium lætitiæ

Diacitonium compositum

Hierapicra simplex

Oleum nardinum

Oleum costinum

Triphera minor

Triphera sarracénica

Comitialibus prodest

Aurea alexandrina

Electuarium plirisarcoticon

Hiera pachij

Diamoschu dulce

Lege epilepsie confert

Complexioni cuilibet calidæ confert

Syrupus de endiuiâ compositus

Lege Intemperiem

confortat

Electuarium resumptiuum

Pilulæ mastichinæ

Lege animi defectioni, cardiacis confert

Concoctionem iuuat

Cerotum stomachale Galeni

Aromaticum rosatum

Diacyminu

Diacinamomu

Diagalanga

Diatragacantha calidum

Diaxiloaloes

Diahissopus

Electua-

Electuarium lætitiæ
Electuarium de gemmis
Miuu citoniorum aromatica
Pilulæ elephanginæ
Pilulæ stomachicæ
Oleum de mentha
Tryphera sarracenica
Conualescentibus auxiliatur
Aromaticum rosatum
Diamargariton frigidum
Dianthus
Conuulsionibus est utile
Vnguentum arogon
Vnguentum santalinum
Cor confortat
Aromaticum charyophyllatum
Syrupus infusionis rosarum
Syrupus de cichorio cum reubarbaro
Syrupus de succo buglossæ.
Cor imbecillum roborat
Diambra
Oleum myrtinum
Syrupus de pomis Mesuæ
Syrupus de succo borraginis
Trochisci galliæ muscatæ
Ad cordis supercalefactionem ualeat
Syrupus de endiuia compositus
Syrupus de succo acerosæ
Cordis palpitacioni, uel tremori medetur
Electuarium de gemmis
Syrupus de pomis Mesuæ
Syrupus de succo borraginis
Diamoschu dulce
Cordis calori, & siccitati confert

Rosata

14 Medicamentorum

Rosata nouella

Cor in peste praeseruat

Confectio cordialis

Cordis malis frigidis prodest

Diaxiloaloes

Electuarium de gemmis

Corporis malo habitui est utile

Syrupus de eupatorio

Corporis dolores omnes sedat

Mitridatium

Oleum cheyrinum

Ad Corporis imbecillitatem omnem est efficax

Diambra

Corporis perfrictionem omnem discutit

Diambra

Corporis frigiditati omni est utile

Oleum moschelimum

Corporis malis frigidis prodest

Vnguentum arogon

Vnguentum martianum

Corporis noxam omnem calidam emendat

Diarrhodon abbatidis

Corporis odorem commendat

Diacitonium compositum

Oleum costinum

Oleum nardinum

Trochisci de gallia muscata

Tryphera Saracenica

Corpus totum incorruptum ducit, & custodit

Theriaca

Corpus totum perpurgat

Electuarium lenitiuum de manna

Coxendicum resolutioni medetur

Vnguentum martianum

Cutis

Facultates

15

Cutis morbos sanat
Syrupus de fumo terræ
Cutis fæditatem remouet
Confectio hamech maior
Confectio hamech minor
Oleum ex ligno iuniperi
Oleum sambucinum
Cutis liuorem emendat
Vnguentum martianum
Cutis uitijs omnibus prodest
Syrupus de fumo terræ
Oleum uitellorum ouorum.

D

D *A Emoniacis prodest*
Hiera logodion
Delicatis est optima
Cassia cum manna
Cassia pro clysteribus
Dentium corrosioni est remedium
Musa enea
Dentium dolorem mitigat
Aurea alexandrina
Diamoron
Diaprasium
Mitridatium
Musa enea
Oleum rosaceum
Diaphragmati succurrit
Mitridatium
Digestionem confortat
Oleum de citonijs
Digestionis tarditatem accelerat

Musa

16 Medicamentorum

Musa enea. Theriaca diateffaron.

Digestio lege Concoctio

Dolorem uehementer sedat

Emplastrum de meliloto

Oleum anethinum

Oleum mastichinum

Oleum rutæ

Oleum chamæmelinum

Oleum populinum

Vnguentum martianum magnum

Malè dormientibus est utile

Oleum mandragoræ

Lege somnum prouocant.

Dorsi dolorem sedat

Oleum de lateribus

Oleum uulpinum.

Duritias emollit

Emplastrum diachylon simplex

Emplastrum diachylon compositum

Diachylon magnum

Oxicroceum

Oleum anethinum

Oleum irinum

Oleum sisaminum

Vnguentum martianum

Dysentericis prodest

Diacodion Actuarij

Michleta

Mitridatium.

Dysuriam soluit

Lithontripon.

E

Elephantia est presidio

Confectio

Confectio hamech maior
 Confectio hamech minor
 Pilulæ indæ
 Syrupus de epithymo
 Empycis prodest
 Diatragacanthu calidum
 Diahyssopus
 Diaulibanu
 Epilepsie confert
 Diacaistoriu
 Hiera logodion
 Mitridatium
 Oleum de piperibus
 Oleum de lateribus
 Petroleum flauum
 Rosata nouella
 Syrupus de stæchade
 Theriaca
 Theriaca diatestaron
 Erysipelata exiccat
 Vnguentum diapompholygos
 Vnguentum rosatum
 *Excreta humores difficiles extenuat & edu-
cit*
 Lohoch de scylla
 Syrupus de hyssopo
 *Excoriat ex calciamentis uel alia de re mo-
detur*
 Emplastrum album coctum
 Extenuat uires restaurat
 Electuarium resumptiuum.

F

Faciem terget, & erugat

Oleum

18 Medicamentorum

Oleum tartari

Vnguentum citrinum

Faciei maculas emendat

Oleum amygdalarum amararum

Oleum amygdalarum dulcium

Oleum balaninum

Faucium rheuma lenit

Diaolibanu

Faucium exasperationibus medetur

Diatragacanthu frigidum

Iulep uiolatum

Oleum amygdalarum dulcium

Pilulæ bechiæ.

Febrem sedat

Electuarium resumptium.

Diacassia cum manna.

Febri ardenti prodest

Manus christi perlata

Febri acuta confert

Diacatholicon

Diaprunum non laxatium

Electuarium de scbesten.

Syrupus infusionis uiolarum

Tryphera persica.

Febris acuta, & peracuta typos sedat

Requies Nicolai.

Febribus ardentibus, & curatu difficilibus auxiliatur

Cerotum infrigidans Galeni

Electuarium de psyllio

Lohoch de papauere

Syrupus acetositis citri

Syrupus de nymphaea

Febribus biliosis cum alui fluore conferunt

Trochi-

Facultates

19

Trochisci de spodio

Febris calorem mitigat

Cassia

Electuarium de sebesten

Iulep rosarum

Syrupus acetositatis limonum

Syrupus infusionis rosarum

Oleum papaueris

Febri diurnae confert

Oxifacchara composita

Pilulae aggregatae

Pilulae de reubarbaro

Trochisci de eupatorio

Trochisci de absinthio

Trochisci de lacca

Febribus diuturnis, & compositis auxiliatur

Diaphenicon

Febri erratica confert

Oxifacchara simplex

Februm frigora, & rigores sedat

Oleum anethinum

Oleum castorei.

Febri pura, & continue prodest

Electuarium de sebesten

Febri cholericæ confert

Syrupus de quinque radicibus

Syrupus de agresta

Syrupus granatorum acetosorum

Syrupus de succo acetosæ

Febribus cholericis interpollatis confert

Electuarium de sebesten

Pilulae de eupatorio maiores

Febri humerali est auxilio

Electuarium lenitium

Febri

Febri pestifera resistit

Syrupus acetosus simplex

Syrupus acetositatis citri

Syrupus decichorio cum reubar.

Syrupus de succo acetosæ

Febri pituitosa confert

Syrupus de quinque radicibus

Syrupus granatorum acetosorum.

Febri quartana prodest

Diasena

Mitridatium

Oximel scylliticum compositum

Pilulæ indæ.

Febris quartana typos arceat

Aurea alexandrina

Requies Nicolai

Febri quotidia confert

Mitridatium

Oximel scylliticum compositum

Syrupus de quinque radicibus

Syrupus granatorum acetosorum

Febris quotidiana typos sedat

Requies Nicolai.

In Febribus sitim, & calorem mitigat

Pulpa prunorum.

Febri tertiana confert

Electuarium de succo rolarum

Febris tertiana typos remouet

Aurea alexandrina

Requies Nicolai.

Fistulis est utile

Vnguentum aegyptiacum

Vnguentum apostolicum

Flatus discutit.

Dialacca

Facultates

21

Dialacca maior
 Eleſtuarium eleſcopoli
 Syrupus de abſinthio
 Syrupus de artemiſia
 Thryphera ſaracenica
Flatus craſſiores expellit
 Diagalanga
Lege uentofitatem diſſoluit
Fluxum ſedat
 Oleum de cytonijs
 Diacitonium ſimplex
Lege Alui profluuium eſt utile
Fluxum ſanguinis retinet
 Trochiſci de carabe
Lege Sanguinis fluxum.
Feminis dolores ſedat
 Oleum hypetici.
Fætozem corporis remouet
Fetum mortuum expellit
 Theriaca.
Forme corrupte conferunt
 Trochiſci de reubarbaro
 Tryphera minor.
 Diacitonium compositum
Lege corporis odorem commendat
Frigus emendat
 Pilulæ imperiales
 Syrupus de artemiſia
 Theriaca

G

Gengiuarum noxas curas
 Diamoron

Genuum

22 Medicamentorum

Genuum dolores sedant

Oleum de lateribus.

Honagra conferunt

Pilulæ fœtidæ maiores

Pilulæ de opopanaco.

Gonorrhœam emendat

Diaolibanu.

Grauidam præseruat abortu

Philonium persicum

Grauidarum uomitum reprimis

Syrupus de agresta

Gustum excitat

Diacitonium simplex

Lege Appetentiam.

Guttur lenit

Cassia

Lohoch de papauere

Oleum sesaminum

Pilulæ bechiæ

Syrupus infusionis uiolarum

Gutturis apostema resoluit

Cassia

H

H *AE*morrhoides sanat

Michleta

Oleum irinum Nicolai

Pilulæ de bdellio

Tryphera sarracenica.

Hemorrhoidarum sanguinem retinet

Philonium persicum

Trochisci de carabâ

Tryphera persica

Vnguentum

Facultates

23

Vnguentum comitissæ

Hæmorrhagiam omnem cohibent

Trochisci ramich

Trochisci de terra sigillata.

Hæmoptoicis medetur

Diaolibanu

Mitridatium

Theriaca.

Hæsticis vires reddit

Electuarium resumptiuum.

Hæsticis confert

Oleum amygdalarum amararum.

Hemicraniam iuuat

Diacastoriu

Diaolibanu

Hieralogodion

Mitridatium

Oleum de euphorbio

Pilulæ arabicæ

Theriaca

Hepati confert;

Theriaca

Hepar roborat.

Cerotum stomachale Galeni

Oleum mastichinum.

Hepatis affectus emendat

Hiera composita

Hieralogodion

Oleum costinum.

Hepatis ægritudines chronicas eradicat

Diacartamu maior

Trochisci de reubarbaro.

Hepatis calori, & siccitati prodest

Rosata nouella.

Hepatis

24 Medicamentorum

Hepatis concoctionem iuuat

Tryphera saracenica.

Hepatis dolorem, & debilitatem sedat

Diaprasium

Emplastrum de baccis lauri

Oleum de euphorbio

Philonium maius

Puluis ad epithema

Trochisci ramich

Trochisci de berberis.

Hepatis affectus frigidus curat

Ceratum stomachale Galeni

Oleum nardinum simplex

Oleum irinum

Theriaca diatesiaron.

Hepatis inflammationi est utile

Electuarium lenitium de matino

Syrupus infusionis rosatum

Syrupus de succo endiuiae simplex

Syrupus de succo endiuiae compositus

Tryphera persica

Vnguentum rosatum.

Hepatis obstructa aperit

Oleum sambucinum

Syrupus acetosus compositus

Trochisci de ablynthio

Trochisci de eupatorio

Trochisci de lacca.

Hepatis scirrhus emollit, & iuuat

Emplastrum diachylon

Vnguentum martianum magnum.

Herpetas sanat

Humiditatem radicalem restaurat

Electuarium resumptium.

Hume-

Humectat

Electuarium resumptiuum.

Vnguentum rosatum.

Humores acutos educit à uis urine, & vesica.

Electuarium de sebesten.

Humores acutos biliosos digerit

Syrupus de endiuia compositus.

Humores biliosos ducunt

Pilulæ aggregatiuæ.

Humores biliosos, acres, & salsos purgant.

Pilulæ de fumoterræ.

Humores non permittit corrumpi

Confectio liberantis

Pilulæ mastichinæ.

Humores crassos attenuat

Lohoch ad asthma

Lohoc de Scylla

Oximel simplex

Oximel compositum

Oximel simplex Scylliticum

Oximel Scylliticum compositum

Syrupus acetosus simplex

Syrupus de bizantiis

Syrupus de eupatorio.

Humores crudos maturat

Syrupus acetositis limonum.

Humores crudos destruit

Tryphera minor.

Humores duros mollit

Syrupus acetosus simplex.

Humorum excrementa educit

Electuarium indum

Humores fluentes sistit

Oleum chamemelynum.

B

Vnguen-

Vnguentum defensuum.

Humores ineptos euellit

Syrupus acetosus simplex

Humorum malitiam corrigit

Syrupus acetosus simplex.

Humores phlegmaticos purgat

Oleum ruta

Pilula aggregatiua

Pilula benedicta

Puluis laxatiua.

Humores phlegmaticos educit, purgat, & calefacit

Diatriba maius

Humores cholericos phlegmatismos digerit

Oxysacchara simplex.

Humores viscosos incidit

Oximel simplex

Syrupus acetosus simplex

Syrupus de bizantiis.

Humores viscosos vacuat

Syrupus de epithymo

Humores tenues, & subtiles inspissat

Syrupus acetosus simplex

Humores per urinam expellit

Syrupus de absinthio

Syrupus de cichorio cum reubarbaro.

Humorum extensionem sanat

Mitridatium.

Hydropis incipienti medetur

Diacostu

Pilula de reubarbaro

Trochisci de eupatorio.

Hydropicis prodest.

Diacurcuma

Dialacca

Dialacca maior
 Diathamaron
 Syrupus de eupatorio
 Syrupus de lupulis
 Theriaca
 Theriaca diateffaron
 Vnguentum Agrippæ regis
 Vnguentum de artanita maius
Hydropicorum aquam ducunt
 Pilulæ de euphorbio
 Pilulæ de mezereo
 Syrupus de eupatorio
Hypocundriis subuenit
 Emplastrum de meliloto
 Mitridatium.

I

Ictericiis prodest
 Oleum sambucinum
 Theriaca
 Trochisci de eupatorio
 Trochisci de reubarbaro.
Ictericiis calidis confert
 Tryphera persica.
Iecinoris uitia emendant
 Pilulæ aggregatiuæ
 Trochisci de eupatorio
 Trochisci de reubarbaro
Iecoris actione impeditos inuas
 Diacatholicon.
 Diagalanga
 Diatrionpipercon.
Iecinoris calori medetur
 Cerotum infrigidans Galeni

B 2 Dia

28 Medicamentorum

Diarhodon abatis
 Diatrion sandalon
 Electuarium de psyllio
 Oxisacchara comp.
 Syrupus infusionis uiolarum.

Iecoris duritias sanat

Dialacca maior
 Emplastrum de meliloto.

Iecoris malis frigidis succurrit

Diaxiloaloes
 Electuarium de gemmis

Oleum laurinum

Syrupus de eupatorio.

Iecoris obstructa tollunt

Pilulæ de eupatorio maiores

Pilulæ de reubarbaro.

Iecor roborat

Miua citoniorum aromatica

Syrupus de absinthio

Syrupus de eupatorio

Syrupus de fumo terræ

Lege Hepar

Ignis combustionem sanat

Oleum hyperici

Oleum myrtillorum

Vnguentum de calce

Vnguentum diapalma.

Ilei dolorem sedat

Diazingiber

Electuarium de baccis lauri

Lithontripon

Vnguentum martianum magnum.

Ileos medetur

Aurea alexandrina

Hiera

Hiera picra simplex

Mitridatium

Philonium maius

Theriaca

Imaginationes falsas abolet

Electuarium lactificans

Manus Christi perlata.

Impetigini medetur

Confectio hamech maior

Confectio hamech minor

Syrupus de fumo terræ maior.

Impinguat

Oleum amygdalarum dulcium

Oleum papaveris

Oleum sesaminum

Indigestioni succurrit

Diazingiber

Hieralogodion

Lithontripon.

Ingenium acuit

Diacorum

Confectio anacardina

Insanos mulcet

Aurea Alexandrina.

Insomniis tumultuosis confert

Diamoschu dulce

Insomnium mitigat

Oleum papaveris

Intemperiem calidam emendat

Cerorum sandalinum

Trochisci de berberis

Intestinorum doloribus confert

Electuarium de baccis lauri

Emplastrum de baccis lauri.

B

3

Inte-

30 Medicamentorum

Intestina lenit, & mollit
Electuarium lenitium.

Intestinorum asperitatem lenit, & spasticitatem remouet

Cassia cum folijs fenæ.

Intestinorum erosiones sanat

Oleum rosaceum.

Intestina crassa resoluit

Syrupus de calamintho.

Intestina frigida confortant, & soluant

Pilulæ imperiales.

Intestinorum lenitati confert

Diacodion Actuarii

Trochisci ramich.

Intestinorum uentositatem dissoluunt

Diazingiber

Michleta

Pilulæ aureæ.

In intestinis uulnera habentibus est adiumento.

Theriaca

Iuncturarum dolores sedat

Oleum lumbricorum terrestrium

Oleum irinum

Oleum de lateribus

Oleum laurinum

Oleum sambucinum

Pilulæ de serapino.

Iuncturarum affectus frigidos inuat

Oleum castorei

Pilulæ sine quibus.

Iuncturas roborat

Oleum masticinum

Iuncturarum duritiem, & siccitatem lenit

Oleum amygdalarum dulcium.

Ischiati

Ischiaticis prodest
Aurea alexandrina
Hiera logodion
Oleum de piperibus
Pilulæ de serapino
Vnguentum martianum magnum
Vnguentum martianum paruum.

L

L *Aetitiam adfert*
Dianthos
Diaxilo aloes
Electuarium lætitiæ
Electuarium lætificans
Pilulæ arabicæ
Syrupus de buglossa.
Lapides prohibet
Cassia.
Lapidis dolorem sedat
Diazingiber.
Lapides renum. & vesica frangit, & expellit.
Lithontripon.
Lapides vesica frangit
Philonium Mesux.
Lassitudini succurrit
Oleum sampsuchinum
Tryphera sarracenicæ.
Laterum dolores sedat
Electuarium elefcopoli
Hiera pachij
Philonium Mesux.
Lateralis morbo medetur
Syrupus infusionis uiolarum
Syrupus de endiuia simplex

32 Medicamentorum

Laxa adstringit
 Rosata nouella.
Lepram emendat
 Hiera logodion
 Syrupus de fumo terræ
 Syrupus de epithymo
 Theriaca
Leihargo prodest
 Oleum de euphorbio.
Lienis calori medetur
 Diarhodon abbatris
Lienis morbos chronicos sanat
 Diacatholicon
 Diucurcuma maior.
Lienis duritiem emollit
 Emplastrum de meliloto
Lienis malis frigidis confert
 Oleum nardinum.
Lienis obstructa aperit
 Oximel compositum
 Quisacchara composita
 Syrupus acetosus compositus.
Lienis obstructa, & tumorem aperit
 Trochisci de eupatorio
 Trochisci de lacca.
Lienosis confert
 Diasena
 Oleum de lateribus
 Syrupus de calamintha.
Lienteria prodest
 Michleta
 Mitridatium
 Miua aromatica citoniorum.
Lingue exasperationi est utile

Diatra

Facultates

33

Diatragacanthu frigidum.

Lumborum dolores compefcit

Hiera pachii

Lithontripon

Pilulæ de eupherbio.

M

Macie confectis auxiliatur
Diatragacanthu frigidum.

Mammarum duritias curat

Hiera pachii

Manie confert

Confectio hamech minor

Diasena

Syrupus de succo borraginis.

Matricem calefacit

Oleum rutæ.

Matricis dolores sedat

Philonium Mesuæ.

Matricis dolores frigidos sedat

Oleum lilinum.

Matricis dispositionem inuat

Diamargariton calidum

Oleum irinum

Syrupus de artemisia.

Matricis uitia omnia excludit

Mitridatium

Pilulæ mastichinæ

Syrupus de artemisia

Maxillarum uitiiis medetur

Mitridatium

Melancholicis prodest

Confectio hamech minor

B

s

Dia-

34 Medicamentorum

Diasena

Cassia cum foliis senæ

Electuarium lenituum de manna

Electuarium pliris arcoticon

Hiera pachi

Mitridatium

Pilulæ mastichinæ

Syrupus de epithymo

Syrupus de pomis

Syrupus de succo borraginis

Tryphera magna.

Melancholiam digerit

Syrupus acetosus simplex

Melancholiam purgat

Confectio hamech minor

Catharticum imperiale.

Diatribul cum reubarbaro

Pilulæ indæ

Pilulæ de lapide lazuli

Pilulæ de lapide armeno

Pilulæ lucis maiores

Pilulæ de quinque generibus.

Membris omnibus subuenit.

Diambra.

Membra collapsa, & debilia corroborat.

Diacitonium simplex.

Membra principalia confortat

Electuarium lætificans Rasis

Memoriam amissam recuperat

Confectio anacardina

Electuarium plirisarcoticon.

Menses prouocat

Dialacca maior

Diaprasiu

Hic-

Hiera logodion
 Mitridatium
 Oleum sampisuchinum
 Pilulæ de serapino
 Syrupus de artemisia
 Theriaca
 Trochisci de myrrha
Menses sistit
 Diaolibanu
 Philonium persicum
 Pilulæ de bdellio maiores
 Trochisci de caraba
 Trochisci de terra sigillata
 Tryphera minor.
Mentis uigorem conseruant
 Pilulæ arabicæ.
Morborum generationem prohibet
 Tryphera sarracenica
Morbos acutos, & peracutos inuat
 Diacatholicon
Morbos ex atra bile procreatos curat
 Diasena
*Morbis ex cholera, & pituita salsa confectis
 est utile*
 Confectio hamech maior
Mores bonos efficit
 Electuarium lætificans
Morpheæ conducit
 Confectio hamech minor
Morsum inuat
 Emplastrum apostolicum descriptione Nicolai.
Morsus ifenenatos curat
 Hiera logodion

36 Medicamentorum

Mitridatium.

Mulierum affectibus prodest

Diamargariton calidum.

Musculis prodest

Oleum costinum.

Musculis pracis auxiliatur

Emplastrum apostolicon Nicolai

N

N *Aribus fluenti sanguini medentur*

Trochisci de terra sigillata

Narium fætorem emendat

Oleum irinum.

Narium putredines aufert

Oleum irinum Nicolai.

Nauseam sedat

Aromaticum charyophyllatum

Diaolibanu

Hiera pachij

Oleum menthæ

Syrupus de mentha.

Lege Vomitum

Nephreticos iuuat

Hiera logodion

Oleum populinum

Philonium maius

Theriaca

Vnguentum martianum magnum, & par-
uum.

Nephreticos purgat

Diaprasiiu

Neruorum agritudinibus auxilio est

Diacorum

Oleum

Oleum costinum

Oleum de euphorbio

Oleum de castoreo

Oleum mastichinum

Oleum de lateribus

Oleum moschelinum

Oleum rutæ

Pilulæ de opoponaco

Vnguentum Agrippæ

Vnguentum martianum paruum.

Nervos corroborat

Oleum citoniorum

Oleum ligustrinum

Oleum myrtinum

Syrupus de artemisia

Nervorum affectus frigidos sanat

Oleum lumbricorum terrestrium

Oleum laurinum

Oleum sampsuchinum

Petroleum flavum

Syrupus de stœcade

Nervis humores crassos evacuat

Pilulæ cochix

Pilulæ hieræ compositæ

Nervis præcis medetur

Emplastrum apostolicum descriptione Nicolai

Oleum hyperici

Nervorum tensionibus prodest

Hiera pachij.

Nutritionis membra purgat ab humoribus pituitosis, & putridis

Electuarium indum

Nutritionis membra calefacit

Aroma-

38 Medicamentorum

Aromaticum charyophyllatum

Nutritionis membra roborat

Syrupus de absinthio maior

Syrupus de cichorio cum reubarbaro.

Aromaticum rosatum

Trochisci de absinthio.

In Nutritoris instrumentis flatus crassos, ma-

laq; hinc orta sanat

Electuarium indum.

Nutritionis membra supercalefacta iuuat

Syrupus de endiuiia simplex

Syrupus de endiuiia compositus

○

○

Blinioni confert

Confectio hamech minor

Oleum de lateribus

Petroleum flauum

Obstructiones remouet

Oleum absinthij

Oleum amygdalarum amararum

Oleum castinum

Oleum de piperibus

Oximel simplex

Syrupus acetosus simplex

Syrupus de bizantijs

Syrupus de endiuiia compositus

Syrupus de succo fumoterræ maior.

Ad Oculorum diuersas distemperantias na-
let.

Hiera picra composita

Pilulæ de aloe lota.

Oculis, quorum obiecta culicum, aut pilo-
tum-

rum imagines obuersantur, prodest

Hiera picra simplex Galeni.

Oculorum caligines abstergit.

Diaprasium

Pilulæ aureæ

Pilulæ sine quibus.

Oculorum ruborem auferit

Vnguentum citrinum

Oculorum lachrymas exiccat.

Aurea alexandrina

Mitridatium

Oculorum dolori opitulatur

Electuarium rosarum

Oculorum cataratas prohibent

Pilulæ de octo rebus

Oedematis succurrit

Vnguentum Agrippæ

Oppilationes lege obstructions

Oris uitæ est auxilio

Diamoron

Mitridatium

Oris amaritudinem remouet

Electuarium de sebesten.

Oris fœtorem emendat

Catharticum imperiale

Diaxiloaloes

Oleum cheyrinum

Trochisci de gallia moscata

Tryphera sarracenicæ

Oris torturam curat

Oleum sampsuchinum

Lege spasmus cynicum.

Oris depascentia ulcera iuuat

Diamoron.

Osibus

40 Medicamentorum

Ossibus fractis prodest
Emplastrum oxicroceum.

P

P *Alatum purgat*
Diaprasium
Mitridatium

Paralysin iuuat

Diacastorium

Hieralogodion

Mitridatium

Oleum de castoreo

Oleum de lateribus

Oleum sampsuchinum

Petroleum flauum

Pilulae de oppoponaco

Philenium Mesuae

Syrupus de stœcade

Theriaca diateffaron

Vnguentum martianum magnum, & par-
uum.

Pectoris contractioni est utile

Trochisci aliptae

Pectoris asperitates lenit

Oleum amygdalarum dulcium

Pectus lenit, & apostema resoluit

Cassia

Trochisci bechij nigri

Pectoris catarrho fluxo medetur

Diacodion

Pectoris coarctationi prodest

Diatragacanthu frigidum

Theriaca

Pectoris

Pectoris causas amputat
 Diaprasiu
 Syrupus de calamintha
Pectoris dolorem sedat
 Dialthæa compositum
 Hiera pachij
 Vnguentum martianum magnum
Pectoris frigiditates emendat
 Diahyssopus
 Oleum lilinum.
Pectoris ulcera consolidat
 Lohoch de pulmone uulpis
 Trochisci de caraba
Penetrat ubiq;
 Syrupus acetosus simplex
Peripneumoniæ est utile.
 Diaolibanu
 Diatragacanthu calidum, & frigidum.
 Mitridatium
 Philonium maius
 Theriaca
 Tryphera magna
Pesti confert
 Confectio liberantis
 Oleum scorpionum compositum
 Pilulæ pestilenciales Ruffi
 Syrupus infusionis rosarum.
A Peste præseruat
 Confectio cordialis
 Confectio liberantis
Pestilentes tumores iuuat
 Vnguentum diapalma.
Phlegmonas mitigat
 Iulep uiolatum
 Vnguentum

42 Medicamentorum

Vnguentum rosatum

Phibificis medetur

Diatragacanthu calidum

Oleum amygdalarum dulcium

Syrupus de papauere

Trochisci de camphora.

Phreneticis prodest

Tryphera magna

Pituitam digerit

Syrupus acetosus simplex

Pituitam educit

Cassia

Benedicta laxatiua

Diaphœnicon

Diacartamu

Diaturbith cum reubarbaro

Diaturbith maius, & minus

Electuarium eleſcopoli

Electuarium indum

Pilulæ affaieret

Pilulæ affaieret cum agarico

Pilulæ fœtidæ maiores

Pilulæ de quinque generibus

Pilulæ de sarcocolla

Pilulæ, sine quibus

Pilulæ stomachicæ Mesuæ

Puluis laxatiua

Pituitam incidit, & terget

Syrupus acetosus compoſitus.

Pituita affectos refarcit

Diambra

Musa enea

Plenritidem inuat

Iulep uiolatum

Lohoch

Lohoch de papauere

Oleum moschelinum

Syrupus de glycyrrhiza

Syrupus granatorum dulcium

Syrupus de hyssopo

Syrupus de iuiubis

Syrupus uiolarum.

Pleureticorum angustias paragorizat

Dialthæa comp.

Diaolibanu

Diaprasiu

Hiera logodion

Philonium maius

Vnguentum pectorale

Podagricis est prasidio

Mitridatium

Oleum de lateribus

Oleum populinum

Oleum uulpinum

Pilulæ arthriticæ

Pilulæ de euphorbio

Pilulæ fœtidæ maiores

Pilulæ de hermodactilis

Pilulæ de opoponaco

Pilulæ de serapino

Vnguentum martianum magnū, & parū.

Poros aperit

Electuarium resumptiuum

Oleum anethinum

Oleum chamæmelinum

Syrupus de artemisia.

Pulmonis causas amputat

Diaprasiu

Syrupus de prasio.

Pul-

44 Medicamentorum

Pulmonem purgat
 Syrupus de glycyrrhiza
Pulmonis uitiis aridis medetur
 Diarhodon abatis
 Diatragacanthu frigidum
 Rosata nouella
Pulmonis asperitates lenit
 Oleum amygdalarum.
Pulmonis catarrho fluxo medetur
 Diacodion
Pulmonis ulcera consolidat
 Lohoch de pulmone uulpis
 Trochisci de caraba.
Puncturas inuat
 Emplastrum apostolicum Nicolai
Putredini resistit
 Syrupus acetosus simplex
 Syrupus acetositatis limonura
 Syrupus infusionis rosarum.

Q

Quartana confert
 Diatrionpipereon
Quartana typos reprimis
 Diaprasiu.
Quotidiana typos reprimis
 Diaprasiu
 Lege Febrem

R

Ergo morbo correptis prodest
 Diatrion sandalon
 Electuarium

Electuarium de psyllio
 Pilulæ de eupatorio maiores
 Syrupus de absynthio maior
 Syrupus de bizantijs
 Syrupus de lupulis
Renibus opitulatur
 Hierapicra composita
 Mitridatium.
Renum humores ducit
 Electuarium elefcopoli
Renum dolores sedat
 Aurea alexandrina
 Diacurcuma maior
 Diathamaron
 Electuarium indum
 Emplastrum apostolicon
 Electuarium iustinum
 Oleum cheyrinum
 Oleum de lateribus
 Oleum uulpinum
 Petroleum flauum
 Oleum laurinum
 Vnguentum Agrippæ
 Vnguentum arogon
Renum duritias lenit
 Dialacca maior
Renes calefacit
 Oleum lilinum
 Oleum rutæ
Renum calori est optima
 Cassia
 Oleum nenupharis albi
Renum imbecillitatem remouet.
 Diasatyriu
 Vnguentum

Vnguentum comitisæ

Renum affectibus frigidis est utile

Oleum lilinum

Oleum nardinum

Oleum de piperibus.

Renum lapidem frangit

Oleum scorpionum.

Renum obstructa aperit

Oximel compositum

Syrupus acetosus compositus

Renum pituitam ducit

Benedicta laxatiua

Pilulæ de benedicta.

Renum ulcera sanant

Trochisci de alchechengi.

Rheumaticis auxiliantur

Tryphera magna

Ructibus acidis confert

Diagalanga

Diatrionpipereon

Oximel scylliticum simplex

S

S Agittas extrahit
Emplastrum apostolicum

Saliva abundantes curat

Hiera pachij.

Sanguinem mundificat

Cassia

Confectio anacardina

Pilulæ imperiales

Pilulæ de quinque generibus

Electuarium

Electuarium lenitium de m^ana

Syrupus de artemisia

Sanguinem fluentem sistunt

Trochisci de caraba

Sanguinem cum excrementis excernentes innat

Tryphera persica

Sanguinis fluxum ex ore compefcit

Philonium Mesuæ

Sanguinis scrcatum sistit

Syrupus myrtinus

sanitatem presentem tuetur

Tryphera sarracenicæ

sanitatem pristinam restituit

Electuarium resumptiuum.

sapientibus, & scire desiderantibus confert

Confectio anacardina

Satyriasm emendat

Diaolibanu.

Scabiei confert

Schirofi est presidio

Mitridatium

Confectio hamech maior, et minor

Vnguentum album

Vnguentum citrinum.

Scorpionis morsus est cura

Oleum sampsuchinum

Theriaca diatesaron

scotomaticos innat

Hiera pachij.

Sedis rimas persanat

Oleum myrtillorum.

Sedis inflammationibus prodest

Oleum de cherua.

Sensus acuit

Confectio

48 Medicamentorum

Confectio anacardina

Diacorum

Electuarium pliris arcoticon.

sensum defectionem releuat

Theriaca

Sensoria purgant ab humoribus salsis et pituitosis

Pilulae elephanginae.

Senum aegrotum remedium est

Diacorum

serpiginem curat

Oleum ex ligno iuniperi

Oleum uitellorum ouorum.

Syrupus de succo fumariae

Singultus sedat

Philonium Mesuae

Syrupus de mentha.

Sitim compefcit

Electuarium resumptiuum

Electuarium de sebestena

Cassia

Iulep rosarum

Rob de ribes

Syrupus acetosus simplex

Syrupus acetositatis citri

Syrupus de agresta

Syrupus granatorum dulcium

Syrupus infusionis rosarum

Syrupus infusionis uiolarum

Syrupus de nymphaea

Rosata nouella

Trochisci de camphora

Trochisci de spodio

Tryphera persica

Somnum

Somnum inducit

Oleum anethinum

Oleum nenupharis albi

Syrupus de cichorio cum reubarbaro

Vnguentum populeon

Somnum statim prouocat

Philonium Mesuræ

Spasmodum iuuat

Oleum de castoreo

Oleum irinum

Oleum de lateribus

Oleum de piperibus

Oleum rutæ

Philonium Mesuræ

Syrupus de stœcade

Vnguentum martianum magnum.

Spasmodum cynicum curat

Hiera pachii

Pilulæ de opoponaco

Syrupus de stœcade

Theriaca diatesaron

Sperma multiplicat

Diasatyriu

Oleum amygdalarum dulcium

Oleum sesaminum.

Spina prodest

Spiritus uiuificat

Electuarium lætificans

Pilulæ imperiales

Hiera pachii

Pilulæ scetidæ maiores

Spiritus faciliorem reddit

Eclegma de scylla

Lohoch de pino

C Oximel

50 Medicamentorum

Oximel simplex
 Unguentum pectorale
Spirantibus difficulter medetur
 Diacalaminthion Mesue
 Diamoschu dulce
 Diacyminu
 Diathamaron
 Diaireos
 Trochisci bechij albi
Splen inuat
 Hieralogodion
Splenis dolorem sedat
 Oleum de euphorblo
 Oleum laurinum
 Philonium maius
 Pilulæ indæ.
Splenis duritiem emollit
 Hiera composita
 Trochisci de capparibus
 Unguentum martianum **magnu.**
Sputum educit
 Oleum irinum
 Oximel simplex
 Trochisci bechij nigri.
Sputum sanguinis emendat
 Aurea alexandrina
 Philonium maius
 Philonium persicum
 Trochisci de caraba
 Trochisci de terra sigillata
Squinantium soluit
 Mitridatium.
Stomachi dolorem sedat
 Confectio anacardina
 Disolibanu

Facultates M 51

- Diaolibanu
 Diapraffiu
 Philonium Mesuz
 Oleum laurinum
 Tryphera magna
 Vnguentum martianum magnum.
Stomachi molestia prodest
 Diathamaron
 Oxisacchara simplex
Stomachi debilitatem abscindit
 Rosata nouella
 Tryphera minor.
Stomacho inflammato prodest
 Tryphera persica
Stomachi calori, & siccitati confert
 Rosata nouella
Stomacho frigido est utile
 Diacurcuma maior
 Diahyssopus
 Musa enea
Stomachum à phlegmate purgat
 Diaturbith minus
 Pilulæ hieræ cum agarico
 Pilulæ de aloe, & mastiche.
Stomachi uentositatem delet
 Diazingiber
Stomachum iuuat
 Hiera simplex Galeni
 Hiera pachij
Stomachum à malis praeseruat
 Pilulæ mastichinæ
Stomachum confortat
 Diacitonium simplex
 Diapraffiu
 C 2 Diatraga-

52 Medicamentorum

Diatragacanthu calidum
 Mel rosatum
 Syrupus infusionis rosarum
 Theriaca
 Stomachum mundificat
 Cassia
 Hiera composita
 Pilulæ arabicæ
 Pilulæ imperiales
 Stranguriosis epitylatur
 Oleum moschelinum
 Stranguriosos purgat
 Diaprasiiu
 Electuarium iustinum
 Strumas dissoluit
 Vnguentum de artanita minus
 Sudorem prouocat
 Oleum anethinum
 Oleum citoniorum
 Oleum myrtillorum
 Oximel simplex
 Tryphera magna
 Sudorem diaphoreticum reprimit
 Rosata nouella
 Supercily dolorem sedat
 Mitridatium
 Supercily lacrynas stringis
 Diaolibanu.
 Suspiriosis predest
 Diatragacanthu calidum
 Diaprasiiu
 Syncopen sanat
 Syrupus de buglossa
 Syrupus de pomis.

Synocho

Syncho confert
Diaprunum non laxarium.

T

Tabidis prodest

Aurea alexandrina.
Diamargariton frigidum
Diapenidion Nicolai
Diatragacanthu frigidum
Diathamaron
Diatrionsandalon

Tendones roborat

Oleum costinum.

Tetanus curat

Hiera pachij

Mitridatium.

Thoracis & stomachi molestia prodest

Diapenidion Nicolai

Diathamaron

Diatragacanthu

Eclegma de scylla

Lohoch de papauere

Oleum cheyrinum

Pilulæ de Agarico

Pilulæ assaieret cum agarico

Pilulæ hieræ cum agarico

Syrupus de prafsio

Sirupus de succo uiolatum

Thoracis asperitatem mitigat

Iulep uiolarum

Lohoch sanum

Thoracis humorem expuenti medetur

C

3

Aurea

54 Medicamentorum

Aurea alexandrina

Thoracis incendium extinguit

Iulep rosatum

Thoracem expurgat

Lohoch de pino

Syrupus de glycyrrhiza

Syrupus de hyssopo

Tibiarum ulcera sanat

Oleum ex ligno iuniperi

Vnguentum diapompholygos

Timidis confert

Miridatium

Pilulæ indæ.

Tremori confert

Hieralogodion

Oleum de piperibus

Syrupus de stœcade

Tribulatis præter rationem confert

Dianthus

Electuarium de geminis

Electuarium pliris arcoticon

Legæ Cardiacis

Tristitia confert

Dialena

Pilulæ indæ

Pilulæ nataliæ

Legæ melancoliam

Tumorum materiam dissipat

Pilulæ de euphorbio

Pilulæ indæ

Vnguentum in martimum magnum.

Tumores validos digerit, & matuit

Emplastrum diachylon magnum.

Tumores duos lenit

Oleum

Oleum de lateribus
Oleum mastichinum
Tumoribus incertis prodest
Diamoschu dulce
Tussientibus prodest
Aurea alexandrina
Diacyminu
Diamargariton frigidum
Diaireos
Diaolibanu
Diahyslopus
Diathamaron
Electuarium resumptium
Iulep uiolatum
Lohoch de papauere
Oleum amygdalarum amararum
Oleum irinum
Philonium maius
Philonium Mesuæ
Syrupus granatorum dulcium
Syrupus de iuibis
Syrupus de papauere
Syrupus de succo myrtillorum
Trochisci bechij albi
Vuguentum pectorale
Tussi diuturna prodest
Dianisu
Lohoch ad asthma
Lohoch de pino
Pilulæ bechiæ
Syrupus de calamintha
Syrupus de glycyrrhiza
Tussi arida succurrit
Syrupus infusionis uiolarum

C

4

Syrupus

56 Medicamentorum

Syrupus de papauere

Syrupus uio larum

Trochisci bechij nigri

Tussi calide & sicca confert

Diatragacanthu frigidum

Tussi frigide auxiliatur

Diapenidion Nicolai

Diatragacanthu calidum

Lohoch sanum.

V

Vapores resoluit

Oleum anethinum

Oleum chamemelinum

Variolas emendat

Theriaca

Venas consolidat

Philonium persicum.

Venena omnia iuuat

Hiera logodion

Mitridatium

Oleum scorpionum compositum

Syrupus de agresta

Theriaca.

Venenosam materiam iuuat

Syrupus de cichorio cum reubarbaro

Venena lethalia curat

Esdræ antidotus

Veneni potioni est auxilio

Theriaca diatesaron

Venerem stimulat, & exiccat

Diasatyriu.

Tryphera sarracenica

Venerem

Venerem prohibet

Oleum nenupharis albi

Ventositatem dissolvit, & carminat

Aromaticum charyophyllatum

Diacalaminthon Mesuæ

Diacitonium compositum

Musa enea

Oleum amygdalarum amararum.

Ventriculi inflationem dissolvit

Electuarium indum

Emplastrum de baccis lauri

Theriaca diatesaron.

Ventriculi humores putres absumis

Pilulæ elephanginæ

Pilulæ stomachicæ Alchindi

Tryphera sarracenica

Ventriculi malis frigidis prodest

Electuarium de gemmis

Musa enea

Oleum moschelinum

Oleum nardinum

Theriaca diatesaron.

Ventriculi duritiem emollis

Emplastrum de meliloto

Ventriculum confortat

Aromaticum charyophyllatum.

Ventriculi dolorem sedat

Diaphænicon

Pilulæ elephanginæ

Pilulæ foetidæ

Trochisci de rosis

Theriaca diatesaron

Ventriculo affecto prodest

Dianthus

C 5 Diacy-

38 Medicamentorum

Diacyminu
 Pilulæ aggregatiuæ
 Pilulæ hieræ simplicis
 Pilulæ pestilenciales Ruffi.
Ventriculo imbecillo succurrit
 Aromaticum rosatum
 Cerotum stomachale Galeni
 Electuarium plurisarcoticon
 Iulep uiolatum
 Miua citoniorum aromatica
 Oleum costinum
 Oleum citoniorum
 Oleum mastichinum
 Oleum myxtinum
 Pilulæ elephanginæ
 Rob de ribes
 Syrupus de absynthio maior
 Syrupus de succo fumiterræ maior
 Syrupus de stercade
 Syrupus de succo myrtorum
 Trochisci ramich
Ventriculi obstructa aperit
 Trochisci de absynthio
Ad uentriculi partes putrefactione affe-
ctas ualet
 Aromaticum charyophyllatum
 Aromaticum rosatum
 Diacinnamomu
 Diamoschu amarum
 Hiera picra simplex Galeni
 Pilulæ elephanginæ
 Syrupus de calamintha
Ventriculum purgant
rant
 Pilulæ

Pilulæ de aloeloto

Pilulæ stomachicæ Alchindi

Ventriculi scirrhus inuat

Empla: rum diachylon simplex

Ventriculi crassos flatus dissolvit

Dianisu

Electuarium indum

Pilulæ aureæ

Ventriculi calori prodest

Diarrhodon abbatis

Diatrion sandalon

Oleum rosaceum

Syrupus de succo acetosæ

Trochisci de camphora

Trochisci de spodio

Vnguentum rosatum

Ventriculi a frigidityte impeditas

actiones inuat

Diagalanga

Diotrion pipereon

Dialacca

Oleum menthæ

Syrupus de mentha

Ventriculi pituitam absorbit

Dianisu

Diacalaminthion Mesuæ

Diacinnamomu

Oximel scylliticum simplex

Pilulæ elephanginæ

Pilulæ stomachicæ Mesuæ

Ventriculi conuulsionem inuat

Trochisci de rosis

Triphera sarracénica

Ventriculum fastidientem, neque cibum

C. 6.

cont.

60 Medicamentorum

continentem roborat

Diambra

Ventris totius dolorem sedat

Philonium Mesuæ

Ventris fluxum retinet

Michleta

Philenium persicum

Syrupus myrtinus

Tryphera minor

Ventris torsioni praeclarum est remedium

Michleta

Ventris dolori frigido confert

Confectio anacardina

Ventrem a dolore praeferuant

Pilula mastichina

Ventrem lenit

Cassia

Cassia pro clysteribus extracta

Ventrem stipticum subducit

Cassia cum foliis senæ

Diacassia cum manna

Unguentum Agrippæ

Ventrem malo omni liberat

Aurea alexandrina

Vermes necat

Oleum absynthii

Oleum de cherua

Syrupus acetosatis limonum

Unguentum de artatruta maius

Vertigini medetur

Aurea alexandrina

Confectio hamech minor

Diacastoriu

Dianioschu dulce

Dia-

Diaprasiu

Electuarium de psyllio

Electuarium rosatum

Oleum de lateribus

Petroleum flauum

Pilulæ arabicæ

Vesica dolorem sedat

Diacurcuma maior

Oleum amygdalarum dulcium

Oleum cheyrinum

Oleum hyperici

Vesica lapidem frangit

Oleum scorpionum

Vesicam calefacit

Oleum rutæ

Vesicam confortat

Hiera composita

Mitridatium

Oleum de lateribus

Tryphera minor

Vesica debilitatem emendat

Diasatyriu

Vesica pituitam ducit

Benedicta laxatiua

Pilulæ aggregatiuæ

Vesica dolori frigido confert

Petroleum flauum

Vesica affectus frigidos emendat

Oleum lilinum

Oleum nardinum

Oleum de piperibus

Vesica humores purgat

Electuarium oliuic.

Vesica symptomaticis cholericis opitulatur

Philo-

Philonium maius

Vesicae ulcera consolidant

Trochisci de alchechengi

Vigilias remouet

Electuarium de sebesten

Viribus deiectionis medetur

Electuarium resumpruum

Manus Christi perlata

Oleum citoniorum

Virium imbecillitatem omnem firmat iis, quibus animus deficit

Diamargariton frigidum

Lege Cardiacos

Virtutem digestiuam confortat

Diacitonium simplex

Virtutem naturalem respiciunt

Pilulae de aloe, & mastiche

Pilulae imperiales

Virtutem retentiuam confortat

Diacitonium simplex

Viscera roborat

Mixa citoniorum aromatica

Syrupus de succo myrtillorum

Trochisci ramich

Viscerum vitiiis omnibus prodest

Diaprasium

Viscerum dolorem lenat

Diacostu

Diarrhodon abbatis

Viscera lenit

Diacassia cum manna

Syrupus acetosus simplex

Viscerum humores putres absumunt

Pilulae de aloe toto

Try-

Tryphera sarracenicā

Viscera frigida iuuat

Syrupus de calamintha

Visum acuiunt

Pilulæ arabicæ

Pilulæ lucis maiores

Pilulæ de octo rebus

Visum a fumis cholericis deperditum reparat.

Tryphera persica

Visum custodiunt

Pilulæ sine quibus

Vitalium partium noxam omnem discutit.

Diamargariton frigidum

Vlcera consolidat

Emplastrum basilicon

Philonium persicum

Vlcera desiccant, replet, & cicatrizat

Emplastrum griseum

Vlceribus prodest

Vnguentum apostolicum

Vlcera antiqua iuuat

Vnguentum ægyptiacum

Vlcera maligna curat

Oleum vitellorum ouorum

Vlcera maligna præcauet, curatque

Oleum ex ligno iuniperi

Syrupus de epirhymo

Vnguentum diapompholygos

Vlcera phlegmone & arentia tenet, & res-
solidat

Vnguentum basilicon magnum

Vocis iacturam refarcit

Diaireos

Diaperidion Nicolai

Tro-

Trochisci bechij nigri

Vocis raucedinem emendat

Lohoch sanum

Oleum sesaminum

Syrupus iuiubarum

Theriaca

Vomitum sedat

Aromaticum caryophyllatum

Diacitonium simplex

Diaolibanu

Miua citoniorum aromatida

Philonium maius

Philonium Mesuæ

Philonium persicum

Oleum citoniorum

Oleum menthæ

Rob doribus

Rosata nouella

Syrupus de agresta

Syrupus de mentha

Trochisci de gallia muscata

Vrinam prouocat

Diacurcuma maius

Oleum hyperici

Oximel compositum

Philonium Mesuæ

Syrupus accetosus simplex

Syrupus de eupatorio

Vnguentum Agrippæ

Vrinæ ardorem sedat

Oleum amygdalarum dulcium

Vrinæ difficultatis est remedium

Aurea alexandrina

Diasatyriu

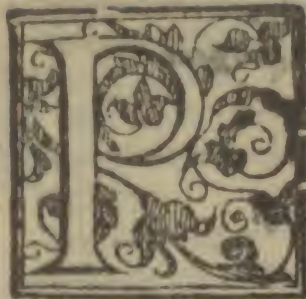
Vrinam

Vrinam incontinentem sistit
Oximel scylliticum simplex
Vterum putris humoribus purgant
Pilulæ de aloe lota
Vteri dolorem sedant
Pilulæ de serapino
Vteri malis frigidis prodest
Electuarium de gemmis
Oleum nardinum
Oleum de piperibus
Petroleum flauum.
Vuam exiccat
Diahyssopus
Diaprasium
Vulnera consolidat
Emplastrum triapharmacon
Vnguentum apostolicon
Vnguentum aureum
Vulneribus cruentis prodest
Vnguentum diapalma
Vulnera iuuat
Vnguentum album
Vnguentum apostolicon descriptione Nicolai
Vulnæ excoriata ardorem sedat
Oleum amygdalarum dulcium
Vulnæ duritias præclusionesque emollit
Oleum matrisinum

Z

Zermas varias emendas
Hiera logodion

Ponderum

PONDERA, quibus
hodie Medici utuntur,
hæc sunt: libra, uncia,
quarta, drachma, scru-
pulus, & aliqua: & hæc
quidem à Græcis atq;
Romanis mutuarunt. Præter hæc sunt
alia, quæ à Barbaris atque Arabibus de-
sumpserunt, qualia sunt: manipulus, pu-
gillus, aureus, kist, kirath, & dauc, quo-
rum nominibus Mesuen potissimum uti
constat. Libra itaque, quæ & pondo etiã
dicitur, in duodecim uncias diuiditur. Er-
rant itaque indocti huius ætatis Pharma-
copolæ, qui libram sedecim unciarum, quæ
sanè mercatoria ac negociatoria est, in me-
dicamentis conficiendis accipiunt. Ea au-
tem illos uti libra facile ex quartis colli-
gitur, quibus uncias quatuor assignant,
quas si quater sumpserit, sedecim prodi-
bunt uncia. Quartam autem libræ partem
Latini quadrantem nominant, sicuti tertiam
trientem, sextam sextantem. Quadrans ita-
que, uel (ut nostri loquuntur) quarta, pon-
dus existit trium unciarum. Triens uero qua-
tuor, ueluti sextans duarum unciarum.

Porro

Porrò uncia, octo drachmas cōstituit.
 Drachma scrupulos tres. Scrupulum ue-
 rò, qui Græcis *ὑπάμμα* dicitur, quasi pri-
 mum ponderis elementum, nonnulli Scri-
 ptulum etiam nominant, habet uerò obo-
 los duos. Obolus pēdet siliquas, quæ Græ-
 cis *κεράτια* uocantur, tres. Siliquæ ita-
 que sex grana, scrupulum pendent. Vnum
 uerò siliquæ granū, sex lentis seminibus,
 pondere respondet: quæ si sexies sumpse-
 ris, prodibunt in unum triginta sex,
 quæ scrupulum cōstituunt. Sic se habent
 pondera, quæ Græcorum Medici etiam
 usurpant. Nunc ad ea quibus Arabes,
 & recentiores nō sunt uenimus, inter
 quæ primum Manipulus nobis occurrit.
 Sic autem uocant herbarum fasciculum
 qui manu deprehendi, & complecti po-
 test. Pugillo autem perperam pro ponde-
 re utuntur recentiores, cū sit diminu-
 tiuum potius à pugno, qui compressis sit
 digitis. Aureus, illis pondus unius drach-
 mæ cum dimidia significat. Dauc pon-
 dus sex granorum. Kirath uerò trium.

NOTAE POND-E-

rum, quæ hodie in
vfu sunt.

Grani	} Nota est	gr. Ein gren oder gersten Kornleinsch ruerr,
Scrupuli		Ʒ. Ein scrupel, ein dritteil eius quint- lins.
Drachmæ		ʒ. Ein quintle, oder gulden schryver.
Vnciæ		ʒ̄. Ein vntz, ist xv- vylot.
Quadrantis		quad. Ein quatt. vi. lor.
Libræ		lib. Ein pfund.
Semis		s. Halb.

69

CONFECTIOES

aromaticæ.

Aromaticum Caryophyllatum, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Caryophyllorum ʒ vii.

Macis

Zedoariæ

Galangæ

Sandali Machoziri

Trochiscorum diarhodon

Cinnamomi

Ligni aloës

Spicæ Indicæ

Piperis longi

Cardamomi maioris ana ʒ i.

Rosarum ʒ iiij.

Glycyrrhizæ rasæ

Galliæ moschatæ ueræ ana ʒ ii.

Folij. (sumatur eius loco cassia lignea uera,
aut duplex pondus Cinnamomi)

Cubebæ ana ʒ ii. gr. v.

Ambra ʒ i.

Moschi ʒ s.

Sacchari optimi.

IN confectiõibus aromaticis ad libram pen-
dentem ʒ xij. accipiat ʒ i. specierum.

MYROPOLAE accipiant in confectiõibus li-
bram continentem ʒ xij. & secundum hanc diui-
dantur ʒ. & ʒ i. pendeat xx. grana electa.

GALANGAE, id est, minoris Galangæ & rus-
sæ, saporis aromatici. Nam affertur hodie noua
quedam

quedam Galanga magna, crassa, foris subruffa, intus Zingiberis palliditate et filis, gustu acerri-
ma sine aromatica aliqua gratia, hac in nullas con-
fectiones iniicienda est. Quod semel dixisse satis sit.

SANDALIVM Machoxiri, est species citrini sandali, odoratissima, & ualde aromatica, tam gustu quam odore, & affertur ad nos cum sandalo albo, & citrino vulgari.

GLYCYRRHIZA est dulcis radix, quam hodie corrupto nomine Liquiritiam appellant.

FOLIUM nondum allatum est ad nos in Germaniam, quare cum eo careamus, necesse est eius loco aliquod succedaneum accipere. Est autem eius succedaneum ut Galenus nobis reliquit, Spica Indica, aut Cassia lignea uera. Cum autem hac confectio alioquin capiat Spicam Indicam, Folium uice cassiae ligneam ueram accipiendam esse censeo.

MOSCHI scribendum est, nam Mosci appellatione, arborum uulsa canicies dicitur.

Ventriculum & Cor confortat, Nau-
seam & uomitum sedat, & ualet contra putrefactionem in partibus uentriculi. Membra uero nutritionis calefacit, uentositatem dissoluit & tormina.

Sit desit 3 i.

Aromaticum Rosatum descriptione

Gabrielis.

R. Rosarum tubearum 3 xvi.

Glycyrrhizae rasae 3 vii.

Ligni aloës

Sandali Machoxiri ana 3 iii.

Cinnamomi electi 3 v.

Macis

Aromatica

71

Macis

Charyophyllorum ana 3 ii. s.

Gummi Arabici

Tragacanthæ ana 3 ii. 3. ii.

Nucis Muschatæ

Cardamomi minoris

Galangæ ana 3 i.

Spicæ Indicæ

Ambre griseæ ana 3 ii.

Moschi 3 i.

Sacchari.

CARDAMOMI, videlicet minoris. Nam cum simpliciter Cardamomum scribunt, auctores minus Cardamomum, id est, usuale intelligunt.

MOSCHI, hoc est, ut vulgo dicitur, corrupto vocabulo, Musci, pars illud aromaticum.

Ventriculo imbecillo aliisque nutritioni deseruientibus instrumentis succurrit. Ventriculi humiditatem, omnemque in eo putredinem emendat, concoctionem iuuat, & ex morbo comalescentibus auxiliatur.

Sit dosis 3 i.

Dianisu, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Anisi electi 3 xx.

Glycyrrhizæ rasæ

Mastiches ana 3 i.

Carui

Macis

Galangæ

Feniculi

Zingiberis. (idem est quod zinziber)

Cinnamomi ana 3 v.

Macro-

Macropiperis

Melanopiperis

Leucopiperis

Calamintha

Pirethri

Cassiae lignae verae ana 3 ii.

Cardamomi maioris

Charyophyllorum

Cubeborum

Spicae Indicae

Croci ana 3 i. s.

Sacchari.

MASTICHES, hoc est, ut vulgè dicitur, *Ma-*
sticis.

CASSIA ligna vera debet accipi, quae nu-
per capit afferri: figura Cinnamomi, gustu aliqua-
tulum lubrica, & Cinnamomi amula, ac non ille
parvus cortex saporis insipidi ac stiptici, ut hacten-
us factum est.

Crassis flatibus in uentriculo natis, eius-
demq; perfrictioni succurrit. Item pituita in
eo crudâ absomit, tussiq; diuturnae prodest.

Diambra, secundum descriptionem Mesuae.

R. Cinnamomi

Doronici

Charyophyllorum

Macis

Nucis Muscatæ

Folii. (aut succedanei eius)

Galangæ ana 3 iii.

Spicae Indicae

Car-

Cardamomi maioris
 Cardamomi minoris ana 3 i.
 Zingiberis 3 i. s.
 Sandali citrini
 Ligni aloës
 Piperis longi ana 3 ii.
 Ambre 3 i.
 Moschi 3 s.
 Sacchari albissimi

¶ Cōtra omnem corporis imbecillitatem
 efficax est, omnemq; corporis perfriktionē
 discutit, natium suscitāt calorem, & redi-
 uiuum recreat, refarcitq; eos, qui frigido tor-
 quētur humore, iuuat articulos, & membris
 omnibus magnificē subuenit, uentriculum
 fastidientem, quique cibum continere non
 potest, roborat, & inappetentiam cibi sum-
 mē corrigit. Cor ipsum roborat.
 Sit dos in elect. 3.iii. in solida forma. 3.vi.

Diathamaron, secundum descriptionem Nicolai.

R. Anthophyllorum
 Zingiberis ana 3 v. 3 i. gr. xvi.
 Cinnamomi
 Carnium dactylorum
 Caryophyll. ana 3 iiii. 3 i. gr. xvi.
 Galangæ
 Spicæ indicæ
 Zedoariæ
 Costi
 Pyrethri
 Corallii albi

D Corallii

Corallii rubei
 Rheupontici. (accipiatur rhabbarum sic
 uocatum)
 Saliuncæ
 Tragacanthæ
 Anacardii
 Oslum dactylorum
 Carpobalsami
 Anisi
 Baccarum Iuniperi
 Leuco piperis
 Macropiperis ana ʒ i. ʒ ii. gr. viii.
 Limaturæ auri puri
 Limaturæ argenti meri
 Oslum de corde cerui ana ʒ ii. ʒ.
 Rasuræ Eboris
 Moschi ana ʒ i. gr. vii.
 Ambre ʒ i.
 Sacchari.

THAMAR Arabibus dactylum, palme arbo-
 ris fructum significat, unde confectioni nomen
 Dialthamaron.

ANTOPHYLLI sunt grandes charyophyl-
 li, qui ad maturitatem perueniunt, nucleo intus
 duro bifidoque, sapore non tam acres ut charyo-
 phylli, præterquam in superficie.

COSTI uidelicet albi, feruidum & aromatis-
 cum saporem habentis. Non uulgaris illius gran-
 dis, qui teterrimum & rancidum saporem habet,
 & adulterinus est, atque ex Heluetiorum alpi-
 bus & Italia ad nos affertur.

CARPOBALSAMI. Non habentur Opobal-
 samum, Carpobalsamum & Xyobalsamum secun-
 dum eorum ueram descriptionem: uerum cum ex
 perientia

perientia didicerimus, quod olea Cinnamomi & Charyophyllorum secundum nostram artem destillandi, ueteribus ignota, parata, in probis Balsami ueri, & uirtutibus similia esse. Quare etiam pro opobalsamo, oleum charyophyllorum in theriacam nostram accepimus. Non inconsultum esset, si quis Carpobalsamo acciperet Cubebas, aut Charyophylla, siue etiam Cardamomum, aut aliud semen, quod haberet mordacitatem in gustu cum quadam redolentia, secundum Carpobalsami descriptionem, si horum nullum antea esset in descriptione.

SALIVNCA Germanicum est uocabulum, quo significatur Spica Celtica uera, quam in Phar macopoliis Spicam Romanam appellat. Sed in Nicolao Alexandrino Græco, inuenitur loco Saluica Elelyphacum, id est saluia, præsertim in Aurea Alexandrina.

LIMATVRAE auri & argenti. Cum aurum sit metallicum & ualde ponderosum corpus, lima sua eius uel scobs, semper fundum petit, nec æqualiter confectionibus commiscetur, quare & hic, & reliquis omnibus locis sumantur folia auri.

Efficaciter prodest difficulter spirantibus, arteriacis, iustientibus, rabidis & omni thoracis & stomachi offensæ, aquæ subter cutem fusæ, renum doloribus uoluptatem parit, corporaque saginat.

Diacalaminthon, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Calaminthæ montanæ
Calaminthæ campestris

D . 2 Sefelios

Seselios

Petroselini Macedonici ana 3 vi.

Zingiberis 3 iii.

Apii, id est seminis Apii

Comarum Thymi ana 3 ii.

Ligustici 3 v.

Piperis, id est piperis nigri 3 xii.

Sacchari albisimi.

CALAMINTHA montana nascitur copiosissime in montibus circa Confluentiam urbem ad Rhenum & Mosellam confluentes.

CALAMINTHA campestris, hoc est usualis Calamintha, que in aruis nascitur, hac efficacior est quam in humidis locis nata, Germanice Kornmyntz uocatur.

SESELIOS, id est Siselios, quod etiam Siler-montanum uocatur.

COMARVM Thymi, id est, summitatum, foliorum & florum Thymi.

PETROSELINVM Macedonicum non est Olusatrum, uel ut corruptè pronuntiant Olixatrum aut Alexandrum, semine longo, magno, nigro, amaro ac myrrham emulante sapore. Sed quia iam uero macedonico Petroselino caremus, licet nobis eius loco Olusatri semē accipere, quod uulgò in Pharmacopolys Petroselinum Macedonicum, falsò tamen, appellatur, donec aliquando uerum nobis contingat.

PIPERIS, id est piperis nigri, nam cum piper simpliciter pronuntiamus, semper nigrum intelligimus.

AN-

Aromaticæ.

77

Auxiliatur iis quos cibi fastidium urget,
appetentiam reuocans, ægrè quoque spiran-
tibus, uentriculo refrigerationem sentien-
ti, & flatibus distento confert.

Sit dosis ʒ i.

Diacalaminthon Galeni.

R. Calaminthæ

Pulegii

Petroselini

Seseleos ana ʒ i.

Apii

Cacuminum Thymi, ana ʒ ii.

Libyatici seminis ʒ viii.

Piperis ʒ xxiiii.

Sacchari.

Diacyminu, secundum descriptionē

Nicolai.

R. Cymini pridie præparati, id est, aceto
infusi, & iterum exiccati ʒ viii. ʒ i.

Cinnamomi

Charyophyllorum ana ʒ ii. s.

Melanopiperis

Zingiberis ana ʒ ii. gr. v.

Galangæ

Thymbræ (eius loco sume satureiam.)

Calaminthæ ana ʒ i. ʒ ii.

Ammios

Ligustici ana ʒ i. gr. xviii.

Macropiperis ʒ i.

Spicæ Indicæ

D ʒ Car

Cardamomi
Nucis Muscatæ ana ʒ iii. s.
Sacchari.

*TYMBRA est propriè Satureia sylvestris, cir-
ea quam nascitur Cuscuta Epithymo similis, quæ
Epithymum appellatur. Affertur iam ad nos ex
orientalibus partibus, verum raro, ideoq; in dese-
ctu eius sativam Tymbram, hoc est, Satureiam
accipere nobis licet.*

Arteriacis, difficultati spirandi, tussicu-
losis, inflationibus efficaci est adiumento,
nexam ventriculi corrigit, concoctionem
adfert, adstrictionum vitia sanat.
Sit dos ʒ iii.

*Diacinnamomu, secundum descriptio-
nem Mesue.*

R. Cinnamomi subtilis ʒ xv.
Cinnamomi crassi
Cymini
Enule ana ʒ iii.
Galangæ ʒ vii.
Caryophyllorum
Piperis longi
Cardamomi maioris
Cardamomi minoris
Zingiberis
Macis
Nucis Muscatæ
Ligni aloës ana ʒ iii.
Crocī ʒ i.
Sacchari tabarzeth ʒ v.
Sacchari.

Sacchari albisimi.

SACCHARI tabarzelh, id est, purissimi atque optimi Sacchari, cuius 3. v. miscentur speciebus. idq; ideo hoc loco accipitur, ut species eo melius conferuentur ad usum. Vltimum Saccharum additur cum his rotulas facere ex speciebus.

Est medicina salubris ad humorositatem ventriculi & putrefactionem in eo, phlegma digerit, & digestionem adiuuat.

Dianthus, secundum descriptionem Nicolai.

R. Florum Rosmarini 3 i.

Violarum

Rosarum

Glycyrrhizæ ana 3 vi.

Charyophyllorum

Spicæ Indicæ

Nucis muscatæ

Galangæ

Cinnamomi

Zingiberis

Zedoariæ

Macis

Ligni aloes

Cardamomi

Anisi

Anethi (uidelicet seminis) ana 3 iiii.

Sacchari.

Prodest præter rationem tribulatis, cardiacis, animi lætitiā auget. Eos roborat,

D 4 qui

qui à longo morbo debiles adhuc sese re-
colligunt, uētriculum perpulchre emēdat.
Sit dosiſ 3 i.

*Diamargariton frigidum, secundum
descriptionem Nicolai.*

R. Nucleorum seminum Citrulli.

Cucurbitæ

Melonum

Cucumerum

Seminis portulacæ

Papaueris albi

Sandali albi

Sandali Moschatellini. i. Citrini boni odo-
ris

Ligni aloes

Zingiberis

Rosarum rubearum

Florum Nymphææ albæ. j. Nenupharis

Florum Borraginis

Myrtillorum uerorum an. 3 s.

Corallii albi

Corallii rubei an. 3 s.

Margaritarum 3 iii.

Sacchari.

NVCLEVS seminum, est ipsa in medio semi-
num medulla. Sunt aut. em eximendi horu semi-
num nuclei, cū iam preparanda est confectio
hæt; aut alia quæ durare debent; nam diu antè
exempti rancidi sunt.

Omniū uirium imbecillitatem firmat
iis, quos animus deficit, siue à corde, siue à
stomacho

stomacho deliquium originem ducat, omnem noxæ causam uitalium partium discutit: insuper asthmaticis, tussientibus, tabidis auxiliatur: longo morbo deiectos, & imbecillitate languentes recreat, & ad pristinum robur conducit.

Sit dosis 3 i.

Diamargariton calidum, secundum descriptionem Auicennæ.

R. Margaritarum non perforatarum

Pyrethri ana 3 i.

Zingiberis

Mastiches ana 3 iiii.

Zedoariæ

Doronici

Seminis apii

Radicis Thapsiæ

Cardamomi

Nucis Muscatæ

Macis ana 3 ii.

Beni rubei

Piperis

Macropiperis ana 3 iii.

Cinnamomi 3 v.

Sacchari.

Valet mulieribus, rectificat enim dispositionem matricis, & uentriculorum earum.

Sit dosis 3 v.

Diamoschu dulce, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Croci

Doronici

D 5 Zedoariæ

Zedoariæ

Ligni aloës

Macis ana 3 ii.

Margaritarum albarum

Setæ crudæ tostæ

Coralij rubei

Galliæ Moschatae ueræ

Ocimi citrati ana 3 ii. s.

Been albi

Been rubei

Polij aut succedanei eius

Spicæ Indicæ

Caryophyllorum ana 3 i.

Zingiberis

Cubebarum

Piperis longi ana 3 i. s.

Moschi 3 ii.

Sacchari albi.

OCIMVM citratum non est Melissa, sed species quedam Ocimi siue Basilici, odore Melissa aut citrei mali, cuius defectu. Caryophyllatum Ocimum sumi potest.

¶ Prodest contra cordis palpitationē: ei quoque cui tumultuosa insomnia obuersantur: item his qui incertis tumoribus cortipiuntur. Malis cerebri frigidis, uertigini, comitialibus, & difficiliter spirantibus succurrit.

In electo sit dosi. 3. ij. in forma solida à 3. vj. ad unciam.

Dia-

*Diamoschu amarum, secundum descri-
ptionem Mesuæ.*

R. Croci
Doronici
Zedoariæ
Ligni aloes
Macis ana 3 ij.
Margaritarum albarum
Seræ crudæ tostæ
Carabæ
Corallij rubei
Galliæ Moschataæ ueræ.
Ocimi citrati
Been albi
Been rubei
Polij, aut succedanei eius
Spicæ Indicæ
Caryophyllorum ana 3 i.
Zingiberis
Cubebæ
Piperis longi ana 3 ii. s.
Moschi 3 ii.
Absinthij
Rosarum ana 3 iij.
Aloes lotæ 3 iiij.
Castorei.
Ligustici ana 3 i.
Cinnamomi 3 ii. s.
Sacchari.

SETA cruda tosta significat Serica bombycis
vellus, nullo colore tinctum, nulloq; humori aut suc
D 6 co

co qui tingendo sit incoctum. sed tale quale natura est, scilicet; inditum ac donec conteri possit, tostum, aut assatum, uulgo dicitur sericum ustum, quamuis comburi non debeat, sed torreretur aut assari tantum.

¶ Hæc confectio ualentior est ad ea, quæ supra dicta sunt. Et propriè ad exiccandum humiditates uentriculi, & putrefactiones eius.

Sit dosis eadem.

Diagalanga, secundum descriptionem Mesue.

R. Galangæ

Ligni aloes ana 3 vii.

Caryophyllorum

Macis

Ligustici ana 3 ii.

Zingiberis

Macropiperis

Leucopiperis

Calami aromatici

Cinnamomi ana 3 i. s.

Calaminthæ siccæ

Menthæ siccæ

Cardamomi maioris

Spicæ Indicæ

Seminis Apii

Seminis Fœniculi

Seminis anisi

Seminis Carui ana 3 i.

Sacchari albissimi.

¶ Valer

¶ Valet aduersus crassiores flatus, acidos
ructus, prauamque concoctionem, item a-
ctiones uentriculi & iecoris à frigiditate im-
peditas robustiores reddit, easdēq; emēdat.
Sit dosis in elect. 3.iii. in forma solida 3.vi.

Diapenidium, secundum descriptionem

Nicolai.

R. Penidiarium ʒ ii. 3

Pinearum

Amygdalorum dulcium

Amygdalorum amarorum

Papaueris albi ana ʒ iij. ʒ i.

Cinnamomi

Caryophyllorum

Zingiberis

Succi glycyrrhizæ

Tragacanthæ

Gummi Arabici

Amyli candidissimi

Seminis enucleati Cucurbitæ

Citrulli

Cucumeris

Melonis ana 3 i. s.

Camphoræ gr. vii.

Sacchari albissimi.

AMYLVM *hodie corrupto uocabulo dicitur*
Amydum.

¶ Valet aduersus omnem thoracis noxam,
tussim à frigore contractam, uocis iacturā:
rabidis denique & purulenta excreantibus,
succurrit.

Sit dosis. ʒ ii.

Diaireos

Diaireos Salomonis, ex Nicolao.

R. Ireos \bar{z} i.
 Pulegij
 Hyssopi
 Glycyrrhizæ ana 3 vi.
 Tragacanthæ
 Amygdalorum amarorum
 Pinearum
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Piperis ana 3 iii.
 Caricarum
 Passularum enucleatarum.
 Carnium dactylorum ana 3 iii. s.
 Styracis; Calamitæ rubæ 3 ii. \bar{z} ii.
 Sacchari albissimi.

¶ Tussiculosis, difficulter spirantibus auxiliatur, abscissæ uocis iacturam refarcit, quæ refrigeratione contracta sit.

Diaireos simplex.

R. Ireos \bar{z} s.
 Sacchari candidi
 Specierum diatragacanthi frigidi ana 3 ii.
 Sacchari albissimi.
 Sit dosis. 3. vi.

Diatragacanthu frigidum, secundum descriptionem Nicolai.

R. Tragacanthæ albilimæ \bar{z} ii.

Gummi

Gummi Arabici ʒ i. ʒ ii.
 Amyli ʒ s.
 Glycyrrhizæ
 Nucleorum seminum Cucurbitæ
 Cucumeris
 Citruli
 Melonis ana ʒ ii.
 Camphoræ ʒ s.
 Penidiarum ʒ iii.
 Sacchari albissimi.

¶ Medetur omnibus pulmonum & thora-
 cis uitijis aridis, maximè tabidis, macie confe-
 ctis: inflammatione lateris laborantibus, om-
 nibusq; tussibus calidis & siccis, exaspera-
 tioni linguæ & faucium, deuoratum tandiu
 ægrotans in ore contineat, quoad liquefa-
 ctum perfectè exugatur.
 Sit dosis. ʒ. j.

*Diatragacanthu calidum, secundum de-
 scriptionem Nicolai.*

R. Gummi Tragacanthæ
 Hyslopi ana ʒ iii.
 Pineorum nucleorum
 Amygdalorum amborum purgatorum
 Seminis lini ana ʒ vi.
 Seminis fœnogræci
 Cinnamomi ana ʒ s.
 Glycyrrhizæ rasæ
 Succii glycyrrhizæ
 Zingiberis ana ʒ ii.
 Sacchari albi.

¶ Valet

88. Confectiones

¶ Valet tussientibus ex frigido phlegmate, & non ualentibus eicere, asthmaticis, empycis, anhelosis, suspiriosis, peripneumonicis, phthisicis, & ad omnem coarctationem pectoris: stomachum confortat, digestionem procurat.

Sit dosis. 3. i.

Manus christi perlata.

R. Sacchari clarefacti lib. i.

Aquæ rosarum lib. s.

CONCOQUANTVR dū aqua Rosacea igni eut anescat, & Saccharum iustam crassitiē consequatur, in fine Margaritarum minutissimè tritarum 3. s. addatur, atque super marmor aqua rosacea inspersum infundatur, & fiant rotula.

¶ Medetur deiectis uiribus, ardentibus febribus, & imaginationes falsas abolet.

Diahyssopus, secundum descriptionem Nicolai.

R. Hyssopi

Ireos

Thymi

Melanoniperis ana 3 xxx.

Pulegii

Thymbræ (eius loco sume Saturciam)

Rutæ

Cymini ana 3 xx.

Carnium dactyloꝝ

Tragacanthæ

Gly-

Glycyrrhizæ

Caricarum pinguium

Passularum enucleatarum

Fœniculi ana 3 x.

Zingiberis

Anisi

Carui

Seminis ligustici ana 3 v.

Sacchari

Hoc accommodatum est ad capitis querelam ex frigido: vnam exiccat, arterias purgat, tussim compescit, omnes frigiditates pectoris & stomachi emendat, digestionem procurat, pleureticis & empycis mirabiliter opitulatur.

Diacostu, secundum descriptionem Me sue.

R. Costi candidi aromatici amari

Cassia lignæ ueræ

Cinnamomi ana 3 v.

Seminis Apii

Seminis Anisi

Schoenanthi summitatum

Reubarbari ana 3 iii.

Azari 3 iii.

Croc

Aristolochiæ

Myrrhæ ana 3 ii.

Sacchari.

SCHOENANTHI, hodi e corrupto nomine,
dicunt squinanthum.

COSTI

90 Confectiones.

COSTI AMARI, coepit hisce annis afferi, loco veri Costi adulterinus quidam, qui nequam accipiendus est, ut supra dictum est, sed candidus amarus & aromaticus.

AZARI, id est, radicum eius, sola enim radices ad Medicinam accipi debent.

¶ Valet ad dolorem uiscerum & oppilationem in eis, & ad principium hydropisis.

Diarhodon Abbatis ex Nicolao.

R. Sandali albi
 Sandali rubei ana ʒ ii. s.
 Tragacanthæ
 Gummi Arabici
 Spodii ana ʒ ii.
 Asari
 Mastiches
 Spicæ Indicæ
 Cardamomi
 Succiglycyrrhizæ
 Croci
 Xyloaloës, id est, ligni aloës
 Charyophyllorum
 Gallæ Molchatæ Mesuæ
 Anisi
 Fœniculi
 Cinnamomi
 Rheubarbari
 Seminis ocimi
 Berberis, id est, acinorum eius.
 Seminis scariolæ
 Seminis portulacæ.

Nu-

Nucleorum seminis Cucurbitæ

Citruli

Cucumeris

Melonis

Seminis papaveris albi ana ʒ i.

Margaritarum

Olisium de corde cerui ana ʒ s.

Sacchari candi (ut eò melius species conser-
uentur)

Rosarum ana ʒ i. ʒ iii.

Camphoræ gr. vii.

Moschi ʒ iii. s.

Sacchari albißimi.

SCARIOLA propriè est Endivia illa vulgaris
quæ in dorso foliorum est spinosa. quid autem ve-
ra sit Endivia, ubi locus postulaverit, dicemus.

¶ Valet adduersus uentriculi calorem, icci-
noris, lienis, pulmonumq; , contra uiscerum
dolores, & omnem totius corporis noxam
à calore proficiscentem.

Sit dosis. ʒ. i.

Dialacca maior, secundum descriptio-
nem Mesuæ.

R. Lacæ præparatæ (eius præparatio in fi-
ne habebitur)

Rheubarbari ana ʒ. iiii.

Spicæ Indicæ

Mastiches

Apii

Foliculorum Schœnanthi

Absinthii

Succi

Succī Eupatorij Mesuæ
 Ammīos
 Sabinæ
 Amygdalorum amarorum
 Colti
 Myrrhæ
 Ruberæ tinctorum
 Fœniculi
 Anisi
 Asari
 Aristolochiæ longæ
 Aristolochiæ rotundæ ueræ
 Gentianæ
 Croci
 Cinnamomi
 Hyssopi sicci
 Cassiæ lignæ ueræ
 Summitatum Schœnanthi
 Bdellj ana 3 i. s.
 Piperis
 Zingiberis ana 3 i.
 Sacchari albissimi.

COLICVLORVM Schœnanthi, herba hæc
 aromatica à Græcis dicitur σχοῖνος, id est, Schœ-
 nus, & significat iuncum aromaticum, qui hæc-
 nus, improprie dictus est squinantium. Nam Schoe-
 nantium siue σχοῖνου ἄνθος, significat iunci hu-
 ius aromatici florem, qui non affertur ad nos. In
 hanc autem compositionem ingreditur bis Schœnā-
 thum, hoc quidem loco coliculi aut stipites eius, in
 ferius verò summitates eiusdem.

SUMMITATVM Schœnanthi, id est, florū
 eius, nam flores in summitates huius herba cōstitu-
 ti

ti sunt, & propriè Schœnanthum appellantur: sed quia flores non ad nos feruntur, cogimur tenerri-
mas eius partes in cacumine decerptas eorū uicē
medicamentis miscere.

S V C C I Eupatorij, hic succus non debet fieri
ex vulgari Eupatorio, neque ex Eupatorio Græco-
rum, id est, Agrimonia falso hodie vocata, sed ex
Eupatorio quod Mesue describit. Est autem Eupa-
torij Mesue ea herba, quæ ab Italis dicitur Gra-
tia Dei sue Gratiola, cuius magnus est prouentus
Vuitembergæ in pratis ab Albim fluium sitis.

¶ Valet aduersus frigus uentriculi, ob-
structiones, inflationes, iecinoris & renum
duritias sanat, aquæ inter cutem causas om-
nes discutit, menses ciet, flatuosos spiritus
ab alto corporis abigit.

Diacurcuma, id est, Διακροκῶν ma-
ior, secundum descriptionem Mesue.

R. Tragacanthæ 3 i.

Croci

Azari

Petroselini Macedonici

Dauci

Anisi

Apij ana 3 iiij.

Reubarbari

Meu

Spicæ Indicæ ana 3 vi.

Costi

Myrrhæ

Cassia lignæ ueræ

Schœnanthi

Schoenanthi

Carpobalsami (aut aliquod succedaneum ut
superius significatum est)

Rubeæ tinctorum

Succi Absintij

Succi Eupatorii Mesux, id est, Gratiolæ

Opobalsami (aut aliquod succedaneum siue
oleum Caryophyllorum aut aliud cras-
sum odoriferum oleum) ana 3 ii.

Calami aromatici

Cinamomi ana 3 i. s.

Scordij (uidelicet ueri)

Scolopendriæ

Succi glycyrrhizæ ana 3 ii. s.

Sacchari albissimi.

¶ Confert ad ægri tudines antiquas , &
cachexiam, & hydropisim iuuamentum ma-
nifestum, & eradicat ægri tudines hepatis &
lienis chronicas, quæ iam induratz sunt, &
confert ad corruptionem stomachi, & hu-
miditatem frigidam, & uentositates grossas
in eis, & ad dolorem renum & uesicæ, & uri-
nam prouocat.

Sit dosis. 3. iii.

*Diaprasii, secundum descriptionem
Nicolai.*

R. Prasij 3. v s.

Tragacanthæ

Pinearum mundatarum

Amygdalorum dulcium

Pistaciorum

Carnium dactilorum

Caricarum pinguium

Passularum

Aromatica

93

Passularum enucleatarum ana 3 iij. s.
 Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Nucis Muscatæ
 Macis
 Ligni aloes
 Galangæ
 Spicæ Indicæ
 Zingiberis
 Zedoariæ
 Glycyrrhizæ
 Rheupontici
 Anacardii
 Storacis calamitæ
 Galbani
 Terebinthinæ
 Mastiches
 Myrrhæ
 Ireos
 Aristolochiæ rotundæ
 Corticum radicum Capparis
 Gentianæ
 Melanopiperis
 Anisi
 Fœniculi
 Anethi
 Apij
 Petroselini Macedonici
 Saxifragiæ ana 3 ii.
 Hermodactylorum
 Origani
 Peucedani
 Schoenanthi
 Cardamomi
 Leucopiperis

Leucopiperis
 Carui
 Ligustici
 Vincetoxici ana 3 i. s. gr. ii. s.)
 Balsamitæ
 Pulegii
 Dictamni Cretici
 Costi
 Pyrethri
 Thymbrę
 Basiliconis
 Præoniæ (uidelicet' radicis eius, aut semi-
 nis)
 Macropiperis
 Amomi
 Sinoni
 Orobi ueri ana 3 i. gr. ij. s.
 Xylobalsami (aut succedaneum aliquod si-
 mile descriptioni xylobalsami)
 Cassiæ fistulæ
 Coralli rubei
 Rasuræ Eboris
 Carpobalsami (aut aliquod succedaneum
 ut suprâ)
 Dauci Cretici ana 3 s.
 Moschi
 Ambræ
 Osis de corde cerui ana gr. xiiii.
 Sacchari albissimi .

SAXIFRAGIA in Italia dicitur ea herba, quam
 in Germania Pimpinellam uocamus. Itali habent
 diuersam Pimpinellam .

BALSAMITÆ, Nicolaus Alexandrinus La-
 tino

tinè impressus non Balsamitam habet, sed Balsamum: significat tamen Balsami uox nonnunquā etiam Mentam, cuius species est Balsamita, hoc loco recipienda. Nam si Balsami liquorem intellexisset Nicolaus, non simpliciter Balsamum, sed opobalsamum posuisset.

SINONVM secundum Matthæum Syluaticum, est Petroselinum agreste. Sed de eo infra in annotationibus Auræ Alexandrinæ.

CASSIÆ fistula nomine hoc loco nequaquā debet intelligi Cassia fistula, cuius nigra medulla bilem per aluum purgat, sed Cassia lignea aromatica, quæ Cinnamomo similis est. Nam hæc etiam apud probatos ueteres authores Cassia fistula uocatur.

DAUCVS Creticus hodie ignotus est, ideo possumus eius loco Seseli Creticum accipere, id est, Berrvurtx, aromaticam herbam foliis feniculi, sed multo minoribus.

¶ Sanat capitis uertigines, oculorum caligines abstergit, palatū & arterias purgat, destillationem uux adstringit, dentium dolorem mitigat, asthmaticis & suspiriosis peculiariter opitulatur, pectoris & pulmonis causas faciliè amputat, stomachi & hepatis dolorem & debilitates sedat, spleniticorum & pleuriticorum angustias paragonizat, omnium interaneorum uitiis prodest, inflationes & torsiones ab eis aufert. Nephreticos, Calculosos, Stranguriosos & Cholicos purgat, & dolorem releuat: sæpius autem sumptum, colorem pallidum emendat, menses deducit, & in ordinem debitum redigit.

E Typos

Typos quotidianarios & quartanarios re-
primit. Qui autem hoc electuario usus fue-
rit, à multis conseruabitur morbis.

*Diatrion Sandalon, secundum descri-
ptionem Nicolai.*

R. Sandali albi
Sandali rubei
Sandali citrini
Rosarum
Sacchari ana ʒ iii.
Rheubarbari
Spodii
Succi Glycyrrhizæ
Seminis portulacæ ana ʒ ii. ʒ s. gr. v.
Amyli
Gummi Arabici
Tragacanthæ
Nucleorum seminis Melonum
Cucumeris
Cucurbitæ
Citrulli
Seminis scariolæ ana ʒ i. s.
Camphoræ ʒ i.
Sacchari albissimi.

*SCARIOLA est Endivia vulgaris, cuius folia
in dorso habent spinulas, ut dictum est supra in
Diarhodon Abbatis.*

¶ Pollet aduersus iecinoris & uentriculi
calorem mirum in modum: tabidis, & regio
morbo correptis, itidem prodest.

Diaxylo

Aromaticæ. 99

*Diaxylo Aloes, secundum descriptio-
nem Mesuæ.*

R. Ligni aloes crudi
Rosarum ana ʒ i.
Charyophyllorum
Spicæ Indicæ
Macis
Nucis Muscatæ
Gallix Moschatæ Mesuæ
Cubebæ
Cardamomi maioris
Cardamomi minoris
Mastiches
Cinnamomi
Cyperi
Schœnanthi
Zedoariæ
Been albi
Been rubei
Folij, aut Macerum siue spicæ nardi
Setæ crudæ
Margaritarum
Coralli rubei
Carabæ
Foliorum citri
Corticum citrei mali
Ocimi Charyophyllati
Sisymbrii
Mentæ siccæ
Sampsuchi, id est, Maioranæ
Piperis longi
Zingiberis ana ʒ iii.
Moschi boni ʒ i.
B 2 Ambræ

Ambræ 3 i. s.
Sacchari albissimi.

CYPERI, uidelicet Cyperi rotundi. Nam rotunda radices Cyperi propriè, & simpliciter ab authoribus Cyperus uocantur. Longis uero radicibus Cyperus uocatur ab iisdem Cyperis, quoniam uero non semper rotundum habere licet, necesse est in penuria eius, longo uti.

SISYMBRIVM est menta aquatica, nigricantibus ut purpura caulibus.

Prodest malis uentriculi cordis & iecinoris frigidis, animæ defectioni, confectionique. Oris fœtorem abigit, lætitiā quæ parit.

Diatrion Pipereon Mesuæ.

R. Macropiperis
Melanopiperis
Leucopiperis ana 3 v.
Zingiberis
Thymi
Anisi ana 3 ii.
Spicæ Indicæ
Ammios
Amomi (quod non habetur, & loco eius
capiatur carpesium siue cubeba, aut calamus aromaticus, qui pro uero acoro habetur)
Cinnamomi ana 3 i.
Cassia lignæ
Seminis Apii

Seselios

Seselios

Asari

Enulæ siccæ ana 3 s.

Sacchari albissimi.

¶ Refrigerato uentriculo, & acido ructui,
quartanis, exolutis, iecinorosis, & infla-
tionibus auxiliatur. Item tussientibus.

Sit dosis 3 ii. in forma solida 3 iiii.

*Diazingiber, secundum descrip-
tionem Nicolai.*

R. Zingiberis

Galangæ

Caryophyllorum

Cinnamomi

Nucis Muschatæ

Granorum paradisi

Piperis longi

Macis

Cardamomi

Spicæ Indicæ

Rheubarbari

Rosarum rubearum ana gr. xv.

Pinearum mundatarum 3 s.

Phisticorum, id est, pistaciorum 3 ii.

Anisi

Fœniculi

Glycyrrhizæ rasæ

Crocī ana 3 i.

Sacchari albissimi.

*Electuarium Ducis, secundum descri-
ptionem Nicolai.*

B 3 R. Anisi

R. Anisi
 Glycyrrhizæ
 Mastiches ana ℥ ij. gr. v.
 Chamædryos
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Galangæ
 Fœniculi
 Carui ana ℥ i gr. xv.
 Xylocassizæ
 Calaminthæ
 Dauci
 Pyrethri
 Piperis albi
 Piperis longi
 Cyperi, id est, rotundi
 Schœnanthi
 Ireos
 Amomi (aut succedaneum eius)
 Folij (aut succedaneum eius)
 Asari ana ℥ i.
 Spicz Indicæ
 Croci
 Gummi Arabici
 Tragacanthæ
 Seminis Anethi
 Calami aromatici
 Cubebarum
 Charyophyllorum
 Carpobalsami
 Cardamomi
 Ligustici
 Seminis olusatris
 Baccarum Juniperi

Seselios

Sefelios
 Pentaphylli, uidelicet radicum eius
 Seminis Asparagi
 Seminis Citri
 Acori aut loco eius Galangæ
 Anmios
 Rheubarbari
 Nucis Myristicæ, id est Nucis Muschata
 Ligni aloës
 Basilici Charyophyllati
 Milii Solis
 Seminis Saxifragiæ
 Nucleorum seminis Citrulli
 Cucumeris
 Melonis
 Cucurbitæ
 Seminis Scariolæ
 Petroselini Macedonici
 Been albi
 Been rubei
 Storacis calamitæ ana \mathfrak{z} s. gr. \mathfrak{v} .
 Penidiorum \mathfrak{z} iiii. \mathfrak{z} ii. s.
 Sacchari albissimi.

CHAMAEDRYOS uidelicet uera, quæ folia
 habet similia quercus, nascitur in montibus lens.
 & inter Hersbruck atque Ambergam.

OLVSATRI semen, est magnum semen, quod
 in omnibus pharmacopoliis dicitur Macedonicum
 siue Petroselinum Macedonicum.

¶ Valet ad indigestionem & uentositatem
 stomachi & intestinorum, & ilei dolorem
 & lapidis.

E 4 Electuarium

*Electuarium de Gemmis, secundum de
scriptionem Nicolai.*

R. Margaritarum albarum 3 iii.
Saphyri
Hyacinthi
Sardæ
Granatorum
Smaragdi ana 3 i. s.
Zedoariæ
Doronici
Corticum citrei mali
Macis
Seminis ocimi charyophyllati
Corallii rubei
Carabæ
Rasuræ Eboris ana 3 i. 3 ii.
Been albi
Been rubei
Charyophyllorum
Zingiberis
Piperis longi
Spicæ Indicæ
Folii (aut succedanei eius)
Crocī
Cardamomi maioris ana 3 i.
Trochiscorum diarhodon
Ligni aloës ana 3 v.
Cinnamomi
Galangæ
Zurumbeth ana 3 i. s.
Foliorum auri
Foliorum argenti ana 3 ii.
Ambræ 3 ii.

Moschi

Moschi 3 s.

Sacchari albissimi.

SAPHYRVS & Smaragdus, qui passim in Myropolijs habentur, nihil valent cum flammam edant in igne, & ex argenti fodinis colligantur, quare omittendi sunt, aut loco eorū de Hyacintho & Granato manus pondus sumatur.

SARDA est gemma, quæ Neotericis Carneola vocatur, quod diligenter est notandum. Hactenus enim qualis esset gemma Sarda, ignoramus omnes.

ZVRUMBETH est species Zedoarie, quæ radicem habet rotundam & globosam, & affertur cum Zedoaria longa.

¶ Malis cordis, ventriculi, cerebri, iecinoris, & uteri frigidis auxiliatur. Item palpitationi cordis, defectioni animæ, ac concoctioni, tristitiam denique citra causam ortam amouet.

Sit dos. aur. i. cum aqua buglossæ uel bono uino.

Electuarium iustinum, secundum descriptionem Nicolai.

R. Cinnamomi

Folii (aut succedanei eius)

Costi

Nardi, id est, Spicæ, Indicæ

Cassie lignæ

Aristolochiæ longæ

Aristolochiæ rotundæ

Enulæ Campanæ

Hyssopti

E 5

Pulegii

Aromaticæ

107

Coriandri præparati
 Citrei mali ana 3 i s.
 Sandalorum omnium
 Dictamni albi ana 3 i.
 Boli armeni præparati
 Terræ sigillatæ (loco eius bolus leuanticus
 id est, orientalis sumatur) ana 3 iii.
 Margaritarum
 Corallii albi
 Corallii rubei
 Carabæ
 Rasuræ Eboris
 Epodii, id est, Eboris usti, de quo in fine
 Ossium de corde cerui
 Been albi
 Been rubei
 Doronici
 Cardamomi
 Cinnamomi
 Macis
 Ligni aloës
 Cassiæ lignæ aut succedaneum eius
 Croci
 Zedoariæ ana 3 s.
 Smaragdi (loco eius hyacinthi aut granati)
 Hyacinthi
 Granati
 Serici crudi torrefacti, & incisi ana 3 i.
 Penidii
 Sacchari candi ana 3 ii.
 Florum Nenupharis, id est, Nymphææ
 Buglossæ
 Rosarum ana 3 i.
 Camphoræ gr. vii.
 E 6 Mosci

Moschi

Ambræ ana gr. iii.

Sacchari albissimi.

¶ Contra pestem plurimum ualet, tutatur corpus ne lædatur à pestifero aere, & præseruat humores à corruptione.

Confectio cordialis.

R. Margaritarum

Spodij) id est, Eboris usti)

Granatorum uerorum

Cinnamomi

Tormentillæ

Boli armeni ana 3 iii.

Sandalorum omnium

Rasuræ Eboris

Vnicornu ana 3 ii.

Hyacinthorum

Saphyri (loco eius maius pondus Hyacinthi)

Coralli albi

Coralli rubei

Charabæ albi

Valerianæ ueræ

Dictamni

Zedoariæ

Ligni aloes ana 3 i.

Terræ sigillatæ (aut boli leuanticæ, hoc est, orientalis) 3 i. 3 ii.

Serici crudi, modicum torrefacti 3 ii.

Ossium de corde cerui 3 i. s.

Been albi

Been

Aromaticæ

109

Been rubei ana ʒ ii.
Foliorum auri fini numero v.
Moschi
Ambræ ana gr. x.
Sacchari albiſſimi

¶ Præſeruat cor in peſte.

Electuarium letitiæ Galeni ex Nicolao.

R. Florum ocimi Caryophyllati
Croc
Zedoariæ
Xylobalsami, pro quo lignum aloes, quum
in iſta deſcriptione non habeatur
Caryophyllorum
Corticum citrei mali
Galangæ
Macis
Nucis Muſchatæ
Storacis Calamitæ ana ʒ ii. s.
Aniſi
Raſuræ Eboris
Thymi
Epithymi ana ʒ i.
Camphoræ
Moschi
Ambræ
Margaritarum perforatarum
Oſſium de corde cerui ana ʒ s.
Auri foliati meri, id eſt, puriſſimi, ſeingelo
Argenti foliati meri ana ʒ i.
Sacchari albiſſimi.

Fiat

Fiat confectio solida.

Si uero uolueris facere in forma liquida siue
opiata, tunc adde

Succi Cydoniorum

Pomorum odoratorum dulcium

Borraginis

Vini ueteris optimi, ana partes æquales
in tanta mensura, quanta despumando & de
coquendo saccharo satisfuerit. Nulla enim
aqua saccharum dissolui aut decoqui ad spis
situdinem debet in hac confectione.

¶ Lætitiam, colorisque bonitatem efficit,
concoctionem iuuat, & caniciem arcet.

Electuarium letificans, Rasls.

R. Seminis Melissæ

Corticum citrei mali

Caryophyllorum

Galliæ moschatæ Mesuz

Mastiches

Croci

Cinnamomi

Nucis Muschatæ

Cardamomi maioris

Neremisch, pro quo potest semen pæoniæ
accipi

Been albi

Been rubei

Zedoariæ

Doronici

Seminis ocimi

Seminis ocimi Caryophyllati ana ʒ ss.
℞ i.

℞ i. gr. iiii.

Sacchari albissimi.

Fiat confectio in tabulis.

Si uerò uolueris facere in liquida forma ut decet, tunc prædictas species sequenti Syrupo misce, & fac in modum opiatæ.

R. Myrobalanorum Chebulorum, numero XL.

Emblicorum, numero LX.

Aquæ lib. vi. aut quantum sufficit. Conquantur trita Myrobalani in prædicta aqua donec remaneat tertia pars, deinde cola. Colaturæ adde mellis despumati li. ij. loco prædicti Sacchari, bulliat postea, usque ad iustâ spissitudinem, & insperge species prædictas, postquam feruor Syrupi remissior, facilius fuerit.

NEREMISCH, apud Rasim est Rosa asinina. Auerrois autē interpres dicit, Paoniā esse rosam asinorum, ergo secundum hunc Neremisch, idem esset quod Paonia: nisi Rasis de utraque, id est, de Neremisch, & de Paonia, duo propria faceret capitula, tanquam de rebus diuersis. Certò igitur statuere non possumus, quid sit Neremisch.

¶ Confortat omnia membra principalia, ex quibus uirtutes manant naturales & animales, iuuat calorem naturalem & spiritum uiuificat, compescit malas cogitationes, & bonos mores, lætitiā & gaudium gignit.

Electuarium

Electuarium quo utuntur reges, &
prælati

R. pinearum mundatarum. ʒ. viij.
Amygdalarum mundatarum. ʒ. vi.
Sacchari albi lib. iij.
Aquæ rosacæ lib. i. s.
Olei rosacei
Olei amygdalarum dulcium. ana ʒ. iij.
Cinnamomi electissimi. ʒ. vii. s.
Charyophyllorum. ʒ. iij.
Ligni aloes. ʒ. iij.
Sandalorum citrinorum. ʒ. iij.
Ambre puræ. ʒ. i.
Moschi. ʒ. i. sextam partem.
Cerebrũ, cor, thoracẽ, & uētriculũ roborat.

Electuarium Plirisarcoticum πληρισ-
ερκωτικόν) secundum descriptionem Nico-
lai.

R. Cinnamomi
Caryophyllorum
Ligni aloes
Galangæ
Spicæ Indicæ
Nucis muscatæ
Zingiberis
Spodii
Schœnanthi
Cyper
Rosarum
Violarum ana ʒ i. gr. xv.

Folii

Folii, loco ipsius Macis sumatur.

Clycyrrhizæ

Malliches

Styracis calamitæ

Samp'suchi, id est, Maioranæ

Balsamitæ

Ocimi

Cardamomi

Macropiperis

Meucopiperis

Cortillorum

Cortices Citrei mali ana \mathfrak{D} ii. gr. xv.

Margaritarum splendidarum

Been albi

Been rubei

Coralli rubei

Serici tostii ana \mathfrak{D} i. gr. ii. s.

Moschi gr. vii. s.

Camphoræ gr. v.

Sacchari albissimi.

¶ Tristibus, melancholicis, imbecillo uen-
triculo, deliquio animi a corde proficiscen-
ti succurrit. Memoriam amissam recupe-
rat, sensus acuit, comitialibus, & asthma-
ticis prodest, omnemque cerebri debilita-
tem aufert.

*Lithontripon, secundum descriptio-
nem Nicolai.*

R. Spicæ Indicæ

Zingiberis

Xylobalsami (aut ligni aloës vt supra)

Acori (sive calami aromatici)

Acori

114 Confectiones

Acori (siue calami aromatici)
 Cinnamomi
 Peucedani (uidelicet radicis eius)
 Meu (loco eius accipe seseli cretici radicē,
 id est, *Beryvurtæ*)
 Melanopiperis
 Macropiperis
 Leucopiperis
 Saxifragiæ ana 3 ii. s.
 Opobalsami (loco eius sumatur oleum Iu-
 niperi ex granis)
 Charyophyllorum
 Costi
 Rheupontici
 Glycyrrhizæ
 Cyperi
 Tragacanthæ
 Seminis olusatri, id est, semen quod Mace-
 donicum vocant
 Chamædryos
 Seminis Apii
 Ammios
 Seminis Asparagi
 Ocimi
 Vrticæ
 Citrei mali ana 3 i. gr. xv.
 Folii (aut succedanei eius)
 Croci
 Schoenanthi
 Lignæ Cassiæ (aut succedanei eius)
 Bdelii
 Mastiches
 Ireos
 Amomi

Liguſtici

Ligustici
 Milii solis
 Petroselini Macedonici
 Sefelios
 Sinoni (de quo suprâ)
 Cardamomi
 Anethi
 Euphorbii
 Lapidis Lyncis
 Olei Nardini
 Olei Moschellini ana ʒ i.
 Sacchari albiſſimi.

Si uolueris facere in forma Opiatæ, tunc speciebus adde triplum mellis deſpumati, loco ſacchari: diutius enim durant ſpecies mel le exceptæ quam ſaccharo, poteſt tamen vtroque modo fieri.

OLEI Moschellini præparatio infra habebitur.

¶ Præclarum ad indigeſtionem ſtomachi ex frigidi tate: iliorum lumborumque dolo rem compeſcit: lapides in renibus & veſica potenter confringit, & inde mirabiliter expellit. Stranguriam & dyſuriam è veſtigio ſoluit.
 Sit doſis ad. ʒ i. cum iure cicorum rubeorū.

Rofata nouella, ſecundum deſcriptionem Nicolai.

R. Roſarum
 Sa cchari
 Glycyrrhiſæ ana ʒ i. ʒ i. ʒ ii s.
 Cinna-

Cinnamomi 3 ii. 3 ii. gr. ii.

Caryophyllorum

Nardi, id est, Spicæ Indicæ

Zingiberis

Galangæ

Nucis Muscatæ

Zedoariæ

Storacis calamitæ

Cardamomi

Seminis Apij ana 3 i. gr. viii.

Sacchari albissimi.

¶ Confert apprimè calori & siccitati stomachi, cordis, hepatis & pulmonis: sitim compescit & vomitum, abscindit debilitatē stomachi, astringit laxa. Cardiacis subuenit, sudorem diaphoreticum reprimit, ex chronica infirmitate debiles recreat.

Sit dosis. 3 i.

Electuarium Diapæonias.

R. Radicum pæoniarum 3 i.

Macis

Spicæ Indicæ

Crocī

Corallorum rubeorum

Margaritarum non perforatarum

Mastiches ana 3 s.

Myrtillorum verorum 3 i. s.

Cinnamomi

Nucis Muscatæ

Caryophyllorum

Folij, loco eius Cassiæ lignæ veræ

Zingiberis

Zingiberis
 Piperis longi
 Cardamomi
 Granorum paradisi ana 3 ii.
 Glycyrrhizæ 3 v.
 Anacardij 3 i. s.
 Moschi
 Ambra ana gr. vi.
 Sacchari albissimi.

Fiat confectio in tabulis in æstate.
 In hyeme verò adde speciebus triplum mel
 lis despumati, & conficiatur electuarium.

¶ Confert epilepsia.

*Electuarium resumptivum, secundum
 descriptionem Nicolai.*

R. Rosarum
 Glycyrrhizæ
 Sacchari ana 3 ii. gr. v.
 Gummi Arabici
 Tragacanthæ ana 3 ii. 3 ii.
 Sandali albi
 Sandali rubei ana 3 i. 3 i.
 Papaveris albi
 Succi glycyrrhizæ
 Amyli
 Seminis portulacæ
 Lactucæ
 Scariolæ ana 3 iii.
 Caryophyllorum
 Spodii, pro eo Eboris vsti.
 Cinnamomi ana 3 i.
 Zedoaria

Zedoariæ

Zingiberis

Styracis calamitæ ana 3 ii.

Crocī gr. v.

Penidiorum 3 s.

Nucleorum seminis Cucurbitæ'

Citrulli

Cucumeris

Melonis ana 3 ii.

Seminis Cydoniorum 3 ii.

Amygdalorum dulcium

Pineorum nucleorum

Berberis

Seminis Maluæ

Seminis Cori siue Bombacis

Seminis iuiolarum

Sebesten ana 3 ii.

Cum Syrupi violati quātitate sufficienti fiat

Electuarium

¶ Restaurat humiditatem radicalem, lenit, humectat, nutrit, & confortat, aperit poros, obsistit cholerae, sedat febrem, tussim, & sitim: restituit integras vires, & pristinam sanitatem extenuatis, consumptis & hecticis

Diacorum, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Radicum Secacul

Acori

Pinearum ana. lib. i. s.

Radices Secacul mūdatur; & incisæ coquātur in aqua clara, donec aqua consumatur, postea

postea optimè pistentur, & in minutissimas partes conteratur donec pulti similes fiant. Deinde affunde eis Mellis odorati & optimè despumati lib. x. coquantur lento igne, donec tota aqua, quam radices Secacul imbibunt, in vaporem resoluta sit, diligenter agitando, ne ad uasis fundum aduratur radices. Cum autem iustæ spissitudinis cōsistentiam acquisuerit, ab igne deponito, & adde radices Acori tenuissimè tritas, & pineas minutissimè incisas.

Cum subsequenti puluere optimè mistas.

R. Piperis

3 i.

Piperis longi

Caryophyllorum

Zingiberis

Rosarum

Macis

ana 3 iiii.

Nucis Muscatæ

Galangæ

Cardamomi

ana 3 iii.

Omnia ista simul cum melle & radicibus Secacul misceto & unito, diligenter agitando ne grumi aliqui relinquantur.

SECACVL uerum est Sifer quod Germani uocant Gritzelmoren, & Klingelmorem, Galli Escheruis & Seruiles, Bauari Nudle, Sueui Geyrle,

ACORVS, id est, vulgò uocatus Calamus aromaticus. Mesue iubet etiam Acori radices elixari. Sed quia nos recentes & uirides non habemus, ut qui in calidis regionibus habitant, ideo melius est eas tritas melli admiscere.

¶ Confert

¶ Confert mirū in modum ægritudinibus
neruorum, acuit omnes sensus & ingenium,
sedat dolores capitis, est peculiare remediū
frigidarum ægritudinum, senum, & maxi-
me catarrhi.

Sit dosis. 3 vi.

Puluis ad epithema Cordis.

R. Sandali rubei 3 i.
Corticum citrei mali
Sandali albi
Rosarum
Coralli albi
Coralli rubei
Carabæ
Spodii (accipe Eboris vsti) ana 3 s.
Osis cordis Ceruini
Crocī ana 3 i.
Specierum lætitie Galeni.
Specierum Electuarij de gemmis
Specierum Diamargariton ana 3 iiii.
Camphoræ 3 i.
In puluerem redactæ species commisceā-
tur.

Puluis ad Epithema hepatis.

R. Rosarum
Sandali albi
Sandali rubei
Absinthij
Schoenanthi
Spodij, pro eo Eboris vsti
Spicæ Indicæ ana 3 s.
Contrita in puluerem misce & repone.

Con-

121
CONFECTIONES
OPIATÆ.

*Diabolibanu, secundum descriptionem
Nicolai.*

R. Castorei
Opī
Hyoscyami albi ana 3 iiii.
Cassie lignæ 3 ii. 3 ii.
Folii, aut succedanea eorum
Crocī
Thuris masculī ana 3 ii.
Rheupontici
Amomi, pro quo carpesiū ana 3 i. 3 ii.
Myrrhæ 3 i s.
Spicæ Indicæ
Pyrethri
Euphorbii
Leucopiperis ana 3 ii. s.
Præniæ
Styracis calamitæ
Macropiperis ana 3 i.
Mellis despumati triplex pondus.

*EST uerò obseruandum in omnibus opiatis,
ut singulis uncys specierum misceantur tres un-
ciæ mellis despumati. Si minus fuerit, exiccatur
confectio facile. Si uerò plus addatur, uires eius
disperguntur.*

*THVS Masculum, est Thus album aut flauū
purissimum in globulos rotundos singulos, aut te-
F sticulo-*

sticulatorum figura geminos concretum, ideoq; Musculi cognomen accepit.

¶ Utile est ad diuersas passiones capitis, he-
micranicum dolorem placat & supercilii la-
crymas potenter stringit, fauces rheumati-
zatas & arterias lenit, hæmoptoicis & tus-
sientibus medetur, uomitum compescit, do-
lorem stomachi & nausæā aufert. Peripneu-
monicis, pleureticis, empycis sine dubio
subuenit. Gonorrhœam, & satyrifiam emē-
dat, & menstrualem sanguinem sistit.

*Musa Enea sine Zarcnea, uel Egetea,
secundum descriptionem Mesuæ.*

R. Castorei

Myrrhæ

Opii

Melanopiperis

Macropiperis

Galbani

Costi

Cinnamomi

Phu

Meu (aut loco eius Sefeli Creticum, id est,
Beryvurtz)

Dauci

Asari

Croci ana 3 iiii.

Mellis despumati optimi triplex pondus.

¶ Valet ad omnes passiones frigidas, &
uentositates crassas, & dolorem dentium
& cor-

Opiatæ

123

& corrosiōem eorum, & ad frigus stoma-
chi, & tarditatem digestiōis, & colicam,
& difficultatem urinæ, & ad frigus & phleg-
ma, & ad mucositatem urinæ.

Sit dosiſ 3 iii.

*Philonium Maius siue Romanum, se-
cundum descriptionē Nicolai.*

R. Leucopiperis

Hyoscyami albi, id est, seminis eius ana
3 iiii.

Opii 3 ii. s.

Cassie lignæ, aut succedanei eius 3 i. s.

Seminis Apii 3 i.

Petroselini Macedonici

Fœniculi

Dauci Cretici ana 3 i. gr. v.

Croci 3 s.

Spicæ indicæ

Pyrethri

Zedoariæ ana 3 s. gr. v.

Cinnamomi 3 i. s.

Euphorbii

Costi ana 3 i.

Mellis despumati optimi triplex pondus.

Pro Dauco Cretico, accipere licet Sese-
li Creticum, id est, *Beryvurtæ*.

¶ Emendat tussim cum uino mulso obla-
tum, peripneumoniam cum hydromelite,
sanguinis sputum cum polygoniæ succo;
Indigestionem stomachi & uomitum cum
posca, dolorem hepatis cum ænomelite cu-
rat. spleniticis & auriginosis cum oxymeli

F 2 te sub-

te subuenit. Coeliacis cum apozemate pegani, pleureticis, iliofis, nephreticis, & uesicæ symptomatis cholericis medetur.

Philonium, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Piperis albi
Seminis hyoscyami albi ana 3 xx.
Opii 3 x.
Crocī 3 v.
Spicæ Nardi Indicæ
Pyrethri
Castorei ana 3 i.
Mellis despumati optimi triplum pondus.

¶ Mirum in modum mitigat dolores, præcipuè stomachi, matricis, laterum, totius uentris, & colicam cum decoctione chaniæmeli uel rutæ, & statim prouocat somnum cum aqua lactucæ uel syrupo papaueris, tollit dolorem capitis, cū decoctione stœchadis, prohibet catarrhum cū decoctione olibani uel spicæ, contra spasinum & paralysem bibitur cū decoctione nucis muscatæ, faciliat anhelitum cum decoctione baccharum lauri uel hyssopi, & sedat tussim cum aqua mellis, prouocat urinam, faciliat mictum, & frangit lapides uesicæ cū decoctione Saxifragiæ uel aqua Apii: compescit uomitum & fluxum sanguinis ex ore, cum succo plantaginis uel decoctione Mastiches, & sedat prouocationes & singultus, & uitia matricis, & potenter somnum inducit.

Phi-

Opiatæ

125

Philonium ex Galeno & Aegineta.

R. Croci 3 v.

Pyrethri

Euphorbii

Spicæ Indicæ ana 3 i.

Piperis albi 3 xx.

Hyoscyami 3 viii.

Lacrymæ papaveris 3 x.

Mellis despumati optimi triplum.

Philonium Persicum, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Papaveris albi

Hyoscyami albi ana 3 ix.

Opii

Terræ sigillatæ (pro qua boli armenis et supra) ana 3 x.

Lapidis hæmatitis

Croci ana 3 v.

Castorei

Spicæ Indicæ

Euphorbii

Pyrethri

Margaritarum

Carabæ

Zedoariæ

Doronici

Trochiscorum Ramith ana 3 i. de quibus infra

Camphoræ 3 i.

Mellis rosati optimi triplum.

¶ Inuentum est ad retinendum sanguinem menstruorum, hæmorrhoidarum, fluxum,

F 3 uentris

uentris, uomitum, & sputum sanguineum, præsertim si cum succo plantaginis dissolutum bibatur, & ad fluxum menstruorū mitatur in uulvam, & ad fluxum sanguinis ex coriatuum clysterizetur. Consolidat ferme ulcera & uenas, & nihil est quod magis & tutius præseruet ab abortu prægnantem grauidam.

Sit dosis à 3 i. ad iii.

Requies Nicolai.

R. Rosarum

Violarum ana 3 iii.

Opii

Hyoscyami

Papaueris (uidelicet albi)

Madragoræ (uidelicet corticū radicis eius)

Scariolæ, uidelicet feminis

Lactucæ, uidelicet feminis

Seminis portulacæ.

Psyllii

Nucis Muschatæ

Cinnamomi

Sacchari ana 3 i. s.

Sandali albi

sandali citrini

Sandali rubei

Spodii

Tragacanthæ ana ʒ ii. gr. v.

Mellis despumati optimi triplum.

¶ Requies dicitur, quia requiem accipientibus præstat. Maxime typicæ febricitantibus quotidianariis, tertianariis, quartanariis,

riis, acutis & peracutis.

Sit dosis a 3 i. ad iii.

*Tryphera magna, secundum descri-
ptionem Nicolai.*

R. Opii 3 ii.

Cinnamomi

Charyophyllorum

Galangæ

Spicæ Indicæ

Zedoariæ

Zingiberis

Costi

Storacis calamitæ

Calami aromatici

Cyperi

Iridis Illyricæ

Peucedani

Acori aut calami aromatici

Mandragoræ

Nardi Celticæ

Rosarum

Piperis

Anisi

Apij

Petrosellini Macedonici

Fœniculi

Dauci

Hyoscyami

Cymini

Ocimini ana 3 i.

Mellis despumati optimi triplum.

F 4

IRIS

IRIS illyrica, est eadem qua in Pharmacopolys dicitur Ireos.

NARDVS Celtica siue Spica Celtica & Salinca est eadem herba, qua in Pharmacopolys dicitur Spica Romana.

¶ Auxiliatur dolori stomachi ex frigiditate, & cum accepta fuerit, statim patientē ad sudorem prouocat, phreneticis & mulieribus quę ex melācholia de matrice insomnes sunt, rheumaticis, peripneumonicis, & qui excernunt excrementa cum sanguine, utilissima est.

Tryphera minor Fœnonis.

R. Myrobalanorum Chebulorum

Bellericorum

Indorum

Emblicorum

Nucis Muscatæ ana 3 v.

Nasturtii

Asari

Origani Persici

Piperis

Oribani

Ammios

Zingiberis

Fructus Tamarisci satiuæ

Nardi Indicæ

Schœnanthi

Cyperi ana 3 iiii.

Scoriæ ferri, quinque diebus in aceto macerata, & deinde tostæ 3 xx.

Myro-

Myrobalani cum butyro uaccino recēti non
salito asētur modicū, reliqua oleo amyg-
dalino dulci iuoluantur, deinde addantur

Moschi 3 i.

Mellis despumati triplex pondus.

Oportet autem diligenter attendere, ne My-
robalani cōburātur cū in butyro aslantur.

ORIGANVM Persicum idem est quod origa-
num orientale: nascitur etiam in Creta insula, et
Græcia: habet autem surculos, capitula, folia, &
ramulos maioranæ similia, saporem uerò inter sa-
tureiam & dictamnium Creticum medium, estq;
ualde odoratum & aromaticum. affertur ex oriē-
te in Italiam: loco autem eius accipere licet Dicta-
mnium Creticum uerum.

TAMARISCVS satina arbor est procera. Sed
ea nos caremus, ideoq; cogimur loco eius nostratis
Tamarisci folijs uti.

SCORIA ferri propriè significat ferri recre-
mentum, id est, eyssen chlac Ken. Sed hoc non debet
hoc loco accipi, sed Squama aut Batilura ferri op-
timi aut chalybis, quæ Græci Stomoma appellant.

¶ Valet ad corruptionem & exuberan-
tiam menstruorum, & hæmorrhoidarum,
& ad corruptionem formæ, & debilitatem
stomachi, & destruit humorem crudum, &
clarificat colorem, & confortat uesicam, &
abscindit fluxum uentris.

Tryphera Sarracenicæ, secundum de-
scriptionem Mesuæ.

F 5 R. My-

R. Myrobalanorum Chebulorum

Indorum

Bellericorum

Emblicorum

Citrinorum

Cinnamomi

Leucopiperis

Macropiperis

Melanopiperis

Secacul, id est, Siferis ut supra

Folii (aut succedanei)

Spicæ

Cardamomi maioris

Cardamomi minoris

Cassix lignex (aut succedaneum eius)

Seitaragi Indi

Cyperis

Apii

Lingux auis

Caryophyllorum

Been albi

Been rubei

Zingiberis ana 3 ū.

Spicæ

Nucis muscatæ

Macis

Sesami excorticati ana 3 iii.

Amygdalorum dulcium

Amygdalorum amarorum ana 3 v.

Ligni aloës

Rhabarbari

Seminis Fœniculi

Mastiches ana 3 ii

Ocimi Caryophyllati

Menthæ

Menthæ siccæ

Origani Perfici (eius loco dictamnium Creticum accipe) ana 3 i. s.

Fricetur Myrobalani tritæ cum butyro uaccinò recenti & non salito, aliæ uerò species cum oleo Amygdalino dulci & cōfice cum mellis despumati optimi triplo.

SECACVL non est Iringus, neque Iringus qui habet folia Cretami marini, neque sigillum salomonis. Sed uerum Secacul est ueterum Sifar, hoc est, radix illa quæ Germanicè dicitur Klingelmorn, Grinzelmorn, Nudlen, & Geyrlen, Gallicè Escheruis & Seruilles.

LINGVA auis est semen fraxini.

SEITARAGI Indum, est herba Nasturtij odore et sapore, folijs longis, radice similis eius herbe, quam Merretich uocant, Germanicè dicitur Pfefserwurtx.

¶ Concoctionem uentriculi & hepatis suo calore iuuat, ob id flatus dissipat, humores in uentriculo & alijs uisceribus putres absu mit: oris & corporis odorem & colorem commendat, lassitudinem tollit, sanitatem præsentem tuetur, & morborum generationem prohibet, uenerem auget, hæmorrhoides sanat. datur 3 i. ad 3 iii.

Tryphera Persica, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Succorum Solatri aut Solani

Endiuia ueræ & satiuæ

℞ 6

℞ iii

Apii

Lupulorum depuratorum ana lib. i.

Proijciantur desuper

Violarum siccarum aut uiridium 3 iii.

Folliculorum Senæ 3 ii.

Agatici 3 i.

Prunorum Damascenorum pinguium numero xv.

Cuscutæ 3 s.

Myrobalanorum Citrinorum

Chebulorum

Indorum fricatorum in oleo uiolarum
aut amygdalorum dulcium ana 3 ii.

Spicæ Indicæ 3 iii.

Bulliant molliusculo igne donec supersint
lib. ii. Et iniciantur

Epithymi 3 xl.

Bulliant leuiter, deinde ab igne deponantur
& percolentur, atque dissoluantur in una
parte istius percolati

Thamarindorum recentium 3 iii.

Mannæ electæ 3 i. s.

Pulpæ Cassiæ 3 iii.

Sacchari uiolati lib. i.

Percolentur & mundetur à granis & for-
dibus, atque in aliam aquæ partem proii-
ciantur.

Sacchari albißimi lib. iii.

Aceti uini lib. i.

Coquantur leuissculo igne, deinde proii-
ciantur super illud quod dissolutum est in
succis, & aggregentur simul in unum, atque
coquantur donec mellis crassitiem obtineant.

Opiatæ

133

postremò in puluerem redactæ sequētes species inspergantur.

Rhabbari optimi ʒ ii.
 Myrobalanorum Citrinorum ʒ i. s.
 Myrobalanorum Chebulorum
 Indorum ana ʒ i.
 Myrobalanorum Bellericorum
 Emblicorum ana ʒ iii.
 Seminis fumiterræ
 Trochiscorum diarhodon
 Macis
 Mastiches
 Cubebarum
 Spodii (loco eius Eboris usti)
 Sandali Citrini ana ʒ ii. s.
 Nucleorum seminis Cucurbitæ
 Citrulli
 Cucumeris
 Melonis ana ʒ i. s.
 Spicæ Indicæ ʒ ii.
 Anisi ʒ iii.
 Inuoluantur in oleo uiolato, & reponantur
 in uase uitreo.

¶ Confert febribus acutis & inflamma-
 tiōi stomachi & hepatis, ictericis calidis, de
 opilatione incolumitatem acquirit, uisum
 à fumis cholericis deperditum reparat. Si-
 tim mitigat, morbos adustionis fieri prohi-
 bet.

*Confectio Amcardina, secundum de-
 scriptionem Mesue.*

R. Piperis nigri

Piperis

Piperis longi

Myrobalanorum Chebulorum

Emblicorum

Belliricorum

Indorum

Castorei ana 3 ii

Costi

Anacardi

Sacchari Taberzeth

Seminis Erucae

Baccarum lauri ana 3 vi.

Cyperii 3 iiij.

Anacardi per se terantur, & aliis tritis admisceantur, deinde omnia conficiantur cum Butyri Vaccini recentis non saliti.

Mellis despumati ana 3 v. s.

¶ Est confectio sapientum, & eorum qui desiderant scire, acuit enim intellectum, subtilizat sensum, memoriam recuperat, & confert dolori stomachi & uentris à frigiditate facto, & clarificat sanguinem, colorem bonum facit.

Sit dosis. 3. s.

Aurea Alexandrina, secundum descriptionem Nicolai.

R. Assari

Carpobalsami (aut aliquod succedaneum ut supra)

Sem. Hyoscyami albi ana 3 ii. s.

Caryophyllorum

Opij Thebaici

Myrrhæ

Opiatæ

135

Myrrhæ
 Cyperi rotundi ana 3 ii.
 Opobalsami (loco eius oleum Caryophyl-
 lorum)
 Cinnamomi
 Euphorbii
 Folii (aut succedanei eius)
 Zedoariæ
 Zingiberis
 Costi ueri
 Corallii albi, & rubei
 Cassiæ lignæ ueræ
 Tragacanthæ
 Thuris masculi
 Meu
 Storacis calamitæ
 Saliuncæ, id est, Spicæ Celticæ, quæ nunc
 Romana dicitur. Sed in Græco Alexan-
 drino habetur elelisphacon, id est, Salvia
 Cardamomi minoris
 Sefelios
 Seminis Napi
 Seminis Saxifragiæ
 Anethi
 Anisi ana 3 i.
 Ligni aloes
 Rheubarbari
 Aliptæ Moscharæ
 Castorei
 Spicæ nardi Indicæ
 Galangæ
 Opopanacis
 Anacardi
 Mastiches

Sulphuris

Sulphuris uiui
 Radicis Proniæ
 Eringii (uidelicet radicis eius)
 Rosarum
 Thymi
 Acori ueri (siue Calami aromatici)
 Pulegii
 Aristolochiæ longæ
 Gentianæ
 Corticum radicum Mandragoræ
 Chamædryos
 Phu
 Baccarum lauri
 Ammi, id est, ammeos
 Dauci Cretici, eius loco licet accipere Sese
 li Creticum, id est, *Beryvurix*.
 Macropiperis
 Leucopiperis
 Xylobalsami, aut aliquod succedaneum
 Carui
 Amomi
 Petroselini
 Seminis Ligustici
 Rutæ
 Sinoni ana 3 s.
 Auri cocti, id est, omnino igne depurati &
 synceri
 Argenti meri
 Albarum Margaritarum
 Blacæ Bizantiæ
 Ossium de corde cerui ana 3 i. gr. xiii.
 Limaturæ Eboris
 Calami aromatici
 Pyrethri ana gr. viii.
 Mellis

Mellis despumati triplum.

IN Græco Alexandrino Nicolao & alia quædam pretiosa habentur in fine, ni fallor, sicut videbitur, si in lucem venerit.

MYRRHAE. Actuarius author, quem Ruelius interpretatus est, pro Myrrha habet Myrii bacarum, id est, Myrtillorum, facili ex altera in alterutram vocem lapsus: nam Myrta in plurali numero Græcis sunt fructus Myrti, quæ vox magnam habet similitudinem cum Myrrha.

MEV uerò nos caremus, eius loco accipere licet Sifonis semen, quod iam dicitur amomum, aut Sefeli Creticum, hoc est, Berwurtz sed hoc inferius est accipiendum pro Dauco Cretico.

NAPVS est parua, densa, ac solida rapa, quam appellamus Germanice Merseburgisch, Borsfeldisch & Bairischrublein.

PHV uerum, quod ad medicinam requirunt aethores, non est Valeriana vulgaris, sed alia herba quæ Germanicè dicitur GartenseliunK, Teriacskraut & spicwrtzel. Caulem & flores habet Valeriana, radicem maiorem & odoratiorem, folia longa & mollia, colitur à nobis in hortis.

AMOMVM uerum, est Rosa Hierichuntis odorata, sed eo pharmacopola hætenus caruerit, eius succedaneum est uerus acorus, aut carpesium.

SINONVM siue Sison, siue Sinnus, siue Sison, est semen nigrum aromaticum, quod hodie amomum in pharmacopolijs uocatur falso.

AMBARVM Margaritarum, hoc est perforatarum & non perforatarum, alii legunt albarum Margaritarum. Actuarius habet simpliciter Margaritarum. non malè ergo quisaget, si tam perforatarum quàm non perforatarum, ana ℞. gr. vi.
videlicet

138 Confectiones

videlicet vt Nicolaus habet ℥ i. gr. xiii.

☉ s. acceperit. ita ex vtrisque unum fiet pondus,

¶ Contra defluxiones capitis frigore conceptas efficax est, oculorum lacrymas exiccat, dentium dolores lenit, aduersus capitis cruciatum summopere prodest, illitum fronti, comitiales, insanos, uertiginosos, & in vniuersum omnem capitis noxam mulcet: tabidis, tussiculosis, humorē à thorace reicientibus, cardiacis, sanguinem excreantibus presenti est auxilio, ischiaticis, coli & renum cruciatibus. Aduersus iliorum noxam, difficultatem vrinæ, & eiusdem stillicidium valet, calculos cōminuit, omni uentris malo liberat, quotidianis & tertianis febribus circa accessionis initium, sufferuefacto stœchadis iusculo medetur.

Diacodion, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Capitum Papaueris flaccidorum numero x.

Aquæ cœlestis sextarium i.

Coquantur ad tertias, id est, tandiu vsque quò tertia pars aquæ superfit.

Colaturæ expressæ adde

Sapæ optimæ ad tertias coctæ ℥ iiii.

Mellis optimi ℥ i.

Coquantur ad perfectionem, deinde addantur.

Acaciæ non ita aridæ sed liquidæ

Hypocisthidis

Crocī

Crocī

Myrrhæ

Balauftiorum, hoc est, florum ana 3 i

Ramich 3 iiii.

FLACIDORVM, id est, non omnino recen-
tium neque aridorum, sed medio habitu, qualia
sunt pridie decerpta.

SEXTARIUS mensura genus est, quod si mel-
le repleatur, pendet 3 xxx. si oleo, pendet 3 xviii.
si verò aqua repleatur, pendet aqua 3 xx. hoc au-
tem loco accipiendus est, sextarius aqua cælestis. er-
go aqua oportet esse uncias viginti ponderales. Va-
riant tamen authores in sextarii definitione, ut in-
ferius in unguentis dicitur.

HYPOCISTHIS, id est, ut hodie corrupto no-
mine uocant, Hypocistidos.

RAMICH, compositio est peculiaris qua poni-
tur in trochiscis.

MELLIS quantitas admodum parua uidetur
esse in hac confectiōe. Actuarius aliud habet Dia-
codion, quod huic subiiciemus statim.

¶ Confert eis quibus ex capite ad pectus
& ad pulmonem subtiles catarrhi defluunt,
& sunt causa tussis.

Sit dosis. 3 i.

Diacodion, secundum descriptionem
Aduary.

R. Capita papaueris, neque perquam viri-
dia, neque etiam ariditate exulta, nume-
ro xii.

Rosarum

Rosarum

Acaciæ

Crocī

Dulcis radicis, id est Glycyrrhizæ ana 3 i.

Armenæ glebæ, id est, boli Armeni 3 s.

Cinnamomi

Hali

Hypocisthidis

Florum sylvestris Punicæ, id est, balaustriarum ana 3 i.

Myrthi

Danci ana 3 i.

Corallii candidi, id est, albi

Corallii rutili, id est, rubei

Rhus culinarii

Sanguinis Draconis

Florum Althææ ana 3 ii.

Seminis portulacæ 3 v.

Capita Papaueris in cœlesti imbre sufficienti duos dies macerato, postridie ad tertias coquito, & decoctum expressum ad iustam consistentiam coquito cum Mellis optimi lib. ii. Postremo deposito ab igne uase, species subtilissimè tritas adiicito, & bene unito.

☉. hoc signum significat pondus, quod dicitur Sicilicus. pendet autem tantum, quantum 3 ii. & est quarta pars vncie vnius.

HALVS aut Halum siue Alum, est Consolidasaxatilis, id est, Symphytum Petraum, quod hodie nō habet Pharmacopole, ideoq; necesse est Symphyti, siue consolidate maioris radices accipere, nam Galenus dicit, vtile esse magnū Symphytum, id est, Consolidam ad omnia, quæ ad Petraum, i. Alum.

RHVS

RHVS Culinary, id est, ut nunc uocant Arabico nomine Sumach, oportet autem enucleatum, & pulpam eius accipere.

¶ Auxilio est cœliacis, dysentericis, lenitati intestinorum, alui profluuio cū aqua cœlesti, in qua spodium inferbuerit, aut succinum torrefactum, uel cum stillatio rosarum liquore.

Sit dosis. $\bar{3}$ i.

Diacastorium, secundum descriptionem Nicolai.

R. Castorii

Myrobalanorum Citrinorum ana $\bar{3}$ ii.

Aloes $\bar{3}$ i. s.

Folii (aut succedanei eius)

Antimonii

Pyrethri

Glycyrrhizæ

Tragacanthæ

Calami aromatici

Nitri

Galbani

Spicæ Nardi Indicæ

Croci

Schœnanthi

Opopanacis

Cassiz lignæ

Leucopiperis

Macropiperis

Melanopiperis

Xylobalsami

Carpobalsami

(pro quibus Caryophyllorum)
Colocyn-

Colocinthidis
Sagapeni
Rheupontici
Storacis calamitæ
Zingiberis
Cinnamomi ana 3 i. gr. ii.
Charyophyllorum
Aflæ fœtidæ
Myrrhæ
Euphorbii ana 3 i. gr. xvii.
Staphisagriæ
Dauci
Fœniculi
Petroselini domestici, & agrestis
Apii
Sileris montani
Baccarum Lauri
Petrolei
Seminis Sinoni
Storacis calamitæ rubæ
Sanguinis draconis
Cardamomi maioris, & minoris
Thuris
Agarici
Mastiches
Salis Hammoniæ
Zedoariæ
Anisi ana 3 i. gr. ix.
Thymbræ
Hysſopi
Pulegii
Chamædryos
Origani
Balsamitæ

Ocimi

Ocimi
 Radicis Branchæ ursinæ
 Dictamni, uidelicet Cretensis
 Seminis Rutæ
 Aristolochiæ longæ
 Aristolochiæ rotundæ
 Aaron Mabathematicon
 Afari
 Saluæ uidelicet minoris
 Rosarum
 Bdellii ana gr. xvi.
 Epithymi
 Polypodii quercini
 Opobalsami (loco eius oleum Charyophyl
 lorum) ana gr. xix.
 Alypiados
 Capparis, id est, radicis eius ana gr. xi.
 Peucedani
 Absinthii ana gr. vii.
 Anacardii
 Sabinæ
 Gentianæ
 Corticū radicum Mandragoræ ana gr. xi.
 Ireos gr. iii. ut tertiam.
 Mellis despumati triplum.

PETROLEVM hoc loco accipiendum est cla-
 rum flauum, atque liquidissima tenuitatis: & non
 nigrum & crassum

STORACIS rubea, id est, Calamita rubea:
 hoc enim loco non est accipiendus cortex ille fuscus
 & aridus, quem uocant Thymiana. atque malè
 Storacem rubeam. sed Storacis Calamita purissi-
 ma gutta quibus rufus est color.

SALIS

SALIS Hammoniæci, hodie dicunt Armonia
ci, est autē hic duplex. Facilitius quo utuntur Chy
mistæ, aurifabri & erarii. Atque natiuus, qui
ad medicinam recipitur Cū autem careamus na
tuo necesse est eius loco salem gemmeum accipere.
Nam hoc loco non requiritur sal hammoniæcus fa
cilitius, ut puto, potest tamen tantilla eius portio in
to misceri tam numerosis simplicibus huius compo
sitionis.

BRANCA ursina, hoc loco non significat eam
herbam quam Germani BernXlavv uocant, so
liis asperis, umbella & semine anethi, odore & sa
pore cimum, radice acris & feruida, Sed eam
Brancam quæ in Italia ursina uocatur, radicibus
longis, tragacantha modo mucosis.

MABATHEMATICVM aiunt esse cauliculi
siluestris succum, est autem cauliculus seu caulis a
grestris, id olus, quod Cato & alii res rustica scri
ptores apud Latinos Brassicam syluestrem uocant,
cuius multe sunt species.

ALYPIAS siue alypum quid sit, nondum con
stat: quidam interpretantur Mexereon, id est, Cha
melaam, sed falsò, utrunque enim seorsum pe
culiari capite ab authoribus depingitur, vires ha
bet acres et atram bilem per aluum purgandi, pos
sumus autem eius loco accipere Epythymbrum,
Thymbram, aut Thymum

¶ Confert cephalalgicis. epilepticis, ver
tiginosis, hemicranicis, paralyfi omnium
membrorum, & omnibus frigidis ægritu
dinibus, tempore frigido nocentibus con
fert.

Micleta,

145

Opiatæ

Michleta, secundum descriptionem Nicolai.

R. Myrobalanorum Citrinorum
Chebulorum

Indorū omniū tostorū ana 3 ii. s.

Bellericorum

Emblicorum tostorum ana 3 ii.

Nasturtii, id est, seminis eius 3 ii. s.

Cymini

Anisi

Fœniculi

Ammios

Carui ana 3 i. s.

Omnia cruda terantur & macerentur in aceto uini modico xxiii. horis, exsiccentur cū insperso aceto, postea torreantur supra prunas. tostis addantur subsequencia,

Spodii. id est, Eboris usti.

Balaustiorum

Pulpæ Sumachii

Mattiches

Gummi Arabici ana 3 i. gr. xv.

Omnia cum oleo rosato fricentur, & commisceantur cum Syrupi myrtini triplo.

¶ Propriè ualet ad hæmorrhoides, & ad uentris torsionem & rugitum lienterix, & dysenterix, & optima est omni solutioni uentris.

Sit dosis a 3 vi. ad 3 i.

Electuarium de Baccis Lauri, secundum descriptionem Rasii.

G R. Rutæ

R. Rutæ 3 x.
 Ammios
 Cymini
 Nigellæ
 Ligustici, id est, seminis eius
 Origani
 Carui
 Amygdalarum amararum
 Piperis nigri
 Piperis longi
 Menthastræ
 Dauci
 Acori
 Baccarum Lauri
 Castorei ana 3 ii.
 Sagapeni 3 s.
 Opopanacis 3 iii.
 Mellis despumati triplum, id est, lib. i. 3
 iiii. 3 vii.

SAGAPENVM corrupto nomine vocatur Serapinum in Pharmacopoliis.

¶ Valet ad colicam, & iliacam passionem, & doloribus intestinorum ex causa frigida uel uentosa confert.

Per os exhibeatur 3 vi. per clystere 3 ii.

Diasatyria, secundum descriptionem Nicolai.

R. Testiculorum Satyrii recentium denso
rum

Radicum

Opiatæ

147

Radicum Pastinacæ sativæ recentium

Radicum Secacul, id est, Gritzelmorem

Nucis Indicæ

Pinearum

Pistaciorum ana 3 xii.

Charyophyllorum

Zingiberis

Anisi

Eruce seminis

Lingue avis, id est, semen fraxini ana 3 v.

Cinnamomi

Caudarum scincorum

Seminis bulbi ana 3 ii. s.

Moschi gr. vii.

Mellis despumati optimi lib. iii.

SATYRION habet duas radices, unam solidam, alteram flaccidam, ex his tantum sumenda sunt dense & solida.

SEMINIS Bulbi Bulbus vulgò non est cognitus quare eius loco urtica semen accipere licet.

SCINCORVM notandum est in primis non esse accipienda reptilia illa quadrupedia ex fossis, quæ nos vocamus vruassermolchen siue vrasser Eydexen ut hælenus factitatum est. veri autem scinci iam denuo in copia afferuntur ex Alexandria Aegypti, quos à Materialistis expelant Pharmacopole in posterum.

¶ Pollet contra vesicæ & renum imbecillitatem; ijs etiam auxilio est, qui urinam reddere nequeunt: uenerem stimulat, eamque certa de causa cessantem, haud segniter restituit.

Sit dosis. 3 iii.

G 2 Dia

148 Confectiones

*Diasatyriu aliud, secundum descri-
ptionem Mesuæ.*

R. Secacul albi & mundi & elixati in deco-
cto Cicerum, quorum prima aqua, in
qua decoquebantur, sit effusa lib. i.

Testiculorum uulpis ʒ viii.

Radicis Raphani ʒ i ii.

Radicis Lophi plani ʒ ii.

Terantur hæ tres radices posteriores, & in-
fundatur super eas lactis bubuli aut ouili
tantum, ut lac duos digitos emineat, adii-
ciendo.

Olei sesamini

Butyri recentis non saliti ana ʒ iiii.

Coquantur cum facilitate usque ad consum-
ptionem lactis, & donec omnino remolli-
tæ sint radices, & habeant iustam spissitudi-
nem instar pultis crassioris. nam si aqueum
quod in lacte & radicibus est non consuma-
tur, sicut contrahit hoc medicamentum.

Postea adfunde omnibus hisce prædictis
radicibus,

Mellis despumati optimi lib. vi.

Succi Caparum recentium lib. i. s.

Coque omnia simul ad perfectam decoctio-
nem, deinde ab igne depone, & insperge sub-
sequentium specierum minutissimum puluerem.

Caudarum Scinci cum renibus & sumine ʒ i.

Seminis Erucae

Zingiberis

Been albi

Been rubei

Linguae auis, id est, semen fraxini arboris.

Seminis

Seminis nasturtii

Cinnamomi

Piperis longi

Seminis Bauciæ

Seminis napi

Pulpæ seminis Asparagi maximè recentis
ana 3 iiii.Confice cum eis : ultimò uerò adiiciantur
subsequentia,

Pinearum mundatarum lib. i. s.

Fisticorum, id est, Pistaciorum mundato-
rum 3 x.Confice & misce omnia optimè, & aroma-
tiza cum

Moschi boni 3 i.

*RADICIS Raphani uidelicet satini, quam
uocamus Rettich.**LUPH planum. Duplex est Luph (id est Ser-
pentaria) crispum scilicet & planum. Crispum
folia habet diuisa, & crispa. Planum uerò lata
& plana ueluti aron, unde utriusque nomen inditū
est. vulgò autem apud nos caremus Luph, id est,
uera Serpentaria, ideò eius loco accipiendæ sunt
radices herbe, quam aron uocant.**TESTICVLI uulpis, hoc loco non sunt acci-
piendi testes animalis, dicti uulpes. Sed radices Sa-
tyry siue Orchios, que habent similitudinem testi-
culorum vulpium. Vnde etiam nomen herbe ac-
cepit, qua in re quosdam turpiter errasse scio.**NAPVS est paruum oblongum densumq; ra-
pum, cuius sunt species plures, Bayerischer rublem,
Stec Krublẽ, Merseburgisch et Bortfedisch rublein**B.AVCIA est pastinaca satina sine Caryota,*

G 3 Gel-

150 Confectiones

Gelbenm. item Germani vocant.

FISTICVM *sive Phisticum, idem est quod Pistachium sive Pistacium.*

¶ Valet ad erectionem uirgæ, multiplicat Sperma, & desiderium coeundi.

Sit dosis art. v.

Theriaca, secundum descriptionem Andromachi.

R. Trochiscorum scilliticorum 3 xlviii.

Trochiscorum de uipera.

Trochiscorum Hedychroi

Piperis nigri

Opii Thebaici ana 3 xxviii.

Rosarum

Scordii Cretici

Seminis Buniadis agrestis

Iridis Illiricæ

Agarici albi pontici, id est, in Ponto nati

Cinnamomi

Succi Glycyrrhizæ

Opobalsami, loco eius olei Charyophyllo-

rum ana 3 xii.

Myrrhæ Troglodyticæ

Croci Cilicii

Zingiberis

Rheupontici, id est, Rhabarbari

Radicum Quinquefolii

Calaminthæ montanæ

Marrubii comarum

Stæchadis comarum

Costi recētis, videlicet ueri, nō adulterini

Piperis albi

Piperis

Piperis longi
 Dictamni Cretici
 Thuris masculi
 Petroselini Macedonici
 Schœnanthi
 Terebinthinæ Chiæ. i. in Chio insula natæ
 Cassiæ fistulæ, uidelicet Cassiæ lignæ ueræ
 Spicæ Nardi Indiæ ana 3 vi.
 Gentianæ
 Polii minoris comarum
 Styracis optimæ
 Selsios Massiliensis
 Abrotoni
 Seminis Thlaspios
 Ammii
 Chamædryos comarum
 Chamæpityos comarum
 Hypocisthidis
 Malabathri
 Nardi Celticæ, id est, Spicæ Romanæ
 Anisi Helladici, id est, cognomen Anisi a
 regione, ubi optimum est.
 Mei Athamantici
 Fœniculi
 Sigilli Lemnii aut Boli Armeni
 Chalcitidis semiaffatæ
 Amomi racemi
 Acori
 Cardamomi
 Phu pōtici (accipe uerū, qđ in hortis colit)
 Corpobalsami
 Hyperici comarum
 Acaciæ liquidioris
 Gummi uermiculati

Dauci Cretici

Galbani puri

Opopanacis

Sagapeni Persici

Bituminis Iudaici, id est, Asphalti

Centaurei minoris comarum

Castorii

Aristolochiæ tenuis ana 3 ii.

Vini ueteris odorati, quantum liquoribus
& gummis dissoluendis satisfecerit. Mellis
despumati optimi triplum. Hoc est lib. xiiii.
3 vi. ut sequetur paulò post.

Confice sic. Cinnamomum, crocumq;
(ut Aëtius uult) unumquodque per se teri-
to, & si uoles etiam Rhabarbarum & Hedy-
chroos trochiscos, misce deinde inuicem
optimè, postea reliquas herbas ac radices
& omnia arida similiter tundito, semper si-
milis cum suis similibus, aromata per se, ac
reliqua etiam per se seorsum. Postea (si Aë-
tium imitari est animus) Crocum, Cassiā,
Cinnamomum & Lemniam terram in pila
cum uino optimo tere atque unito, ac reli-
qua omnia secundum artem addito, & mel-
le despumato uniuersa excipito.

Ego uerò ita præparare consueui simili
ferè ratione.

R. Piper nigrum

Piper album

Piper longum

Iridem Iliricam

Zingiber

Costum.

Amomum (aut eius succedaneum)

Aco-

Acortum

Cardamomum

Carpobalsamum

Incidenda minutim concidito, & in minutissimum puluerem conterito, & per angustissimum cribrum excernito, postea in scatula diligēter, ne expiret extructa reponito, donec reliquis admisceas.

Posthac

R. Radices Quinquefolij

Gētianam

Meon (aut eius succedaneum)

Phu

Dauci Cretici radicem (aut eius succedaneum)

Aristolochiæ tenuis radicem

Rosas

Trochiscos scilliticos

Scordium

Trochiscos de uipera

Calaminthen montanā

Marrubii comas

Stœchadis comas

Dictamnū Creticum

Schœnanthum

Polii montani minoris comas

Abrotonum

Chamædryos comas

Chamæpityos comas

Nardi Celticæ radices

Hyperici comas

Centaurij minoris comas, atque

Callorij, & semina omnia

Cōcidito omnia minutim, teritoque in

G 5 tenuissim

tenuissimum puluerem, & per angustissimū
cribrum excutito. Excussū puluerem præ
dicto quem reposuisti adicito, diuque do-
nec perfectè commisti sint in mortario teri-
to adhibita diligenti curas ne quid inter tun-
dendum excernendumq; pereat, aut teme-
rè ponderi decedat, mox è mortario exem-
ptum puluerem iterum ne expiret reponi-
to, usquequò omnia conficiantur. Interea
R. Agarici optimi albissimi, atque in lon-
ga rectaque capillamenta fissilis, frusta ele-
cta, ab his scobina deradito ʒ ii.

R. Opium

Succum Glycyrrhizæ

Myrrham

Acaciam

Gummi

Hypocisthida.

Cōcidito omnia in minutas partes & mi-
stis superinfundito uini optimi quantum dis-
soluendis atque eliquandis succis satis fore
coniecero, exprimito, postea per rarum co-
lum liquefactam & modicè calefactā parti-
culam colato, ita ut nihil præter sordes in-
colo remaneat. Quod si succi & liquores
illi sordidi & surculis folijsq; pleni fuerint,
ponderi eorum aliquid addendum esse faci-
lè æstimare quis potest, quod in sequētibus
densatis liquoribus etiam obseruādum est.

R. Galbanum.

Opopanacum & Sagapenum. hæc affuso op-
timo uino modestè supra prunas dissoluan-
tur, & per rarum linteum fortiter exprimantur.
His dissolutis,

R. Thus

R. Thus masculum

Bitumen Judaicum. Terantur quàm minutissimè poterint, addendo Terebinthinā, & syncerissimam aut ex scobe ac sordibus expressam Styracem, dissoluatur lento admodum igne cum mellis despumati sufficiēti copia, & ita calidam polt'culam postea cum reliquis calentibus misceto, & diligenter agitato ne rursus in grumos concrecant thus & bitumen, ubi refrixerint: quapropter aliquid de contusorū puluere est admiscendū. Quòd si hoc modo dissolvere & miscere diffidas, bitumen & thus unā cum reliquis aridis tundito, & tantūm styracem atque terebinthinam dissoluito, atq; mellis despumato calenti admisceto. His factis,

R. Cinnamomum

Malabathrum (aut eius succedaneum)

Cassiam fistulam ueram

Trochiscos Hedychroy

Spicam Nardi Indicam. Et simul tundito in tenuissimum puluerem. Postea

R. Crocum

Rheon siue Rhaponticum, id est, quod hodie Rhabarbarum uocatur, & unumquodque seorsim tundito. Deinde misceto.

Trochiscorum Hedychroi

Cinnamomi

Cassiae

Spicae Nardi

Croci & Rheipontici, pulueres diligentissimè. Postea

R. Mellis optimi & aromatici, quale è Lithuania Dantiscum affertur, despumetur se

G 6 aulò,

dulò, despumati postremò mellis sume lib.
xiiii. 3 6. ex eo modicum infunde in am-
plum ahenum ex aurochalco factum, & in-
sperge paulatim commistos paulò ante Tro-
chilcorum & Hedychroi, Cinnamomi, Ca-
fia, Spicæ, Croci & Rheipontici pulueres,
alternis uicibus, mel despumatum tepidum,
atque pulueres inijciendo, quæ diligentissi-
mè interim pistillo ligneo agitanda sunt. cū
hæc optimè fuerint cōmixta & floridum pu-
niceumque colorem contraxerint, inijcito
Lemniam terram antea subtilissimè per se,
deinde cum uino tritam, & unà etiam Chal-
citida assatam, quam hoc modo assabis: Ac-
cipe purissimæ Chalcitidis circiter 3 iii. eā
in fictile non ita profundum iniectam, supra
prunas ponito, donec liquefiat & bulliat:
deinde ab igne auferto, & abiecto id quod in
superficie durum est atque rufescit, & ex me-
dio eius sume 3 iii. & cum uino tritam at-
que dissolutam medicamento admisce. Po-
stea paulatim etiam infundito tepefactos li-
quores & succos, quos antea in uino dissol-
uisti, alternis uicibus, succos, & mel reli-
quos pulueres quos primò contriuiisti inij-
ciens, simul etiam admisce Styracem Tere-
binthinamque & Opobalsamum, ita ut om-
nia exactissimè admisceantur, atque sigilla-
tim mel & pulueres commisce, donec unì-
uersa unita & in unam substantiam redacta
sint, assiduè agitando, ne grumi aliqui re-
linquantur, aut nodi. Postquam uerò op-
timè totam confectionem miscueris, indito
in uas ex densa materia factum, uidelicet ex
plumbo

plumbo albo, quod hodie stannum appellant: oportet uerò ut tertia aut quarta pars uasis relinquatur uacua, ut efferuescens medicamentum attollere se queat, nec effluat. Reponendum autem est hoc medicamentum donec feruescat in tepido & sicco loco, postquam uerò subsederit, in frigido & sicco loco conseruandum erit. Porro ego hac ratione præparauit Theriacen, alij uerò paulò aliter conficiunt. Sed omnium pessimè faciunt, qui succos & liquores & reliqua omnia simul tundunt, & postea tusum puluerem impuro melli incoquunt. Animaduertendum etiam est, ne uini plus quam opus sit liquoribus & succis dissoluendis adfundatur: nam si ultra modum uinum succis addatur, situm contrahet Theriaca. Propterea etiam non consueui Cassiam & Crocum & Cinnamomum uino permiscere, sed mel: nam aquosius est uinum nostrate. Quod intelligentes quidam ex recentioribus, qui de compositis medicamentis scripserunt, iubent pro uino accipere coctum mustum, hoc est sapam, passum aut de frutum, quibus tamen non assentior. Nam hæc uina sunt spissiora quam ut in eis concreti atque densati succi, & liquores dissolui queant. Nam eius tantum rei gratia uinum Antidoto huic permiscere soliti sunt ueteres, & nos imitabimur.

Hæc descriptio est sumpta ex Aetio, paulò post ponetur ea quam transtuli ex Greco carmine Andromachi senioris.

VIPERAE serpentes sunt in Italia, inde etiam facti

facti ex eis Trochisci petendi sunt.

TROCHISCI Hedichroi inferius in Trochiscis describentur.

PIPERIS nigri. Andromachus senior qui inuentor est huius compositionis, hoc loco habet, Piper longum, in carmine Elegiaco Graco.

SCORDII Cretici, optimum scordium nascitur in Creta insula, nos interim nostrate utamur satis efficaci. Porro uerum Scordiū herba est Chamadry similis, odore aliquo ally, & nullo modo Allium sylvestre, ut hactenus magno errore crediderunt. Nascitur in Saxonia, quemadmodum et circa Nurembergam.

BVNIAS, id est Napus: quid uerò sit Napus dictum est in Diasatyrio Mesuae, & antea etiam.

MYRRHAE Troglodytica. Troglodyta populi sunt Arabibus vicini, apud quos optima nascitur myrrha.

OPOBALSAMO uero caremus, ideoq; eius loco accipiendum est succedaneum aliquod, uelutū est oleum Caryophyllorum.

CROCI Cilicy, id est, in Cilicia Asia regione nati, & idem est quod Crocus orientalis.

RHAPONTICVM hoc loco significat Rhabarbarum, nam magna illa radix quā hodie Rhabarbarum uocant, falsò hoc nomen habet.

COMAE sunt folia & flores plantarum.

PIPERIS longi. Andromachus senior, hoc loco habet, Piper nigrum. Iunior uerò Andromachus, id est, Senioris filius ordinem nigri et longi piperis inuertit, quē in hac compositione sequimur, paulò post etiam Seniores Theriacem adscripturi.

DICTAMNVS Creticus folia habet alba, laugine obducta, gustu acris, ut Thymus. Affer-

tur

tur rursum ex Creta insula ad nos.

CASSIA fistula hoc loco significat Cassiam li-
gneam ueram, quæ iam iterum affertur, estq; Cin-
namomo similis.

POLIVM montanum duplex est, unum pluri-
bus surculis fruticosum ac humi sparsum: alterum
candidius & rectius se attollens. Maius nascitur
apud nos, minus affertur ex monte Pessulano, &
hæ sunt ueri Poly Species, & totam hyemem ui-
rent, ut *Lanandula* aut *Thymus*. Vulgò non ha-
buerunt uerum polium Pharmacopola usq; ad hoc
tempus.

STYRAX, id est, Storax calamita, accipien-
da autem est hoc loco purissima eius resina, in ma-
cas concreta.

SESELL, id est, Sileris montani. dicitur autem
Mafsiliense, à prouincia Mafsiliensi, in qua prone-
uit optimum.

THLASPI, est species agrestis nasturtij, quæ
passim nascitur secus uias, semine rufo, sapore a-
cri & glutinoso, quod ut habeant, diligenter cu-
rent Pharmacopola, uocatur Germanicè *vvege*
Kressen.

CHAMAEPITYS, uera est lina. herba est te-
nuibus folijs, floribus paruis, & luteis: nascitur
copiosè ad Rhenum in Fræconia in uineis & agris
quiescentibus, præsertim Spira Vuormacia &
Vuirtzburgi & alijs locis.

MALABATHRVM est folium Indum, cuius
succedaneum est spica tam Indica quàm Celtica.

MEV non habemus, loco eius sumimus Sese-
li Creticum, id est, *Berrvurix*, aut potius *Sison*, hoc
loco: inferius enim sequetur *Daucus Creticus*.

SIGILLVM Lemnium, id est, terra sigilla-
ta.

ta, quæ signatur in Lemno insula, in qua effoditur hec terra, in cuius defectu sumatur bolus Armenus leuanticus.

CHALCITIS hodie non à quouis cognoscitur: est autē utrioli natui species: hac qui carent, accipere possunt utriolum viride optimum, quale est Goslarianum in Saxonia. Porro Andromachum mihi uidetur Chalcitida Theriaca miscuisse, nigri coloris gratia, qui color ab omnib. in Theriaca requiritur sine aliqua ratione. Mihi itaque uidetur non necessariò eam addi; nam horribili & æruginoso sapore totā compositionem inficit. At cum ego aliquādo in Theriaca compositione adiecissem Chalcitida, saporem gratiorem acquisiuit hoc medicamentum. Consulantur igitur hac de re Doctores Medici.

AMOMO uero caremus, eius loco accipimus Carpesum aut Acorum uerum, id est, nostrum Calamum aromaticum.

ACORVS uerus, est illa radix, quam hodie falsò uocant calamum aromaticum.

ACACIA succus est fructus ex arbore, è qua distillat gummi Arabicum, loco eius accipimus syluestrium Prunellorum succum inspissatum.

GUMMI uermiculati, id est, Arabici gummi, quod concretum est in grumos uermium figura.

DAVCI CRETICI vice accipere licet Sefeli Creticū, id est, Bervvurtz, & radicem eius.

SAGAPENVUM hodie uocant Serapinū, quod in Perside optimum provenit. Senior Andromachus Sagapeni habet 3 iij.

Iunior uero tantum 3 ij.

ARISTOLOCHIA tenuis, id est, Aristolechia nostra longa vulgaris.

¶ Theriaca

¶ Theriaca in omnibus antidotis od multū
plicem vsum potiores partes obtinet. Est
enim famosa & salubris contra genera ægri-
tudinum plurima, ualet enim ad grauissimas
passiones totius corporis humani. Epilepti-
cis, catalepticis, apoplecticis, cephalalgicis,
stomachicis, emicranicis prodest. Ad rau-
cedinem uocis & constrictionē pectoris op-
tima est. Arteriacis, asthmaticis, hæmoptoi-
cis, ictericis, hydropicis, peripneumoni-
cis, iliosis, & vulnera in intestinis habenti-
bus, nephreticis, calculosis subuenit: men-
strua educit, & fœtum mortuum expellit:
lepras, & uariolas, & frigus, & cæteras pas-
siones inueteratas emendat. Præcipue con-
tra omnia uenena & serpentium morsus &
reptiliū ualet. Sed diuersa est eius dosis pro
quantitate & qualitate uniuscuiusque pas-
sionis. Omnem defectionem sensuum rele-
uat. Cor, cerebrum, hepar, stomachum con-
fortat, totum corpus incorruptum ducit &
custodit.

*Theriaca Andromachi Senioris, ē car-
mine eiusdem Elegiaco translata.*

R. Trochiscorum Scilliticorum 3 xlvij.
Trochiscorum Theriacorum
Piperis longi
Liquoris papauerini, id est, opii
Magmatis Hedycroi ana 3 xxiii.
Foliorum rosarum siccarum
Iridis Illyricæ, id est, ireos
Cyanæ glycyrrhizæ

Seminis

162 Confectiones

Seminis Buniadis, id est, napi, vulgo *Boerische rublein*.

Scordii

Liquoris Balsami, loco cuius oleum Charophyllorum

Cinnamomi

Agarici ana 3 xii.

Myrrhae

Costi

Croci Corycij

Cassiae. i. cassiae lignae verae, aut succedanei eius.

Nardi Indicæ

Iunci Arabici, id est, Schoenanthi

Thuris, uidelicet masculi & electi

Piperis candidi

Piperis nigri

Comarum Dictamni, id est, foliorum & florum dictamni Cretici ueri

Marrubii

Rhei, id est, quod hodie vocatur Rhabarbarum

Stœchadis

Petroselini, id est, seminis eius

Calaminthæ, id est, Calaminthi montani tenuifolii

Lacrymæ Terebinthi Libyftiadis

Zingiberis

Quinquefolii. i. radicis eius ana 3 vi.

Polii, uidelicet montani & albi, quod è Lugduno affertur.

Chamæpityos

Syracis, id est, storacis calamitæ sinceræ & electæ.

Mei

Mei

Anomi racemosi, aut succedanei eius ut supra

Nardi Galaticæ, id est, Celticæ

Rubricæ Lemniæ, id est, terræ sigillatæ veræ, aut boli Armeni, ut supra

Phu pontici

Chamædryadis Celticæ, id est, Chamædryos veræ

Foliorum Malabathri, eius loco ponatur

Macis

Chalcitidis tostæ

Radici Gentiadis, id est, Gentianæ

Anisi

Succi Hypocisthidis

Fructus Balsami, id est, carpobalsami, pro quo etiam succedaneum sumatur, sicut supra facta est mentio

Gummi Splendidi

Seminis sceniculi

Cardamomi Indici, id est, minoris

Seselios tenuis

Lacrymæ nigræ spinæ

Thlaspios

Hyperici

Ammios

Sagapeni ana 3 iiii.

Castorei

Aristolochiæ tenuis

Seminis Dauci

Bituminis

Liquoris panacis, id est, opopanax

Centaurij, uidelicet minoris

Chalbanidis pinguis, id est, Galbani recentis

tis

tis & puri ana 3 ii.

Confice cum uino & melle. Haftenus Andromachus.

Vini autem tantum accipias, quantum liquoribus & succis dissoluēdis satis fore coniecieris, ut proximè dictum est. Mellis uerò optimi accipe lib. xiiii. 3 iii. ita detrahis Mellis 3 iij. de priori Theriaca, quia huic desunt abrotoni & acori ana 3 iiii.

Confice autem & hanc Theriacam ut proximam.

TROCHISCI Theriadi, sunt Trochisci de vipera siue de Thiro, ut hodie uocant.

MAGNA hedychrom, id est, Trochisci hedychroi, quos Auicenna uocat Alindaracaron, quorum cōpositionē in tractatu de Trochiscis inquire.

CYANEAE, id est, cærulea uel nigra Glycyrrhizæ, seu ut hodie uocant Liquiritiæ, quæ nigrum colorem habet. Intelligit autem Andromachus succum Glycyrrhizæ.

CROCVS Corycius, id est, in Coryco Ciliciæ monte nati, hoc est Croci Orientalis.

LACRYMAE Terebinthi Libistiadis, id est, Resina Terebinthina Libyca, in Libya Aphricæ regione nata. eius loco nos accipere possumus laticis resinam, quæ ubique in Germania Terebinthina improprie uocatur.

MEI loco, quo caremus, possumus accipere Selsi Creticum, id est Berwurtz, aut semen nigrum & odoratum, quod hodie uocant improprie Amomum, veteres autem Sison.

PHV Penticum, non est Valeriana vulgaris, sed ea herba, quæ in Hesiâ uocatur Theriackskraut, uel Gartenfeliunck.

MALABATHRVM

MALABATHRVM non habemus: eius loco accipe Spica Romanae radículas, uel Spica Romanae & Macis ana partes æquales, ut Arabes præcipiunt: uel Cassiam ligneam ueram.

RADICIS Gentiadis, id est; Gentiane a Gentio Illyrici rege sic appellatae, qui eam primum inuenisse creditur.

GUMMI splendidi, id est, mundi, sinceri & translucidi, uidelicet Gumi Arabici cognominata.

NIGRA uel cœrulea spina, est arbor, quæ alias dicitur spina Aegyptia, ex qua manat gummi Arabicum. Per lacrymam uerò eius Andromachus intelligit succum eius, qui Acacia uocatur, & fit ex fructu siliquaceo huius spinæ. eius loco accipimus succum prunellorum agrestium.

SESELI tenue, est Seseli Creticum, quod ex omnibus speciebus Seselios minimum & tenuissimum est, Germanicè uocatur Berrvurtz, potest tamen etiam vulgare intelligi.

DAUCVS, id est, daucus Creticus, hoc loco eius uice, accipe semen Pimpinelle nostratis, aut radices Seselios Cretici, nihil enim refert, quod bis accipiatur in hanc compositionem. est autem Seseli Creticum quod Germanicè uocatur Berrvurtz.

ARISTOLOCHIA tenuis, est illa quæ apud nos nascitur, longa cognomento, cuius radices gracilitate sua & longitudine imitantur sarmenta uitium.

¶ Andromachus Neronis medicus, primum condidit medicamentum hoc, eiq; declarationem, heroicis carminibus descriptam, nuncupauit. Sed Galenus mutata forma, compositionem reddidit meliorem.

Theriaca Diatessaron, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Gentianæ
Baccarum lauri
Myrrhæ

Aristolochiæ rotundæ ana ʒ ij.

Mellis despumati optimi lib. ii. id est, ʒ
xxiii.

DIATESSARON, hoc est ex quatuor simplicibus composita.

ARISTOLOCHIA rotunda non est illa radix quam nos Holvvurtz vocamus, sed alia multò maior & tuberosa, intus solida, colore buxi flauo, odore & sapore similis Aristolochiæ longæ nostrati, Affertur ex Italia & Heluetiæ.

Theriaca antidotus Diatessaron ad affectus frigidos, tum cerebri, ut epilepsiam, paralysem, spasmus Cynicum: tum ventriculi, ut inflationem, & ab ea dolorem, tardam coctionem: tum denique hepatis, ut hydropem, cachexiam, obstructionē. Præterea morsus scorpionis, & potioni ueneni confert.

Mithridatium ex Democratis Græco carmine in Latinam linguam translatum.

R. Myrrhæ Arabicæ Trogodytis
Croci
Agarici
Zingiberis
Cinnamomi

Spicæ

Spicæ Nardi
Thuris uidelicet electi
Thlaspios ana 3 x.
Seselios
Opobalsami (aut oleum Charyophyllorū)
Schoeni , id est, Squinanthi ut hodie vocant
Stæchadis
Costi (uidelicet veri & aromatici)
Chalbanæ
Terebinthinæ
Piperis longi
Castorei Pontici
Succi Hypocisthidis
Styracis bonæ
Opopanacis
Folij Malabathri recentis (aut succedanei
eius) ana 3 viii.
Cassia nigra (lignæ aut succedanei eius)
Polij
Piperis albi
Scordij
Seminis dauci Cretici
Fructus balsami (aut succedanei eius)
Cypheos
Bdellij ana 3 vii.
Nardi Celticæ purgatæ
Gummi
Petroselini , id est, seminis eius
Opij papaueracei
Cardamomi
Seminis Fœniculi
Gentianæ
Foliorum Rosarum
Dictamni Cretici ana 3 v. boni ponderis
Anisi

Anisi

Arii

Acori (siue calami aromatici)

Phu

Sagapeni ana 3 iii.

Mei Athamantici

Acaciæ

Ventris Scinci videlicet ueri

Fructus Hyperici. i. summitatum eius ana
3 ii. s.

Vini quantum sufficit.

Mellis mensuram conuenientem.

VINI quantum sufficit, id est quantum satis est succis & liquoribus dissoluendis.

MELLIS mensuram conuenientem, in Græco est σύμμετρον quod idem significat. sit autem mellis optimi odorati & despumati lib. ix 3 viii. 3 ii.

CYPHI sunt trochisci qui ad odorem suffiuntur, eius compositio habetur in tractatu de Trochiscis.

NARDVS Celtica est Spica Romana. Purgetur, id est, à paleis, terra & sordibus mundata. Radices eius tantum debent accipi.

ARIL, in Græco est Ἀρίξ. i. Arius, quod nomen apud nullum alium authorem in Mithridatio scriptum inuenitur. Intelligit autem Democrates, per Arion siue Arium, Aron id est Arum, quantum ego ratiocinari possum: nam Aron egregiam facit contra uenenata medicinam.

ACACIA uera caremus, accipe ergo loco eius Succum prunellorum syluestrium, diligenter spissatum, aut alium quendam, quem Noctores substituent. Nos inferius ponemus Acaciam succedaneam.

Mithridaticum

¶ Mithridaticum proximum est, in quali-
tate, & virtute Theriacæ, & parum diffe-
runt: nisi fortè quòd theriaca est parum cali-
dior & potentior contra venena serpen-
tum. Curat omnes passiones capitis viro-
rum vel mulierum, si fuerint ex frigidityte:
& maxime melancholicis, & timidis, epile-
pticis & hemicranicis confert: & dolorem
supercilii patientibus & lacrymantibus ocu-
los, & ad omnia capitis vitia vel aurium sub-
uenit: dentium doloribus & palato, & om-
nibus vitiis oris & maxillarum medetur, si
super locum dolentem ponatur, & iterum
ad modum Emplastri ponatur in tempori-
bus, unde fit discussio. Squinantiam soluit.
Apoplecticis, tussientibus asthmaticis, hæ-
moptoicis peripneumoniacis, & omnibus
doloribus qui intra corpus humanum fiunt,
succurrit. Iliacis, dysentericis, & lienter-
icis confert, si detur cum decoctione balau-
stia. Extensionem humerorum, tetanos si-
ue spasmos patientes, & paralyticos sine mo-
ra sanat. diaphragmati & hypochondriis
subuenit, renibus & vesicæ opitulatur. Cal-
culos frangit, menstrua prouocat, omniaque
vitia matricis excludit, schirosim patienti-
bus, & podagricis singulis præsidio est. Præci-
puè datur contra venena omnia: venenatos
morsus, siue rabidi canis, seu cuiuscunque re-
ptilis, impositum siue bibitum, cum magna
admiratione emendat: quotidianariis &
quartanariis etiam ante horam accessionis
cum vino tepido datum mirificè prodest.
Sit dosis ad 3.iiii.

H

Mithri-

*Minoridatium aliud, ut ex Cleopatro
& Antipatro, Galenus & Actius ex-
scripserunt.*

Myrrhæ	3	vii.	s.	iii.
Nardi tantundem				
Croci	3	vii.	iii.	
Opii	3	iii.	ii.	s.
Styracis	3	v.		
Cinnamomi	3	vii.	iii.	
Castorei	3	vi.	i.	
Polii	3	vi.	iii.	
Scordii	3	vii.	iii.	
Zingiberis tantundem				
Costi	3	vi.	iii.	
Piperis albi		ε	v.	ii.
Piperis longi	3	vi.	iii.	
Seselios	3	v.		
Abrotoni tantundem				
Petroselini, uidelicet seminis	3	iii.		
Seminis Dauci	3	vi.	iii.	
Cassie	3	v.	iii.	
Thuris	3	vi.	ii.	
Succi Hypocisthidis	3	vi.	i.	s.
Nardi Celticæ	3	iii.		
Seminis Fœniculi	3	iii.		
Nardi Indicæ	3	iii.		
Acori (aut calami aromatici)				
Phu Pontici				
Sagapeni				
Fructus balsami, aut succedanei eius				
Hyperici				
Illyridis, id est, Ireos	ana	3	ii.	
			Rubri-	

Opiatæ

171

Rubricæ Lemniæ (loco eius ~~Belus~~ ~~Leu-~~
ticus) 3 vi.
Lumborum Scinci, uidelicet ueri
Cypheos ana tantundem, id est, 3 vi.
Acaciæ
Gummi
Cardamomi
Pelecini ana 3 ii.
ThlasphEOS 3 vi. " iii.
Gentianæ 3 iii.
Anisi 3 iii.
Rosarum siccarum 3 iii.
Mei Athamantici tantundem
Schoeni, id est, Squinanthi 3 vi. " iii.
Opopanacis 3 vi.
Galbani 3 vi. " iii.
Opobalsami tantundem (cuius loco ut su-
prà oleum Charyophyllorum)
Aristolochiæ, uidelicet, rotundæ ueræ 3 i.
Hysopi 3 iii.
Marrubii 3 i.
Chamæpityos 3 iii.
Libanotidis 3 v.
Terebinthinæ 3 vi. " iii.
Mellis Attici quod sufficit.
Vinum ne addas. Haftenus Cleophrantus
& Antipater.

Mellis autem despumati optimi & odo-
rati sume ad totam confectionem lib. vii.
3 vi. 3 vi. uinum ne addatur, præce-
pit. Cleophrantus: ideò in aceto sunt dissol-
uendi liquores concreti, ut Sagapenum,
Opopanax, & Galbanum. confice secundū
artem.

H 2 MEL.

~~Attici~~ Attici nobis copia non fit, ideoq; aliud, quod optimum fuerit recipiendum erit.

Compositio hæc est ualde mendosa in ponderib. apud Aetium, apud Galenum uero est emendatior. Rursum simplicium numero aliqua desunt apud Galenū, quæ ex Aetio confectioni huic restitui. Aetius hunc authorem uocat Cleopatrum, Galenus uero Cleophrantem.

hic Character significat obolum, est autem obolus pondus $\frac{1}{2}$ s. scrupuli uidelicet dimidium, itaque vi. oboli faciunt $\frac{3}{4}$. i.

NARDVS indica hoc loco non significat Spicam nardi Indicam, sed Malabathrum, id est, folium Indum, quod nardi est species & in India gignitur. Aetius propterea hoc loco pro Nardo Indica habet Phyllon, id est, folium Indum, cuius loco accipe Cassiam ligneam ueram, quæ Cinnamomo est similis, aut Macis & radicem Spicæ Romanæ ana 3 4.

ACORI, id est, radices, quæ nunc improprie vocatur Calamus aromaticus.

PELECINI, id est, seminis eius. in eius penuria accipe semen Nigelle agrestis & cornute: est autem omnino similis ueræ Nigelle, nascitur in agris.

LIBANOTIS hic non significat Rosmarinum sed Angelicam syluestrem minorem. Nam plures sunt Libanotidis species, semen autem eius accipi debet, quod Cachrys uocatur.

Mithridatium secundum descriptionem Andromachi.

R. Gly-

R. Glycyrrhizæ	3 vii. s.	iii
Opii	3 iiii. s. ii.	
Castorei	3 vi.	
Polii	3 v. s. ii.	
Costi	3 v. s. ii.	
Nardi Spicæ	3 vi. s. ii.	
Cassia, uidelicet ueræ	3 v. s. ii.	
Thuris	3 vi.	
Seselios	3 v. s. ii.	
Succi Hypocisthidis	3 vi.	
Acori, id est, calami aroniativi	3 ii.	
Scordii, uidelicet veri	3 vi. s. ii.	
Folii, loco eius sumatur Macis	3 iiii.	
Gallii	3 v. s. iii.	
Cypheos	3 vi. s. ii.	
Myrrhæ	3 vi.	
Croci	3 vii. s. ii.	
Cinnamomi	3 vii. s. ii.	
Styracis, uidelicet optimæ	3 vi. s. ii.	
Zingiberis	3 vii. s. ii.	
Phu Pontici	3 ii.	
Petroselini, uidelicet seminais	3 iiii. s. iii.	
Nardi Celticæ	3 iiii.	
Seminis Fœniculi	3 iiii.	
Seminis Dauci	3 vi. s. iii.	
Nardi Indicæ	3 iiii.	
Hyperici	3 ii.	
Acaciæ	3 ii.	
Gentianæ	3 iiii.	
Anisi	3 iii.	
Thlaspios	3 vi. s. iiii.	
Mei Athamantici	3 iiii.	
Rosarum siccarum	3 iiii.	
Gummi, uidelicet Arabici	3 ii.	
H	3	Cardamo-

Cardamomi 3 ii.
 Schoeni, id est, squinanthi 3 vi. ℥. ii.
 Opopanacis 3 vi. ℥. ii.
 Opobalsami siue olei Charyophyllorum
 3 vi. ℥. iiij.
 Galbani 3 vii.
 Scinci, uidelicet ueri 3 v. ii. ℥. ii.
 Terebinthinæ 3 vi. ℥. ii.
 Vini Chii quod sufficit.
 Mellis Attici cocti quod sufficit, hoc est,
 lib. vi. 3 iii. 3 ii.

FOLIUM duas res significat, folium nardi uidelicet, aut Malabathrum, quod hic recipiendum est.

SALION herba est multis minimisq; floribus, luteis & odoratis: est autem species Aspergula, Germanicè uocatur Ranritzen.

NARDVS indica hoc loco non significat Malabathrum, id est, folium, sed radicem indica nardi, nam nardi partes tres olim in usu fuerunt, uidelicet radix, folium & spica, antea uero precepit in hanc compositionem sumendam esse Spicā nardi, & folium, id est Malabathrum, ideo necessario hoc loco per indicam nardum intelligit radicem indicis nardi.

Esdra antidotus ex Aetio.

R. Amomi 3 xii.
 Florum Iunci odorati, id est, florum
 Squinanthi, eorum loco sume summitates
 Squinanthi 3 ix.
 Tyrethri 3 vi.

Croci

Croci	⊖	xxxvi.
Cinnamomi	⊖	vi.
Myrrhæ Troglodyticæ	⊖	xii.
Styracis calamitæ	⊖	xviii.
Petroselini	⊖	iii.
Seminis Dauci	⊖	iii.
Tragacanthæ	⊖	vi.
Succi Hypocisthidis	⊖	ix.
Iridis Illyricæ, id est, Ireos		
Abrotoni	ana	⊖ xv.
Seminis fœniculi	⊖	vi.
Bdellii	⊖	ix.
Thuris	3	i.
Sulphuris uiui	⊖	vi.
Seminis Hyoscyami albi	⊖	xxvii.
Cassiæ lignæ aut succedanei eius	⊖	ix.
Seminis papaueris	⊖	xxx.
Spicæ Nardi	⊖	xii.
Seminis Rutæ	⊖	iii.
Seminis Ocimi	⊖	iii.
Rhois culinarij	⊖	lv.
Seminis anethi	⊖	vi.
Asari, id est, radicum eius	3	i.
Seminis Cardamomi	⊖	vi.
Opii	⊖	xxvii.
Euphorbii	⊖	vi.
Piperis nigri	⊖	xxx.
Rosarum siccarum	⊖	ix.
Phylli	⊖	xii.
Opobalsami siue olei Charyophyllorum		
	⊖	xxiiii.
Ventris mergi	⊖	vi.
Laccæ	⊖	xii.
Lycii Indici	⊖	xii.

176 Confectiones

Charyophylli	⊖ xii.	
Stereospermæ reperti in aluo mergi		⊖ vi.
Florum Nerii	⊖ iii. s.	
Rheipontici, idest, Rhabarbari		⊖ xii.
Mei Athamantici	⊖ vi.	
Terræ Cimoliæ	⊖ xii.	
Succi Artemisiæ	⊖ xx.	
Foliorum Seridis, idest, Cichoreæ		⊖ ix.
Spicæ Celticæ	⊖ xii.	
Castorei	⊖ iii.	
Costi	⊖ xii.	
Gentianæ	⊖ xii.	
Confectiones Hedychroi	⊖ ix.	
Anisi	⊖ vi.	
Sisonis	⊖ xvij.	
Thymiamatis Hammoniæ		⊖ xii.
Foliorum Citrei	⊖ xii.	

Vini ueteris odorati quātum satis fuerit succis & liquoribus resoluendis. Mellis despumati optimi, ut Aetius scribit interprete Cornario, lib. v. aut. vi. Sed nos singulis specierum unciiis ternas uncias mellis adiciemus: itaque sume mellis despumati odorati quām optimi lib. vi. 3̄ vii. 3̄ ii. s.

Arida omnium minutissimè contundito. Opium uerò & myrrham, hypocisthidem, bdellium, lycium, hammoniacum in uino dissoluito. Tragacanthā deinde seorsim per se affuso uino dissoluito. Deinde omnia simul misceto, addendo etiam despumatam Artemisiæ succum. In uniuersum hanc confectionem eodem modo conficis, quo Theriacam, & eodem modo dimittēda est ut effervescat, non omnino repleto uase.

NICOLAUS

NICOLAUS Alexandrinus duas tractat Esdræ compositiones, alteram Magnæ, alteram vero Hispaniensis cognomento. Sed quia confusæ & indigestæ tantum sunt moles, & numerosis, & nulla harmonia cœuntibus simplicibus constant, ideo voluimus eas adscribere, his duabus eius receptis paulò exactius compositis contenti.

RHOIS culinary, id est, Sumach videlicet pulpa eius sine ossibus seminibus.

PHYLLI, id est, soly, cuius loco pone Spicæ Romana, Macis ana ℥ vi.

PRO TERRA Cimolia accipe Bolum præparatum verum.

SYSON, id est semen illud nigrum, quod apio simile est, & vocatur improprie Amomi semen.

THIMIAMA Hammoniacum, id est, Gummi Hammoniacum, quod vocant ammoniacum.

VENTRIS Mergi, id est, stomachi avis Mergi, Germanicè vocatur ein Taucher.

NERION, id est, arbor Olcander, pro cuius floribus accipe radices Vincetoxici. Legitur etiam in Aetio rosarum Rhododaphnis: sed idē est quod flos Nery, ideo alterum tantum eorum posuimus.

¶ Mirificè contra lethalia uenena prodest aliosque usus multos habet, quos apud Aetium libro 13. cap. 101. Paulum libro 7. cap. 11. Actuarius in lib. de composit. medicam. reperies.

Esdræ Antidotus ex Actuario.

R. Mameræ

℥ i.

Amomi, eius loco sume nostrum calamum

H

℥

anania-

178 Confectiones

aromaticum \bar{z} ij.
 Iunci odorati, id est, Squinanthi \bar{z} s.
 Pyrethri \ominus viij.
 Croci \bar{z} i.
 Myrrhæ \bar{z} iiij.
 Styracis \bar{z} s. \ominus ij.
 Petroselini \ominus iiij.
 Tragacanthæ \bar{z} i.
 Succi Hypocisthidis \bar{z} iiij.
 Ireos \bar{z} s. \ominus ii.
 Seminis fœniculi \bar{z} i.
 Folij, aut succedanei eius \bar{z} iiij.
 Radices Pontices, id est, Rhabarbari
 Rosarum siccarum
 Glycyrrhizæ
 Florum sylvestris Punicæ
 Cinnamomi ana \bar{z} iiij.
 Nardi Celticæ \bar{z} i.
 Mellis despumati lib. vi. \bar{z} ix. \bar{z} vii.

Myrrham & hypocisthidem in uino dis-
 solve modico, tragacantham uerò per se etiã
 dissolue, & confice secundum artem. Actua-
 rius ponit absurdum conficiendi modum,
 quem non sequimur.

¶ *Mamere loco, sume Doronicum Romanum.*
Florum sylvestris Punica, id est, florum Balau-
fiorum.

CON-

Caro Citri

Cortices Citri

Flores Citri.

Limones. Limones conditi frequenter pro Chebulis conditis uenduntur. Sed facile deprehenditur dolus. nam Chebuli unum tantum magnum et lignosum habet nucleum, Limones uero multa semina, &c.

Arantia integra.

Cortices Arantiorum.

Flores Arantiorum.

Chebuli Myrobalani.

Bellirici Myrobalani.

Emblici Myrobalani.

Citrini Myrobalani.

Indi Myrobalani.

Omnes quinque Myrobalanorum species iam afferuntur ex India condita.

Nuces Muscatę. integra ut ex India afferuntur.

Juglandes.

Citonia.

Mespila.

Pyra moschatella.

Cerasa

Pruna syluestria.

Charyophylli.

Piper in racemos ut ex India afferuntur.

Calamus aromaticus, id est, uerus Acorns.

Galanga.

Zingiber.

Enula Campana,

H 6

Secacul

Secacul, id est, Siser, Germanicè Gritzelmoren,
Clingelmoren.

Eringium.

Pimpinella nostra.

Crethami agrestis radix.

CRETHAMVS agrestis herba est Eringij pro
pemodum solus; Germanicè vocatur Sichelmoren
et Sichel Kraut: nascitur in agris pinguibus.

Omnia diligenter saccharo clarificato condian
tur secundum artem.

CONSERVAE.

Anthos, id est, flos Rosmarini.

Borraginis.

Buglossæ.

Cichoræ.

Fumiterræ.

Lauendulæ.

Maioranæ.

Melissæ.

Menthæ.

Nenupharis.

Primulæ ueris. Primula veris, idem est quod
herba paralytis.

Rosarum.

Pæoniæ.

Violarum.

Cardi benedicti.

Liliorum Conuallium.

Florum Tilæ.

Euphragæ.

Sambuci.

Hyssopi

Hyssopi
Acetosa
Betonica
Scabiosa
Salvia

Flores minutissime incidantur, & singulis libris florum addatur Sacchari albisimi librae duae, videlicet qui humidi mucilaginosi fuerint, ut Borraginis, Buglossae &c. Siccioribus uero, quales sunt Anthos, Lauendula, Maiorana, Melissa, Salvia, Mentha, & similibus, addantur Sacchari albisimi librae duae & semis.

Diacitonium simplex.

R. Carnium Citoniorum uapore aquae dulcis coctorum, & ad spissitudinem coctorum.

Sacchari albisimi despumati, & ad spissitudinem iustam cocti ana lib. viii.

Coquantur ad solidam consistentiam, & extendatur in tabulam feruens massa, refrigerata in partes incidatur. Quidam octo libris carnum Citoniorum, addunt sex libras Sacchari clarificati.

Poteris etiam ita facere.

R. Citoniorum excorticorum & ab interioribus mundatorum lib. viii. Sacchari clarificati lib. iiii. Coque deinde Citonia super uaporem aquae dulcis: deinde una cum Saccharo ad iustam spissitudinem coque.

¶ Pecu-

¶ Pecuniare remedium est fluxus, uel uomitus, quoniam stipticat & corroborat membra collapsa, debilia, confortat stomachum, uirtutem retentiuam & digestiuam: & summo opere excitat gustum. Sed ad fluxum datur ante cibum, & ad uomitum compescendum post cibum.

Diacitonium compositum, descriptione Nicolai.

R. Carnium Citoniorum comminutarum
& coctura inspissatarum lib. iij.

Coquantur simul ad iustam consistetiam, & postquam ab igne deposueris, antequam refrigerentur, insperge subsequentes species in tenuissimum puluerem contritas.

Cinnamomi ʒ i. ss.

Zingiberis ʒ i.

Piperis

Galangæ ana ʒ ʒ.

Caryophyllorum

Nucis Muschatæ ana ʒ iii.

Spicæ nardi

Ligni aloes

Macis

Cardamomi ana ʒ ii.

Zedoariæ ʒ i.

Extendatur tota massa in tabula marmorea prius rosacea aqua iniuncta in qua aliquid Moschi dissolutum fuerit.

Et quando ut alium soluat conficere uolueris, antequam in tabula marmorea extendatur in unâ quâque lib. adde Scammoneæ ʒ s. quæ bene trita subigatur composito.

MEL

Conseruæ

183

MEL habet Nicolaus, ego potius consulerem
ut Saccharum loco Mellis adderetur.

Quedam exemplaria habent mellis lib. ij.

Sed Nicolai exemplar quod ad meas manus perue-
nit, habet lib. iiij. Nam necesse est etiam, ut spe-
cies suum conseruatium habeant.

¶ Hoc est calidius & melius ad ea que di-
ximus, resoluit ventositates, remouet fœ-
torem corporis, restituit pristinum colorē,
& magis restaurat.

Diacitonium ē succo Citoniorum.

R. Succi Citoniorum despumati lib. xiii.

Mellis optimi despumati

Sacchari albiss. clarificati ana. lib. ii.

Coquantur simul ad iustam spissitudinem,
deinde ab igne remotis & adhuc repenti-
bus insperge subsequentium specierum
pulueres minutissimè tritos, & per cri-
brum excussos.

R. Cinnamomi

Nucis Muscatæ ana ʒ iiii.

Charyophyllorum

Zingiberis

Galangæ ana ʒ ii.

Radicularum nardi Ceticæ

Piperis nigri

Ligni aloes

Macis

Zedoariæ

Cubebæ

Cardamomi ana ʒ i.

Confice secundum artem.

LENITIVA

LENITIVA ET SOLUTIVA

Flores Cassiæ Fistulæ Solutivæ.

R. Cannas seu filiquas Cassiæ ponderosas, & quæ non resonant concussæ, aperi eas & contentam in eis pulpam seu medullam cum laminis & seminibus suis diligenter eua cua exempta proiice super inuersum & angustum cribrum, setis equinis contextum. Cribrum deinde pone supra bullientis aquæ uaporem, & auerso cochlearis conuexo medullam cassiæ hinc & inde ducito, ut per cribrum paulatim excernatur, & si quid excretum est, aut penetrauerit, confestim subinde auferito, ne plus quàm necesse est de uapore imbibat, idq; tandiu facito, donec quantum uoles collegeris. Porro cum necessitas requirit, semper recentes exprime cassiæ flores, repositæ enim acescunt.

Siquis Cassiæ flores siue pulpam magis solutiuam reddere uolet, in bullientem aquam proiciat folia Persici aut flores Persici, & Prunellorum syluestrium, aut omnia hæc simul: horum enim uapor & destillata aqua soluit aluum.

¶ Mundificat sanguinem, & compescit omnem acuitatem, & sedat sitim & propriè cum succo Endiuixæ, aut Traxaconis, in quibus aduenerit depuratio secundum artem Et ipsa quidè mūdificat stomachum, & edu-

& educit choleram & phlegma, & speratur
illud sine nocumento & excessu, caret enim
mordicatione. Et ipsa quidem lenit pectus
& guttur, & resoluit apostemata acuta in
eis. Et confert calefactioni renum sumpta
cum diureticis & infusione Glycyrrhyzæ,
& prohibet generationem lapidis in eis, &
confert febribus calidis.

Sit dosis ab ʒ. i. ad. ii. & si necesse fuerit;
ab. ʒ. ii. ad. iiii.

Diacassia cum manna.

R. Prunorum Damascenorum ʒ. ii.

Florum violarum M i. s.

Aquæ fontanæ ʒ. xviii.

Bulliant secundum artem usque ad medietatis
consumptionem, cola, & in colatura
dissolue

Pulpæ Cassiæ ʒ. vi.

Pulpæ Tamarindorum ʒ. i.

Mannæ optimæ Calabrinæ ʒ. ii.

Syrupi uiolarum ʒ. iiii.

Sacchari candi

Sacchari Penidii ana ʒ. i.

Sacchari Violati ʒ. iiii.

Confice secundum artem.

*Pulpa Tamarindorum sit ut pulpa Cassiæ, si-
ue flores Cassiæ.*

¶ Est pro delicatis, qui habent stipticum
ventrem: non enim est ingrati saporis, nec
molesta, sed salubris: lenit viscera, subdu-
cit aluum, purgat choleram, & mitigat fe-
bres.

Sit dosis ab. ʒ. i. ad. ii.

Cassia

Cassia extracta sine folijs Senæ.

R. Prunorum numero xii.
 Violarum M i.
 Hordei mundi
 Anisi
 Polypodii
 Seminis Cartami ana 3 v.
 Capillorum Veneris
 Thymi
 Epitymi ana M s.
 Passularum 3 s.
 Fœniculi seminis 3 ii.
 Seminis Portulacæ
 Seminis Maluæ ana 3 iii.
 Glycyrrhizæ 3 iii.
 Fiat horum decoctio in sufficienti quantita-
 re aquæ, colentur, in colatura dissolue
 Pulpæ Cassiæ lib ii.
 Pulpæ Tamarindorum 3 i.
 Cinnamomi 3 iii.
 Sacchari optimi lib. i.
 Coquantur ad perfectionem secundum artē.

Cassia extracta cum folijs Senæ.

R. Confectionis Cassiæ extractæ sine folijs
 Senæ lib. ii.
 Pulueris foliorum Senæ 3 ii.
 Misce secundum artem.

¶ Facile soluit, lenit asperitatem intesti-
 norum, remouet stipticitatem, & uentris
 onus

Lenitiua

187

onus subducit, & morbis cholesticis & mela-
cholicis auxilia præbet.

Cassia extracta pro clysteribus.

R. Violarum, id est, florum violarum

Maluæ

Mercurialis

Betæ

Parietariæ

ana M i.

Fiat horum decoctio in sufficienti aqua, cu-
ius beneficio Cassia extrahatur, & cannæ
eius interius lauentur. Deinde

R. Pulpæ Cassiæ cum hac decoctione extra-
ctæ & ad spissitudinem coctæ lib. i.

Sacchari lib. i. s.

Coque ad perfectionem secundum artem.

Quidam addunt Diagridium siue Scam-
moneam. Sed hoc nemo faciat insciis docto-
ribus Medicis.

*PARIETARIAE, videlicet vera, quæ circa
macerias & muros nascitur, sub stillicidijs tecto-
rum, & non sylvestris illius herba luteis floribus,
quæ dicitur Germanicè Tag vnd nacht.*

¶ Est lenitiua ventris & lenis, & est medi-
cina pro delicatis, carens acuitate & mordi-
catione, & omni excessu lædente.

Electuarium Lenitium

R. Passularum enucleatarum ʒ ii.

Adianti

Adiantum nigri
 Violarum
 Hordei mundi ana M i.
 Iuiubarum
 Sebesten ana numero xx.
 Glycyrrhizæ
 Prunorum enucleatorum
 Tamarindorum ana 3 vi.
 Senæ
 Polypodii ana 3 ii.
 Mercurialis M i. s.
 Decoquantur secundum artem in sufficien-
 ti aqua, cola, & in colatura dissolue
 Pulpæ Cassiæ
 Pulpæ Tamarindorum
 Pulpæ prunorum
 Sacchari optimi
 sacchari violati ana 3 vi.
 Pulueris Senæ 3 iii. 3 iii. s.
 Confice secundum artem.

*ADIANTVM nigrum, id est, capillus Vene-
 ris verus, qui à Lugduno affertur.*

¶ Vfus eius est in febribus humoralibus
 & pleuresi, lenit enim & mollit intestina, &
 delet eorum stipticitatem, facilè soluit sine
 molestia & læsione choleram phlegmaticā
 & melancholicam.

Sit dosis ab. 3 i. ad. ij.

*Electuarium lenitiuum de Manna Ni-
 colai Alexandrini.*

R. Capillorum Veneris
 Scolo-

Solutiua

189

Scolopendriæ, uel loco eius Ceterach sic
uocata

Hepaticæ, hoc est Lichenis ana 3 iii.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Melonis

Seminis Cucumeris

Violarum ana 3 i.

Prunorum Damascenorum numero xx.

Coquantur in aqua ad dimidias, deinde per
colentur cum expressione, in colato dis-
soluatur

Mannæ optimæ puræ

Conseruæ violarum

Pulpæ Cassiæ recens extractæ ana 3 i.

Saccari albissimi lib. iiii.

Concoquantur ad mellis consistentiam, po-
stremò species sequentes iniiciantur.

Nucleorum Seminis Melonis

Seminis Cucumeris

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citruli

Florum violarum

Florum Nenupharis

Seminis Lactuæ

Seminis Scariolæ

Seminis portulacæ

Rhabarbari electi

Foliorum Senæ ana 3 i.

His accurate subactis conficiatur electua-
rium.

¶ Vtile est ad purgandum sanguinem, ad
cholera reprimendam & melancholiam:
valet

valet etiam ad hepar calefactum, & corpus
vniuersum perpurgat.

*Electuarium de Sebesten, D. Bartholo-
mæi Montagnanæ.*

R. Sebesten sine nucleis .
Prunorum siccorum enucleatorum
Tamarindorum ana \bar{z} iv.
Aquæ violarum lib. i.
Aquæ Ireos
Aquæ Anguriæ ana \bar{z} vi.
Succi Mercurialis depurati \bar{z} iiii.
Penidiorum \bar{z} viii.
Diapruni simplicis lib. i. s.
Nucleorum seminis Cucurbitæ
Cucumeris
Melonis
Citruli ana \bar{z} ii.
Diagridi \bar{z} iii.

Caro siue pulpa Sebesten, Prunorum, &
Tamarindorum minutissimè teratur & cum
aquis extrahatur. Semina uerò minutissimè
incidantur, & reliquis misceantur, & fiat se-
cundum artem electuarium.

ANGVRIA est Melon magnus, viridis, alio
nomine uocatur Abateca siue Batega, & Melon In-
dus. Quidam per aquam Anguriæ intelligunt suc-
cum eius, & non malè, nam hic magis aluū lenit.

¶ Confert febribus cholericis interpol-
latis, & continuis puris, & sedat acuitatem
febrium, sitim & uigilias, & etiam amaritu-
dinem

dinem remouendo, & educit materias acutas à uis uis uis, & uesica.

Sit dosi à 3. ii ij. ad vii.

Medulla sive pulpa Prunorum.

R. Prunorum magnorum acetosorum & uinosorum quantitatem, quam uolueris, & exemptis nucleis in fictili uitreato magno coquito, deinde per cribrum setaceum exprimito, expressam pulpam iterum lento igne ad perfectam & iustam spissitudinem coquito, & sine Saccharo reponito.

Medulla prunorum uinosorum, calorem & sitim in febribus mitigat, & melius est ut conseruetur sine saccharo, Cerasorum modo inspissata.

Porrò si medullam prunorum laxatiuam requiris, ex duleibus prunis aut prunis Hugaricis magnis exiccatis conficito.

¶ Calorem & sitim in febribus mitigat.

Diaprunum compositum non laxatiuum, D. Nicolai.

R. Prunorum Damascenorum electorum numero centum.

Coquantur in modica aqua donec emolliantur, excola, deinde decoctum eorum priuatim reponens, ipsa uerò pruna super inuersum & uasi impositum cribrum ponantur, & manibus hinc & inde ducantur, & premantur, donec omnis eorum pulpa penetrauerit, & cutis cum nucleis tantum remaneant. Collectam deinde pulpam, & excola-

colatum eorum decoctum, in quo bulliuerit
uiolarum \bar{z} s. lento igne ad spissitudinem
coquito: Melius esset si prunorum pulpa per
se inspissaretur, & si cum decocto prunorum
& uiolarum pulpa Tamarindorum extrahe-
retur. Deinde cum inspissaueris,

R. Pulpæ inspissatæ lib. i.

Sacchari clarificati lib. ii.

Pulpæ Tamarindorum

Pulpæ Cassiæ ana \bar{z} i.

Agita omnia simul supra ignem, dein-
de insperge subsequenterum specierum pul-
uerem.

R. Sandali albi

Sandali rubei

Spodii

Rheubarbari

Cinnamomi ana 3 iii.

Rosarum

Violarum

Seminis portulacæ

Seminis Scariolæ

Seminis Berberis

Succi Glycyrrhizæ

Tragacanthæ ana 3 ii.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Cucumeris

Seminis Citrulli

Seminis Melonis ana 3 i.

Confice secundum artem.

Dicitur etiam hæc cōfectio Diadamasce-
nem, à prunis Damascenis, quæ capit.

Quidam ponunt prunorum non nume-
ro centum, sed lib. i. sed malè, nam ex
Nicolao

Nicolaus Alexandrino omnes alii hanc compositionem desumpserunt.

Quædam exemplaria non habent Cinnamomum. Sed Nicolaus Alexandrinus idipsum ponit, & nisi ingrederetur Cinnamomi pondus, confectio hæc esset manca: nam Nicolaus Alexandrinus scribit totam confectio- nem habere lib. iii. & s. & sic est. Im- pressi tamen codices mendosi sunt, ha- bent enim lib. ii. & s. Ita pro cifra 3. po- fuerunt 2. facili errore, non tamen condo- nando.

NICOLAUS Alexandrinus non ponit semen Cucumeris, nam si posuisset, dixisset confectio- nem habere lib. iij. & s. & 3 i. Itaque 3 i. semi- nis Cucumeris adiecta est à posterioribus, nihil ta- men refert, cum potius conducatur.

PER semina Cucurbitæ, Cucumeris, &c. de- bet intelligi exempta eorum medulla, & hoc sem- per intelligendum est cum pulueres horum semi- num ingrediuntur in confectioes quasunque.

¶ Datur acutas & peracutas patientibus, & maximè caufoni & synocho in principio in augmento & statu ægitudinis. Et sine Diagridio potest exhiberi in omni hora diei: cum Diagridio verò, in aurora matu- tinali, & cum cautela, quoniam est soluti- uum forte.

Sit dosis. $\bar{3}$ ii.

Diaprunum compositum, laxatiuum,
descriptione Nicolai.

I

R. Dia-

194 Lenitiua &

R. Diapruni non Laxatiui adhuc recentis
& calidi lib. iiii.

Scammoneæ præparatæ ʒ. ii.

Misce & repone.

Sit dosiſ ʒ vi.

Medulla ſive pulpa Ceraſorum.

R. Ceraſorum acetorum quantum uolue-
ris, coque per ſe ſine humore aliquo, & per
cribrum ſetaceum manibus exprime, & ad
ſpiſſitudinem iuſtam coque, ac ſine Saccha-
ro repone, ut medullam prunorum. Poteris
qui uolet etiam cum ſaccharo conficere.

Diamarenatum ſimplex.

R. Amarena Ceraſa quantum libuerit, & cū
modico uino coque, coctas per cribrum ma-
nibus exprime, expreſſam deinde pulpam
ad ſpiſſitudinem coque, & deinde

R. Inſpiſſatæ pulpæ lib. xii.

Sacchari clarificati & inſpiſſati lib. viii.

Confice ſecundum artem.

AMARENÆ ſunt magna Ceraſa guſtu ui-
noſa, quæ Germanicè uocantur Amarellen, am-
merlinge, & amelber.

Diamarenatum compoſitum.

R. Diamarenati ſimplicis iam confecti, &
adhuc calidi lib. iiii.

Cui inſperge ſequentes ſpecies in minutissi-
mum

Solutiua.

195

mum puluerem tritas.

R. Cinnamomi

Nucis Muscatæ ana ʒ i.

Zingiberis

Galangæ ana ʒ iiij.

Cardamomi

Charyophyllorum

Macis

Ligni aloës ana ʒ iii.

Confice secundum artem.

Ad hunc modum potes etiam facere confectio-
nes ex cynosbatis & cornis, hoc est
corni fructibus.

Sit dosis ʒ ii.

Diacatholicon Nicolai.

R. Pulpæ Cassiæ fistulæ

Pulpæ Tamarindorum

Senæ mundatæ ana ʒ ii.

Rheubarbari

Violarum

Polypodii ana ʒ i.

Glycyrrhiæ rasæ

Penidiorum

Sacchari candi

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Cucumeris

Seminis Melonis ana ʒ ii.

Conterenda conterantur, & seminum qua-
tuor maiorum nuclei incidantur, postea
omnia simul conficiantur, cum subsequen-
ti syrupo.

I 2 R. Poly-

R. Polypodii 3 i.
 Fœniculi, id est, seminis eius 3 vi.
 Fiat horum decoctio in aqua cœlesti quan-
 tum sufficit, addendo
 Sacchari optimi. lib. ii.

NICOLAUS Alexandrinus hanc confectiōē
 uocat Catholicum, è quo desumpta est. Is paulò ali-
 ter eam describit: sed quia impressum Nicolai exē-
 plar in hac confectiōe ualde mendosum est, malui
 ex concordi aliorum traditione hanc adscribere.

¶ Confert acutis & peracutis morbis: e-
 mollit enim, alterat, roburq; addit iecino-
 rosis & lienosis.

*Electuarium Indum maius, descriptio-
 ne Mesuæ.*

R. Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Spicæ Indicæ
 Rosarum
 Cassiæ lignæ ueræ (aut succedanei eius)
 Macis
 Cyperi, uidelicet rotundi ana 3 iii.
 Sandali Citrini 3 ii. s.
 Ligni aloes
 Nucis Muscatæ ana 3 ii.
 Turbith optimi 3 l.
 Sacchari
 Penidiorum ana 3 xx.
 Galangæ
 Cardamomi maioris
 Cardamomi

Cardamomi minoris

Asari

Mastiches ana 3 i. s.

Diagridii 3 i. 3. iiii.

Omnia terantur, & cum oleo amygdalino
dulci fricentur, & cum subsequenti syru-
po conficiantur.

R. Succi Citoniorum

Succi Granatorum

Succi Apii

Succi foeniculi oium depuratorum ana lib. s.

Mellis despumati optimi lib. iiii. s.

Decoquantur succi cum melle ad spissitudi-
nem iustam secundum artem.

Excrementa humorum, maximè pitui-
rosorum ac putridorum, ventriculo & aliis
nutritoriis instrumentis educit. Crassos in
iis etiam status dissoluit, malaque hinc nata
sanat: uerbi gratia, inflationem uentriculi,
colicos & renum dolores.
Sit dosis à 3 ii. ad v.

*Electuarium Indum minus, descriptio-
ne Mesuæ.*

R. Turbith optimi

Sacchari tantundem

Macis

Charyophyllorum

Piperis

Zingiberis

Cinnamomi electi

Cardamomi maioris

I

3

Nucis

Nucis Muscatæ ana 3 vii.
 Scammonæ correctæ 3 xii.
 Mellis optimi despumati triplum, hoc est
 lib. ii. 3 iii. 3 iii.
 ¶ Habet intentionem maioris.

*Confectio Hamech maior, descriptio
 ne Mesuæ.*

R. Myrobalanorum Citrinorum 3 iiiii.
 Chebulorum
 Indorum
 Rheubarbari ana 3 ii.
 Agarici
 Colocynthidæ
 Polypodii quercini ana 3 xviii.
 Abſinthii
 Thymi
 Senæ ana 3 i.
 Violarum 3. xv.
 Epithymi 3 ii.
 Anisi
 Fœniculi
 Rosarum ana 3 vi.
 Succifumi terræ lib. i.
 Prunorum numero lx.
 Passularum maiorum enucleatarum 3 vi.
 Infundantur omnia in seri quantitate suffi-
 cienti, & ponantur in uitro angusti orifi-
 cii bene obturato, & dimittantur per dies
 quinque. Postea ad ignem ferueant una atq;
 altera ebullitione, deinde colentur.
 In colatura dissolue
 Pulpæ Cassiæ 3 iiiii.

Pulpæ

Pulpæ Tamarindorum 3̄ v.

Mannæ 3̄ ii.

Agitentur simul, & adiiciatur

Sacchari clarificati lib. i. s.

Scammoneæ correctæ 3̄ i. s.

Coquantur simul ad mellis spissitudinem,
deinde aspergatur subscriptarum specierum
puluis.

Myrobalanorum Citrinorum

Chebulorum

Indorum

ana 3̄ s.

Bellericorum

Emblicorum

Rheubarbari

Seminis fumi terræ

ana 3̄ iii.

Spicæ nardi Indicæ

Anisi

ana 3̄ ii.

Confice secundum artem.

¶ Morbis omnibus ex flaua bile & pitui-
ta falsa natis, nempe imperigini, scabiei, ele-
phantia, & cancro succurrit. In summa om-
ni sceditati cutis à biliosis & adustis humori-
bus procreatæ conuenit.

Sit dosis 3̄ ii. ad aur. iii.

*Confectio Hamech minor, descriptio-
ne Mesuæ.*

R. Myrobalanorum nigrarum, id est, In-
darum.

Chebulorum

Epithymi

ana 3̄ l.

Fumi terræ.

I 4

Abfinthii

Absinthii ana 3 xx.
 Thymi
 Calaminthæ
 Polypodii quercini
 Agarici
 Glycyrrhizæ
 Buglossæ ana 3 x.
 Stœchados Arabicæ
 Chamedryos, uidelicet veræ
 Chamæpityos, id est, Iuæ moschatæ
 Bedeguaris (eius loco sume carduum bene
 dictum)
 Anisi ana 3 v.
 Prunorum
 Iuiubarum
 Sebesten ana numero lxx.
 Passularum enucleatarum lib. i.
 Decoquantur in aqua sufficienti usque ad
 tertias, colentur, & colaturæ addantur de
 fruti siue Sapæ lib. ii.
 Mellis despumati lib. i.
 Scammonæ correctæ 3 ii.
 Coquantur lento igne usque ad mellis spis-
 situdinem.

¶ Purgat melancholiam & uistos humo-
 res alios, ob id confert mania, melancho-
 liæ, uertigini, obliuioni & uitiis cutis, qua
 lia sunt, psora, id est, scabies, morphea,
 cancer, elephantia, impetigo.

Diaphœnicon, descriptione Mesuæ.

R. Dactylorum Heiron enucleatorum, ac
 tribus

Solutiua

201

tribus diebus in aceto maceratorum 3
ii. 3 ii.

Penidiorum 3 i. 3 i.

Amygdalorum dulcium 3 v.

Turbith 3 vi.

Scammoneæ, id est, diagridii 3 ii.

Zingiberis

Piperis longi

Foliorum Rutæ

Cinnamomi

Macis

Ligni aloës

Anisi

Fœniculi

Dauci

Galangæ ana 3 i. gr. v.

Mellis despumati triplum, hoc est lib. i.

3 iii. 3 vi. 3 i. s.

Fiat secundum artem Electuarium.

Febribus compositis & diuturnis auxi-
liatur: bilem enim flauam & pituitam ducit.
Colicis cruciatibus mirificè confert, item
doloribus uentriculi, & alijs malis ex crudo
humore ortis.

Diaphœnicon in forma solida.

R. Dactylorum infusorum in aceto tribus
diebus ac noctibus, numero vi.

Seminis Leuistici 3 ii.

Pineorum nucleorum

Amygdalorum dulcium ana 3 xv.

Turbith 3 xii.

I 5 Diagridii

Diagridii 3 xi.
 Sacchari candi 3 ii.
 Piperis longi
 Zingiberis
 Foliorum Rutæ
 Cinnamomi
 Macis
 Fœniculi
 Anisi
 Dauci
 Galangæ
 Ligni aloës ana 3 i.
 Sacchari lib. i.
 Fiat confectio in rotulis, secundum artem.

ISTA confectio solida Diaphœnicon plerisque medicis est vsui.

Diasena, descriptione Nicolai.

R. Senæ 3 iii.
 Auellandarum tostatarum numero L
 Serici tosti 3 ii.
 Lapidis Armeni loti 3 i.
 Lapidis lazuli loti 3 iii.
 Sacchari 3 vi.
 Cinnamomi 3 i.
 Charyophyllorum
 Galangæ,
 Piperis
 Spicæ nardi Indicæ
 Ocimi
 Foliorum Charyophyllorum
 Cardamomi

Cjoci

Croci
 Zingiberis
 Zedoariæ
 Florum Rosmarini
 Macropiperis ana 3 ii.
 Mellis despumati lib. ii.

LAPIS Armenus est similis lapidi Lazuli, sed non est tantopere cæruleus, sed magis viridis.

FOLIA Charyophyllorum, sunt similia folijs lauri, & odorem atque saporem habent Charyophyllorum, eorum loco sume Charyophyllos ipsos.

¶ Succurrit melancholicis, mania uexatis, & quartana tristitiaque affectis, lienosis & omnibus malis ex atra bile procreatis. sit dosis à 3 v. ad.vii.

Benedicta laxatiua, descriptione Nicolai.

R. Turbith electi
 Sacchari ana 3 x.
 Diagridii
 Esulæ
 Hermodactylorum
 Rosarum ana 3 v.
 Charyophyllorum
 Spicæ nardi Indicæ
 Zingiberis
 Croci
 Saxifragiæ
 Macropiperis
 Amomi (sumatur acorus uerus eius loco
 I 6

204 Lenitiua &

vel calamus aromaticus)

Cardamomi minoris

Seminis Apii

Salis Geminei

Galangæ

Macis

Carui

Fœniculi

Seminis Asparagi

Seminis Rusci, id est, brusci

Granorum solis, id est, millii solis ana 3 l.

Mellis despumati optimi triplum, hoc est
lib. i. 3 vi. 3 iii.

Confice secundum descriptionem.

DOSIS istius electuarij per os sit à 3. iij

ad 3 s. per inferius ab 3 i. ad ij.

PER semen Asparagi & Rusci intellige car-
nem & pulpam eius, reiectis nucleis ossibus,

¶ Humores pituitosos, potissimum ad
articulos decumbentes, elicit. A renibus
quoque & uesica purgat.

Electuarium Elefscop. sive Episcopi,
descriptione Mesue.

R. scammonæ Antiochenæ

Turbith optimi ana 3 vi.

Charyophyllorum

Cinnamomi

Zingiberis

Myrobalanorum Emblicorum

Nucis

Solutiua

205

Nucis Muscatae
Polypodii ana 3 ii. s.
Sacchari 3 vi.
Mellis despumati triplum, id est 3. x. 3 i.

¶ Bilem flauam & pituitam elicit, flatus quoque expellit, doloribus articulorum, laterisque prodest, itemque colicis cruciatibus, ad renes etiam & uesicam decumbentes humores expurgat.
Sit dosis ab aur. ii. ad iii. in forma solida á. 3 vi. ad 3 i.

Electuarium de Ppsyllio, descriptione Mesua.

R. Succu Buglossae domesticæ
Succi Buglossae agrestis
Succi Endiuiae
Succi Apii, omnium coctorum & despumatorum ana lib. ii.
Succi fumi terræ 3 iii.
In quibus macerentur per xxiiii. horas subsequencia.
R. Cuscutæ
Anisi
Senæ ana 3 s. M i.
Capilli Veneris
Asari
Spicæ nardi Indicæ ana 3 ii.
Bulliant aliquantulum adiiciendo
Violarum 3 iii.
Ephithymi 3 ii.
Hæc postquâ modicè bulliuerint, colentur

tur, & colaturæ iniiciantur

Psyllii seminis integri ʒ iii.

Macerentur per xxiii. horas, singulis horis agitando, deinde sume expressæ à Psyllio mucilaginis lib. iiii.

Sacchari albissimi despumati lib. ii. s.

Diagridii in citonio malo affati ʒ iii. s.

Coquantur lento igne ad perfectionem, Ad dendo puluerem

Trochiscorum Diarhodon

Rheubarbari electi ana ʒ i.

Trochiscorum Berberis ʒ s.

Confice secundum artem.

PER Buglessam domesticam potes intelligere Boraginem, vel magnam illam Italicam Buglossam.

¶ Flauam bilem euocat, febribus ardentibus & curatu difficilibus auxiliatur, dolori capitis & vertigini à biliosorum humorum euaporationibus procreatis, morbo regio, & iecori supra modum calefacto. Sit dosis à ʒ ii. ad vi.

Electuarium rosatum, descriptione Mesuæ.

R. Succi rosarum rubearum perfectarum lib. iiii.

Sacchari Tabarzet, id est, albi lib. i. s.

Mannæ puræ & recentis ʒ vi.

Scammonix Antiochenæ ʒ i. s.

Coquantur sensim ad ignem molliusculum, dum ad

Solutiua

207

dum ad mellis consistentiam usque dens-
fescant, deinde insperge
Trochiscorum de Berberis 3 iiii.
Trochiscorum de Spodio 3 i.
Gallia Moschata vera
Croc ana 3 ii.
Reponatur in uase uitreo.

¶ Est cholagogum clemens, ob id salu-
bre biliosis affectibus, arthritidi calida,
cephalalgia calida, uertigini, oculorum
dolori, ictero.

Electuarium de succo rosarum, descrip- tione Nicolai.

R. Succi rosarum rubearum
Sacchari albissimi ana lib. i. 3 iiii.
Diagridii 3 i. 3 iiii.
Sandali rubei
Sandali albi
Sandali citrini ana 3 vi.
Spodii de Ebore 3 iiii.
Camphoræ 3 i.
Succus rosarum cum saccharo ad iustam con-
sistentiam coquatur, deinde trita species
adiiciantur.

Hæc compositio potest fieri in forma so-
lida.

¶ Expellit flauam bilem citra molestiam
ad morbos articulorum ex biliosis & calidis
humoribus natos, ad febresque tertianas
confert.

sit dosis

Sit dosis à 3 iii. ad. vi.

Diaturbith cum Rheubarbaro, descriptione Montagnanæ.

R. Turbith optimi
 Hermodactylorum ana 3 i.
 Rheubarbari 3 x.
 Diagridi 3 iii.
 Sandali albi
 Sandali rubei
 Violarum
 Zingiberis ana 3 i. s.
 Mastiches
 Anisi
 Cinnamomi
 Croci ana 3 s.
 Sacchari albissimi triplum, hoc est, lib. i.
 3 ii. 3 ii.
 Potest fieri in liquida & solida substantia.

¶ Est cholagogum, phlegmagogum, & melanogogum.

Sit dosis ab 3 s. ad i.

Diaturbith maius.

R. Turbith optimi 3 i.
 Diagridii
 Zingiberis ana 3 iii.
 Cinnamomi
 Charyopillarum ana 3 ii.
 Galangæ
 Piperis longi

Macis

Solutiua

209

Macis ana 3 i.

Sacchari albissimi 3 viii. 3 v.

Ducit phlegmaticos humores, & purgat, & calefacit.

Diaturbith minus, descriptione Zezaris.

R. Turbit albi & gummosi 3 x.

Zingiberis 3 v.

Mastiches 3 iii.

Sacchari albissimi 3 vi. 3 vi.

¶ Leuiter purgat phlegma a stomacho.

Diacartamu, descriptione Arnoldi de Villa noua.

R. Specierum Diatragacanthi frigidi 3 s.

Pulpæ Citoniorum 3 i.

Medullæ seminis Cartami 3 iiij.

Zingiberis albi 3 ii.

Diagridii 3 iii.

Turbith albi 3 vi.

Mannæ granatæ 3 ii.

Mellis rosati colati 3 i.

Sacchari 3 viii.

Hermodaetylorum 3 iiii.

Sacchari albissimi 3 x 3. iii.

Fiat in liquida substantia.

Cum autem species reseruare volueris, mel rosatum non conuenit addere. Si autem species alicui daturus es, pro viii. drachmis sacchari, impone Sacchari 3 viii.

PVLPA

PVLPA *sine caro Citoniorum hic requiritur exiccata.*

¶ Prodest in euacuatione cholerae & phlegmatis.

Hiera picra simplex, descriptione Galeni.

R. Cinnamomi
 Xylobalsami (aut succedanei eius
 Asari
 Spicae nardi Indicae
 Croci
 Mastiches Chia ana 3 vi.
 Aloes non lota 3 centum
 Mellis despumati lib. iiii. 3 iii.

Cum hac confectio magis confortatiua quam solutiua esse debet, cum aloe lota addenda est.

¶ Contra iliosos, putres, marcidosque humores, qui os ventriculi infederunt, remedio est, item ijs quorum faciem pallor decolorauit, ijs quodque quorum oculis obiecta culicum aut pilorum imagines obuersantur, alui recrementa mediocriter mouet, ad iecur vsque progrediens: laedit eos, quibus iecur calidius exhibet negotium, & stomachum iuuat.

Tu fac pil. sit dosis. a 3 i. ad ij cum saccharo a 3 iiij. ad. 3 i.

Hiera picra cum Agarico.

R. Specierum Hierae simplicis sine aloe
 Agarici

Solutiua

211

Agarici trochiscati ana 3 iiii,
 Aloes non lotæ 3 i.
 Mellis despumati 3 vi.

Hiera picra composita, descriptione Nicolai.

R. Cinnamomi
 Spicæ nardi Indicæ
 Croci
 Schœnanthi
 Asari
 Xylocassia
 Xylobalsami
 Carpobalsami
 Violarum
 Absinthij
 Epithymi
 Agarici
 Rosarum
 Turbith
 Colocynthis
 Mastiches
 Aloës non lotæ
 Mellis despumati

} quorum loco suman-
 tur succedanea, ut su-
 præ.

ana 3 ij.
 3 x. 3 ij.
 3 viii.

¶ Facit ad diuersas capitis & aurium & ocu-
 lorum distemperantias, stomachum quoque
 optimè purgat. affectiones hepatis emendat,
 splenis duritiem & densitatem emollit & ex-
 tenuat. Renibus & uesticæ prodest, & matri-
 cis distemperantiam emendat.

Hieralogodium, descriptione Nicolai.

R. Pulpæ Colocynthis

Polypodii

Polypodij ana 3 ij.
 Euphorbii
 Polij montani minoris
 Coccognidii ana 3 i. s. gr. vi.
 Absinthii
 Myrrhæ Troglodyticæ ana 3. i. gr. xii.
 Centauræ minoris
 Agarici
 Hammoniæ
 Polii (aut succedanei eius
 Spicæ nardi indicæ
 Scillæ asiatæ
 Diagridii ana 3 i.
 Aloes
 Comarum Thymi
 Cassiæ lignæ
 Chamædryos
 Bdellii
 Præssii ana 3 ii. gr. xiiij.
 Cinnamomi
 Opopanacis
 Castorei
 Aristolochiæ longæ
 Leucopiperis
 Macropiperis
 Melanopiperis
 Croci
 Petroselinæ Macedonici
 Sagapeni ana 3 s.
 Hellebori nigri
 Hellebori albi ana gr. vi.
 Mellis despumati triplum, hoc est, 3 x.
 3 vi. 3 i. gr. iiii.

QVAEDAM

QVAEDAM exemplaria habent Colocynthidis 3 4. sed maximo errore. Nos itaque veram compositionem Nicolai Alexandrini sequimur, qui habet hanc proportionem.

COCCOGNIDIII debent esse 3 i. s. & gr. xii. si Alexandrinum Nicolaum sequi volumus impressum, qui habet 3. xvii. & hac compositio habet decimam partem Nicolai. Itaque si 3 i. s. & gr. xii. multiplicatur per decem, erunt 3. xvii

NOTA 3 ii. & gr. xiiii. sunt decima pars drachmarum nouem: in Nicolao autem Alexandrino impresso, non nouem sed undecim legitur: sed hoc factum est uitio librariorum xi. pro ix. ponentium, quamuis impressus codex pro xi. habet. Il id est undecim per cifras scriptum. quod autem legendum sit ix. et non xi. indicat degradatio ponderis in tota hac confectione.

¶ Exterminat diuturnas & inueteratas passiones, id est mania: ad omnes melancholias, epilepsias, scotomaticos, id est, vertiginosos & spumantes caducos, & qui sibi præmordent linguam, cephalalgicos, hemi-cranicos, & qui ita vexantur ex capitalibus commotionibus, ut uideantur quasi dæmonium habere, qui appellantur spatici. Data, purgat, ne incendium aut lipotomia generetur corpori, quod superscriptis passionibus subiacet quibus inuitis etiam medetur. Paralyticis & tremulis subuenit: datur in digestis, cardiacis, pleuriticis, hepaticis, splenicis, elicit menstrua, nephreticos, arthriticos, & ischiadicos subleuat: uenena & enenatas passiones & morsus admodum persanat,

persanat, lepras & varias zermas emendat.
Est autem sine vlllo periculo, neque alias mo-
lestias infert accipientibus, daturque de ea
ter in mense pondus drachmarum trium cū
mulsæ cyathis iij. & salis cochleari.

*Hiera Pachij, ex descriptione Nicolai
Alexandrini.*

R. Stœchados

Marrubij

Chamædryos

Agarici

Colocynthydos ana ℥ x.

Opopanacis

Sagapeni

Petroselini

Mali terræ

Piperis albi ana ℥ v.

Cinnammomi

Spicæ nardi

Myrrhæ

Folii

Croci ana ℥ iiij

Mellis despumati triplum, id est, ℥

cc lxx xv. qui faciunt lib. iij. 3

iiij. ℥ v.

Arida omnia in tenuissimum puluerem
tundito, liquores verò opopanacem, saga-
penum, electa & pura in mortario tundito,
deinde in feruenti mortario cum melle de-
spumato feruenti adhuc vnito, ac reliquis
misceto, cū omnino læuigata fuerint. Cū
uerò mel ad dissoluendos hos liquores acci-
pies,

pies, de suprascripta quantitate sumito, nihil addendo.

MALVM terra, id est, radix Aristolochia rotunda vera.

SCRIBONIVS Largus mirum in modum effert huius Hieræ virtutes, quemadmodum etiam Marcellus. itaque non ab re fuerit tutò ea uti, cum nos eius efficaciam aliquoties experti sumus.

✕ hæc nota significat Romanis scriptoribus denarium, est autem denarius pondus Romanum drachma paulò grauius. Nam drachmæ octo faciunt unciam, cum denary septem constituent unciam: non rarò tamen indifferenter pro drachma accipitur, sed malè.

¶ Compositio hæc sanat morbo comitiali correptos, furiosos, scotomaticos, cephalalgicos, facit ad deprauatam in vtranlibet partem. Ad tetanum, & Cynicū spasmus, præcipuè uerò ad pectoris & lateris dolores prodest, ex qualibet causa factos siue latente & occulta, siue manifesta. Prætereà neruorum tensionibus mirificè conuenit, prodest & ad articulare morbum, ad spinam & totius lumborum dolorem: duritias in mammis mulierum cum dolore cōsistentes, ex toto interdum sanat. Ad stomachicos euidenter conuenit. Remediat enim eos quibus frequenter inacescit cibibus, aut assiduè nauseant, aut saliuæ abundant, præcipuè uerò melancholicis benefacit &c.

Catharticum

Catharticum imperiale, secundum descriptionem Nicolai Alexandrini

R. Diagridii
 Sacchari ana 3 viii.
 Cinnamomi
 Nardi
 Saxifragæ
 Polypodii ana 3 iiij.
 Charyophyllorum
 Zingiberis
 Celticæ, id est, spicæ Celticæ
 Melanopiperis
 Macropiperis
 Cardamomi
 Anomi, eius vice sume nostrum calamum
 aromaticum ana 3 iii.
 Mellis de spumati lib. i. 3 iiij. 3 vii.

SAXIFRAGA, quam Græci describunt, mediam habet figuram & magnitudinem inter Pulegium et Thymum, Germanicè uocatur Steinpolei.

¶ Caput optimè purgat, os bene olens reddit, de stomacho & toto corpore utranque bilem deducit.
 Sit dosiſ a. 3. iij. ad v.

Pulvis medicaminis Turbith, descriptione Auicennæ.

R. Zingiberis albi
 Mastiches ana 3 x. Turbith

Solutiua

217

Turbith subtilis. puluerizati 3 x.
Sacchari Tabarzet quantum eorum est.
Commisceantur.

¶ Purgat humores phlegmaticos, datur pueris, mulieribus, senibus; & humidis, delicatis & otiosis.

Puluis Senæ præparatæ, descriptione Montagnanæ.

R. Senæ 3 xii.
Zingiberis
Macis ana 3 iii.
Cinnamomi
Tartari ana 3 i. s.
Hæc in puluerem redacta commisceantur.

¶ Purgat caput mirabiliter.
Dosis 3 i. ante cœnam.

Puluis aut Tragea laxatiua.

R. Turbith 3 i.
Zingiberis
Cinnamomi
Mastiches
Galangæ
Cardamomi minoris
Charyophyllorum
Anisi
Hermodactylorum
Diagridij ana 3 s.
K Foliorum

Foliorum Senæ ʒ ii.

Sacchari ʒ iii.

Misceantur in puluerem contrita.

Purgat choleram, phlegma & melancholiam.

Sit dosis a ʒ i. ad ʒ i. cum uino, uel iure,
uel aqua hordei*Puluis sternutatorius.*

R. Radicum Pyrethri ʒ i.

Castorei ʒ s.

Hellebori albi

Hellebori nigri ana ʒ i.

Maiozanæ M. i.

Misceantur, fiat puluis lege artis.

Nasalia.

R. Calaminthæ

Maiozanæ

Radicis Ireos

Seminis Nigellæ

Castorei

Seminis Staphisagrie ana ʒ i.

Hellebori albi

Pyrethri

Nucis muscatæ

Myrrhæ rubæ

Euphorbii ana ʒ ii.

In pulueres singula cōterantur, deinde cum

Ladani ʒ vi. & melle modico formentur nasalia.

Species

Solutiua

219

*Species ad glandes, aut suppositoria
acuta conficienda.*

R. Hellebori albi
Granorum Colocynthis ana $\bar{3}$ i. s.
Esulæ præparatæ
Hermodytylorum ana $\bar{3}$ i.
Specierum Hieræ picræ simp. Gal. $\bar{3}$ ii.
Misceantur puluerizata.

Suppositoria simplicia.

Conficiantur ex melle & sale.

P I L V L A E.

*Pilulæ Alephanginæ, secundum descri
ptionem Mesuæ.*

R. Cinnamomi
Cubebarum
Ligni aloes
Calami aromatici
Macis
Nucis muscatæ
Cardamomi
Charyophyllorum
Asari
Mastiches
Schœnanthi
Spicæ Indicæ
Carpobalsami aut succedanei eius ana $\bar{3}$ i.
Absinthii sicci

K 2 Rosarum

Rosarum

ana 3 v.

Conterantur grosso modo, & infundantur in aquæ libris duodecim, & coquantur lento igne in duplici uase usque ad consumptionem duarum partium, id est, ad remanentiam tertiæ partis. Deinde exprimantur fortiter, & colentur: in colaturæ libris duabus dissolue Aloes Succotrinæ multoties in uitreo uase lotæ, cum aqua pluuiali, & iterum siccitate lib. i. agitentur simul continuè in sole: deinde addantur pulueres Myrrhæ, Mastiches ana 3 v. Croci 3 iii.

Deinde quod reliquum est colati decocti ex aromatibus, etiam affundito, & exiccantur ad solem uel in stufa, admiscendo subinde quod densatum est, liquido, & linteo puro uas obtegatur, aduersus incidentium muscarum & sordium iniurias. Postremò repouatur massa, & fiant. Pilulæ paræ cum necessitas requirit.

PILVLAE Alephanginæ compositæ sunt à Mesue, ut confortent potius stomachum & cerebrum, quàm ut aluum ducant. Propterea aloem toties lotam requirit, & nullum solutiuum medicamentis eis admiscet, sed confortantia omnia, nisi quis solum asarum excipiendum esse contendat.

ISTAE pilule ubique sunt in frequenti usu, sed rursimè, ut decebat, conficiuntur: nam detrahunt ponderi & numero aromatum, & augent pondus aloes: quidam etiam impurissimam aloem admiscunt, atque ipsius aloes sordes. Porro miror, cur Mesue iubeat ut decoquantur aromata, cum tamè in illis aromata tenuissimis constet virtutibus, quæ facile

Pilulæ

221

facile inter decoquendum resolvuntur. Adeo etiã
ut deinde ipsum decoctũ aut colatura, prorsus non
sapiat aromata quæ incocta fuerant. Sed quia ita
preparari hanc massam voluit Mesue, in nulla re
immutabimus eius placitum.

QVIDAM confectioni huius massa pilularum
Alephanginarum consulentes, dimidiam aroma-
tum partem cum aqua decoquunt, & aloem in cola-
tura dissolvunt: alteram autem partem aromatum
in minutissimum pulverem redactam, inter exsic-
candum massæ admiscunt, non absurda admodum
ratione, si aromata decoctionem sustinerent.

Ventriculum, cerebrum, & sensoria hu-
moribus crassis, putribus, pituitosis pur-
gant, & inde natum dolorem dissipant, ven-
triculum roborant, & concoctionem eius
juvant.

Sit dosis à 3 ii. ad lii.

*Pilulæ Assaieret, secundum descriptio-
nem Auicennæ.*

R. Specierum Hieræ pieræ, descriptione Ga-
leni

3 i.

Mastiches

Myrobalanorum Citrinorum ana 3 s.

Aloes optimæ 3 ii.

Syrupi de Sthœchade q.s. Fiat massa.

¶ Bilem flavam, & pituitam vacant.

Sit dosis ad 3 ii.

K 3 Pilulæ

Pilulæ Arabicæ, secundum descriptionem Nicolai.

R. Aloes optimæ ʒ iii.
 Radicis Bryoniæ
 Myrobalanorum Citrinorum
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobalanorum Indorum
 Myrobalanorum Belliricorum
 Myrobalanorum Emblicorum
 Mastiches
 Diagridii
 Asari
 Rosarum ana ʒ i.
 Castorei ʒ iii.
 Croci ʒ i.
 Succī Fœniculi q. s.
 Fiat massa.

Valent ad capitis dolorem, vertiginem, hemieraniamque, lætitiā generant, mentisque vigorem conseruant, uisum acuunt, auditumque amissum reparant, ac stomachum à uitiosis humoribus purgant.
 Sit dosis à ʒ i. ad ii.

Pilulæ Arthriticæ siue Artheticæ, de descriptione Nicolai.

R. Hermodactylorum
 Turbith
 Agarici ana ʒ iii.
 Cassiæ lignæ ueræ
 Spicæ nardi Indicæ

Charyo-

Charyophyllorum
 Xylobalsami
 Carpobalsami
 Zingiberis
 Mastiches
 Fœniculi
 Anisi
 Saxifragiæ
 Seminis Asparagi
 Seminis Rusci, id est, brusci
 Rosarum
 Granorum solis, id est, milii soli
 Salis gemmei ana 3 s.
 Aloes optimæ ad pondus omnia
 Succī fœniculi quantum sufficit.
 Fiat massa.

Ex asparagi & Rusci seminibus tantum
 pulpa illa carnosā accipi debet, abiectis cor-
 neis seminibus, idque semper est obseruan-
 dum.

Valent ad podagram, aliosque articulo-
 rum dolores.
 Sit dosis à 3 i. ad ii.

*Pilulæ de Agarico, descriptione Me-
 sue.*

R. Agarici
 Mastiches ana 3 iii.
 Ireos
 Præpsii ana 3 i.
 Turbith 3 v.
 Hieræ picræ 3 iii.
 K 4 Colocyn

Colocynthidæ

Sarcocollæ ana 3 ii.

Myrrhæ 3 i.

Sapæ quantum sufficit.

Fiat massa.

E G O consulerem ut Hiera picra nondum melle commista acciperetur, hoc est species eius aromatica cum aloe tantum mista: intelligenda autem est Hiera picra simplex Galeni.

S A P A est mustum optimum ad tertias decoctum.

Auxiliantur Asthmaticis, & aliis thoracis uitiis à crassis & pituitosis humoribus natis.

Sit dosis à 3 i. ad lii.

Pilulæ Aureæ, secundum descriptionem Nicolai.

R. Aloes

Diagridii ana 3 v.

Rosarum

Seminis Apii ana 3 ii. s.

Anisi

Fœniculi

Mastiches ana 3 i. s.

Crocī

Pulpæ Colocynthidis ana 3 i.

Mucilaginis Tragacanthæ q. s.

Fiat massa.

Caput expurgant, aciem oculorum exaquant, flatus uentriculi & intestinorum dissol-

Pilulæ

225

diffoluunt, ac citra molestiam aluum deiciunt.

Sit dosis à 3 i. ad ii.

Pilulæ Aggregatiue, secundum descriptionem Mesue.

R. Myrobalanorum Citrinorum

R. aued Seni ana 3 iiij.

Succi Eupatorii

Succi Absinthii ana 3 ii.

Diagridii

3 vi.

Myrobalanorum Chebulorum

Myrobalanorum Indorum

Agarici

Colocynthidis

Polypodii ana 3 ii.

Turbith optimi

Aloes ana 3 vi.

Mastiches

Rosarum

Salis gemmei

Epithymi

Anisi

Zingiberis ana 3 i.

Electuarii de succo rosarum Mesue q. s.

Fiat massa.

RAVED Seni, id est, Rhabarbarum orientale optimum.

SVCCI Eupatorii & absinthii debent esse inspissati, ut Aloc,

PER Eupatorium hoc loco intelligendum est Eupatorium quod Mesue describit, quod idem est

K 5 cum

cum Gratiola. Germanicè vocatur vveyssaurin.
copiosè nascitur ad Albin. igitur hic erit facien-
dus eius succus.

Valent ad diuturnas febres, & vitia capi-
tis, uentriculi, & iecinoris. Humores item bi-
lios & pituitosos educunt.

Sit dosis a . 3 i. ad ii.

Pilulæ Benedictæ, descriptione Nico-
lai.

R. Specierum Benedictæ laxatiuæ 3 vi.
Mellis rosati quantum sufficit.
Fiat massa.

Humores pituitosos, potissimum ad ar-
ticulos decubentes eliciunt, à renibus quo-
que & uesica purgant.

Pilulæ Cochis, descriptione Rhasis.

R. Specierum Hieræ picæ Rhasis 3 x.
Colocynthidæ 3 iii. 3 i.
Scammoneæ 3 ii. s.
Turbith
Stœchadis ana 3 v.
Syrupi de Stœchade quantum sufficit.
Fiat massa.

STOECHAS cùm simpliciter & indefinitè
ponitur, semper est intelligenda Stœchas Arabica.

¶ Cephalica rectius appellantur, quòd
scilicet caput magna efficacia expurgent,
ex eoq;

Pilulæ

227

ex eoque ac nervis humores crassos eua-
cuent.

Sit dosis a 3 i. ad ii.

*Hiera picra Rhafis ad faciendum pilu-
las Cochias.*

R. Rosarum rubearum
Spicæ nardi Indicæ
Mastiches
Xylobalsami } aut succedaneorum
Carpobalsami } eorum
Cinnamomi
Xylocassia ueræ
Asari, uidelicet radicum eius ana 3 i.
gr. vi.
Aloes 3 vi. 3 ii.

Pilulæ de Colocynthide, descriptione

Mesue.

R. Pulpæ Colocynthidæ 3 vi.
Myrobala. nigrarum, id est, Indarum
Myrobala. Citrinarum
Sagapeni
Bdelli mollis
Sarcocollæ ana 3 v.
Aloes 3 vii.
Nigellæ
Cymini Carmeni
Origani Persicii
Nasturtii albi
Salis gemmei
Absinthii

K 6 Succ

Succi porri, quantum sufficit.
Fiat missa.

CYMINVM *Carmenum, id est orientale, ex
Carmania regione.*

ORIGANVM *Persicum, id est quod Creticum
Origanum, & est Maiorane simile.*

NASTVRTIVM *album, id est, Thlaspi, Ger-
manica vnegekressen, significat etiam Merretich.*

Valent ad affectus pituitosos & melan-
cholicos, ut albos curatu difficiles, & iun-
cturarum dolores.

Sit dosis à 3 i. ad ii.

*Pilulæ de Eupatorio maiores, descri-
ptione Mesuæ.*

R. Myrobalanorum Citrinorum

Succi Eupatorii Mesuæ

Succi Absintii ana 3 iii.

Raued Seni, id est, Rheubarbari 3 iii. ss.

Mastiches 3 i.

Croci 3 s.

Aloes bonæ 3 v.

Succi Endiuia quantum sufficit.

Fiat massa.

Mirificè prosunt in febribus intermit-
tentibus biliosis, morbo regio, iecinorisque
obstructionibus.

Sit dosis ad 3 ii. cum aqua casei.

*Pilulæ de Euphorbio, descriptione Me-
suæ.*

R. Eu-

Pilulæ

229

R. Euphorbii

Colocynthidæ

Agarici

Bdellii mollis

Sagapeni

Aloes

ana 3 ii.

3 v.

Succi porri quantum sufficit.

Fiat massa.

Ad emittendam hydropicorum flauam aquam, & materiam tumoris discutiendam ualent: opem quoque afferunt lumborum doloribus, & podagræ humida causa concitata.

Sit dosis à 3 s. ad i.

Pilulæ Fœtidæ maiores, descriptione Mesuæ

R. Sagapeni

Hammoniæ

Opopanacis

Bdellii mollis

Colocynthidæ

Seminis Rutæ

Aloes

Epithymi

ana 3 v.

Hermodaetylorum

Esulæ minoris

ana 3 ii.

Scammoneæ

3 iii.

Cinnamomi

Spicæ nardi Indicæ

Croci

Castorei

ana 3 i.

Turbith

3 iii.

Zingi-

Zingiberis 3 i. s.
 Euphorbii 3 ii.
 Succus porri quantum sufficit.
 Fiat massa

¶ Vacuant Pituitam crassam, crudam, ob
 id conferunt affectibus inde natis, arthriti-
 di, podagræ, gonagræ, dolori spinæ, & alia-
 rum iuncturarum, uentriculi, colico, alphis,
 elephantix, & albaras.
 Sit dos 3 ii.

*Pilulæ Fœtide, secundum descriptio-
 nem Rhasis.*

R. Specierum Hieræ picræ Rhasis 3 x.
 Colocynthidæ interioris 3 v.
 Euphorbii 3 ii. s.
 Castorei
 Piperis
 Asæ fœtidæ
 Sagapeni
 Opopanacis
 Seitaragi
 Sinapis ana 3 ii.
 Centauræ minoris
 Elaterii ana 3 v.

Gummi, siue lacrymæ & liquores omnes
 densati, in succo Rutæ q. s. dissoluantur, de-
 inde admistis reliquis fiat massa.

SEITARAGI siue Scytari Indum, est herba
 similis Thlaspi maioris, id est, Merrettich, Lati-
 nis uocatur Lepidium maius. Germanicè, Roskres-
 sen, Pfeffervvutz, Romischkressen & Maurkres-
 sen;

Pilulæ

231

sen; accipiēda autem sunt radices eius aut semina.

ELATERIVM, id est, succus fructuum Cucu-
meris asinini exiccatus.

Pilulæ de Fumo terræ, descriptione

Auicennæ.

R. Myrobalanorum Citrinorum

Myrobalanorum Chebulorum

Myrobalanorum Nigrarum, id est, Indarum

ana 3 v.

Aloes 3 vii.

Scammoneæ 3 v.

Succi fumi terræ clarificati quantum suffi-
cit, vt formetur ter hæc massa, nam cum
primò fuerit siccata massa, plus succi est ad-
dendum & rursus exiccetur, idq; tertio est
faciendum.

¶ Educunt è corpore humores biliosos,
acres & salios, ideoq; aduersus omnia cutis
uitia valent.

Sit dosis a 3 i. ad ii.

*Pilulæ de Hermodactylis maiores, de-
scriptione Mesuæ.*

R. Hermodactylorum

Myrobalanorum Citrinarum

Aloes

Turbith

Colocynthidæ

Bdelli mollis

Sagapeni ana 3 vi.

Gastorei

Castorei

Sarcocoliæ

Euphorbii

Opopanaci

Seminis Rutæ

Seminis Apii

ana 3 iii.

Ccroci

3 i. s.

Succi caulium quantum sufficit.

Fiat massa.

¶ Aduersus podagram & arthritin profunt.

Sit dosis ab 3 i. ad ii.

Pilulæ Indæ, descriptione Haly.

R. Myrobalanorum nigrarum, id est, Indarum

Hellebori nigri

Polypodii

ana 3 v.

Thymi

Epithymi

Stœchados

ana 3 vi.

Agarici

Lapidis Lazuli loti

Colocynthidæ

Salis Indi (aut salis gemmei) ana 3 iiii.

Succi Eupatorii inspissati

Spicæ Indicæ

ana 3 ii.

Charyophyllorum

3 i.

Hieræ picræ simplicis Galeni

3 xii.

Succi Apii quantum sufficit.

Fiat massa.

Valent ad affectus melancholicos, can-
crum,

Pilulæ

233

crum, elephantiam, albos nigros curatu
difficiles, melancholiam morbum, & inde
ortum tumorem & marorem, quartanam,
icterum, spleneticum, & splenis dolorem.
Sit dosi a. 3 ii. ad aur. ii.

Pilule Hiere simplicis Galeni.

R. Aloes 3 1
Cinnamomi
Xilobalsami (aut succedanei eius)
Asari
Spicæ nardi Indicæ
Croc
Mastiches Chiæ ana 3 iii.
Mellis rosati quantum sufficit.
Fiat massa.

¶ Aduersus uitia ventriculi ex humoribus
biliosis & pituitosis nata, prosunt.

*Pilule de Hiera composita, descriptio
ne Nicolai.*

R. Cinnamomi
Spicæ nardi Indicæ
Croc
Schoenanthi
Asari
Xylocassia
Xylobalsami
Carpobalsami } aut eorum succeda-
Violarum } neorum.
Absinthii
Epithymi

Epithymi

Agarici

Rosarum

Turbith

Colocynthidæ

Mastiches

ana ʒ ii.

Aloes

3 x. ʒ ii.

Fiat massa cum aqua Endiuizæ.

¶ Opẽ ferunt uitijis capitis, neruorumq;
ab humoribus pituitosis procreatis

Pilulæ Hieræ cum Agarico.

R. specierum Hieræ simplicis Galeni

Agarici trochiscati ana ʒ iii.

Aloes bonæ ʒ i.

Mellis rosati quantum sufficit.

Fiat massa.

¶ Auxiliantur & stomachicis, asthmaticis,
& aliis stomachi & thoracis vitiis a crassis
& pituitosis humoribus natis.

*Pilulæ de lapide Lazuli siue Cyaneo.
descriptione Mesuæ.*

R. Lapidis Lazuli abluti ana vi.

Epithymi

Polypodii ana ʒ viii.

Scammoneæ

Hellebori nigri

Salis Indi, aut gemmei ana ʒ ii. s.

Agarici ʒ viii.

Charyophil-

Pilulæ

135

Caryophyllorum

Anisi ana 3 iii.

Specierum Hieræ simplicis Galeni 3 xv.

Succi Endiuix quantum sufficit.

Fiat massa.

¶ Valent ad affectus melancholicos, & bile vsta natos.

Sit dosis ad 3 ii. cum aqua casei.

Pilulæ de lapide Armenio, descriptione Mesuæ.

R. Lapidis Armenii loti & præparati

Hieræ picræ ana 3 v.

Epithymi

Polypodii ana 3 viii.

Scammonex coctæ in Citonio 3 iii.

Charyophyllorum 3 ii.

Salis Indi aut gemmei 3 i. s.

Cum succo Endiuix conficiatur massa.

¶ Melancholiam, & bilem vstam multiplicem utranq; elementer uacuant, ob id morbis inde natis conferunt.

Sit dosis ad 3. ii. cum aqua casei.

Pilulæ de Mezereo, descriptione Mesuæ.

R. Foliorum Mezerei præparatorum 3 v.

Myrabolanorum Citrinarum 3 iii.

Myrobalanorum Chebulorum 3 iii.

Confice cum Thereniabin & Tamarindis in aqua Endiuix dissolutis ana q. s.

THERENIABIN

THERENIABIN *sive Tereniabin, est manna orientalis, qua Græcis vocatur Drosomeli & Acromeli.*

¶ Serosum excrementum valenter purgât, seu aquas, ob id hydropem iuuant.
Sic dosis ad 3 i.

* *Pilulæ de Hermodactylis minores de-
scriptione Mesuæ.*

R. Hermodactylorum 3 v.
Scammoneæ. 3 ii. s.
Mirabolanorum citrinorum 3 iii.
Rosarum. 3 ii.
Aloes 3 x.
Confice cum cathartico rosato.

MATERIAM *ex iuncturis biliosam præfer-
tim uacuant, sed & pituitosam ob id calide ar-
thritidi conducunt, sed etiam frigida.*

Pilulæ assaieret cum agarico.

R. Specierum assaiere t. 3 iiij.
Agarici electi. 3 ii.
Et cum Syrupo de stœcade conficiantur.

BILIOSOS, & pituitosos uacuant. auxilian-
tur asthmaticis, & alijs thoracis uitijs a crassis,
& pituitosis humoribus natis.

*Pilulæ Lucis maiores, de descriptione Me-
suæ.*

R. Rosarum
Violarum

Violarum
 Absinthij
 Colocynthidæ
 Turbith
 Cubebæ
 Calami aromatici
 Nucis Muscatæ
 Spicæ nardi Indicæ
 Epithymi
 Carpobalsami
 Xylobalsami
 Seselios
 Seminis Rutæ
 Sœnanthi
 Mastiches
 Asari
 Charyophyllorum
 Cinnamomi
 Anisi
 Fœniculi
 Apij
 Cassiæ lignæ, uidelicet ueræ
 Croci
 Macis
 Myrobalanorum Citrinarum
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobalanorum Indarum
 Myrobalanorum Belliricorum
 Myrobalanorum Emblicorum
 Raued seni. i. Rheubarbari
 Agarici
 Senæ
 Ephragiæ
 Aloes succotrinæ ad pondus omnium, id
 est

} aut eorum succeda
 } reorum.

ana 3 ii.

ana 3 iiii

ana 3 v.

3 vi.

est 3 xi. & 3 ii.
 Succī Fœniculi quantum sufficit.
 Fiat massa.

Excrementa capitis pituitosa educunt,
 uisumque roborant.
 Sit dos a. 3 i. ad ii.

*Pilulæ Lucis minores, descriptione
 mesuæ.*

R. Xylobalsami } aut eorum succedaneo
 Carpobalsami } rum ana 3 i.
 Chelidonix, uidelicet maioris radicū 3 v.
 Rosarum
 Violarum
 Absinthii
 Euphrasix ana 3 iii.
 Senæ
 Epithymi
 Myrobalanorum Citrinarum
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobalanorum Indarum
 Myrobalanorum Belliricorum
 Myrobalanorum Emblicorum
 Agarici.
 Colocynthidæ
 Schœnanthi
 Lycii
 Lapidis Lazuli loti ana 3 iii. s.
 Aloes optimæ ad pondus omnium
 Succī Fœniculi aut Chelidonix quantū suf-
 ficit. Fiat massa.

Idem

Pilulæ

239

¶ Idem quod priora possunt, atram tamen bilem magis vacuant.
Sit dosiſ a. 3 i. ad ii.

Pilulæ Mastichinæ.

R. Mastiches ʒ ii.

Aloes ʒ v.

Agarici ʒ i. s.

Infundatur Agaricus in aceto & oxymel le simplici per diem & noctem, & rursum exiccetur, deinde formetur massa cum succo Artemisiæ.

Pilulæ Mastichinæ Petri de Abano, siue Conciliatoris.

R. Mastiches ʒ iiiii.

Agarici optimi ʒ iii.

Aloes electæ ʒ x.

Confice cum syrupo de Stœcade.

¶ Præseruant stomachum ab omni ægritudine, leniter purgant, & maximè confortant, & non permittunt humores corrumpi, & qui eis utuntur, præseruantur à doloribus stomachi, capitis, uentris, & matricis: conferunt tristibus & melancholicis, & vitia matricis corrigunt.
Sit dosiſ a 3 i. ad iij.

Pilulæ de Aloe & Mastiche, descriptione Nicolai.

R. Aloes ʒ i.

Mastiches

Mastiches ʒ s.
 Caryophyllorum ʒ i.
 Rosarum rubearum ʒ i.
 Croci ʒ i.
 Diagridii ana. ʒ ii.
 Conformeretur massa cum succo Fœniculi
 aut Absinthij.

¶ Respiciunt virtutem naturalem pur-
 gant incoluiter stomachum & phlegma
 & a cholera.
 Sit dosi ad ʒ ii.

Pilulæ de Aloe lota.

R. Aloes lotæ cum succo rosarum rubea-
 rum ʒ i.
 Agarici trochiscati ʒ iii.
 Mastiches ʒ ii.
 Specierum Diamoschi dulcis ʒ s.
 Cū vino Maluatico cogantur in massam.

¶ Ventriculum, cerebrum, viscera reli-
 qua, oculos, vterum putribus humoribus
 purgant, & roborant.
 Sit dosi ad ʒ ii.

*Pilulæ de Rhabarbaro, descriptione
Mesuæ.*

R. Rued Seni. i. Rheubarbari ʒ iii.
 Succu Glycyrrhizæ
 Succu Absinthij
 Mastiches

Pilulæ

241

Mastiches ana 3 i.
 Myrobalanorum Citrinarum 3 iii. s.
 Seminis Apii
 Seminis fœniculi ana 3 iii. s.
 Trochiscorum diarhodon 3 iii. s.
 Hieræ picræ simplicis 3 x.
 Aquæ fœniculi quantum sufficit.
 Fiat massa.

¶ In febribus diuturnis, iecinoris obstru-
 ctionibus, & aquæ inter cutem initiis confe-
 runt.

Sit dosis ad 3 ii.

Pilulæ pestilenciales Ruffi, quæ alias de tribus uocantur.

R. Aloes electæ 3 ii.
 Myrrhæ optimæ
 Croci synceri ana 3 i.
 Confice cum uino aromatico.

¶ Mirificè aduersus pestiferæ luis contagia
 populatim grassantia pollent. Humores e-
 tiam ventriculo immerfos educunt.

Pilulæ de Sarcocolla, descriptione Me- sue.

R. Sarcocollæ 3 iii.
 Turbith 3 iii.
 Colocynthidæ
 Zingiberis ana 3 i. s.
 Salis gemmei 3 i.

L. Aquæ

Aquæ Rosarum quantum sufficit.
Eiat massa

Pituitam vacuant, ob id pituitosis affectibus commodant.

Sit dosis à 3 i. ad ii.

Pilulæ sine quibus esse nolo, descriptione Nicolai.

R. Aloes optimæ lotæ 3 xiiii.
Myrobalanorum Citrinarum
Myrobalanorum Chebulorum
Myrobalanorum Nigrarum, id est, Indarum
Myrobalanorum Bellericorum
Myrobalanorum Emblicorum
Rheubarbari
Maltiches
Absinthii
Rosarum
Violarum
Senæ
Agarici
Cuscutæ ana 3 i.
Scammoneæ præparatæ 3 vi. s.
Dissolvatur scammonia in succi Fœniculi
sufficienti, & cum hæc dissoluta Scammo-
nea formetur massa.

Mirabiliter purgant choleram, phlegma,
& melancholiam: valent propriè ad catara-
ctas & obscuritates oculorum, visum custo-
dientes: & aurium dolorem sanant: iliosis
conferunt.

Sit dosis

Pilulæ.

243

Sit dosiſ à 3 i. ad ii.

Pilulæ Stomachicæ Alkindi.

R. Myrobalanorum Citrinarum
Myrobalanorum Nigrarum
Myrobalanorum Chebulorum ana 3 iii.
Rosarum
Mastiches ana 3 ii.
Cardamomi
Ligni aloes
Sandali citrini
Cubebæ
Charyophyllorum
Schœnanthi
Nucis muscharæ ana 3 ii.
Raued Seni. i. Rheubarbari 3 s.
Turbiti 3 vii.
Aloes ad pondus omnium. Fiat massa.

¶ Cerebrum, & ventriculū corruptis
humoribus purgant, ventriculū robo-
rant, coctionem iuuant, appetentiam exci-
tant.

Sit dosiſ ad 3 ii.

*Pilulæ Stomachicæ, descriptione Me-
sue.*

R. Myrobalanorum Citrinarum
Aloes
Turbiti ana 3 x.
Rosarum
Spicæ Indicæ
L 2 Mastiches

Mastiches ana 3 ii. s.
 Anisi 3 i. s.
 Salis Indi aut salis gemmei
 Croci ana 3 i.
 Formetur massa cum succo Absinthii.

¶ Biliofos & pituitosos vacuant humores, eos potissimum qui caput & ventriculum obsident.

Sit dosis à 3 i. ad ii.

Pilulæ Imperiales magistrales.

R. Cinnamomi
 Amomi, eius loco sumatur acorus verus
 Anisi
 Mastiches
 Cardamomi minoris
 Zingiberis
 Zeduaræ
 Maceris
 Nucis Muschatæ
 Charyophyllorum
 Croci
 Cubebæ
 Ligni aloes
 Turbethi
 Tereniabin, id est, Mannæ
 Agarici
 Foliorum Senæ
 Myrobalanorum Citrinorum
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobalanorum Indorum
 Myrobalanorum Belliricorum
 Myroba-

Pilulæ

245

Myrobalanorum Emblicorum
Rhapontici veri, id est, Rheubarbari ad
pondus omnium.

Aloes quantum totum æquat.

Conficiantur cū Sirupo rosato aut violato.

¶ Modicū solunt & plurimum confor-
tant stomachum, & omnia intestina frigida:
muniunt virtutes naturales, remouent frigi-
ditatem, clarificant sanguinem & spiritum.
Sit dosis ad 3. iii.

*Pilulæ de opopanaco, descriptione Me-
sue.*

R. Opopanacis
Hermodytylorum

Sagapeni

Bdellii mollis

Ammoniacy

Colnecynthidos

Croci

ana 3 v.

Castorei

Myrrhæ ruberæ

Zingiberis

Piperis, id est, nigri

Macropiperis

Cassia lignæ

Myrobalanorum Citrinorum

Myrobalanorum Indorum

Myrobalanorum Belliricorum

Myrobalanorum Emblicorum ana 3 i.

Scammonæ 3 ii.

Turbethi 3 iii.

Aloes 3 xii.

L 3

Cogantur

Cogantur in massam cum infusione gummi
in aqua caulium.

¶ Valent ad paralyfim, spasum cyni-
cum, gonagram, podagram, & aliorum ar-
ticulorum dolores, morbosque partium ner-
uosarum frigidos.

Sit dosis ad 3 ii. cum eius aqua

*Pilulæ de quinque generibus Myroba-
lanorum, descriptione Nicolai.*

R. Quinque generum Myrobalanorum

Agarici

Diagridii

Colocynthidos

Senæ

ana 3 s.

Epithymi

Turbethi

Anisi

Marathri

Malliches

Lapidis Lazuli præparati ana 3 ii. gr. v.

Aloes

3 i.

Formetur massa cum succo Absinthii.

Educunt humorem cholicum, phleg-
maticum, & melancholicum, & clarificant
sanguinem.

Sit dosis ad 3 iii.

*Pilulæ de octo rebus siue Optomere,
descriptione Nicolai.*

R. Aloes

Diagridii

Pilulæ.

247

Diagridii ana 3 ii.

Interioris Colocynthidos

Epithymii

Agarici

Mastiches

Dauci Cretici

Myrobalanorum Chebulorum

Abfinthii ana 3 i.

Cum succo Solani conformetur massa.

Purgant humores crassos à capite, visum clarificant, & cataractas oculorum prohibent.

Sit dosis ad 3 ii.

Pilulæ de Serapino, descriptione Mæ sue.

R. Sagapeni

Ammoniæ

Opopanacis

Bdellii

ana 3 ii. s.

Seminis Apii

Ammios

Hermelæ, id est, seminis rutæ sylvestris

Anisi ana 3 i.

Acori, id est, calami aromatici

Cassie lignæ ueræ

Calaminthæ

Spicæ Indæ

Centaurii, id est, minoris

Polii

Costi

Salis gemmei

ana 3 s.

Aloes

3 vi.

L 4

Colocyn-

Colocyntidos 3 v.
 Cogantur in massam cum aqua aut succo
 Matricariæ

NOTATO, ingreditur secundum Mesuæ sata-
 ragum Indum, sed Clementius Clementinus loco
 eius posuit Cassiam ligneam.

Pollent ad ischiadem, podagram, & re-
 liquarum iuncturarum dolorem, ac etiam
 vteri, mensesque promouent.
 Sit dosis à 3. s. ad i.

Pilulæ de Bdellio maiores, Mesuæ.

R. Bdellii 3 xii.
 Ammios 3 iii.
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobalanorum Indorum
 Myrobalanorum Belliricorum
 Myrobalanorum Emblicorum
 Auellanarum adustarum
 Succini aut Karabæ ana 3 ii. s.
 Maceretur Bdellium in succo foliorum Por-
 ri, & conficiatur massa.

Valent ad fluxum hæmorrhoidum & ul-
 cerum in eis, ad menses immodicos.
 Sit dosis ad 3. ii. ad aur. ii.

*Pilulæ de Cynoglossa, descriptione Ni-
 colai.*

R. Cynoglossæ
 Opii

Seminis

Pilulæ

249

Seminis hyoscyami [ana 3 iiij.
Myrrhæ Troglodyticæ 3 v.
Thuris masculi 3 v.
Charyophyllorum 3 ii.

Cinnamomi
Styracis rubei ana 3 ii.

Cum aqua rosarum conficiatur massa.

¶ Magnam vim obtinent in tenuibus sistendis distillationibus, ac doloribus mitigandis.

Pilulæ Bechiæ.

R. Pineorum nucleorum
Amygdalarum amararum ana 3 i. s.

Glycyrrhizæ 3 vi.
Succi glycyrrhizæ 3 iiij.

Cum aqua rosarum conformetur massa.

¶ Aduersus tussim ueterem pollutam, & gutturis ac faucium asperitatem.

Pilulæ Alephanginæ, descriptione Valerij Cordi.

R. Myrobalanorum Chebulorum
Myrobalanorum Citrinorum
Myrobalanorum Indarum
Myrobalanorum Belliricorum
Myrobalanorum Emblicorum ana 3 i.

Acori veri

Galangæ

Zedoariæ

Doronici Romani

Radicularum Asari

L s Distamin

Dictamni nostratis radicum

Abfinthii

Rosarum ana 3 iiii.

Contundantur omnia grosso modo, & Myrobalani per se macerentur prius in aquæ clarissimæ fontanæ lib. iiii. per horas xxiiii. deinde coquantur, donec ferè tertia pars aquæ sit in uaporem resoluta, postea coque etiam radices & aromata lento igne in duplici uase, cum aquæ clarissimæ lib. vi. & affunde his antea coctas Myrobalanos cū suo iusculo, ultimò rosas adiiciendo coquantur usque ad tertias, colentur postea fortiter exprimendo hinc in colatura dissolue

Aloes optimæ & lotæ, & rursus exiccata lib. iiii.

Ponantur omnia in uitrea patina ad solem aut in stufam, & agitentur sæpissimè, ut cō crescens in margine Aloe, liquido commisceatur: cū verò mellis spissitudinem fuerint consecuta, tunc adde sequentium specierum puluerem minutissimè tritum.

R. Galangæ

Cyperi

Zedoariæ

Doronici

Ligni aloes

Cinnamomi

Schœnanthi

Nardi Celticæ radicularum

Nucis Muscatæ

Macis

Cubebarum

Carda-

Sirupi

251

Cardamomi
Charyophyllorum ana 3 iiii.
Mastiches
Succini, idest, Karabe ana 3 vi.
Myrrhæ
Croc ana 3 iiii.

Agitentur optime cum Aloc species, &
& fiat massa cum diligencia.

MIROBALANI omnes hoc pondus debent ha-
bere exemptis nucleis siue lignis.

PILVLAE istæ Alephangine sunt efficaces,
imò efficaciores prioribus: relinquimus tamen u-
nicuiq; liberum arbitrium, alterutram uel utran-
que componendi.

HOC loco nõ debet poni Dictamnus Creticus,
sed radices Diptamni, quæ uulgo in usu sunt, &
propriè cortex radicum eius. Germanicè uocatur
Aschvvrtz, propterea quod folia eius sunt simi-
lia Fraxino arbori, & hac est uera Fraxinella.

S I R V P I.

Sirupus de duabus radicibus.

R. Radicum Petroselini
Radicum Fœniculi ana 5 iiii.
Aquæ quantum sufficit.
Sacchari clarificati lib. ii.
Coquantur secundum artem.

Sirupus de quinque radicibus.

R. Radicum Apii
L. 6 Radicum

Radicum Fœniculi

Radicum Petroselini

Radicum Rusci

Radicum Asparagi ana ʒ iiiii.

Aquæ quantum sufficit.

Sacchari lib. iiiii.

Coquantur secundum artem.

¶ Confert febribus pituitosis & biliosis, & incipientibus.

*Sirupus Acetosus Simplex, descriptio
ne Mesuæ.*

R. Aceti uini lib. iii.

Sacchari clarificati in aqua lib. v.

Coquantur secundum artem.

¶ Est communis ad omnem materiam, digerit choleram, phlegma, & melâcholiâ, ratione q; aceti attenuat crassos humores, incidit uricosos, duros mollit, ineptos euellit, ubique penetrat, oppilationes aperit, prouocat urinam, putredini resistit, & corrigit malitiam humorum, idcirco in febribus pestiferis iuuat: sed ratione remissæ frigiditatis, tenues & subtiles humorum partes inspissat, adæquat, calorem refrigerat, viscera lenit, & sitim sedat.

*Sirupus Acetosus compositus, descriptio
ne Mesuæ.*

R. Radicum Fœniculi

Radicum Apii

Radicum

Sirupi

253

Radicum Endiuia ana $\bar{3}$ iii.
 Seminis Anisi
 Seminis Fœniculi
 Seminis Apii ana $\bar{3}$ i.
 Seminis Endiuia $\bar{3}$ iii.
 Aquæ quantum sufficit
 Sacchari optimi lib. iii.
 Aceti acerrimi lib. ii.

¶ Bilem crassam & auulso difficilem, ac pituitam incidit, terget; obstructa hepatis, lienis, renum, aperit.

Sirupus acetositatis Citri, descriptio ne Mesuæ.

R. Acetositatis mali Citri per pannum destillatæ lib. vi.
 Sacchari albissimi lib. iii.
 Coquantur secundum artem.

RARO habent pharmacopola Sirupum acetositatis Citri uerum: nam plerunque uenditur pro eo Sirupus Citreorum conditorum. Porro cum quis bene conficere uoluerit, oportet ut per filtrum aut pannum destilletur acetositas Citriorum, sine ulla ui aut expressione, alioquin coagulatur, cum refixerit, Sirupus.

Aestum ac feruorem bilis fluxæ, febrium que ardentium, & pestilentialium mitigat, sitim quoque vehementem restinguit.

Sirupus

Sirupus Acetositis Limonum.

R. Acetositis limonum maturorum per-
 filtrum destillatæ lib. vi.
 Sacchari albissimi lib. iii.
 Coquantur secundum artem.

¶ Vehementius infrigidat & penetrat,
 quàm Sirupus acetositis Citri : & valet
 contra putrefactionem, contra uermes, ue-
 hementiam caloris febrilis, & alios crudos
 humores.

Sirupus Aranciorum acetosorum.

R. Succi Aranciorum acetosorum per pan-
 num aut filtrum distillati lib. vi.
 Sacchari albissimi lib. iii.
 Coquantur secundum artem.

Ad hunc modum potest etiam fieri ex succo
 Aranciorum dulcium.

*Sirupus de Agresta, descriptione Me-
 sue.*

R. Agrestæ lib. v.
 Sacchari clarificati lib. iii. s.
 Coquantur secundum artem.

AGRESTA est succus uuarum immaturarum,
 qui Græcè uocatur Omphacium, & inspissatus ser-
 uatur: hoc autem loco recipienda est Agresta, non
 dum ad spissitudinem decocta.

Agresta exprimi debet ex generosissimis uuis,
 apud nos paulò ante maturitatem.

In

Sirupi

255

¶ In magnis æstibus ad sitim restringen-
dam mirifice confert, vomitum & alui pro-
fluvium biliosum sistit, febribus biliosis suc-
currit, grauidarum vomitum etiam reprimi-
t, ac uentericulum earundem firmat, uene-
nisque aduersatur.

Sirupus de Pomis, descriptione Mes- sua.

R. Succi pomorum dulcium
Succi pomorum acetosorum ana lib. v.
Coquantur, despumentur & colentur, de-
inde adde
Sacchari lib. iiii.
Coquantur secundum artem.

SVCCVS exprimendus est ex optimis pomis si-
ue malis, qualia sunt quæ vveynlinge siue vveym-
seurlen uocantur, in acetosorum genere: ex dulci-
bus etiam sapidissima sunt eligenda.

¶ Cor imbecillum roborat, ob id syn-
copen & cordis tremorem sanat.

Sirupus Granatorum dulcium descri- ptione Messua.

R. Succi Granatorum dulcium lib. v.
Sacchari albiissimi lib. iii.
Coquantur secundum artem.

MALE hodie faciunt Sirupum granatorum,
indifferenter cum dulcibus acetosa granata miscen-
tes:

tes: oportet enim vtrunque Sirupum tam acetofo-
rum quàm dulcium granatorum seorsim confice-
re, nam diuersis morbis, morborumque accidenti-
bus medentur.

¶ Sicim, tussim & pleuritidem iuuat.

*Sirupus Granatorum acetoforum, de
scriptione Mesuæ.*

R. Succi granatorum acetoforum lib. v.
Sacchari albissimi lib. iii.
Coquantur secundum artem.

Febres biliosas, & quæ ex pituitosis flam-
mam multam inuehunt, iuuat.

*Sirupus Dinarij siue de Bizantijs sim-
plex, descriptione Mesuæ.*

R. Succi Endiuia
Succi Apii ana lib. ii.
Succi Lupuli
Succi Buglossæ domesticæ, aut syluestris
ana lib. i.
Succi depurentur & despumentur dum ma-
neant lib. iiii.
Sacchari optimi lib. ii. s.
Coquantur cum facilitate, donec fiat Siru-
pus.

QVIDAM differentiam faciunt inter Sirupū
Dinarij & de Bizantijs, alterum simplicem, al-
terum compositum vocantes. Sed nos simplicis &
compositi

Sirupi

257

*compositi nomine distinguimus, utrunque Dinarj
sive de Bizantijs appellantes.*

¶ Humores crassos & lentos incidit at-
que extenuat, obstructions aufert, mor-
boque regio succurrit.

*Sirupus de Bizantijs compositus, de-
scriptione Mesuae.*

R. Succi Endiuia uerae

Succi Apii ana lib. ii.

Succi Lupuli

Succi Buglossae domesticae, aut sylvestris
ana lib. i.

In Succis decoquantur

Florum rosarum

3 ii.

Clycyrrhizae

3 iiiii.

Seminis Anisi

Seminis Foeniculi

Seminis Apii

ana 3 iiiii.

Spicae nardi Indicae

3 ii.

Colaturae adde

Aceti

lib. ii.

Sacchari albissimi

lib. iii.

Coquantur secundum artem diligenter.

Sirupus Bizantinus compositus, est effi-
caciior simplici.

*Sirupus de Artemisia, descriptione
Matthaei de Gradibus.*

R. Artemisiae

M ii.

Pulegii

Calaminthae

Calaminthæ
 Origani
 Melissæ
 Dictamni Cretici
 Persicaria
 Sabinæ, id est, Sauinæ
 Amaraci, hic accipe Maioranæ
 Chamædryos
 Perforatæ, id est, Hypericonis
 Camæpithyos, id est Iua aromatica
 Comarum Matricariæ
 Centauræ minoris
 Rutæ
 Betonicæ
 Buglossæ
 Radicum Fœniculi
 Radicum Apii
 Radicum Petroselini
 Radicum Asparagi
 Radicum Brusci
 Radicum Saxifragiæ, eius loco accipiantur
 radices Pimpinellæ
 Radicum Enulæ Campanæ
 Radicum Cyperi
 Radicum Rubæ tinctorum
 Radicum Ireos
 Radicum Pœoniæ ana M i.
 Baccarum Iuniperi
 Seminis Ligustici
 Seminis Petroselini
 Seminis Apii
 Seminis Anisi
 Seminis Nigellæ
 Carpobalsami (aut succedanei eius)
 Costi

Costi

Radicum Asari

Radicum Pyrethri

Cassiae lignae aromaticae

Cardamomi

Calami aromatici

Phu, id est, radicis eius

ana 3 s.

Aqua quantum sufficit.

Sacchari

lib. iiii.

Coquantur omnia magna diligentia, secundum artem, ne plus quam necesse sit aromata bulliant.

PRO *vulgari & falso Dictamno hic debet poni Dictamnus Creticus, qui singulariter facit ad ea ad quae Sirupus hic est compositus.*

SAXIFRAGIAM Itali uocant eam herbam quam nos Pimpinellam appellamus, & huius radix hic debet accipi.

¶ Medetur passionibus matricis, & retinet eam in proprio loco, resoluit frigiditatem, uentositatem, & dolores, corroborat nervos, aperit poros, sanguinem corrigit, menstruis imperat, & prouocat.

Sirupus de Absinthio maior, descriptione Mesuae.

R. Absinthii Romani lib. s.

Rosarum rubearum 3 ii.

Spicae Indicae 3 iii.

Vini clari ueteris & optimi

Succi Cytoniorum ana lib. ii. s.

Macerentur in uase marmoreo aut fictili
denso

denso per noctem unā, deinde decoquantur:

Colaturæ adde

Sacchari lib. ii.

Confice secundum artem.

Absinthium Romanum, id est, absinthium Ponticum gustu adstringens, & aromaticum: vulgate autem dicitur rusticum Absinthium.

¶ Venter roboret & iecur, aliaq; instrumenta nutritionis, appetentiamq; excitat: contra regium morbum prodest, flatus discutit, humoresque per urinam pellit.

Sirupus infusionis Rosarum.

R. Infusionis rosarum lib. v.

Sacchari clarificati lib. iiii.

Coquantur cum facilitate.

¶ Est conueniens ad extinguendam sitim in febribus acutis, & ad remittendum excessum caliditatis in eis, confortans stomachum relaxatum, & hepar supercalefactum, & cor, resistens putredini, conueniens tempore pestilentiae & resistens uenenositati.

Sirupus infusionis Violarum.

R. Infusionis violarum lib. v.

Sacchari clarificati lib. iiii.

Coquantur cum facilitate.

Febri-

¶ Febris acutis, iecinoris & cordis caloribus, asperitati gutturis, morbo laterali, tussique aridæ succurrit, sitim restringit, aluumque emollit.

Infusio Rosarum Mesue.

R. Foliorum Rosarum lib. i. ponantur in vrceo angustiori, & infunde illis aquæ calidæ lib. iii. aut quantum sufficit ut madeant. Macerentur per horas viii. aut xii. obstructo fictilis orificio: deinde exprime leuiter, & excola infusionem, ab iectis rosis: iterum inde recentes rosas, & infusionem excolatam calefac, & infunde rosis, ac obstructo orificio vrcei in calido loco dimitte per horas viii. vel xii. Postea rursum excola, & colaturam infunde alijs recentibus rosis, & tertio dimitte, & si efficaciorē facere uolueris, etiam quarto recentes rosas in eodem diluto recalefacto macera, ac postremo addito saccharo, Sirupum facito.

Porro quidam tundunt Rosas, quidam uerò integras ponunt, & tusa quidem celerius vim suam & calorem in aquam deponunt, ac minorem locū occupant. At uiole cum tunduntur, aliquam herbaceam & tædiosam acrimoniam acquirunt, hoc est Syekrigen einem grusendē geschmackim müß quare consulantur hac de re Doctores medici.

HAEC infusio dicitur alio nomine Muchar & Mucharum, siue ex Violis siue Rosis fiat.

MESVE tantum bis iubet Rosas infundi, melius

*lius verò est, ut sapius recentes abiectis substitu-
antur.*

Infusio Violarum.

Infusio Violarum eodè modo fit, quo Ro-
sarum infusio.

Sirupus de succo Fumi terræ maior, descriptione Mesuæ.

R. Myrobalanorum Citrinorum
Myrobalanorum Chebulorum ana 3 xx.
Florum Borraginis
Florum Buglossæ
Florum Violarum
Absinthii
Cuscutæ ana 5 i.
Glycyrrhizæ
Rosarum ana 3 iiij.
Epithymi
Polypodii ana 3 vii.
Prunorum numero C.
Passularum enucleatarum lib. s.
Tamarindorum
Pulpæ Cassiæ Fistulæ ana 5 ii.
Aquæ lib. x.
Coquantur secundum artem ad tertias, de-
inde cola, & colaturæ adde
Succi Fumi terræ depurati
Sacchari albissimi ana lib. iii.
Coquantur lento igne ad iustam consisten-
tiam, & repone.

MEVM

Sirupi

263

MEVM exemplar manu scriptum habet Prunorum lib. s. quemadmodum passule.

¶ Sirupus Fumarix maior, uentriculum & hepar roborat, obstructions aperit, cutis morbos, præcipue ab humore falso, uel usto natos, ut pforam, lepram, impetiginem, serpiginem curat.

Sirupus de Mentha maior, descriptione Mesuæ.

R. Succi Cytoniorum muzorum
Succi Cytoniorum dulcium
Succi Granatorum acetosorum
Succi Granatorum dulcium
Succi Granatorum muzorum ana lib. i. s.
In succis macerentur per horas xxiiii. sequentia.

R. Menthæ siccæ lib. i. s.
Rosarum rubearum 3 ii.

Coquantur deinde cum facilitate usque ad medietatis consumptionem, colentur. & colaturæ adde
Mellis, uel
Sacchari lib. ii.

Coquantur ad perfectionem, & cum reponis, aromatiza cum Gallia moschata trita vera, & in syndone ligata, atque ex officio uasis suspensa.

MVZORVM, id est, in uini saporem acescentium, nam muzus sapor de dulcedine & acetositate aliquid habet.

NOTAN-

NOTANDVM est, si quis cum melle velit hūc Syrupum conficere, ut accipiat mel odoratum aromaticum, quale ē Dantisco aduehitur, uel tale aliud, ut est quod uocant, *virgineum mel*, & Saxones *kruthonig*, quasi aromaticum mel, & non illud vulgare flatuosum.

¶ Ventriculum frigidum roborat, ob id nauream, vomitum, singultum, fluorem alui sedat.

Sirupus de Mentha minor, descriptione Mesuæ.

R. Succī Menthæ depurati lib. i.
Succī Granatorum dulcium
Succī Granatorum acetosorum, ad medietatem coctorum
Sacchari, uel Mellis ana lib. i.
Coquantur sensim secundum artem.

IN hoc quoque Sirupo notādū est, quod in proximo Sirupo de Mentha maiore diximus de melle.

¶ Eandem ferè cum superiore facultatem habet.

Sirupus de Calamintha, descriptione Mesuæ.

R. Calaminthæ domesticæ
Calaminthæ syluestris ana ʒ ii.
Ligustici, id est, Seminis
Dauci (uidelicet seminis eius) '
Schœnanthi

Sirupi

265

Schoenanthi ana 3 v.
 Passularum enucleatarum lib. s.
 Mellis lib. ii.
 Aquæ quantum sufficit.
 Coquantur secundum artem.

MEL cum additur huic Sirupo, tunc oportet
 esse optimum & aromaticum mel, ut ante etiam
 dixi. idq; in omnibus Sirupis & Oxymellibus ob
 seruandum est.

POTEST etiam cum Saccharo fieri hic Siru-
 pus, quia pauci optimum & aromaticum mel eme-
 re & expetere consueuerunt.

DOMESTICA Calamintha est quæ in agris
 & cultis locis nascitur, & uulgo uocatur korn-
 mintze.

SYLVESTRIS autem Calamintha est quæ in
 incultis locis & montibus provenit, & appellatur
 Calamintha montana.

¶ Lienosis plurimum confert, quibus du-
 rus est lien & penè irresolubilis, & his qui
 frigida uiscera habent, & asthmate laborât,
 præsertim in senibus, & in habentibus anti-
 quas tussés: siquis enim uel pectus, uel uen-
 triculum, uel intestina crassa, tenaci & irre-
 solubili materia plena habeat, hoc Sirupo
 sanatur.

Sirupus de succo Endiuæ simplex.

C. Succu Endiuæ depurati lib. viii.
 Sacchari Tabarzeth lib. v. s.
 Coquantur secundum artem.

M Endiuia

ENDIVIA vera, est herba sativa, caulibus folijsque Cichoreæ similibus, maioribus tamen pinguioribusque, flores etiam similes sunt Cichoreæ. allatum est semen eius ex Italia, & iam multis in locis apud nos feritur.

¶ Valet principaliter ad omnes supercalefactiones hepatis & aliorum membrorum nutritiuorum, & in morbo laterali maximè conuenit.

Sirupus de Endiuiâ compositus.

R. Endiuiæ recentis

Borraginis

Scariolæ

Hepaticæ

Buglossæ

Melissæ

Lactucæ

Eupatorii

ana M i.

Seminum frigidorum maiorum

ana ʒ i.

Sandali albi

Sandali rubei

ana ʒ i.

Florum cordialium

ʒ iiii.

Coquantur secundum artem, in sufficienti quantitate aquæ: deinde cola, & colaturæ adde

Succi Endiuiæ depurati

lib. i.

Vini Granatorum

ʒ iii.

Sacchari albi

lib. iiii.

Fiat Sirupus secundum artem.

¶ Valet præcipuè ad supercalefactiones hepatis,

patis, cordis, & aliorum membrorum nutritiuorum, & generaliter confert cuilibet complexionis calidæ: & est aperitiuus oppilationum, & confortatiuus membrorum debilitatorum à mala complexione calida: est etiam digestiuis materiis cholicarum acutarum.

Sirupus de Cichorio cum Rhabarbaro Nicolai Florentini.

R. Endiuie domesticæ

Endiuie sylvestris

Cichorii

Taraxacon

ana M ii.

Cicerbitæ

Hepaticæ

Scariolæ

Lactuæ

Fumiterræ

Lupulorum

ana M i.

Hordei non excorticati

3 ii.

Vesicariæ, id est, alkekengi

Glycyrrhizæ

Capillorum Veneris

Ceterach, id est, Asplenii

Polytrichi

Adiantos

ana 3 vi.

Radicum Fœniculi

Radicum Apii

Radicum Asparagi

ana 3 ii.

Coquantur in aqua sufficienti, & percolentur, deinde cum Saccharo albo claresceto fiat Sirupus, pro cuius vnaquaque libra

M 2 inter

inter coquendum adiiciantur

Rhabarbari optimi 3 iiii.

Spicæ nardi 3 iiii.

Colligato in linteolo raro quod sæpe exprimitur, dum Sirupus consistentiam iustā nanciscatur.

Valet contra omnem materiam uenensam in alterando & mundificando eam, & propriè in anthrace, & similibus. ualet & in febre pestilentiali. Confortat cor & nutritiua, mundificat materias per urinam & secesum, & facit appetere cibum, ac inducit somnum.

Oxysacchara, simplex, descriptione Nicolai.

R. Sacchari albi lib. i.

Succi malorum granatorum acetosorum
3 viii.

Aceti. 3 iiii.

Coquantur cum facilitate ad ignem in uase stanneo dum Sirupi crassamentum adsciscat.

Digerit materias cholericas phlegmatis mistas, quæ grauant stomachum & præcordia, & faciunt tertianas duplas inordinatas, quas uocant erraticas, & similes quartanis.

Oxysacchara composita, descriptione Nicolai Præpositi.

R. Capillo-

Sirupi

269

R. Capillorum Veneris
Linguae ceruinæ, id est, Phyllitidis
Scolopendriæ, id est, Aspleni
Polytrichi
Hepaticæ
Violarum
Radicum fœniculi
Radicum Rusci
Radicum Asparagi
Radicum Graminis

ana lib. i.

Hoc modo confice. In succo malorum granatorum, herbas, radices triduum macerato, quarto die parum bullire finito, cum forti expressione percolato, postremò addito Saccharo quod satis fuerit, ad iustam crassitiem concoquito.

¶ Concalefacta corpora potum iuuat: longis febribus, quas sanguis aut bilis creauit, & calori iecinoris auxilio est, & lienis obstructions tollit.

Sirupus de Iuiubis, descriptione Mæsuæ.

R. Iuiubarum numero lx.
Violarum
Seminis Maluæ ana 3 v.
Capilli Veneris
Hordei mundati
Glycyrrhizæ ana 3 i.
Seminis Citoniorum
Seminis papaueris albi
Seminis Melonum

M 3 Seminis

Seminis Lactuæ
 Tragacanthæ ana ʒ iii.
 Aquæ fontis lib. iiii. aut q. l.
 Sacchari lib. ii.
 Coquantur secundum artem.

Sirupus iste, confert raucitati, tussi, & pleuritidi.

*Sirupus uiolarum descriptione Me-
 sue.*

R. Violarum ʒ ii.
 Seminis Cytoniorum
 Seminis Maluæ ana ʒ i.
 Iuiubarum
 Sebesten ana numero xx.
 Aquæ cucurbitæ quantum sufficit.
 Sacchari lib. i. s.
 Coquantur secundum artem.

CUCURBITA debet destillari cum adhuc est tenera, antequam indurescere incipiat.

Prodest pleuritidi & tussi à causa calida.

Sirupus de succo Violarum.

R. Violarum recentium iamiam lectarum quantitatem satis magnam & decerpe ab iis purpurea foliola, & abiice virides cori cauliculos, quoniam herbaceam habent acrimoniam, & floridum colorem hebetant. Con-
 tunde

Sirupi

271

tunde deinde decerpta violarum folia in
mortario marmoreo & exprime. mox

R. Expressi succi lib. ii.

Sacchari lib. iiii.

SACCHARVM prius clarificetur, & ad in-
stam consistentiã coquatur: amoto deinde ab igne
Saccharo tepesieri finito, & succum infundito, &
rursum læto igne ad spissitudinem coquitur, & em-
cantem in coquendo spumam continuo aufert.

QVIDAM spumam non auferunt, ne color pe-
reat. Sed citò corrumpitur cum spuma repositus.

HIC violarum Sirupus in Misnia fit, preser-
tim Lipsiæ, ubi eum vocant Succum violarum.

Bilis acrimoniam obtundit, ac ob lento-
rem thoracis uitii est aptum.

Sirupus de Præfio, descriptione Me- sue.

R. Præfii 3 ii.

Glycyrrhizæ 3 i.

Capilli Veneris

Hyssopi ana 3 vi.

Calaminthæ

Anisi

Radicum Apii

Radicum fœniculi ana 3 v.

Seminis Maluæ

Seminis fœnogreci

Radicis Ireos ana 3 iii.

Seminis Lini

Seminis Cytoniorum ana 3 ii.

M 4 Passularum

Passularum enucleatarum \bar{s} ii.
 Ficuum siccarum pinguium num. xvi.
 Penidiorum lib. ii.
 Mellis lib. ii.
 Aquæ quantum sufficit.
 Coquantur secundum artem.

MEL oportet esse aromaticum & optimum: potest tamen etiam cum Saccharo fieri.

¶ Vitiis thoracis & pulmonis diuturnis, & à frigido tenaciq̃ humore excitatis, atque eradicatu difficilibus succurrit: hinc est quòd senibus & asthmaticis plurimum conducatur.

Sirupus de Glycyrrhiza, descriptione Mesuæ.

R. Glycyrrhizæ rasæ \bar{s} ii.
 Capilli Veneris
 Hyssopi \bar{s} s.
 Aquæ lib. iiii.
 Macerentur horis xxiiii. Deinde coquantur
 ad dimidias. Colaturæ adde
 Mellis optimi
 Penidiorum
 Sacchari ana \bar{s} viii.
 Aquæ rosarum \bar{s} vi.
 Fiat Sirupus secundum artem.

Thoracem & pulmonem expurgat, ideoque diuturnæ tussi & pleuritidi auxiliatur.

Sirupus

Sirupus de Hyssopo, descriptione Mesue.

R. Hyssopi aridi
 Radicum Apii
 Radicum Fœniculi
 Radicum Petroselini
 Glycyrrhizæ ana ʒ x.
 Hordei mundati ʒ iii.
 Seminis malux
 Seminis cytoniorum
 Tragacanthæ ana ʒ iii.
 Capilli Veneris ʒ vi.
 Iuiubarum
 Sebesten ana numero xxx.
 Passularum magnarum enucleatarum ʒ i.
 ʒ iii.
 Ficuum siccarum
 Dactylorum pinguium ana num. x.
 Penidiorum alborum lib. ii.
 Confice secundum artem.

¶ Ad vitia thoracis & pulmonis efficax est, humoresque excreatu difficiles extenuat, & educit.

Syrupus de Eupatorio, descriptione Mesue.

R. Radicum Fœniculi
 Radicum Apii
 Radicum Endiuizæ ana ʒ ii.
 Glycyrrhizæ
 M ʒ Schœnanthi

Schœnanthi
 Cuscutæ
 Absinthii
 Rosarum ana 3 vi.
 Capilli Veneris
 Bedeguaris
 Suchahæ
 Florum aut radicum Buglossæ
 Anisi
 Fœniculi
 Eupatorii ana 3 v.
 Raues Seni, id est, Rhabarbari orientalis
 Mastiches ana 3 iii.
 Spicæ nardi Indicæ
 Asari
 Folii, pro folio pone Spicam Romanam,
 ana 3 ii.
 Aquæ quantum sufficit, aut lib. viii.
 Succii Apii
 Succii Endiuicæ ana lib. ii.
 Sacchari lib. iiii.
 Coquantur secundum artem.

PRO Bedegware & Suchaha quæ hodie non
 cognoscuntur, licet accipere Carduum Benedictum
 & Cardinam, id est, Cardopacia radicem.

Eupatorium quod Mesue semper intelligit, est
 Gratiola, ut ante etiam dictum fuit aliquoties.

¶ Frigidis iecinoris vitiiis, ac eiusdem ob-
 structionibus, aquæ inter cutem, malo quæ
 corporis habitui succurrit: humores enim
 crassos extenuat, roburque iecinori adiicit.
 Urinas mouet, & hypochondriorum tensio-
 nem demolitur.

Sirupus

Sirupus de Stœchade simplex.

R. Florum Stœchadis 3 xxx.
 Thymi
 Calaminthæ
 Origani ana 3 x.
 Anisi
 Passularum enucleatarum 5 iiii.
 Aquæ quantum sufficit. Coquantur secundum artem. Colaturæ adde.
 Mellis optimi lib. iiii. s.
 Condiatur cum
 Cinnamomi
 Calami aromatici
 Zingiberis ana 3 i. s.
 Ligentur in sindone & in Sirupo suspendantur.

*Sirupus de Stœchade compositus, de-
 scriptione Mesuæ,*

R. Florum Stœchadis 3 xxx.
 Thymi
 Calaminthæ
 Origani ana 3 x.
 Anisi
 Pyrethri ana 3 vii.
 Piperis longi 3 iiii.
 Zingiberis 3 ii.
 Passularum enucleatarum 3 iiii.
 Aquæ quantum sufficit.
 Mellis optimi lib. v.
 M 6 Coquantur

Coquantur secundum artem lento igne.
Colaturæ adde mellis prædictas lib. v. &
cū reponis, tum condias sequentibus spe-
ciebus in sindone rara & munda suspen-
sis.

R. Cinnamomi

Calami aromatici

Spicæ nardi Indicæ

Croci

Zingiberis

Piperis nigri

Piperis longi

ana 3 i. s.

Contundantur grosso modo.

*Ego in condiendo sirupo de Stæchadis utroq;
pro CALAMO aromatico mallem imponere, Schæ-
nanthum aut Galangam, nam vero Calamo aro-
matico iam caremus.*

¶ Iuuat omnes affectus frigidos cerebri &
neruorum, vt paralytim, epilepsiam, spas-
mum, cynicum, tremorem, ac ventriculum
firmat.

*Sirupus de Epithymo, descriptione
Mesuæ.*

R. Epithymi

3 xx.

Myrobalanorum Citrinorum

Myrobalanorum Indarum ana 3 xv.

Cuscutæ

Fumiterræ

ana 3 x.

Thymi

Buglossæ

Calaminthæ

Sirupi

277

Calaminthæ
 Emblicorum
 Belliricorum
 Glycyrrhizæ
 Polypodii
 Agarici
 Stræchados
 Rosarum
 Fœniculi
 Anisi
 Prunorum
 Passularum enucleatarum
 Tamarindorum
 Aquæ quantum sufficit.
 Sacchari
 Sapæ
 Coquantur secundum artem

ana 3 vi.

ana 3 ii. s.

numero xx.

3 iiii.

3 ii. s.

lib. iiii.

lib. ii.

*S A P A est mustum optimum ad tertias deco-
 ctum.*

Attram bilem, & alios humores vstos
 uacuat, ob id morbos ex his nascentes, ele-
 phantiam, cancrum, ulcera maligna, fistu-
 losa, psoram, lepram præcauet, curatque.

*Sirupus de Nymphaea, descriptione Frã
 cisci de Pedemontium.*

R. Florum Nymphaeæ 3 ii.
 Florum ungulæ Caballinae aquaticæ
 Psyllii integri
 Acetosæ
 Seminjs Cucurbitæ

ana 3 i.

Seminis

Seminis Citrulli
 Seminis Cucumeris
 Seminis Melonis ana 3 iiii.
 Seminis Lactucæ
 Seminis Endiuie
 Seminis Scariolæ
 Seminis Portulacæ ana 3 ii.
 Radicum Foeniculi 3 i.
 Aquæ hordei quantum sufficit
 Sacchari lib. i.
 Aceti Albi
 Succu Granatorum acetosorum ana 3 ii.
 Coquantur secundum artem. deinde aroma-
 tizentur cum
 Sandali Citrini
 Spicæ nardi Indicæ ana 3 i. s.

DVAE sunt Nymphaeæ species, altera candi-
 dum, altera luteum florem habet, & utriusque flo-
 res hunc Sirupum ingrediuntur. Nam autor hu-
 ius Sirupi eam speciem, quæ albos habet flores, vo-
 cat Nenuphar, alteram uerò quæ luteos fert flores,
 appellat ungulam Caballinam aquaticam, à folio-
 rum figura, & florum colore.

SCARIOLA est species Endiuie quæ in
 Germania uocamus, Enduiam, uulgò Gensdistel,
 & habet spinulas in dorso foliorum.

Bilis fluxu feruorem extinguit, ideo-
 que mirificè in ardentibus aliisque acutis
 febribus auxiliatur, somnum quoque con-
 ciliat.

Sirupus

Sirupus de Papauere, descriptione Mesuae.

R. Capita papaueris albi recentia
 Capita Papaueris nigri recentia ana 3 lx.
 Aquæ pluuiialis lib. iiii.
 Coquantur usque quò remaneant tantum
 aquæ lib. i. s. Colaturæ adde
 Bacchari
 Penidiarum ana 3 vi.
 Fiat Sirupus secundum artem.

Valet ad catarrhum & tussim, causam in
 somniæ.

Sirupus de Papauere compositus descriptione Mesuae.

R. Papaueris albi
 Papaueris nigri ana 3 l.
 Capillorum Veneris 3 xv.
 Iuiubæ numero xxx.
 Seminis Lactucæ 3 xl.
 Seminis Maluæ
 Seminis Cytoniorum ana 3 vi.
 Coquantur in lib. iiii. aquæ usque ad
 duas, & cum
 Sacchari &
 Penidiarum ana 3 viii.
 Fiat Sirupus secundum artem.

Valet ad tussim siccam, phthisin, catarrhum, insomniæ causam.

Sirupus

Sirupus de succo Myrtillorum, descriptione Mesuæ.

R. Succi Myrtillorum depurati lib. viii
 Sacchari clarificati lib. iiii.
 Coquantur secundum artem.

CVRANDVM est vt efferatur ex Italia, aut Narbonensi Gallia Myrtillorum succus, si quis velit hunc Sirupum conficere.

Sirupus Myrtarum ventriculum & viscera roborat, ob id fluorem alui antiquatum sistit, & tussim mitigat.

Sirupus Myrtinus compositus.

R. Myrtillorum 3 xx.
 Sandali albi
 Sumach
 Balauftiorum
 Berberis ana 3 xxx.
 Mespilorum 3 centum
 Succi Granatorum
 Succi pomorum agrestium ana lib. ii.
 Omnia in dictis succis coquantur, & fiat Sirupus cum
 Sacchari lib. v. secundum artem.

Hic Sirupus sistit ventris fluorem, etiam antiquum, & sreatum sanguinis.

Sirupus

Sirupus de succo Acetosæ, descriptione Mesuæ.

R. Succi Acetosæ depurati lib. iii.

Sacchari clarificati lib. ii.

Coquantur secundum artem.

¶ Febribus biliosis & pestilentialibus saluber est, cordis & uentriculi flammeum calorem extinguit, ipsaque roborat.

Sirupus de succo Borriginis.

R. Succi Borriginis depurati lib. viii.

Sacchari despumati lib. iiii.

Coquantur aliquandiu. deinde

R. Florum Borriginis recentium lib. i.

Contundantur aliquantulum & coquantur in aquæ quantitate sufficienti, & colaturam adfunde prædictis, & fac secundum artem.

SVCCVS Borriginis prius est clarificandus cum albuminibus ouorum, alioquin plus satis mucilaginosus fieret Sirupus.

¶ Cor ipsum roborat, eiusq; tremorem & syncopen sanat, maniacos & melancholicos iuuat.

Sirupus de succo Buglossæ.

R. Succu Buglossæ depurati lib. viii.

Sacchari

Sacchari

lib. iiii.

Florum Buglossæ recentium

lib. i.

Flores tusi coquantur in aqua, & colatura prioribus affusa simul ad perfectionem coquatur.

Intelligo hic eam Buglossam, quæ vulgò in uso est, non illam Italicam maiorem.

SVCCVS Buglossæ difficulter exprimitur, nã fit mucilago dum tunditur Buglossa, ideo tusa dimittenda est per noctem in frigido loco, & postri die exprimendus Succus, atque cum albuminibus ouorum clarificandus.

¶ Cor confortat, lætitiàmque generat.

Sirupus de Lupulo,

R. Succi Lupuli depurati lib. iiii.

Succi fumi terræ depurati lib. ii.

Sacchari lib. vi.

Coquantur secundum artem.

POTEST etiam hic Sirupus fieri è solo Lupuli succo, ut Mesuæ placet, in capite de speciebus uolubilis, Exprimendus autem est succus Lupuli cum adhuc tenera sunt eius viticula & asparagi.

¶ Refrigerat, & collectionum impetus lenit. Bilem regio morbo laborantibus detrahit, pituitam in aqua intercutem exigit per aluum.

Iuleb Rosatum.

R. Aquæ rosarum lib. iiii.

Sacchari

Sacchari clarificati lib. ii.
Fiat cum diligentia secundum artem.

¶ Februm, thoracis, & ventriculi incendium, caloremque flammeum extinguit, sitim inexpletam sedat.

Iuleb Violatum.

R. Aquæ violarum lib. iiii.
Sacchari clarificati lib. ii.
Coque ut Iuleb Rosatum.

¶ Febres, phlegmonas, pleuritidem, asperitatem gutturis & thoracis, ac tussim mitigat.

Miua Cytoniorum simplex, descriptione Mesuæ.

R. Succy Cytoniorum depurati lib. xii.
Coquantur ad medietatem, & affunde vini
ueteris optimi lib. viii.
Sacchari lib. xii.
Coquantur secundum artem.

¶ Ventriculum roborat, & cibum in eo continet.

Miua Cytoniorum aromatica, descriptione Nicolai,

R. Succy Cytoniorum acetosorum lib. xx.
Vini ueteris optimi lib. x.
Mellis despumati optimi lib. vi.
Potest

Potest tamen etiam cum saccharo fieri.

Coquantur ad perfectionem, & aromatizentur, in sydone ligatis, cum

Cinnamomi electi

Cardamomi maioris ana 3 iii.

Caryophyllorum 3 ii.

Zingiberis

Mastiches ana 3 i. s.

Croci 3 ii.

Xyloaloes

Macis ana 3 i. s.

Moschi 3 i.

Gallix moschatae verae 3 ii.

Fiat secundum artem.

¶ Ventriculum, hepar, & cætera uiscera roborat, apperentiam excitat, coctionem iuuat, vomitum & lienteriam sedat.

Mel rosatum, descriptione Mesuæ.

R. Rosarum rubearum nondum penitus apertarum lib. ii.

Mellis optimi lib. vi.

Coquantur lento igne secundum artem.

¶ Stomachum confortat & mundificat, & est digestium materialium phlegmaticarum in stomacho & meseraicis contentarum.

Mel Rosatum aliud efficacius.

R. Foliorum Rosarum rubearum nondum explicatarum contusorum lib. ii.

Coquan-

Sirupi 285

Coquantur in aquæ cœlestis lib. iiii.

Colaturæ fortiter expressæ adde

Succi rosarum rubearum depurati

Mellis optimi despumati ana lib. iiii.

Coquantur secundum artem.

Oximel simplex descriptione Mesuæ.

R. Mellis optimi despumati lib. iiii.

Aceti uini acerrimi

Aquæ clarissimæ ana lib. ii.

Mel cum aqua despumetur iterum diligenter, & cum aqua fuerit consumpta, tunc adde acetum, & coque secundum artem.

¶ Humores crassos, lentos ac pituitosos incidit, extenuat, & abstergit, atque adeò obstructions aufert, sputum educit, spiritumque faciliorem reddit.

Oximel compositum.

R. Radicum Fœniculi

Radicum Apii ana ʒ iiii.

Radicum Petroselini

Radicum Rusci

Radicum Asparagi

Seminis Apii

Seminis Fœniculi ana ʒ i.

Coquantur in aquæ claræ lib. vi. aut quantum sufficit. Colaturæ adde

Aceti acerrimi lib. i.

Mellis optimi despumati lib. ii.

Coquantur secundum artem.

Humores

¶ Humores crassos & pituitosos incidit, extenuat, & abstergit: obstructions tollit, iecinoris, lienis, ac renum: urinam mouet, sudoremque euocat.

Oxymel Scilliticum simplex, descriptione Mesuae.

R. Mellis despumati lib. iii.
Aceti Scillitici lib. ii.
Coquantur secundum artem.

¶ Humores crassos, lentos, auulsu contumaces separat: ob in confert uentriculi, & aliorum uiscerū affectibus hos humores sequentibus, ructum acidum sanat, & uesicæ mollicationem, seu urinæ incontinentiam.

Oxymel Scilliticum compositum.

R. Radicum Apii
Radicum Fœniculi ana ʒ iii.
Radicum Petroselini
Radicum Rusci
Radicum Asparagi
Seminis Apii
Seminis Fœniculi ana ʒ i.
Coquantur in aquæ lib. vi. aut quantum sufficit. Colaturæ adde
Aceti Scillitici lib. i.
Mellis optimi despumati lib. ii.
Fiat secundum artem.

Id

¶ Id potentius multò incidit, tenuat, terget, obstructa aperit, in diuturnis quar-
tanis, & quotidianis, quàm Oximel com-
positum de radicibus.

*Mel Anacardinum, descriptione Aza-
ranij.*

R. Anacardos recentes. Terantur, & in a
qua coquantur, donec melliginem quandam
in rubeo colore fuscam remittât, eam aquæ
innatantem auferto, & reponito.

Mel Emblicorum.

Mel emblicorum, est mel in quo Emblici
Myrobalani sunt conditi.

Alii uerò vocant Emblicorum decoctum ad
mellis consistentiam inspissatum.

Mel Passularum.

R. Vuarum passarum lib. iiii. Infundantur
eis aquæ lib. xii. aut quantum sufficit, & ma-
cerentur horis xxiii. deinde coquantur ad
remanentiam tertiæ partis. Colentur, & co-
latura decoquatur ad crassitudinem mellis,
& reponatur. hoc decoctum uocatur Mel
passularum.

R O B

Rob de Ribes compositum.

R. Succi Ribes lib. iiii.
 Sacchari optimi lib. ii.
 Coquantur secundum artem.

¶ Ventriculum firmat, vomitum biliosum reprimat, sitim restringit, aliasque excretiones biliosas sistit.

Rob de Ribes simplex.

R. Succi Ribes lib. viii.
 Coquantur per se ad spissitudinem mellis, & reponatur.

Rob de Berberis compositum.

R. Succi Berberis lib. iiii.
 Sacchari optimi lib. ii.
 Coquantur secundum artem.

Rob de Berberis simplex.

R. Succi Berberis lib. viii.
 Coquatur per se usque ad mellis spissitudinem.

¶ Rob ex oxyacantha easdem quas præcedens facultates obtinet.
 Sit dosis. \bar{z} i.

Rob

Rob Nucum, descriptione Mesue.

R. Succi corticum viridium Iuglandium
lib. iiii.

Mellis optimi lib. ii.

Coquantur secundum artem.

Destillationi tenuium humorum à ca-
pite, & inflammationem excitantium con-
fert.

Sit dosis \bar{z} i.

Diamoron, descriptione Nicolai.

R. Succi Mororum Celsi lib. s.

Succi Mororum rubi lib. i.

Mellis optimi despumati lib. i.

Sapæ \bar{z} iii.

Coquantur secundum artem.

Contra depascentia oris ulcera, ad den-
tium affectus & gingivarum noxas, atque ad
omnia oris vitia gargarizatus proficit.

Sit dosis ad \bar{z} vi.

Diamoron aliud, descriptione Valerij

Cordi.

R. Succi Mororum rubi

Succi Mororum rubi Idæi

Succi Mororum Celsi

Succi Fragarum ana lib. ii.

Mellis despumati optimi lib. iiii.

Coquantur lento igne secundum artem.

N MORO.

MORORVM omnium succus exprimendus est
antequam perueniant ad maturitatem. Porro Mo-
ra rubei Idæi & Fraga citius maturefcunt quā
alia, idē oportet vt horum Succus colligatur, &
cum saccharo decoctus reponatur, donec alij matu-
rescant. Sint autem succi vniuscuiusque lib. ij.
Sacchari lib. i. ad quemuis eorum, id est, Sac-
chari lib. ij.

RVBVS Idæus est ille rubus, quem nos uoca-
mus Himpen. eius mora siue fructus vocantur
Himper.

LOHOCH.

Lohoch sanum & expertum, descri-
ptione Mesuæ.

R. Cinnamomi
Hyssopi siccae
Glycyrrhizæ ana 3 iiii.
Iuiubarum
Sebesten ana numero xxx.
Passularum enucleatarum
Ficuum siccarum
Dactylorum pinguium ana 3 ii.
Fœnogræci 3 v.
Capilli veneris M i.
Anisi
Fœniculi
Ireos
Seminis Lini
Calaminthæ ana 3 iiii.

Coquatur secundum artem in aque cla-
rissimæ

Lohoch

291

rissimæ lib. iiii. ad consumptionem lib. ii.

Colaturæ expressæ adde

Penidiarum lib. ii.

Coquantur ad perfectionem, postea insperge subsequencia minutissimè incisa & tusa.

R. Pinearum mundatarum 3 v.

Amygdalarum dulcium mundatarum

Succi Glycyrrhizæ

Tragacanthæ

Gummi Arabici

Amyli ana 3 iii.

Ireos 3 ii.

Agitentur omnia simul celerrimè, donec albescat.

¶ Tussi uocisque asperitati à frigiditate natæ auxilio est. Crassos in thorace & pulmone humores extenuat.

Lohoc de Pino, descriptione Mesuæ.

R. Pinearum 3 xxx.

Amygdalarum dulcium

Auellanarum assatarum

Tragacanthæ

Gummi Arabici

Glycyrrhizæ

Amyli

Capilli Veneris

Ireos

ana 3 iiii.

Carnium dactylorum

3 xxxv.

Amygdalarum amararum

3 iii.

Mellis paslularum

N 2 Butyri

Butyri recentis

Sacchari Tabarzet ana 3 iiii.

Mellis Tabarzet lib. iiii. 3 i. 3 iiii.

Conterenda contundantur, & incidenda incidantur minutissimè, & cum melle excipiantur.

MEL Tabarzet est optimum, sincerissimum atque odoratissimum mel, quale ex Dantisco affertur.

Tussi diuturnæ, difficultati spiritus, & asthmati succurrit: humores in thorace crassos incidit, & extenuat.

Lohoch de Papauere, descriptione Me sue.

R. Papaueris albi 3 xxv.

Amygdalarum dulcium

Pinearum

Gummi Arabici

Tragacanthæ

Succi Glycyrrhizæ ana 3 x.

Amyli

Seminis Portulacæ

Seminis Lactucæ

Seminis Cytoniorum ana 3 iiii.

Croci 3 i.

Penidiarum albarum 3 iiii.

Sirupi de papauere lib. iiii.

Omnia contundantur & incidantur, atque cum Sirupo excipiantur secundum artem. Porro iste Sirup' de Papauere sic fieri debet.

R. Ca-

Lohoch

293

R. Capitem Papaueris albi recentium.
 Capitū Papaueris nigri recentium ana $\bar{3}$ vi.
 Seminis Lactuæ
 Florum uiolarum ana $\bar{3}$ i.
 Aquæ quantum sufficit, aut lib. viii.
 Coquantur, & colaturæ adde
 Sacchari lib. iiii.
 Coquantur ad spissitudinem.

*HOC Lohoch de Papauere appellatur etiam
 alio nomine Diapapauer.*

¶ Iuuat tussim, & gutturis asperitatem à
 catarrho calido, tenui (quem sputum liqui-
 dum indicat) eum enim coquit, & crassat.
 Confert etiam febribus ardentibus, dolenti
 thoraci, pleuritidi.

Lohoch de Scilla, descriptione Mez sua.

R. Succi Scillæ
 Mellis despumati ana lib. i.
 Coquantur secundum artem.

*Scilla propriè succum non habet, sed mucilagi-
 nem, quæ sic est colligenda.*

R. Scillas crudas tres aut quatuor eius laminas pu-
 riores, plenas & nitidas, in partes incidito cul-
 tello eburneo, deinde in pila siue mortario fictili
 aut lapideo siue marmareo terito cum agitaculo
 ex ligno Guaiaco siue sancto saclo, & deinde ex-
 prime & vtere.

N 3 Eclegma

¶ Eclegma de Scilla, materiam crassam, lentam, coctu difficilem in partibus respiratoriis, expelli facilem strenuè reddit, & naturam inde spirandi difficultatem, & thoracis dolorem leuat.

Lohoch de Pulmone vulpis, descriptione Mesuæ.

R. Pulmonis vulpini ficcati

Succi Glycyrrhizæ

Seminis Fœniculi

Capilli Veneris ana ʒ i.

Sacchari clarificati ʒ xv.

Conterantur omnia tenuissimè & cum Saccharo excipiantur.

¶ Abstergit & consolidat vlcera pectoris & pulmonis, & præferendum est aliis remediis in phthisi.

Lohoch ad asthma.

R. Scillæ affatæ ʒ s. aliàs ʒ iiii.

Radicum Ireos ʒ ii.

Hyssopi

Prassii ana ʒ i.

Myrrhæ rubæ

Croci ana ʒ i. s.

Cum mellis quantitate sufficiente fiat Lohoch.

¶ Ad asthma & tussim antiquam valet: humorem enim crassum tenuat.

TROCHISCI

TROCHISCI.

Trochisci de Vipera, descriptione Andromachi.

R. Carnis viperinæ cum anetho, sale, &
aqua coctæ \bar{z} viii.

Panis triticei purissimi triti & cribrati \bar{z} ii.

Formentur trochisci cum iusculo, in quo decoctæ fuerint carnes Viperinæ, & inungantur cum Opobalsamo. aut oleo Macis, aut Charyophyllorum, aut Nucis muscatæ: sed oleum Charyophyllorū propius accedit ad naturam Balsami. Siccentur in loco umbroso libero, ventoque perflabili.

VIPERA est serpens, quem recentiores vocant Tirum, Itali verò Marassum & Scurzionem, & scribit Nicolaus Leonicens. Ingrediuntur autem hi trochisci in theriacam. Apud nos verò nondum licuit videre hoc serpentum genus. Igitur ex Italia peti debent veri trochisci de Vipera.

Trochisci Scillitici, descriptione Andromachi.

R. Scillæ aslatæ lib. i.

Farinæ Orobi \bar{z} viii.

Formentur trochisci secundum artem.

N 4

Trochisci

*Trochisci Hedychroi, descriptione
Aetij.*

R. Mari siue Maioranæ, aut loco eius Di-
ctamni Cretici

Asari

Sampsuchi

Aspalathi, eius loco sumatur semen agni
casti

Opobalsami, eius loco accipiatur oleum Ca-
ryophyllorum

Schœnanthi

Calami aromatici, eius loco sumatur

Galanga

Phu pontici ana 3 i. gr. xv.

Xylobalsami

Cinnamomi

Costi ana 3 i. s.

Myrrhæ Troglodyticæ

Folii, aut succedanei eius

Spicæ nardi Indicæ

Croci

Cassiæ ana 3 iii. s. gr. xv.

Amomi, aut succedanei eius 3 ii. gr. xiii.

Massiches 3 s. gr. vii. s.

Vini ueteris odorati dulcis quantum suffi-
cit. Formentur trochisci.

*MARVM herba est non dissimilis Maiorana,
eius loco accipitur Dictamnus Creticus.*

*SAMPSVCHVS, id est Maiorana, quidam ha-
bent Amaratum, quod idem est. Non enim debet
hoc loco accipi Matricaria aut Cotula fetida, qua
etiam*

etiam vocatur Amaracus

ASPALATHVS est cortex quidam odoratus.
eius loco accipe lignum Alses aut Sandalum citri-
num odoratissimum, aut semen Agnicasti.

FOLIVM, pro Folio sume Spice Romana ra-
dicum, Macis ana partes æquales.

HI Trochisci appellantur ab Arabibus Alinda
racaron, à recētioribus vero vt Nicolao sunt parit̃
immutati, & vocantur Diacoralli.

Trochisci Hedychroi, descriptione Galenī.

R. Corticum radicum Aspalathi, ipsius lo-
co sumatur semen Agnicasti.

Nardi Indicæ

Calami aromatici, sume eius loco Galan-
gam

Foliorum Malabathri

Costi

Asari

Xylobalsami

Phu

Amaraci, hic significat Maioranam

Mastiches ana 3 vi.

Schœnanthi

Cinnamomi

Amomi

Cassie

Rheupontici, id est, Rhabarbari

Myrrhæ

Croci ana 3 xii.

Omnia subtilissimè trita cum vino Pha-
lerno, in trochiscos formētur, qui in umbra

N 5 exic-

exiccentur, & Opobalsamo aut oleo Charyophyllorum inuncti reponatur.

GALENVS in libello de Theriaca ad Pamphilianum scripto, ad hunc modum præcipit conficiendos esse Hedychroos trochiscos, Sunt enim proximis non ignauiores.

Pro Aspalatho, quo caremus, licet accipere semen Agni casti, aut ligni aloes, aut Sandalum ceyrinum odoratum. Oportet etiam diligenter aduersare, ne pro Aspalatho Asphaltum legatur aut accipiat.

Pro Amomo vero, quo caremus, pone Carpesium, aut rotatum Calamum aromaticum.

Pro Vino Phalerno accipe aliud quoduis vinum generosissimum.

Trochisci Hedychroi, alij Galeni.

R. Mari

Asari

Amaraci, id est, Maioranæ

Aspalathi ana 3 ii.

Schoeni, id est, squinanti

Calami odorati

Phu pontici

Xylobalsami

Opobalsami

Cinnamomi

Costi

Myrrhæ

Folii Malabathri, aut succedanei eius

Nardi Indicæ

Croci

} aut succedaneorum
eorum

ana 3 iii.

Cassia

Cassiae ana 3 vi.
Amomi aut succedanei eius 3 xii.
Mastiches Chia 3 i.
Vini Phalerni quantum sufficit.

Formentur trochisci, & in umbra exiccantur, Opobalsamo aut oleo Charyphyllo-
rum uncti.

Pro Maro sume Dictamnium Creticum.

ASPALATHI loco, sume lignum Aloes, aut
Sandalum Citrinum, aut semen Agni Casti, ut
Galenus de succedaneis dicit.

Pro Calamo, sume Galangam.

Pro Opobalsamo, sume oleum Charyophyllorum.

AMOMI loco, sume vocatum Calamum aro-
maticum.

Pro Malabathro, sume Spica Romanae radices,
aut Spica Romanae radicum, & Macis ana partes
aequales.

CASSIA, id est, Cassia lignea aromatica si-
milis Cinnamomo.

MASTICHE chia, id est, Mastix est Chio in-
sula, quae est optima.

HAEC est genuina Hedychroi compositio, ut
Galenus dicit, & haec debet ingredi theriacam An-
dromachi senioris.

GALENUS primo libro de Antidotis ad hunc
modum carmine describit compositionem Hedy-
chroi magmatis, ubi theriacae compositionem do-
cet. Non tamen diligenter distinguit pondera re-
rum. Nam omnia coniungit conjunctionibus co-
pulatiuis, τε & καὶ hoc est, quae, & , et.

Trochisci Cyphi, descriptione Damocratis.

R. Carnium Vux passæ albæ & pingui-
 mæ
 Terebinthinæ coctæ ana 3 xxiiii.
 Myrrhæ
 Schoeni, id est, Squinanthi ana 3 xii.
 Calami vnguentarij 3 ix.
 Cinnamomi 3 iiii.
 Bdellii
 Onychis
 Nardi spicæ
 Cassiæ optimæ quæ est similis Cinnamo-
 mo
 Cyperi purgati
 Arceuthidum maximarum & pingui-
 rum ana 3 iii.
 Aspalathi 3 ii. s.
 Croci 3 i.
 Mellis optimi
 Vini ana quantum satis est ad formandum
 & incorporandum.

MELLIS & vini parum debet addi, ut tan-
 tum cum his conficiantur trochisci.

CARNES Vux passæ atque Iuniperi baccas re-
 centes & pingues minutissimè condito tūditoque,
 deinde Bdellium Myrrhamque affuso vino diluito,
 postea reliqua omnia in tenuissimum puluerem re-
 digito, ac demum adhibito modico mellis despu-
 mati optimi trochiscos formato.

ARABES hostrochiscos vocant Cochion.
 Per

Trochisci

301

Per *ruas passas* hic intellige eas, quas vocant
ruas cybibas, vulgò *Cibeben*.

TEREBINTHINAE cocta. quomodo coqua-
tur resina Terebinthina ostendam inferius in tra-
Elatu de preparatione medicamentorum.

CALAMVS vnguentarius, id est, aromaticus
verus, pro quo sume Galangam, quia hodie care-
mus vero Calamo aromatico.

ONYCHIS, id est Blattæ Bixantie electa.

CYPERVM purgatum præcipit accipiendum,
quoniam plerumque fibris sordidis sunt obsita ra-
dices eius.

ARCEVTHIDES, sunt bacca Iuniperi, hic
autem debent accipi Iuniperi magna grandes bac-
cæ: quoniam autem caremus ipsis, vulgaris & mi-
noris Iuniperi baccas accipere licet.

Pro Aspalatho sumatur semen Agni Casti, ex
mente Galeni de succedaneis.

Trochisci Ramich, descriptione Me- sue.

R. Succi Acetosæ aut loco eius succi
Cytoniorum austerorum ʒ xvi.

Rosarum ʒ i.

Bulliant parum & colentur. Colaturæ ad
datur

Gallarum iamiani tritarum ʒ iii.

Coquantur denuò aliquantulum, deinde
inspergatur sequentium specierum minutis-
simus & optimè commixtus pulvis.

R. Rosarum ʒ i.

Sandali machoziri ʒ i. ʒ ii.

Gummi Arabici ʒ i. ʒ iii.

Carnium

Carnium Sumach

Spodii ana ʒ i.

Agrestæ 3 vii.

Granorum Myrti ʒ iii.

Ligni aloes

Charophyllorum

Macis

Nucis Muscatæ ana ʒ iii.

Misceantur omnia optimè, deinde exiccantur, exiccata rursus in tenuissimum pulverem terantur, & formentur trochisci subriles cum Camphoræ aureo uno, & aqua Rosarum quantum sufficit. Exiccantur in umbra libera, exiccati reponantur.

Ventriculum, cor, hepar, imbecilla firmant, & lubrica viscera ac intestina, choleram morbum sistunt, acrimoniam, obtundunt, animum reddunt tranquillum, omnē hæmorrhagiam cohibent, ob quam naribus sanguinem fluentibus flando impellitur, aliis medicamentis miscantur.

*Trochisci de Cappare, descriptione Me
sua.*

R. Corticum radicum Capparis

Seminis agni casti ana 3 vi.

Hammoniæ 3 iii.

Seminis Nigellæ ueræ

Calaminthæ

Succi Eupatorii, id est, Gratiolæ

Amygdalarum amararum

Foliorum Rutæ

Radiciis

Trochisci

303

Radiciſ Aristolochiæ rotundæ ueræ
Seminis Naſturtii ana 3 ii.
Scolopendriæ 3 i.

Formentur trochiſci cum Hammoniaco
prædicto in aceto diſſoluto, & exiccati re-
ponantur.

SCOLOPENDRION eſt Ceterach, & non
Lingua ceruina.

Ad ſplenis duritiem & ſtatuſ eiꝯ diſſi-
pandoſ ualent.

Trochiſci de Eupatorio, deſcriptione
Meſue.

R. Tereniabin, id eſt, Mannæ
Succi Eupatorii ana 3 i.
Roſarum 3 iiii.
Spodii 3 iii. s.
Spicæ Nardi Indicæ 3 iii.
Rheubarbari
Aſari
Aniſi ana 3 ii. s.

Formentur trochiſci cum aqua Cuſcutæ
& in umbra libera ventoꝥ perſtata exicca-
ti reponantur.

PRO Spodio ſumatur Ebur combuſtum.
EVPATORIVM Meſue, intelligendum eſt
Gratiola.

¶ Obſtructionem & tumorem præter na-
turam hepatis & lienis ſanant, ac inde nateſ
febres

febres antiquas, & harum rigorem, icterum,
ac incipientem hydropem.

Trochisci Diaion, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Florum violarum 3 xv.
Amyli 3 ix.
Seminis papaveris albi 3 vii.
Rhabarbari 3 v.
Seminis plantaginis 3 iii.
Balsami (loco eius oleum Charyophyllo-
rum) 3 i.
Rhodostagmatis quantum sufficit.
Formentur trochisci.

DIANI, vel DIAVI alias vocantur hi tro-
chisci, sed corrupto nomine.

PER VIOLAS hoc loco oportet intelligere
Violas albas, quæ hodie vocantur Cheyri citrini
vulgò Gelbe Violen.

PER Balsamum intelligitur Opobalsamum.

RODOSTAGMA, id est, aqua Rosarum.

¶ Excalfactiones mitigant, aluumque
emolliunt.

Trochisci Diani, descriptione Nicolai.

R. Violarum albarum viridium 3 v.
Amyli 3 iii.
Papaveris albi 3 ii. ÷ i.
Seminis Plantaginis 3 i.
Rheubarbari ÷ i.
Opobalsami

Trochisci

305

Opobalsami (aut succedanei eius)
Aque Rosarum quantum sufficit.
Formentur trochisci .

3 i.

NICOLAUS alter, paulò aliter componit trochiscos Diani, ut ostendit compositio.

VIOLAE albae, id est, Cheyri citrini.

Trochisci de Lacca, descriptione Mesue.

R. Laccæ mundatæ

Succi Glycyrrhizæ

Absinthii

Berberis

Succi Eupatorii, id est, Gratiolæ

Rhabarbari

Aristolochiæ longæ

Costi

Asari

Amygdalarum amararum

Rubæ tinctorum

Anisi

Apii

Schoënanthi ana 3 i.

Formentur trochisci drachmæ pondere cum aqua Eupatorii.

Mesue intelligit suum Eupatorium, id est, Gratiolam

¶ Trochisci Cancami, valent ad obstructions hepatis, & lienis, & inde natas febres varias antiquas, & ascitem per urinas mouent.

Trochisci

Trochisci Diarhodon, descriptione Nicolai.

R. Rosarum uiridium 3 iiii.
 Spodij, id est, Eboris combusti 3 ii.
 Sandali rubei 3 i. s. gr. vii.
 Sandali albi 3 i. gr. xii.
 Croci 3 ii. gr. vii.
 Camphoræ gr. xii.
 Aquæ rosarum quantum sufficit.
 Formentur trochisci.

¶ Ista compositio debet administrari in magnis confectionibus ipsius Nicolai.

Trochisci de Rheubarbaro, descriptione Mesuæ.

R. Raues boni, id est, Rheubarbari 3 x.
 Succi Eupatorii, id est, Gratiolæ
 Amydalarum amararum ana 3 iiii.
 Rosarum
 Spicæ Nardi Indicæ
 Anisi
 Rubææ tinctorum
 Seminis Apii
 Absinthii
 Asari ana 3 i.
 Formentur trochisci aurei unius pondere cum aqua Cuscutæ

¶ Valent ad hepatis obstructionem, dolorem, timores præter naturam, affectus inueteratos

Trochisci 307

inueteraros eiusdem, & hydropem, & icterum, & formæ corruptionem.

Trochisci de Berberis, descriptione Mesuæ.

R. Berberis 3 ii.
Spodii
Xyloaloes
Seminis Acetosæ
Mastiches
Galliæ moscatæ ueræ
Spicæ nardi Indicæ ana 3 i.
Gummi Arabici 3 iii.
Rosarum 3 v.
Aquæ rosarum quantum sufficit.
Formentur Trochisci.

¶ Trochisci Oxyacanthæ ualent ad intemperiem calidam, fluorem alui, & hepatis dolorem.

Trochisci Galliæ Moscatæ, descriptione Mesuæ.

R. Xyloaloes crudi 3 v.
Ambræ 3 iii.
Moschi 3 i.
Mucilaginis Tragacanthæ cum aqua rosarum factæ quantum sufficit.
Formentur Trochisci parui.

¶ Cerebrum corque roborant, uomitum & alui profluium sistunt, oris, atque

que adeò corporis totius odorem commendant.

Trochisci Aliptæ moschatae, descriptione Nicolai.

R. Ladani purissimi	℥	iii.
Styracis Calamithæ	℥	i. s.
Styracis rubeæ	℥	i.
Ligni aloes	℥	ii.
Ambræ	℥	i.
Camphoræ	℥	i. s.
Moschi	℥	s.

Aquæ Rosarum quantum sufficit.

Formentur trochisci secundum artem.

STYRAX rubea, hic non significat Thymiamma, aridum illum & nigrum corticem: sed resinam Styracis que subruffa, aut flava est, id est, optima Styrax.

¶ Valent pueris patientibus asthma & constrictionem pectoris, & etiam non valentibus lac retinere: fit inde optimum fumigium & odoriferum, & assumuntur etiam ad pretiosissimas medicinas.

Trochisci de Agarico, descriptione Me sue.

R. Agarici electi	℥	iii.
Salis gemmæ	℥	i.

Sirupi acetosi simplicis quantum sufficit.

Formentur trochisci, & reponantur in calido siccoque loco.

Purgant

Trochisci

309

¶ Purgant ex cerebro & capite phlegma crassum cum cholera mistum. Et præcipuè educunt ex pectore crassios humores, putridos, & viscosos.

Agaricus Trochiscatus, descriptione mesuæ.

R. Agarici electi ʒ iiii.
Vini infusionis Zingiberis quantum sufficit.
Formentur trochisci.

Trochisci de Caraba, descriptione mesuæ.

R. Carabæ aureos vi.
Cornu cerui vsti
Gummi Arabici assati
Coralli rubei vsti
Tragacanthæ
Acaciæ
Hypocistidis
Balaustiorum florum
Mastiches
Laccæ
Papaueris nigri assati ana aureos ii.
Thuris
Crocī
Opī ana aureum i. s.
Mucilaginis Psyllii quantum sufficit.
Formentur trochisci.
Fiunt & hi trochisci sine opio.
¶ Trochisci ex Succino, inuenti sunt ad
constringendū sanguinē vndecunque fluen-
tem,

tem, menstrua, sputum, fluxum sanguineum, & hæmorrhoidalem, & consolidant vlcera pectoris & pulmonis.

Trochisci de Myrrha, descriptione Rasis.

R. Myrrhæ	3	iii.
Lupinorum	3	v.
Foliorum Rutæ		
Menthastri		
Pulegii Ceruini		
Cymini		
Rubæ tinctorum		
Astæ foetidæ		
Sagapeni		
Opopanacis	ana	3 ii.
Succi Artemisiæ quantum sufficit.		

Formentur Trochisci secundum artem.

MENTHASTRVM est syluestris Mentha pilosis & hirsutis folijs.

PVLEGIVM Ceruinum, id est, Dictamnus Creticus.

¶ Prouocant menstrua, & sedant passiones quæ ex retentione menstruorum proueniunt.

Trochisci de AlkeKengi, descriptione Mesue.

R. Fructus AlkeKengi	3	iii.
Seminis Citrulli		

Seminis

Trochisci

311

Seminis Albatechæ
 Seminis Cucurbithæ ana 3 iii. s.
 Boli Armeniaci
 Gummi Arabici
 Thuris
 Sanguinis Draconis
 Papaueris albi
 Amygdalarum amararum
 Succī Glycyrrhizæ
 Tragacanthæ
 Amyli
 Pinearum ana 3 vi.
 Seminis Apii
 Carabæ
 Terræ sigillatæ (aut Boli armeni leuanticæ)
 Hyoscyami
 Opii ana 3 ii.
 Succī Alkekengi quantum satis fuerit ad for
 mandum trochiscos.
 Fiunt & hi trochisci sine opio.

ALBATECHA siue Batega, est Melō magnus
 Indus uiridis & subniger.

¶ Trochisci Halicacabi ualent ad renum
 & uesicæ ulcera, & natam inde dysuriam.

Trochisci de Rosīs, descriptione Ra
 fls.

R. Rosarum 3 iiii.
 Ligni aloes 3 ii.
 Mastiches 3 i s.
 Absinthii

Cinnamomi

Cinnamomi

Spicæ nardi indicæ

Cassie lignæ (aut succedanei eius)

Florum Squinanthi ana 3 i.

Vini veteris quantum ad formandum trochiscos satis fuerit.

¶ Sunt efficaces ad multos affectus, præsertim ad uentriculi dolorem, malam coctionem, febres antiquas, hydropem incipientem, & illos maximè, quibus forma corrumpitur.

*Trochisci de Camphora, descriptione
Mesuæ.*

R. Rosarum 3 iiii.

Spodii

Glycyrrhizæ ana 3 ii.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Cucumeris

Seminis Melonis

Tragacanthæ

Croci

Gummi Arabici

Spicæ nardi Indicæ ana 3 i.

Sandali citrini 3 ii. s.

Ligni aloes

Cardamomi

Amyli

Camphoræ ana 3 ii.

Sacchari Tabarzet

Tereniabin, id est, mannæ ana 3 lii.

Mucilaginis

Trochisci

313

Mucilaginis Psyllii cum aqua Rosacea facta quantum sufficit. Formentur trochisci.

¶ Trochisci Camphoræ, conferunt ad febres ardentes, bilis & sanguinis feruorem, ventriculi & hepatis intemperiem calidam, & ab his sitim inexpletam: icterum quoque, ac phthisim & hecticam curant.

Trochisci de Terra sigillata, descriptione Mesuæ.

R. Sanguinis Draconis
Gummi Arabici assati
Trochiscorum Ramich
Rosarum rubearum
Seminis Rosarum
Amyli assati
Spodii
Acaciæ
Lapidis Hæmatitis
Hypocistidis
Florum balaustiorum
Boli armeniaci
Terræ sigillatæ, vel Boli armeni
Corallii rubei
Carabæ ana 3 ii.
Margaritarum
Tragacanthæ
Papaueris nigri ana 3 i. s.
Seminis Portulacæ assati
Cornu cerui vsti
Thuris

O

Gallarum

Gallarum Cypressi

Croci ana 3 ii.

Aquæ Arnoglossæ quantum sufficit.

Formentur trochisci.

SPODII. pro Spodio sume Ebur combustum
preparatum.

SEMEN Rosarum hic significat Antheram,
id est, luteos apices qui sunt in rosis, hi exiccati
rubescunt.

GALLAE Cypressi etiam vocantur nuces Cy
pressi.

¶ Sunt admodum efficaces ad sputum san
guinis cum aqua plantaginis poti: ad fluo
rem verò sanguinis è naribus, fronti illiti:
ad menses immodicos, vtero iniectioni, uel pu
bi illiti: ad mictum sanguinis, in vesicam in
iectioni: & ad alias hæmorrhagias, parti san
guine fluenti impositi.

**Trochisci de Spodio, descriptione Me
sue.**

R. Rosarum rubearum 3 xii.

Spodii 3 xi.

Seminis acetosæ 3 vi.

Seminis Portulacæ

Coriandri præparati

Pulpæ Sumachi ana 3 ii. s.

Amyli

Florum balaustiorum

Baccarum Berberis ana 3 ii. s.

Gummi Arabici assati 3 i. s.

Agrestæ quantum sufficit.

Formentur trochisci.

¶ Valent

Trochisci 315

¶ Valent ad febres biliosas cum alui fluore. Inflammationem ventriculi, & hepatis, & sitim continuam sedant.

Trochisci de Absinthio, descriptione

Mesuae.

R. Rosarum

Absinthii

Anisi ana 3 ii.

Raued, id est, Rhabarbari

Succi Eupatorii, id est, Gratiolæ

Asari

Seminis Apii

Amygdalarum amararum

Spicæ nardi Indicæ

Mastiches

Folii ana 3 i.

Succi Endiuizæ quantum sufficit.

Formentur trochisci secundum artem.

Pro Folio, accipe radices Spicæ Romanæ, aut radicem Spicæ Romanæ, & Macis ana partes æquales.

¶ Obstructiones ventriculi & hepatis, & ab his dolorem, & febres antiquas tollunt: dictas partes, reliquasque nutritorias roborant, ac appetentiam excitant.

Trochisci Alhandali, descriptione Mesuae.

R. Pulpæ Colocynthidis ʒ x.
O 2 Inci-

Incidentur minutissimè, & fricentur cum
olei Rosacei ʒ i.

Deinde sume

Tragacanthæ

Gummi Arabici

Bdellii ana ʒ vi.

Macerentur hæc in aqua Rosacea, donec
liquefiant & dissolvantur: deinde cum parte
resolutarum lacrymarum formentur ex præ
dicta Colocynthide trochisci, qui siccentur,
& cum fuerint siccati, contundantur minu-
tissimè, & rursus formentur trochisci cum
reliquo diluto lacrymarum, atque repo-
nantur.

¶ Trochisci Colocynthidos in hieram
Hermetis, & compositiones alias iniicien-
di loco Colocynthidos, sunt salubriores
quàm ipsa Colocynthis.

Trochisci Bechij albi.

R. Sacchari albissimi lib. i.

Sacchari Candi optimi

Sacchari Penidii ana ʒ iii.

Ireos ʒ i. 3 vii.

Amyli ʒ i. s.

Mucilaginis Tragacanthæ albissimæ cum
aqua Rosacea factæ quantum sufficit.

Formentur trochisci parui, & signentur.

¶ Auxiliantur tussiculosis, & difficulter
spirantibus.

Trochisci

Trochisci Bechij nigri.

R. Succī Glycyrrhizæ ℥ iiii.
 Styracis Calamitæ ℥ i. s.
 Sacchari Candi ℥ ii. s.
 Specierum Diaireos Salomonis
 Specierum Lohoch sani ana ℥
 Sacchari Penidij lib. s.
 Sacchari albissimi lib. ii. ℥ iii.
 Mucilaginis Tragacanthæ cum aqua Hyssopi factæ, quantum sufficit.
 Formentur trochisci & signentur.

¶ Abscessus vocis iacturam resarciunt, & profunt his qui patiuntur tussim calidam & siccam: leniunt pectus, & faciunt sputum.

E M P L A S T R A

Emplastrum Diachylon simplex, descriptione Mesuæ.

R. Mucilaginis Fœnogræci
 Mucilaginis seminis lini
 Mucilaginis radicem Althææ ana lib. i.
 Olei veteris clari lib. iii.
 Lithargyrii lib. i. s.
 Coquantur secundum artem, & fiat emplastrum.

O 3 DIACHYLON

DIACHYLON uocatur hoc emplastrum à succis uiscosis siue mucilaginibus. hodie corrupto nomine dicunt Diachylon.

MUCILAGINES istæ debent esse spissæ & uiscosæ, ideoq; oportet ut quantitas seminum & radicum sit satis magna, unde fieri debent mucilagines.

¶ Scirrhus hepatis, lienis, ventriculi, & aliarum partiû, ipsas etiam choëradas & durities reliquas emollit, & iuuat.

Emplastrum Diachylon compositum.

R. Mucilaginis radicum Althææ

Mucilaginis seminis Lini

Mucilaginis Mediani corticis ulmi

Mucilaginis Fœnogræci ana ʒ iiii.

Olei Chamæmelini

Olei Liliörum

Olei Anethini ana ʒ i.

Hammoniæ

Galbani

Opopanacis

Sagapeni ana ʒ s.

Ceræ nouæ ʒ xx.

Croci ʒ ii.

Terebinthinæ ʒ ii.

Gummi siue lacrymæ resoluantur in uino optimo, & conficiantur secundum artem.

Porro hyeme licet olcorum & terebinthinæ pondus augere.

VLMVS arbor est quæ uocatur Germanicè Ylmen

Emplastra 319

men & Rufern. Cortex eius medius est similis cortici Tilia, Gleich wie ein bast. ex eo debet fieri Mucilago.

CHAMAEMELVM vulgo vocatur Camumilla.

Maturat apostemata & mollit durities, partim resoluit, & partim digerit, abstergitque saniem ruptorum apostematum, & sanat phlegmones.

Emplastrum Diachylon magnum, de descriptione filij Zacharie.

R. Lithargyrii mundi tenuissimè triti & per cribrum excussi ʒ xii.

Olei Irini

Olei Chamæmelini

Olei Anethini ana ʒ viii.

Mucilaginis seminis lini

Mucilaginis Fœnogræci

Mucilaginis ficuum pinguium

Mucilaginis passularum

Succi Ireos

Succi Scillæ

Oesypi

Glutinis Alchanach ana ʒ xii. s.

Terebinthinæ ʒ iii.

Resinæ Pini

Ceræ citrinæ ana ʒ ii.

Conficiatur secundum artem emplastrū,

SVCCVS Scillæ est mucilago ex trita Squilla expressa.

O 4 OESYPVS

OESIPVS est pinguedo lanarum succidarum
cuius faciendi modum in ultimo tractatu indica-
bimus. uulgò uocatur in pharmacopoliis Hyssop-
us humidus.

GLVTEN Alchamach siue Alxanach est Ich-
thyocolla, id est, gluten siue colla piscium: uulgò,
Hausenblasen.

HOC Emplastrum debet habere consisten-
tiam & spissitudinem Ceroti.

¶ Resoluit & maturat omnes durities &
inflammationes.

Emplastrum Diachylon paruum, de-
scriptione Mesuæ.

R. Lithargyrii	℥ vi.
Olei ueteris clari	lib. i.
Mucilaginis Psyllii	℥ iiii.
Mucilaginis Hyoscyami	℥ i. s.
Mucilaginis seminis Lini	
Mucilaginis radicum Maluæ ana	℥ ii.

Conficiatur secundum artem Emplastrum
Ceroti alicuius spissitudine.

¶ Tumores calidos digerit & maturat.

Emplastrum de Meliloto, descriptio-
ne Mesuæ.

R. Melioloti	℥ vi.
Florum Chamæmeli	
Fœnogræci	
Baccarum Lauri	

Radicum

Radicum Altheæ
 Absinthii ana 3 iii.
 Seminis Apij
 Cardamomi
 Ireos
 Cyperi
 Spicæ nardi Indicæ
 Cassiæ lignæ
 Ammios ana 3 i. s.
 Sampsuchi, id est, maioranæ 3 iii.
 Hammoniæ, id est, armeniæ 3 x.
 Styracis Calamitæ
 Bdellii ana 3 v.
 Terebinthinæ 3 i. s.
 Ficum pinguium numero xii.
 Seui Hircini
 Resinæ ana 3 ii. s.
 Ceræ 3 vi.
 Olei sampsuchini
 Olei Spicæ ana quantum sufficit.

OLEI Sampsuchini compositio inferius tradi-
tur in tractatu de Oleis.

Per Oleum Spicæ Mesuæ intelligit oleum Spicæ
Nardi siue oleum Nardinum. Mesuæ enim nusquā
meminit Lauandula maioris quæ hodie Spica uo-
catur, neque eius olei quod uocant oleum Spicæ.

Confice Emplastrum sic.

R. De Meliloto predicto 3 v. 3 ij.

Fænograti.

Chamæmeli seorsim præter predictæ ana 3 iiij.

Coquantur in lib. iij. aquæ aut quantum sufficit,
donec remaneat lib. i. deinde omnia arida cū re-
liquis vi. drachmis Meliloti subtilissimè pulueri-

Q s. xentum

xentur. in decoctione autem colata secundum a-
tem dissoluantur Hammoniacum & Bdellium: e-
solutis addantur ficus per se minutissimè incise
contuse & optimè misceantur, postea ad ignem si-
mul liquefiant Terebinthina, Seuum hircinum, C-
ra, & Resina pini, & addatur Olei Spicae Nardi
Olei Sampsuchi ana circiter \bar{z} v. Cum deinde om-
nia sunt mista, addantur pulveres triti & fiat se-
cundum artem Emplastrum.

Porro potes etiā sequēti ratione conficere \bar{z} vi.
ingredientis Meliloti, unā cum reliquis aridis tun-
dito, & ysdem permisceto. postea R. ad decoctio-
nem priuatim Meliloti M iij. & Gummi uideli-
cet Hammoniacum atque Bdellium in uino dissol-
uito. Olei uerò Sampsuchini atque olei Nardini
accipere tum oportet ana circiter \bar{z} viij. aut viij.
& confice secundum artem Emplastrum.

¶ Emollic omnem duritiem quæ in ieci-
nore, liene, & uentriculo existit. Dolorem
item uehementer sedat, hypochondriaque
tensa sanat.

Emplastrum Triapharmacum, descri- ptione Mesue.

R. Lithargyrii subtilissimè triti
Aceti uini ana lib. i.
Olei ueteris lib. ii.
Fiat secundum artem Emplastrum.

¶ Facit nasci carnem in uulneribus, &
consolidat ea

Emplastrum

*Emplastrum Oxycroceum, descriptio-
ne Nicolai.*

R. Ceræ

Picis

Colophonix

Croci ana $\bar{3}$ iiii.

Terebinthinæ

Galbani

Hammoniæ

Myrrhæ

Libani, id est, thuris

Mastiches ana $\bar{3}$ i. 3 iiii.

Aceti phialam unam.

Galbanum & Hammoniæ in aceto sufficienti quantitate dissoluantur, & rursus ad lentorem coquantur, donec acetum in uaporem euauerit: tum addantur liquefactis simul Ceræ, Picis, Colophonix & Terebinthinæ: postquam omnia sunt commista, inspergito etiam Myrrham, Libanum, & Mastichem, subtilissimè trita: ad ultimū uerò etiam Crocum per se in tenuissimum puluerem redactum. Et fiat secundum artem Emplastrum.

OXYCROCEVM dicitur hoc Emplastrum, ab ingredientibus Croco & Aceto.

NICOLAUS Alexandrinus secundum hunc modum tradit Oxycrocei confectionem. Alij autem qui ex eo hoc Emplastrum excripserunt, tertiam eius partem describunt, & cum $\bar{3}$ iij. in tres partes diuidere conarentur, tertiam earū par-

324 Emplastra

tem statuerunt $\bar{3}$ i. 3 iij. itaque resultat 3 i.
Nam ter tria novem faciunt. quapropter nos ma-
luimus ex fonte haurire huius Emplastri confe-
ctionem.

¶ Prodest ossibus fractis, item partibus,
quæ dolore aliquo affliguntur, duritiem de-
nique omnem emollit, & discutit.

*Emplastrum Apostolicum, descriptione
Nicolai.*

R. Lithargyrii $\bar{3}$ vi.

Ceræ fulvæ

Colophonix ana $\bar{3}$ ii.

Propoleos

Visci quercini ana $\bar{3}$ i.

Hammoniæ

Lapidis Calaminaris ana 3 vi.

Mastiches

Olibani

Mumiæ ana $\bar{3}$ i.

Terebinthinæ

Bdellii

Galbani

Myrrhæ

Aeris vsti

Squamæ æris

Viridis æris

Sarcocollæ

Dictamni Cretici

Aristolochiæ longæ

Prassii viridis

Opopanaci ana 3 iii.

Olei veteris lib. i.

Vinæ

Emplastra 325

Vini clari quantum Galbano, Hammonia-
co & Opopanaco dissoluendis satis fuerit.
Confice secundum artem & diligenter
Emplastrum.

PROPOLIS, non est sordes alueariorum a-
pum, sed est cera odorata, quæ apes ante hyemem
foramina alueariorum obturant. Germanicè uoca-
tur Bet & Nebenrrax eam apes colligunt ex
oculis Populi & Betolæ arborum.

VISCVM Quercinum hic non significat li-
gnum uisci quercini, sed gluten illud lentum ex ui-
sco quercino extractum, quo capiuntur aues, hoc
est, der Vogelleyrn auß Eichenmistell gemacht.

SQVAMA Aeris est duplex, una est crassa,
quæ uocatur Germanicè Rupfferschlag, altera fa-
rina modo tenuis, & ruffa, hæc uocatur kessel-
braun & est efficacior, & hic debet poni.

¶ Valet ad dolores ceruicis, potissimum
& renum, sagittas ac surculos corpori infi-
xos extrahit.

Emplastrum Apostolicum, descriptio- ne Nicolai Alexandrini

R. Lithargyrij 3 xviii.
Ceræ rubæ
Colophonix ana 3 vi.
Propoleos
Visci Quercini ana 3 iii.
Hammoniæ
Lapidis Calaminaris
Thuris ana 3 ii.

Mastiches.

Mastiches

Mumiæ ana 3 i. s.

Terebinthinæ

Galbani

Bdellii

Myrrhæ

Chalcucecaumeni

Sarcocollæ

Lepidos Chalci

Opopanacis

Dictamni Cretici

Aristolochiæ

Prasii uiridis ana 3 i.

Olei ueteris quantum sufficit.

Vel lib. s. id est, 3 vi.

Nicolaus Alexandrinus non ponit olei pondus aut mensuram, mihi autem uidentur sufficere uncia vi.

Coquatur Lithargyrium secundum artem in Oleo, donec fiat massa purpurea, & non adhæreat manibus dum refrigerata tractatur, quod Græci uocant Amolintum: deinde omnia sigillatim secundum artem iniiciantur, Galbanum, & Opopanax in uino dissoluantur, reliqui Gummi terantur & inspergantur, Dictamnus Creticus uerus solus ultimo addatur.

CHALCVCECAVMENOS, id est, Aes rusti.

LAPIS CHALKV, id est, squama Aeris. Germanicè kupfferschlag uel kesselbraum. & efficacior est altera eius species quæ Kesselbraum vocatur.

PRASIVM viride hic significat Aeruginem, id est, uiride Aeris.

¶ Ad

Emplastra 327

Ad omnia uulnera recentia siue antiqua,
& ad neruos præcisos uel musculos, ad pun-
cturas uel morsum terrestrium animalium
uel maritimorum peculiariter congruit: edu-
cit ab eis humores & putredines intimè im-
mersas, & concauitates earum pura carne
replet: repletisque cicatricem absque detri-
mento inducit. Sagittas, calamos, & simi-
lia altius membris infixæ, sine dolore ex-
trahit.

Emplastrum album coctum.

R. Olei	lib.	ii.	
Cerussæ	lib.	i. s.	
Ceræ albæ	3	iii.	

Coquantur secundum artem, & fiat Em-
plastrum.

Opitulatur excoriatis à calciamentis,
scapellatione, vel ab alia causa.

Emplastrum Griseum, de lapide Calami- nari.

R. Lapidis Calaminaris præparati	3	i.	
Lithargyrii	3	ii.	
Cerussæ	3	s.	
Tutæ	3	i.	
Terebinthinæ	3	vi.	
Ceræ albæ	3	i. s.	
Seui Ceruini	3	ii.	
Thuris electi	3	v.	
Mastiches	3	iii.	

Myrrhæ

328

Emplastra

Myrrhæ 3 ii.
Camphoræ 3 i. s.
Confice secundum artem.

¶ Desiccatur, replet & cicatrizat ulcera.

Emplastrum uiride.

R. Cerae nouæ
Resinæ
Terebinthinæ ana 3 iiii.
Olibani
Mastiches
Viridis æris ara 3 iii.
Confice secundum artem.

Emplastrum Basilicum magnum.

R. Cerae albæ
Resinæ Pinæ
Seui Vaccini
Picis naualis
Terebinthinæ
Olibani
Myrrhæ ana 3 i.
Olei quantum sufficit, fiat Emplastrum.

¶ Ulcera phlegmone carentia, præsertim partium neruofarum, terget, & carne implet.

Emplastrum

* *Emplastrum de betonica Petri Argillata.*

R. Succī betonicæ
Succi plantaginīs
Succi apii colatorum. ana lib. i.
Resinæ
Ceræ nouæ ana 3 iii.
Terebinthinæ lib. i.

OMNIA præter terebinthinam decoquantur
ad succorum consumptionē: qua addita fiat em-
plastrum.

Vulnera capitis cicatrizat, consolidatque.

Emplastrum de adipibus magistrale.

R. Olei chamæmelini
Olei uiolacei ana 3 vi.
Butyri recentis
Adipis gallinæ ana lib. i.
Ceræ quantum est satis

IVVAT ad neruorum contractionem, & om-
nes duritias mollificat.

Emplastrum de crusta panis montagnane.

R. Mastiches
Menthæ
Spodii
Corallii

Corallii Rubei

Sandalorum rub. & alb. ana ʒ i.

Crustæ panis tostæ & maceratæ in aceto per
horam mediam ʒ ii.

Olei de Mastiche

Olei Cyt oniorum ana ʒ i.

Farinæ hordei, quantum sufficit

Fiat Emplastrum.

¶ Valet in vomitu puerorum, & his qui
cibum retinere non possunt.

*Emplastrum de baccis Lauri, descrip-
tione Mesuæ.*

R. Thuris

Mastiches

Myrrhæ ana ʒ i.

Baccarum Lauri ʒ ii.

Cyperi

Costi ana ʒ s.

Mellis colati quantum ad cogendum fa-
tis est.

*Si verò triplum Cyperi & stercoreis vaccarum
aut caprarum sicci ad pondus omnium accipiatur,
erit efficacius ad hydropisim, & inflationes discu-
tiendas.*

¶ Ventriculi, intestinorum, hepatis, re-
num, vesicæ, uteri, & partium aliarum do-
lorem à flatibus aut intemperie frigida or-
tum placat.

CEROTA

CEROTA

331

Cerotum infrigidans Galeni, ex Mesue.

R. Ceræ albæ ʒ ii.

Olei rosati Omphacini ʒ iii.

Conquassentur simul cum modico albi & clari aceti. Oleum uerò Omphacinum antequàm rosas recipiat, sæpius est lauandum cum aqua fontis gelidissima, deinde confice secundum artem.

¶ Refrigerat febres ardentes, calorem hepatis, & sedat dolores capitis, circum tempora, super hepar, & per spinam dorsi linimentum.

Cerotum Sandalinum, descriptione Mesue.

R. Rosarum rubearum ʒ xii.

Sandali rubei ʒ x.

Sandali albi

Sandali citrini ana ʒ vi.

Boli armeniaci ʒ vii.

Spodii ʒ iii.

Camphoræ ʒ ii.

Ceræ albæ ʒ xxx.

Olei Rosati lib. i.

Confice secundum artem.

OLEVM Rosatum debet fieri ex oleo acerbo, id est, ex immaturis oliuis expresso.

Phlegmo-

¶ Phlegmonas & intemperaturas omnes calidas ventriculi, hepatis, & partium aliarum potentissimè extinguit.

Cerotum Stomachale Galeni, descriptione Mesuæ.

R. Rosarum rubearum 3 xx.
Foliorum Absinthii sicci 3 xv.
Mastiches 3 xx.
Spicæ nardi Indicæ 3 x.
Ceræ mundæ 3 iii.
Olei rosacei lib. i. s.

Cera & oleum aliquoties ex aqua Rosarum lauentur, & excolata omni aqua rursus ad lentum ignem resoluantur, deinde alia omnia in subtilissimum puluerem trita, inspergantur.

¶ Ventriculum & hepar roborat, horum dolorem à frigido lenit, appetentiam excitat, coctionem iuuat.

** Cerotum de minio descriptione Argillatæ.*

R. minij 3 i.
Olei rosati, uel mirtini 3 ii.

Bulliant lento igne ad olei consumptionem, miscendo.

Vulnera consolidat, carneq; implet.

** Cerotum mollitium, quo utuntur Veneti medici.*

R. Mucilaginis altheæ

Mucilaginis

Mucilaginis fœnugræci

Mucilaginis feminis lini ana ʒ vi.

Lithargirii aurei lib. ii.

Terebinthinæ

Medullæ cruris uaccini ana ʒ iii.

Ceræ ʒ iii.

Ireos puluerizati

Olei feminis lini lib. ii. s.

Resoluit, maturat, & dolores sedat.

* *Cerotum de pelle arietina Arnaldi e Villanoua.*

R. Lithargirii

Lapidis hæmatitis

Sanguinis draconis

Boli armeni

Mastiches

Ammoniaci

Mummie

Galbani

Thuris

Costi

Lumbricorum terrestrium ana ʒ s.

Picis naualis

Picis græcæ

Ceræ albæ

Ceræ rubæ ana ʒ i.

Radici consolidæ maioris

Minoris

Mediæ ana ʒ iii.

Rosarum

Myrrhæ

Aloes ana ʒ quartam partem.

Paleæ

Palex marinæ combultæ
Balauftiorum.

Aristolochiæ rotundæ. ana ʒ vi.

Terebinthinæ

Visci quercini ana ʒ ii.

Sanguinis hominis ruffi ʒ ix.

¶ Pellem arietinam, siue hædinam pilis onustam : quæ decoquatur quasi ad aquæ consumptionem : cuius recipias libram optimè per pannum colatam, bulliat cum uisco in olla noua lento igne, mouendo : deinde addas lumbricos, postea ceram, & picem : præterea terebinthinam : ultimo colophoniam, mastichem, myrrham, hammoniæcum, & galbanum : quæ moueas, donec gutta aspersa coaguletur.

Valet ad exitus intestinorum, & ijs opitulatur qui uulgò dicuntur crepati.

V N G V E N T A

Vnguentum Agrippæ Regis, descriptione Nicolai.

R. Radicum Bryoniæ lib. ii.

Radicum Cucumeris asinini lib. i.

Scillæ ʒ vi. ;

Ireos ʒ iii.

Radicum Filicis

Radicum Ebuli

Tribulorum aquaticorum ana ʒ ii.

Ceræ

Ceræ albissimæ 3̄ xv.

Olei albissimi lib. iiii.

Radices omnes istæ recentes incisæ & cōtusæ macerentur in oleo per dies octo, deinde coquantur, postea exprimantur: & incolato oleo & expressio, resoluatur cera, & fiat unguentum secundum artem.

Apud Nicolaum Alexandrinum inuenitur idē Vnguentum, sed impressi codices non habent radices Filicis & Ebuli, & Tribulos.

Oportet omnes istas radices & tribulos esse recentes, quod si necessitas urgeat, & non sint ad manus recentes, tunc sume siccitas & affunde vini optimi lib. iiij.

TRIBVLI Aquatici siue marini sunt vrasernusse, & ipsi fructus accipi debent.

¶ Hydropicis, omnibusq; corporis œdematis succurrit. Neruorum mala sanat, vrinam mouet extrinsecus illitum, ventrem subducit, dolorique renum utile.

Vnguentum Apostolicum, descriptione Auicennæ.

R. Terebinthinæ

Ceræ albæ

Resinæ

Hammoniæ ana 3̄ xiiii.

Aristolochiæ longæ

Thuris masculi

Bdellii ana 3̄ vi.

Myrrhæ

Galbani ana 3̄ iiii.

Opopanacis

Opopanacis

Floris æris ana 3 ii.

Lithargyrii 3 ix.

Olei lib. ii. si fuerit æstas, in hyeme autem lib. iii.

Aceti quantum satis est ad Hammoniacum,
Galbanum & Opopanacum dissoluenda.
Confice secundum artem.

FLOS Aeris propriè significat grana quedam parua, quæ a partibus æris prosiliunt, cum refrigerantur affusa aqua partes æris, hoc tamen loco solet poni viride æris.

¶ Est efficax contra vulnera & ulcera difficilia & fistulas, consumit carnem mortuam, & consumptam restaurat, duram mollit, & plagas sanat.

Vnguentum Arogoni, descriptione Nicolai.

R. Rosmarini

Maioranæ

Radicis Iari

Serpilli

Rutæ

Rad. Cucumeris asinini ana 3̄ iii. 3.

Foliorum Lauri

Saluæ

Sabinæ ana 3̄ iii.

Publicariæ maioris

Publicariæ minoris ana 3̄ iii.

Radicum Bryoniæ 3̄ iii.

Laureolæ

Laureolæ $\bar{3}$ ix.
 Foliorum Cucumeris asinini
 Nepetæ ana $\bar{3}$ vi.
 Mastiches
 Olibani ana $\bar{3}$ vii.
 Pyrethri
 Euphorbii
 Zingiberis
 Piperis ana $\bar{3}$ i.
 Adipis Vrsini
 Olei Laurini ana $\bar{3}$ iii.
 Olei moschelini $\bar{3}$ s.
 Petrolei clari $\bar{3}$ i.
 Butyri $\bar{3}$ iiii. aut quantum suffi-
 cit.

Herbæ radices Maio mense collectæ in oleo macerentur diebus septem, deinde coquantur & colentur.

Colato oleo adice reliqua atque adde
 Ceræ lib. i. $\bar{3}$ iii.

O L E V M debet esse purum & uetus. Porro autores non ponunt certam mensuram Olei. quidam iubent accipi lib. v. uel quantum sufficit. Sed tantum herbarum & radicum pondus et quantitas, non potest bullire in lib. v. olei, ideo accipe olei lib. medicinales vi. & affunde aquæ etiâ aliquot libras, & coque ad consumptionem aquæ, & cola.

IARVS est vera serpentaria, pro qua ponitur Aron recenter effossum.

PVLICARIA, id est, Conyxa, Germanicè vocatur Durrurtz, & est similis Enule campanæ in folijs, caulibus & floribus. Sed multò minor
 P nascitur

nascitur humidis locis & exiccatis aquis circa stagna.

LAVREOLA, est planta similis Thymelæ, id est, planta in qua nascitur Coccognidium. eius loco sume radices, vel folia Coccognidij.

OLEVM Moschellinum inferius describetur.

Prodest malis corporis frigidis, convulsionibus, resolutionibus partium: item dolori colico, renum, articulorumque.

Vnguentum Martianum, descriptione Nicolai.

R. Cerae albæ	lib. ii.
Olei	lib. viii. aut quantum sufficit.
Rosmarini	
Foliorum Lauri	ana ʒ viii.
Rutæ	ʒ vii.
Tamarisci, foliorum scilicet	ʒ vi.
Maioranæ	ʒ vi.
Sabinæ	
Balsamitæ	
Salviæ	
Ocimi	
Polii, uidelicet ueri	
Calaminthæ	
Artemisiæ	
Enulæ	
Betonicæ	
Brançæ ursinæ	
Spargulæ	
Herbæ uenti	
Pimpinellæ	
	Agrimio-

Agrimonix
 Absinthii
 Herbæ Paralyfis
 Herbæ sanctæ Mariæ
 Cimarum Sambuci
 Herbæ Crassulæ
 Millefolii
 Sempcruiæ
 Chamædryos
 Centaureæ
 Centumneruiæ
 Fragulæ
 Tetrahit
 Quinquefolii ana ʒ iii. s.
 Radicum Hibisci, id est, Althææ
 Summitarum myrti ana ʒ iii.
 Fœnogræci ʒ i. s.
 Butyri ʒ ii.
 Vrticæ
 Violarum
 Papaueris nigri
 Menthæ Saracenicæ
 Menthæ crispæ
 Lapathioli
 Polytrichi
 Carduncelli
 Matris syluæ
 Maturellæ
 Herbæ moschatæ
 Alleluiæ
 Lingæ Ceruinæ
 Camphoratæ
 Styracis Calamitæ
 Medullæ Ceruinæ ana ʒ s.
 P 2 Adipis

Adipis urfini

Adipis gallinacei

Maltiches ana \bar{z} i.Thuris \bar{z} i.

Olei nardini 3 iii.

Herbæ omnes in Maio mense colligan-
tur, & incisæ macerentur in uino odorifero
per dies septem: octauo deinde die coquan-
tur donec ferè consumatur uinum: postea co-
la, & colaturæ expressæ adde oleum, & coq;
donec consumatur uinum, mox adde Ce-
ram & reliqua secundum artem.

*In hoc unguento multa sunt herbarum nomina,
quæ apud probatos autores nusquam inueniuntur:
ideoq; aliquis non facile eas interpretabitur.*

NICOLAUS Prepositus loco Maiorane habet
Esbrium, alij autem habent utrunq;. Sed non con-
stat quid sit Esbrium, alii enim dicunt Maioranã
esse: alii Saluiam, sed utrunq; ingreditur hoc un-
guentum tam Maiorana quàm Salvia.

BALSAMINA, id est, Mentha aquatica.

BRANCA ursina uerã, quæ Romana cogno-
minatur, accipi debet, quæ habet radices longas
multas glutinosas, sapore Tragacanthæ. Et alio
nomine uocatur Acanthus: quæ uerò Germanicè
uocatur Bernklavv, & habet Anethi umbellã &
semina odore & sapore Cymicum, & nihilo minus
est quàm Branca ursina: nam semper illam Ro-
manum Brancam ursinam intelligunt autores om-
nes. est autem urbana & hortensis herba Branca
ursina uera.

SPARGVLA, id est, Galiton, Germanicè uoca-
tur Ranrixa & Sprengelblum, herbæ est densa,
numerosa

numeroſo & conferto, & odorato flore.

PIMPINELLA, quam autor intelligit, eſt ſāguiforba, Germanicè Blußdropfflein uocatur,

HERBA Paralyſis, id eſt, Himelſchluffel,

HERBA ſanctæ Mariæ ſecundum interpretationem omnium eſt Perſicaria.

HERBA Craſſula pinguiſſima habet folia, naſcitur in muris & tectis, Germanicè uocatur, Fette henne, ſiue Donnerkraut.

CENTVMNERVIA, id eſt, Plantago maior.

TETRAHIT, id eſt, herba Iudaica, quam dicunt eſſe Orobum.

LUMINARIS maioris autor, Ioannes Iacobus Manlius pro Cymino & Myrtha habet Cimarum Myrthi, Sed nescio quā bene, non tamē improbo. Porro Nicolai Alexandrini impreſſum exemplar habet Cymini & Myrtha, ſed Nicolaus Prepoſitus pro Myrtha habet Myrtham, ſed malè.

LAPATHIOLVM, id eſt, acetofa.

POLYTRICON herba eſt ex ſpeciebus capilli Veneris.

MENTHA Saracenicæ Germanicè uocatur Vnſerfrayen mintze. Herba habet folia oblonga, Lapatio minora, in ſummis caulibus aureos flores in corymbis diſpoſitos ſerè vt Tanacetum, tota odoratiſſima eſt.

CARDVNCELLVS .i. herba Turcha, quam nos in Germania uocamus Carduum benediſſimum.

MATRISILVA eſt periclymenum, Germanicè uocatur Spekelilien, aſcendit arbores vt Vitis, flores habet longos, reflexos & odore Lily. Nurembergæ in hortis colunt, cū alibi proueniat ſponte in ſyluis.

MATVRELLA, id est, Phu, id est, Valeriana maior; impressi codices Nicolai Alexandrini non habent Maturellam sed Marathrum, id est, Fœniculum, sed malè.

ALLELVIA, id est, Trifolium acetosum, Germanicè Buchampfer uocatur.

CRISPULA quæ sit herba, non constat recentioribus, alij enim Bupthalmum, alij herbam Cæcri: sic uocant, nec indicant figuram herbe Cæcri: ego autem ponerem eius loco Bupthalmum, id est, Cotulam maiorem, non fatidam.

HERBA Moschata duas habet species, una habet ueluti acus longas, & est rostrum Ciconie, altera est parua, & non habet acus: sed est herba ad modum parua, folia habet similia concana radici, id est, Holvurtz. odorem habet in Maio mēse Musci. nescitur umbrosis locis iuxta concanam radicem, id est, Holvurtz, in Maio tantum reperitur. Germanicè uocatur Bisem Kraut.

CAMPHORATA est Abrotonum, quia odore accedit ad Camphoram. quidam dicunt esse Abrotonum sylvestre siue album, sed perinde est, efficacius tamen est vulgare Abrotonum.

NICOLAUS Alexandrinus paulò aliter describit hoc unguentum, ut codices impressi ostendunt. ideoq; & eius modum subiungemus, nam uariatur ponderum ordo & quantitas.

Aduersus frigida corporis mala, resolutionem coxendicum, nephritim, conuulsionem, & id genus alia ualeat: tumores reprimat, durities emollit, liuoremque cutis emendat.

Vnguentum

Vnguenta 343

Vnguentum Martianum magnum, de-
scriptione Nicolai Alexandrini.

R. Ceræ albæ lib. ix.

Olei sextarios vi.

Rosmarini

Foliorum Lauri ana lib. ii. s.

Amaraci

Esbrii

Sabinæ

Balsamicæ

Ocimi

Elelisphaci, id est, Saluæ

Polii, scilicet veri

Calaminthes

Artemisiæ

Enulæ

Betonicæ

Brancæ ursinæ

Herbæ venti

Pimpinellæ

Argemoniæ

Absinthii

Herbæ paralyfis

Herbæ sanctæ Mariæ

Cimarum Sambuci

Herbæ Crassulæ

Semperuiuæ

Millefolii

Chamædryos

Centaureæ

Centumneruiæ

Fragulæ

Quinquefolii

P 4 Herbæ

Herbæ Tetrabit ana lib. i. s.
 Radicis Euilci
 Cymini
 Myrrhæ ana lib. i.
 Fœnogræci lib. s.
 Butyri ʒ. v.
 Vrticæ
 Violarum
 Papaueris rubei
 Menthæ Saracenicæ
 Menthæ alterius, id est, Menthæ crispæ fa-
 tiuæ
 Lapathioli
 Polytrichi
 Carduncelli
 Matris fyluæ
 Marathri
 Herbæ Moscatæ
 Alleluia
 Lingua Ceruinæ
 Crispulæ
 Camphoratæ
 Stryacis
 Medullæ Ceruinæ
 Adipis Vrsini
 Adipis Gallinacei ana ʒ. iii.
 Thuris ʒ. ii.
 Olei Nardini ʒ. i.

*Confice hoc modo. Herbas omnes atque radices
 in fine May mensis, uel circa Solstitium æstiuum
 collectas minutim incisas in uini sufficienti quan-
 titate macerato per dies septē. octaua deinde die
 coquantur lento igne donec propemodum uinū sit*

con-

Vnguenta 345

consumptum, postea cola & exprime, & affunde colaturæ expressæ, olei prædictas lib. vii. & 3. iij. & iterum coque donec omnis aqueus herbarum succus cum uino in uaporem resolutus fuerit: deinde adde ceram in partes confectam, & paulo post Adipes, Butyrum, atque oleum Nardinum. ad ultimum verò Storacem, Calamintham atq; Thus in minutissimum puluerem trita: melius tamen esset optimam & electam Styracem, & puram instar resinæ alicuius, unâ cum cera indere, nam liquecit in oleo. Sed talis Styrax Calamita rarissime ad nos affertur. Porro miror in hoc unguento quod tam parum olei, tot herbarum libris addatur, præterea etiam optimæ uires aromaticarum herbarum in coctura euanescent.

Ita se habet unguenti huius compositio secundum impressum Nicolai Alexandrini exemplar.

SEXTARIUS mensura est Romana quæ capit mensurales uncias viginti olei, pondere uerò habet olei uncias sedecim, drachmas quinque, scrupulum unum. Sex autem Sextary olei, faciunt in hoc unguento lib. vii. 3. iiii.

ESBRIVM quidam dicunt esse Maioranam, quidam flores Saluæ: ego autem acciperem pro Esbrivo Maioranæ capitula, summitates, & flores.

AMARACVM, ego hic non credo significare Matricariam, quam etiam Maioranam possumus intelligere, nam utraque amara uocatur: si autem Maioranam inieceris, multò odoratius unguentum fiet, quàm si Matricariam addideris.

HERBA uenti, idest, parietaria uera.

PIMPINELLA, hic non significat Germanicam Pimpinellam acris radices, quam Itali uocant Saxifr agiam: sed eam, quam Itali uocant Sanguisorbam,

P 5 sorbam,

forham, Germani Blusroffley. Radicem habet rubram Tormentilla sapore. nascitur in pratis una eius species, altera in montibus, & Itali acetarijs miscent, habetq; Cucumeris odorem.

QVIDAM non habent Cyminum, sed Cymas Myrthæ: est autem Myrtha idem quod Myrthus. Alij habent Myrtham, sed malè.

PRO Papauere rubeo habent alij Papauer nigrum: est autem rubrum Papauer idem quod agreste Papauer in agris nascens.

MARATHRVM, id est, Feniculum. Porro ego hunc locum Nicolai Alexandrini credo esse corruptum, & censeo pro Marathro legendum esse Maturellam, id est, Phumainus, cuius radices accipi debent.

Lingua Ceruina est herba, quæ hodie improprie Scolopendria nominatur.

¶ Ad frigiditatem & dolorem capitis, petoris & stomachi, ad sciron hepatis & splenis, ad ilii dolorem, ad paralyticos, arthricos, ischiadicos, nephreticos, & podagricos, & ad omnes dolores, ad tumores, duritiem, & spasmus, & febrientes, & ad ignem vel solem inunctum.

Vnguentum Martianum paruum, de descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Foliorum Lauri	lib. iii.
Rutæ	lib. ii. s.
Amaraci, id est, Maioranæ	lib. ii.
Rosmarini	lib. i. s.
Foliorum Myrthæ	lib. i.
Esbrii (accipe summitates Maioranæ pro	
Esbrio	

Esbrio)

Balsamitæ

Ocimi ana $\bar{3}$ vi.Butyri $\bar{3}$ v.

Styracis

Medullæ Ceruinæ

Adipis Vrsini

Adipis Gallinacei ana $\bar{3}$ iiii.Masticis $\bar{3}$ iii.Thuris $\bar{3}$ ii. s.Olei Nardini $\bar{3}$ i.

Olei Oliuæ

Ceræ mundissimæ ana quantum sufficit.

Ego Olei acciperem lib. vi.

Ceræ verò lib. iiii.

Si verò duriusculum fit, detrahe aliquid de Cera. Porro hoc quoque vnguentum conficies ut proximum.

MYRTHA, id est, Myrtus: sunt autem accipienda folia vera Myrthi, quæ ex Italia afferuntur, & non eius planta, quam vocamus Germanicè Heydelber.

¶ Ad podagram frigidam siue calidam, paralyticos, arthriticos, nephreticos, ischiadicos, & ad omnia vitia & dolores nervorum valet.

Vnguentum album.

R. Cerussæ in aqua rosarum lotæ $\bar{3}$ xviii.Lithargyri albi loti $\bar{3}$ i. s.Olei Rosati lib. ii. $\bar{3}$ iiii.Ceræ albißimæ $\bar{3}$ vi. aut circiter.

Confice secundum artem.

P. 6.

Quidam

Quidam alia ratione componunt hoc unguentum: nam alii addunt albumina Ovi, alii non addunt Lithargyrium, alii non Ceram sed Tragacanthum admiscunt.

¶ Pollet aduersus ulcera, scabiem, et adustionem.

Vnguentum Dialthæa simplex, descriptione Nicolai.

R. Radicum Althææ lib. ii.
 Seminis Lini
 Seminis Fœnogræci ana lib. i.
 Olei lib. iiii.
 Ceræ lib. i.
 Terebinthinæ ʒ ii.
 Resinæ ʒ vi.

Radices & semina contusa macerentur tribus diebus in aquæ lib. viii. aut quantum sufficit: quarta die coquantur donec remittant crassam & viscosam mucilaginem, eam deinde exprime. mox

R. Expressæ mucilaginis lib. ii. & coque cum oleo: cum deinde aquosum illud in mucilagine consumptum fuerit ceram addito, & fac secundum artem.

¶ Emolliendi vim habet, calefacit & humectat.

Vnguentum Dialthæa compositum, descriptione Nicolai.

R. Radicis

R. Radicis Altheæ lib. ii.

Seminis Lini

Seminis Fœnogræci ana lib. i.

Scillæ recentis ʒ vi.

Olei lib. iiii.

Ceræ lib. i.

Terebinthinæ

Gummi Hederæ

Albani ana ʒ ii.

Colophonix

Resinæ ana ʒ vi.

Radices & Lini semen contusa macerentur tribus diebus in sufficiente quantitate aquæ, deinde coquantur donec crassescat mucilago. Postea

R. Mucilaginis expressæ lib. ii. & adde reliqua, & fac secundum artem vnguentum.

Valet propriè ad dolorem pectoris ex frigidityte & pleuresi, & super pectus inunctum sanat omnia loca, in frigidata calefacit, mollificat, & humectat.

*Vnguentum Aegyptiacum, descriptio
ne Mesuæ.*

R. Aeruginis ʒ v.

Mellis optimi ʒ xiiii.

Aceti fortis ʒ vii.

Coquantur omnia simul donec fiat vnguentum spissum & colore purpureum.

AERVGO est viride æris.

Confert

¶ Confert ad vulnera antiqua, fistulasque
extergit, carnis excrescentiæ medetur, vehe-
menterque exiccat.

*Vnguentum Aureum, descriptione Me-
sua.*

R. Ceræ citrinæ ʒ vi.

Olei boni lib. ii. s.

Terebinthinæ ʒ ii.

Resinæ

Colophonix ana ʒ i. s.

Thuris

Mastiches ana ʒ i.

Croci ʒ i.

Confice secundum artem.

¶ Vulnera certò & salubriter glutinat.

*Vnguentum Citrinum, descriptione Ni-
colai.*

R. Boracis ʒ ii.

Camphoræ ʒ i.

Corallii albi ʒ iii.

Amenti dulcis ʒ i.

Vmbilici marini

Tragacanthæ albissimæ

Amyli

Crytalli

Enthalii

Dentalii

Thuris albissimi

Nitri ana ʒ iii.

Marmoris

Vnguenta

351

Marmoris albi 3 ii.
 Gersæ serpentariæ 3 i.
 Cerussæ 3 vi.
 Axungia porcina recentis non salitæ, sed
 præparatæ & mundatæ lib. i. s.
 Sæpi Caprini præparati 3 i. s.
 Adipis Gallinacei præparati 3 i.

Confice sic, axungiam porcina atque adipem
 Gallinaceum liqua simul, & impone tepidis adhuc
 corticum Citrei mali satis magnam quantitatem,
 & macerentur per mensem unum. Postea eximito
 cortices & eliquati porcini adipis, R. ut dictum
 est lib. i. s. Adipis Gallinacei 3 i. & adde seuum
 Caprinum, deinde addantur reliqua tenuissimè
 trita, ultimo uerò insperge Camphoram subtilis-
 simè tritam.

Notandum est in hoc unguento non concordare
 exemplaria in ponderum characteribus. Nam qui-
 dam pro 3 ponunt 3 & contra.

BORAX est nitri species, qua aurum ferumi-
 nant auri fabri.

AMENTVM dulce est Gypsum, quod in capil-
 latas uenas scinditur.

UMBILICI Marini, lapilli sunt inuenti in lit-
 tore maris, figura Fabarum magnarum. Germani-
 cè uocantur Merbonen.

ENTHALIVM testaceum quiddam est mari-
 num, Fistula modo longum & concauum, foris stri-
 ctum longitudine digiti parui.

DENTALIVM conchula marina est parua,
 dentatam rimam habens.

NITRVM est Sal petra.

GERSA. Serpentaria, est radix Serpentaria ne-
 ra præpa-

re preparata, ut infra ostendemus.

Faciei maculas emendat, scabiem in quacunque corporis parte extiterit, cicatrices extenuat, ruborem oculorum aufert, & ea quæ aspera sunt læuigat.

Vnguentum populeum, descriptione Nicolai.

R. Oculorum Populi arboris recentium
lib. i. s.

Axungia porcina preparata lib. ii.

Oculi populi contendantur & macerentur in axungia, donec sequentes herbae colligiqueant æstate.

R. Foliorum Papaueris agrestis

Foliorum Mandragoræ

Cimarum Rubi tenerrimarum

Foliorum Hyosciami

Solatri

Vermicularis

Lactucæ

Semperuiuæ maioris

Bardanæ

Violaria

Scatuncelli ana ʒ iii.

Herbae contendantur & misceantur oculis Populi & axungia, & dimittantur per dies x. deinde coquantur supra lentum ignem in vini odorati sufficienti quantitate, donec uinum consumatur: postea colentur & ex primantur, & expressum vnguentum reponatur.

MANDRA

Vnguenta 353

MANDRAGORAE folia ubique haberi non possunt, ideo duplex pondus foliorum Hyoscyami sumendum est.

VERMICULARIS vera est Semperuiva minor, linguam non mordicans.

BARDANA, id est, Lappa maior, cuius radicem præcipit esse accipiendam Nicolaus Alexandrinus.

SCATVNCELLVM, re vera est. umbilicus Veneris seu Cymbalaris, & non kreutz kranz. Folia habet pingua concava ut Cymbalum, radicem Aroni simile perquam pauci eam cognoscunt.

¶ Contra nimium calorem valet, & temporibus illitum somnum conciliat.

* Vnguentum diapalma ex descriptione mesue.

R. Olei ueteris

Lithargyri ana lib. iii.

Axungia ueteris purgatæ a membranis, & sale lib. ii.

Chalcitheos 3̄ iiiii.

Liquatis igni axungia, & oleo in uase stannato, asperge lithargyrū, & chalcitin, mouendo continenter tribus palmæ ramis rectis, & coque ad iustam crassitudinem, injecto ipsi inter coquendum ramo palmæ uno recenti minutim conciso.

Vel R. Lithargyri aurei lib. iii.

Adipis porci purgatæ sale, & membranis 3̄ v.

Chalciteos

Chalciteos uiridis \bar{z} iiij.

Et cum ramis cannæ uel cannæ radice mo-
uentur.

Valet ad uulnera cruenta, tumores pesti-
lentes, & exituras, uista, rupta, contusa, &
inde nata ecchymomata.

** Vnguentum basilicon magnum descri-
ptione Mesuæ.*

R. ceræ albæ

Resinæ pini

Sepi uaccini

Picis naualis

Thuris myrrhæ ana par. æquales

Olei quantum sufficit

Terget ulcera phlegmone carentia, præ-
sertim partiū neruofarum, & carne implet.

** Vnguentum ex matrisylua.*

R. Matrisyluæ

Betonicæ

Saluæ ana \bar{z} vi.

Aristolochiæ \bar{z} iii.

Ceræ citrinæ

Terebinthinæ

Resinæ pini

Olei communis ana lib. ii.

Olei abietini lib. i.

Gummi elemi \bar{z} vi.

Vini optimi quantum satis sit

Herbæ

Vnguentā 355

Herbæ siccæ & contusæ infundantur per noctem in uino. post omnia iam gummi elemi in oleo liquefacta misceantur, & bulliant ad uini consumptionem.

Attrahit humores ad partes externas. cōfortat, terget, carne implet, & consolidat.

* Vnguentum defensuum

R. Boli armeni
Sanguinis draconis
Terræ sigillatæ ana par. i.
Olei rosati par. vi.
Ceræ citrinæ par. i. s.
Aceti optimi quantum sufficit

Liquefacta cera, & oleo, omnia misceantur diligēter in uase plumbeo: sed acetū paulatim inspergatur

Ne humores ad loca affecta ueniant efficit, præterea præcauet ab apostemate.

* Vnguentum ex cerusa descriptione Mesuæ.

R. Cerusæ
Lithargyri ana 3̄ vi.
Plumbi usti
Scoriæ argenti ana. 3̄ s,
Mastiches
Thuris ana 3̄ ii. s.
Olei rosati

Aceti

Aceti albi

ana. quantum est satis.

Tritis omnibus in mortario, affunde paulatim nunc oleum nunc acetum, semper mouendo donec pinguescant, uelut nutrita.

Si argento uiuo eget affectus eius ualde.

3 v. & etiam, si opus est æruginis. 3 ii.

SANA T ambusta, erysipelata, scabiem ficcā, & ulcera calida, ut quæ bilis uisita, & pituita salsa excitauit.

Aliud

R. Cerusæ lotæ 3 ii.

Olei rosati quantum sufficit.

Fiat unguentum crudum in mortario. ualentius, sed mordax est, pauco addito acetō.

* *Vnguentum ex cerusa magistrale.*

R. Olei rosati lib. i.

Cerusæ lib. s.

Ceræ albæ 3 iii.

Caphuræ 3 ii.

Albumina ouorum numero tria.

Cera, & oleum simul liquefiant. quibus affundatur cerusa, & caphura minutim trita, siue oleo liquata, semper mouendo. postremo ab igne sublatis, ac frigefactis addantur ouorum albumina.

INfrigidat, subtiliat, implet, mollificat, & resoluit moderate. ideo intemperiem calidam sedat, ulcera, & excoriationes à calore

re

Vnguenta 357

re solis, strictiore calceo, unguibus, itinere, equitatione, frictione, & coitu cum impura muliere factas sanat: nisi virus malignitatis hispanicæ insit.

* Vnguentum digestium magistræ.

R. Olei rosati
Terebinthinæ ana lib. i.
Cerusæ albæ ʒ vi.
Simul liquefiant, & abluantur cum aqua plantaginis.

MVNdicat, & digerit.

* Vnguentum e calce descriptione Ioannis e Vigo.

R. Calcis nouies loræ, ac subtiliter puluerizata ʒ ii.
Lithargyri aurei
Lithargyri argentei ana ʒ. iii.
Cerusæ ʒ ii. s.
Tucæ ʒ ii.
Sipi uitellini liquefacti ʒ vi.
Olei rosati completi lib. i. s.
Olei rosati omphacini lib. s.
Succi plantaginis
Solatri
Lactucæ ana ʒ iii.
Sepum, succi & olea bulliant simul ad succorum consumptionem colentur, & addatur ceræ albæ quantum sufficit: unguenti rosati. ʒ iii. iterum bulliant parumper,

per, & ab igne sublato uase moueantur,
& mineralia trita inspergantur.

valet ad ignis combustionem, pruritus,
erysipelata ulcerosa, uescas, & excoriatio-
nes à calida intemperie ortas.

* *Vnguentum è mirino magistrale.*

R. Olei rosati lib. ii.
Sapi arietis castrati. ʒ ii.
Cerae albæ ʒ vi.
Minij electi ʒ ix. fiat unguentum.

prodest ulceribus malignis, & curatu dif-
ficilibus, erysipelatis, & infrigidat, excicatq;.

* *Vnguentum ex plumbo magistrale.*

R. Plumbi usti
Lithargyri ana ʒ v.
Cerae
Antimonii ana ʒ ii.
Olei rosati lib. ii.
Cerae albæ ʒ viii.
Terebinthinæ ʒ iiiii.

Liquefiant ea, quæ liquefieri possunt. Po-
stea in mortario plumbeo misceantur o-
mnia simul, atq; diu agitentur.

refrigerat, adstringit, mollificat, implet,
cicatrizat, consolidatq; quapropter utile
est ulceribus malignis & curatu difficilibus.
Vnguentum

Vnguentum Fuscum, descriptione Nicolai.

R. Olei lib. i. s.
Cerae nouæ ʒ iii.
Colophoniz
Picis naualis
Sagapeni ana ʒ ii.
Mastiches
Galbani
Thuris
Terebinthinæ ana ʒ i.

Confice secundum artem unguentum.

¶ Sanandi vim habet & extrahendi.

Vnguentum Diapompholygos, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Olei Rosacei
Cerae albæ ana ʒ vi
Succi fructus vix lupinæ quantum sufficit.
Cerussæ ʒ ii.
Plumbi vsti & loti
Pompholygis
Thuris puri ana ʒ i.
Confice secundum artem.

DIAPOMPHOLYGOS, id est, de Nihili albo. Nam Pompholyx est Nihili album, id est, Gelmeisflug.

VVA LVPINA, id est, Solanum, siue Solatrium.

¶ Ad

¶ Ad exiccanda erysipelata, uulnera sordida, & ad sananda tiliarum ulcera, aliorumque locorum concaua uel dissipata replet, refrigerat, & cicatrizat.

*Vnguentum Comitissæ, descriptione
Gulielmi de Varignana.*

R. Corticum medianorum Castanearum
Corticum medianorum Glandium
Corticis mediani Quercus arboris
Myrtillorum
Caudæ Equinæ
Gallarum
Corticum Fabarum
Acinorum Vuarum
Sorborum immaturorum siccorum
Mespilorum immaturorum siccorum
Foliorum Pruni siluestris
Radicum Chelidonie ana $\bar{3}$ i. s.
Contundantur aliquantulum & coquantur in aquæ plantaginis lib. viii. aut quantum sufficit, donec media pars consumpta fuerit, deinde in colatura lauentur sequentia, nouem uicibus semper recentem aquam decoctionis affundendo quotiescunque laueris.

R. Cere nouæ $\bar{3}$ viii. s.

Olei Myrtillorum

Olei Mastichini ana lib. i. s.

Postea insperge sequentium rerum tenuissimum puluerem

R. Corticis mediani Castanearum

Corticis mediani Glandium

Corticis

Vnguenta

361

Corticis mediani Quercus arboris

Gallarum ana $\bar{3}$ i.

Cineris ossium cruris bubuli

Myrtillorum

Acinorum Vuarum

Sorborum siccorum ana $\bar{3}$ s.

Trochiscorum de Charabe $\bar{3}$ ii.

Confice secundum artem vnguentum.

ACINI hic significant lignea semina, quæ sunt in vis.

SORBA sunt fructus similes Mespilis, Germanice vocantur Sporling, Sporbism, Sporepsel & DreckseaKe.

PRVNVS sylvestris, id est, Schlehendorn.

¶ Inceptum abortum prohibet, hæmorrhoides sistit, ac laxatos renes conciliat.

Vnguentum de Artanita maius, descriptione Mesuæ.

R. Succi Artanitæ lib. iii.

Succi Cucumeris asinini lib. i.

Olei Irini lib. ii.

Butyri Vaccini lib. i.

Pulpæ Colocynthidæ $\bar{3}$ iii.

Polypodii $\bar{3}$ vi.

Euphorbii $\bar{3}$ s.

Arida omnia contundantur & macerentur in succis per dies viii. affuso etiam oleo in uase uitreo diligenter obturato, inona deinde die coquantur lento igne aliquandiu, postea colentur. Colaturæ adde.

Q Saga-

Sagapeni in aceto dissoluti aureos v.

Myrrhæ aureos ii.

Coquantur iterum usque ad consumptionem succorum . postea adde

Ceræ $\bar{3}$ v.

Fellis Vaccini aur. vi.

Ferueant simul donec lique scat Cera . postea insperge sequentium rerum tenuissimum puluerem .

R. Scammoneæ

Aloes

Mezereon

Colocynthidæ ana aur. vi.

Euphorbii aur. ii.

Salis gemmæ aur. iii.

Turbith aur. v.

Piperis longi

Zingiberis

Camomillæ ana aur. ii.

Confice secundum artem.

Omnia ferè exemplaria habent Colocynthida ana aureos v. meus autem manu scriptus Mesuæ habet aureum i. quod magis probo, sed textum nolui immutare .

ARTANITA est Cyclamen siue Cyclaminus : quidam malè vocant panem porcinum . Si radices eius non adsunt recentes , tunc accipe radices eius siccatas circiter lib. vi. contendantur & coquantur in aqua & elicitur succus , vt ex Glycyrrhiza fit.

¶ Illitum stomacho , uomitum purgat : hypogastrio autem inunctum , aluum delicit , ob id

Vnguenta 363

ob id hydropicos myrè iuuat, seorsum excrementum largè uacuando, uermes quoq; necat, & educit: adhibetur non potentibus sumere medicamentum purgans.

Vnguentum de Artanita minus, descriptione Mesu.e.

R. Succi Artanitæ
 Viscositatæ quæ exprimitur è radice filicis
 Succi Cathengit ana ʒ viii.
 Succi extremitatum Tamarisci ʒ ii.
 Oesyphi humidæ ʒ v.
 Olei Irini lib. ii.
 Bdellii
 Hammoniæ ana ʒ i. s
 Acetum quantum satis est ad hammoniacum dissoluendum.
 Cera Citrinæ ʒ vi.
 Corticum radicum Capparis ʒ i. s.
 Spicæ ʒ iii.
 Confice secundum artem unguentum.

FILIX non significat Polypodium, sed eam herbam quæ Germanicè vocatur vvaltsfaren & Creutzfaren.

CATENGIT significat Ebulum, est autem vocabulum valde corruptum in plurimis exemplaribus.

OESYPVS, id est, Hysopus humida, & est pinguedo lanarum succidarum.

¶ Splenis tumores etiam scirrhosos dissoluit, & strumas.

Q 2 Vnguen-

Vnguentum potabile.

R. Butyri recentis sine sale lib iii.

Rubeæ tinctorum

Castorei

Spermatis Ceti

Tormentillæ ana ʒ i.

Bulliant simul in uino odorifero ad uini consumptionem, ac fiat unguentum secundum artem.

¶ Datur ad consolidandum casum ex alto.

Vnguentum Rosatum, descriptione Mesuæ.

R. Axungia porcina recentis quantitatem quam volueris, & lauetur in aqua calida, & tantundem cum aqua frigida lotionem ultimam: deinde teratur cum ea rosarum rubearum æquum pondus, dimittantur marcescere per dies septem, postea coquantur cum facilitate ac percolentur, & rursus tantundem rosarum rubearum teratur & dimittatur per alios dies septem marcescere, atque adfundatur succi rosarum pars dimidia, olei Amygdalini partes vi. & rursus coquantur cum facilitate dum succi euanescant. quod si porum Opii in aqua rosarum coliquatum inter decoquendum iniicitur, fit efficacius.

¶ Phlegmonas, erysipelata, herpetas, sedat: cephalalgiam calidam & uentriculi ac hepatis intemperiem calidam mitigat.

Vnguentum

Vnguentum pectorale.

R. Mucilaginis seminis Psyllii
Tragacanthæ
Gummi Arabici
Seminis Lini
Fœnogræci ana 3 i.
Adipis Gallinæ
Medullæ Vituli
Butyri recentis loti cum aqua violarum
ana 3 i. s.
Olei Violati
Olei amygdalarum dulcium ana 3 i.
Ceræ albæ quātum sufficit. fiat vnguentum.

¶ Mitigat dolores pectoris & tussim : digerit, maturat, faciliat sputum, & resoluit pleuresim.

Vnguentum album Caphuratum.

Olei rosati lib. i.
Ceræ albæ 3 iii.
Cerussæ 3 xii.
Albi ouorum numero vi.
Caphuræ dissolutæ cum aqua rosarum ex arte 3 ii.
Fiat unguentum secundum artem.

Vnguentum rubeum Caphuratum.

R. Olei rosati lib. i. s.
Lithargyrii 3 ii.
Q 3 Minii

366

Olea

Minii 3̄ iii.

Cerussæ 5̄ i. s.

Turix

Caphuræ ana 3̄ iii.

Cera vnc. ii. in æstate: sed in hyeme vnc. i.

Fiat unguentum in pila plumbea cum pistillo plumbeo.

O L E A.

Oleum ex ligno Iuniperi.

Fictile vas in foueam ponatur, supra id aliud fictile angustū orificij inuersum ponatur, recentibus Iuniperi lignis minutimq; incisis plenum, cui subducatur lamina ferrea foraminibus peruiā, ut destillet liquor, & ne ligni segmenta delabantur: bene autem aptentur & luto sapientie circumlinantur fictilium orificia, ne quidquam expiret. Postea inferius fictile vsque ad collum superioris obruito terra, & facto pavimento ignem circa & supra fictile superius accendito, atque ardere sinit o aliquot horas. Postremò liquorem qui destillauit, auferito. Cuius vsus est in purgadis sordidis ulceribus.

¶ Emendat cutis infectiones, serpiginem, cancrum, ulcera maligna, qualia quæ in tibis, & cruribus quorundam: malum mortuum recentiores uocant.

Oleum

Oleum ex Iuniperi baccis.

Oleum è Iuniperi baccis elicitur per artem destillandi, ut vinum sublimatum: quia verò minoris emitur, quā ut ab aliquo pharmacopola preparari queat, confectionem eius non indicabimus.

Oleum Nardinum simplex, descriptione Mesuæ.

R. Spicæ nardi aromaticæ vnc. iii.
Vini

Aquæ ana vnc. ii. s.

Olei Sesamini lib. i. s.

Coquantur in duplici uase donec uinum & aqua in vaporem resoluantur, coletur deinde oleum, & colatum reponatur abiecta Nardi spica.

VAS duplex, Gracè vocatur **DIPLOMA** cōstat duobus crateribus, altero alteri imposito, ita in unum aromata & oleum conijciuntur, in alterum verò aqua fundatur, quæ subiectis prunis calefacta suo tempore, unguentā & olea decoquit: est autem hoc notandum in omnibus aromaticis oleis quæ decoquuntur.

¶ Calefacit, tenuat, digerit, modicè adstringit: proinde affectus omnes frigidos & flatulentos cerebri, uentriculi, hepatis, lienis, renum, uesicæ, uteri, magnoperè iuuat: naribus iniectum caput purgat, corporis colorem & odorem commendat.

Q. 4 Oleum

Oleum Nardinum compositum, descriptione Mesuæ.

R. Spicæ Indicæ ℥ iii.
Sampsuchi, id est, Maioranæ ℥ ii.
Xyloaloes

Enulæ

Folii Indi

Calami aromatici, eius loco sumatur

Galanga

Foliorum Lauri

Cyperi

Schœnanthi

Cardamomi ana ℥ i. s.

Contundantur omnia grosso modo. deinde affunde illis.

Aquæ fontanæ

Vini ana quantum sufficit, id est, circiter
℥ xiiii. ana.

Olei Sesamini lib. iiii.

Macerentur per noctem, deinde coquantur in Diplomate, id est, duplici uase, secundum artem.

*Pro Folio Indo, recipe Spica Romana radicum
Macis ana 3 vi.*

Oleum Costinum, descriptione Mesuæ.

R. Costi optimi & ueri ℥ ii.
Cassiae, aut succedanei eius ℥ i.
Summitatum Sampsuchi ℥ viii.

Vini

Vini quantum sufficit.

Olei Sefamini lib. iii.

Macerentur duabus noctibus, deinde co-
quantur in duplici uase secundum artem.

CASSIA Aromatica uera & Cinnamomo
simili accipi debet.

¶ Calfacit, obstrueta aperit, nervosum
genus roborat, ut nervos, musculos, tendo-
nes, ligamenta, uentriculum. Præter hæc,
hepar & capillos, canitiem ob id moratur,
& corporis colorem ac odorem commen-
dat.

*Oleum de Piperibus, descriptione Me
sue.*

R. Macropiperis, id est, longi
Melanopiperis, id est, nigri
Leucopiperis, id est, albi ana 3̄ iii.
Myrobalanorum Chebulatorum
Myrobalanorum Belliricorum
Myrobalanorum Emblicorum
Myrobalanorum Indarum ana 3 v.
Radicum Apii
Radicum Fœniculi ana 3̄ iii. s.
Sagapeni
Opopanacis
Hyoscyami albi ana 3̄ ii. s.
Turbith albi 3̄ xii.
Zingiberis 3̄ iii.
Caulis foliorum recentium
Thymi viridis

Q s Rutæ

Rutæ uiridis ana M. i.

Coquantur secundum artē in aquæ quantitate sufficienti ad tertias. Colaturæ adde olei de Cherua lib. ii. & iterum coque ad consumptionem aquæ.

¶ Iuuat morbos neruorum frigidos, ut paralytim, spasmus, spasmus cynicum, tremorem, epilepsiam: adhæc ischiadem, & cæteras arthritidis differentias, & uteri, colicorum, uesicæ affectus frigidos, quia calefacit, tenuat, terget: ob id obstructions aperit, calculum frangit.

Oleum Mandragoræ, descriptione Nicolai.

R. Olei communis lib. ii.

Succi pomorum Mandragoræ vnc. iiii.

Succi Hyoscyami albi vnc. ii.

Succi Violarum

Succi Cicutæ tenerimæ ana vnc. i.

Opii

Styracis Calamitæ ana vnc. s.

Succi cum oleo decem diebus ad solē macerentur, deinde coquantur secundum artem ad consumptionem aquæ.

Non habentur apud nos Mandragora poma, ergo loco succi Mandragoræ pomorum accipe infra scriptam decoctionem. R. Radicum Mandragoræ, id est, Corticum radicum eius lib. i. contundantur & coquantur in aqua sufficienti, & colatum

tum decoctum succis adde.

NICOLAUS Alexandrinus paulò aliter describit hoc oleum, ut. Latini impressi codices ostendunt, ideò etiam eius placita adscribere visum est.

¶ Ad nimios dolores capitis ualet, & phreneticis malè dormiētibus fronti illitū, & naribus iniectum uehemēter opitulatur: pulsibus brachiorum & plantis pedum illitum quocunq; modo uigiliis fatigatum, celerimè obdormiscere facit.

Oleum Mandragoræ, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Olei	lib. v.
Succi malorum Mandragoræ	vnc. viii.
Succi capitum Papaueris hortensis	̄ vi.
Succi Hyoscyami albi	̄ iiii.
Succi Violarum	
Succi Cicutæ tenerrimæ	ana ̄ ii.
Opii	
Styracis	ana ̄ i.

Confice sic. misce simul omnes succos oleo atque in uitreo uase obstructo orificio, soli exponito per decem dies, vndecimo die coquantur in duplici uase usque ad consumptionem succorum, deinde ubi refrigerari cœperit, cola, &colato oleo adde Styracem & Opium, & confice secundum artem.

STYRAX quidem syncerus & purus facilè in oleo dissoluitur.

Q 6

OPIVM

OPIVM uerò syncerum in oleo dissolui non potest, igitur tenuissimè tritum inspergatur oleo & saepe misceatur, nam si in aqua aut uino dissoluatur, non commiscebitur oleo.

Oleum Mastichinum, descriptione Mesuae.

R. Olei Rosacei ℥ xii.
Vini odoriferi ꝥ vnc. iiii.
Mastiches electæ vnc. iii.

Coquantur secundum artem usque ad consumptionem uini.

¶ Cerebrum, neruos, iuncturas, uentriculum, hepar corroborat: tumores duros lenit, dolores sedat.

Oleum de Euphorbio, descriptione Mesuae.

R. Euphorbii ꝥ vnc. s.
Olei Cheyrini ℥ v.

Vini odoriferi tantundem, coque secundum artem, usque ad consumptionem uini.

¶ Iuuat maximè frigidos cerebri & neruorum affectus, cephalalgiam, hemicraniam, lethargum, naribus immissum: articulorum quoque & hepatis, & splenis dolores, illi-
tum iuuat.

Oleum

*Oleum Castorei, descriptione Iacobi
de Manlijs.*

R. Castorei
Styracis calamitæ
Galbani
Euphorbii
Cassia lignæ ueræ
Crocī
Opopanaci
Carpobalsami (aut succedanei eius)
Spicæ nardi Indicæ
Costi ana 3 ii.
Cyperī
Schoenanthi
Macropiperis
Melanopiperis
Sabinæ
Pyrethri ana 3 ii. s.
Olei lib. iii.
Vini odoriferi lib. ii.

Confice sic: Galbanum & Opopanax in uino seorsim dissolue: deinde reliqua omnia contusa cum oleo & uini lib. ii. coquito ad consumptionem uini in duplici uase, postea cola & dissolutum & expressum Galbanum cum Opopanaco oleo adfunde, & iterum coque ad consumptionem uini, & reponere sæpius miscens in postterum ut Galbanum ut Opopanax in uasis fundo subsidens, oleo commisceatur.

¶ Est optimum contra omnes ægritudines frigidas, præsertim neruorum & iuncturarum:

rarum, medetur paralyfi, spāsmo, tetano,
& sedat acerrimos rigores, & frigora fe-
brium, si spina dorsi liniatur.

*Oleum Scorpionum simplex, descri-
ne Mesuæ.*

R. Scorpiones numero xxx.

Olei Amygdalarum amararum lib. ij.

Macerentur in uase vitreo stricti orificij
per dies xxx. caniculares ad solem, uel alias
tota æstate calidissimis diebus, postea cola-
tum ad usus reponere.

¶ Lapidem renum, & uesticæ frāgit & ex-
pellit, lumbis, pubi, perinæo illitum, aut
per meatum vrinarium injectum.

*Oleum Scorpionum compositum, de-
scriptione Mesuæ.*

R. Radices Aristolochiæ rotundæ]

Gentianæ

Cyperī

Corticum radicum Capparis ana ʒ i.

Olei Amygdalarum amararum lib. i. s.

Macerentur in oleo contusæ radices ad
solem feruidum diebus xx. deinde coquan-
tur aliquantulum in duplici uasē injectis ad
ultimum scorpionibus numero xv. postea
iterum serenīs diebus xxx. ad solem mace-
rentur, postremò excolatum oleum repo-
natur.

ARISTOLO-

ARISTOLOCHIA rotunda non est Holvritz
sed radix lutei coloris, odore & sapore Aristo-
lochia longæ, affertur ex Italia.

¶ Valet contra uenena, & pestilentiam.

*Oleum Formicarum, descriptione Ni-
colai.*

R. Formicarum alatarum quantum uis,
Olei quantum sufficit.

Macerentur æstate ad solem diebus XL.
postea excolatum oleum repone.

¶ Valet ad confortandum coitum.

Oleum Lumbricorum terrestrium.

R. Vermium terræ lib. s.
Oleum Oliuarum lib. ii.
Vini 3 ii.

Bulliant omnia simul, & fiat oleum, dein-
de percoletur & reseruetur.

¶ Nervos in frigidatos confortat, & utile
est doloribus iuncturarum.

*Oleum Vulpinum, descriptione Me-
sue.*

R. Vulpem detracta pelle, & abiectis inte-
rancis, incidatur in partes & coquatur in
Aquæ Fontanæ
Aquæ Marinæ ana lib. i. s.

Olei

Olei ueteris clari lib. iii. vnc. ix.

Salis vnc. iii.

Inter coquendum adde

Anethi

Thymi ana lib. i. boni ponderis.

Coquantur autem quousque ab ossibus recedat caro, & aqua consumatur, deinde coletur oleum, & excolatum ad usus suos reseruetur.

Qui prope mare non habitant, sumant aquam salsam, id est, Muriam, siue aquam fontium salis, ubi saline fuerint. Porro ad coquendam uulpem non sufficiunt lib. ij. ideo accipe quantum abunde satis fuerit, & fortiter ultimo oleum exprime.

¶ Ad podagras, reliquasque arthritidis species, ac dorsi, renumque dolorem est efficacissimum.

Oleum de Cappare.

R. Corticis radicum Capparis ʒ i.

Corticum Tamarisci

Foliorum Tamarisci

Seminis Agni casti

Scolopendriæ, id est, asplenii

Cyperii ana ʒ ii.

Rutæ ʒ i.

Aceti

Vini optimi ana ʒ ii.

Olei maturi lib. i.

Coquantur in duplici uase usque ad consumptionem uini & aceti.

Valet

¶ Valet duritiei, oppilationi, & dolori splenis, ac omni eius ægitudine.

*Oleum de Lateribus, descriptione me
sua.*

R. Laterem aut tegulam ruffam antiquissimam ex ruffo luto ductam, eam confringe in frusta mediocria, & in prunis urito donec tota ex canduerint, deinde è prunis extracta fragmenta restinguito in oleo claro veteri, & dimittito quousque se oleo impleuerint: postea oleo exempta in tenuissimum puluerem contundito, atque in Retortam aut Cucurbitam vitream indito, & secundum artem luto chymistico iuncturas vitrorum claudito, & subtus accensis prunis oleum elcito & elicatum reponito.

¶ Conuenit omnibus morbis frigidis. Est enim calidum penetratiuum, resolutiuum: mollit dura, & discutit tumida: opitulatur his qui patiuntur epilepsiam, uertiginem, obliuionem, paralysem, spasmodum, dolorem dorsi, genuum, podagram, vel alios iuncturarum & neruorum morbos: medetur spleni, vesicæ & renibus.

Oleum Terebinthinæ.

R. Resinæ Terebinthinæ aut Laricinæ, quam in Germania Terebinthinam vocamus lib. iiii. eam pone in capacem Retortam, siue Cucurbitam vitream, & per artem destillatoriam

toriam elice eius oleo, ita ut Cucurbita aut Retorta arenæ imponatur. primò autē cum aqua exhibit oleum tenue & clarum, secundò aurei coloris, ultimò fuscum & crassum: horum vnum quodque per se auferto & reponito.

¶ Confert omnibus ægreditudinibus frigidis, & maximè neruorum.

Oleum Tartari.

R. Tartari puri lib. iiii.

Pone in ollam & ure in fornace cum lateribus aut tegulis aut fictilibus, vel per se donec omnino excandescat Tartarum. Postea impone in sacculum laneo pāno factū, & suspende in cellario, tum destillabit ex eo clarus quidam liquor, quem repone. Porro reuera hic humor non est oleum, sed acerrima aqua.

¶ Valet ad faciem tergendam, & erugandam.

Oleum Citoniorum, descriptione Mesuæ.

R. Citoniorum non excorticatorum quantum sufficit, id est partes conuenientes, videlicet quantum libuerit.

Succi Citoniorum quantum sufficit.

Incidito Citonia & impone in uas uitreū, & affunde succum. Affunde etiam oleū Omphacinum,

phacinum, hoc est immaturum, vt excedat eius quantitas succi mensuram. Postea strin-
ge uasis orificium, & ad Solem omnia mace-
ra aut in æstuario diebus quindecim: deinde
coque in duplici vase, & abiice posthac Ci-
tonia & adde recentia, & rursus macera &
coque: inde etiam tertio recentia Citonia
imponere, & prædicto modo omnia pera-
ge, tum reponere diligenter obstruendum, ne
expiret.

Hodie tanta diligentia non fit hoc oleum. igitur rogo vt maiorem diligentiam impendant.

¶ Est optimum contra debilitatem sto-
machi, vomitum & fluxum: sistit sudorem,
restaurat resolutionem, lapsas uires, corro-
borat neruos, & uires, confortat digesti-
uam.

Oleum Sampsuchinum.

R. Foliorum Sampsuchi	M iiii.
Serpylli	M ii.
Foliorum Myrti	M i.
Abrotoni	
Sisymbrii	ana M s.
Cassie lignæ ueræ	℥ ii.

Olei Omphacini quantum sufficit.

Concidito & contundito omnia, & impone in
vitrum, & infunde oleum ut supra species emineat,
tum obstruendo uasis orificio macera ad solem uel in
æstuario diebus octo. Postea exprime, & expres-
sum

sum oleum infunde recentibus speciebus, & hoc etiam tertio facito.

Folia vera Myrti accipi debent, quæ ex Italia & Narbonensi Gallia afferuntur.

SISYMBRIVM, id est, Mentha aquatica. est & aliud Sisymbrium in montibus nascens, multò odoratius, quod melius esset si ubique haberi posset.

OMPHACINVM, id est, ex immaturis oliuis expressum.

¶ *Lassitudini utile est, & morbis cerebri & neruorum prodest: ob id in balneo inunctum paralytim iuuat, & spasmodum cynicū, uulgò torturam oris, naribus iniectum: & auribus immissum, à flatu tinnitum dissipat, menses ciet, ac morsui scorpionis prodest.*

Oleum Vitellorum ouorum.

R. Oua recentia numero centum, coquito donec penitus indurentur. Postea uitellos eorum exime, & comminutos assa in sartagine, donec rufescant, & pinguedinem quandam remittant: deinde offam feruentē inde in sacculum pilis contextum & exprime, quodque expressum fuerit oleum reponere.

¶ *Experientia plurima probatum est cutim expurgare, impetiginem, serpiginem, & alia cutis vitia persanare, capillos regnere, & vlcera maligna & fistulosa curare.*

Oleum

Oleum Hyperici.

R. Summitatum Hyperici iamiam matur-
rescentis $\bar{3}$ iii.

Macerentur in uino odorifero diebus iii.
bulliant deinde in uase duplici obturato ori-
ficio uasis: postea exprime, & recentis Hy-
perici par pondus iniice, & iterum macera
& coque, & exprime: tum eam tertio recēs
Hypericum adde, & si vinum minuetur, ad-
de aliquid. Postea

R. Terebinthinæ claræ $\bar{3}$ iii.

Olei ueteris clari $\bar{3}$ vi.

Croci $\bar{3}$ i.

Coquantur in duplici vase usque ad con-
sumptionem uini, postea exprime, & à se-
dimento purgatum oleum repone.

¶ Calidum est & siccum, stipticum: ob
id consolidat vulnera incisorum neruorum,
& combustionem ignis, sedat dolores fe-
moris & uesicæ, & prouocat urinam.

Oleum Irinum.

R. Olei lib. vi.

Vini lib. i.

Lauetur oleum ter in aqua calida, deinde ef-
fusa aqua adde uinum, & insperge

Macis $\bar{3}$ iiii.

Cardamomi

Zedoariæ ana $\bar{3}$ ii.

Macerentur in loco aliquo calido obstru-
antur

Etto uasis orificio per dies octo, postea in duplici uase coquito usque ad consumptionem uini dimidij. Postea exprime oleum, & insperge ei puluerem subtilem.

Iridis Illyricæ lib. ii.

Macera ut prius diebus viii. deinde exprime oleum, & recentis Iridis contrusæ par pondus iniicito, tunc rursus ad solem aut loco calido diebus viii. macerato, & rursus exprime. Postremò etiam tertio exprime, & aliam Iridem adde, & similiter omnia perage, deinde in duplici vase oleum unà cum ultimò inspersa Iride aliquandiu coquito, ad ultimum deinde exprime & repone oleum. cumque videris subsidere ad fundum uasis Iridis puluerem, leuiter cola.

Cum ita permutatur crebrò Iris, oleo singulis vicibus aliquid decedit, ideò boni ponderis lib. vi. olei accipiantur.

¶ Attenuat, resoluit, maturat, & digerit malos humores phlegmaticos pectoris & pulmonis, faciliat sputum & anhelitum, sedat tussim & frigidos dolores hepatis, splenis & maximè matricis, resoluit dura apostemata & mollit durties, & confert spasmus, doloribus iuncturarum, aurium, & foetori narium.

Oleum Irinum, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Olei sextarios x.

Aquæ

Aquæ sextarios iii.
 Radicum Iridis lib. iii. ʒ iiii.
 Crini domestici radicis ʒ xv.
 Cyperi viridis radicem ʒ vi.
 Heleni ʒ iii.
 Anchusæ ʒ ii.
 Cinnami
 Asæ
 Spicæ ana ʒ i.

Contundantur radices & aliæ species, & macerentur in oleo & aqua diebus quinque ad solem uel loco calido, obstructo uasis orificio postea supra lentas prunas in duplici uase coquito donec aqua consumpta fuerit. deinde refrigerare finito, ultimo exprimito, & cum aliquid subsederit, sensim excolato oleum.

NICOLAI Alexandrini latinum & impressum exemplar ita tradit huius olei confectionem.

SEXTARIUS Romanus mensura est quæ habet olei uncias ponderales xvi. ʒ v. ʒ i.

CRINON domesticum, id est, liliū odoratum album, quod in hortis plantatur.

Non ubique habentur radices Cyperi virides: ideo aridas sume, & uino asperge tritas.

HELENII, id est, Enule Campanæ, uidelicet radicem eius.

ANCHUSA, est Buglossa Sylvestris, rubra radice, quam aliqui hodie non rectè Alcannā vocant. tinguntur ea radice unguenta, & cera.

CINNAMUM, idem est quod Cinnamomum.

ASAE, ego hic non dulcem Asam sed fætidam ponerem, licet tamen utriusque ʒ s. accipere.

¶ Vsurpatur

¶ Vſurpatur ad diuturnum catarrhū na-
ribus illitum. Ozænas & putredines nariū
aufert, tinnitum aurium cum aceto & ruta
ex amygdalis amaris commiſtum & auribus
iniectum tollit, aſthmaticis gargarismo ad-
hibito opitulatur, hæmorrhoidas ueteres
iniunctum ſiue colo iniectum educit.

*Oleum Moſchelinum, deſcriptione Ni-
colai.*

Olei puri	lib. viii.
Aquæ	lib. iii.
Folii (aut ſuccedanei eius)	
Spicæ nardi Indicæ	
Coſti odorati & ueri	
Maſtiches	ana ʒ iii.
Styracis Calamitæ	
Croci	
Myrrhæ Troglodyticæ	
Xylocinnamomi (in eius abſentia, corticis cinnamomi)	
Caſſiæ lignæ veræ	ana ʒ i. s.
Carpobalaſami (aut ſuccedanei eius)	
Charyophyllorum	
Bdellii	ana ʒ i.
Moſchi	ʒ vi.
Nuces Indicas	numero iiii.

Conſice ſic. Folium aut eius ſuccedaneū.
Myrrham, Caſſiam, Carpobalaſamum &
Bdellium tere, & per biduum in aqua & o-
leo macera. poſtea coque ſupra lentum ignē
in duplici uaſe uſque ad conſumptionem a-
quæ: deinde reliqua omnia in tenuiſſimum
puluerem

puluerem redacta insperge excolato & expresso oleo, & iterum macera & coque parumper: vltimò deinde Moschum admisce, & repone, & patere vt aromata subsidant, ea interdum oleo commisce, agitato uase.

Ex Nicolao Alexandrino desumptum est hoc oleū, apud quem non puri sed Punici olei legatur, id est, in Aphrica nati, quod omnium optimum & dulcissimum existit.

Pro Folio, sume radicularum Spica Romanae, Macis. ana $\bar{5}$ i. s.

Pro Xylocinnamomo, sume Cinnamomum electum.

NVX Indica hic non significat grandem illā nucem, quæ ubique Indica nux uocatur, sed nucem muscatam. Nam ueteres Græci eam appellant Caryon siue Carydion Indicon, id est, nux siue nucula Indica: uocatur etiam Caryon Myrepsicon, id est, nux unguentaria siue odorata, & Moschocaryon, hoc est, Muscata nux, quod diligenter in hoc oleo notandum est.

¶ Est optimum ad omnem frigiditatem corporis, potissimum ventriculi, & ad dolorem lateris foris inunctum. Stranguriosis, & colicis, & ad omne neruorum uitium illitum optimè facit. miscetur epithematibus & emplastris, quæ ad stomachi & renum affectione asciscuntur.

Oleum Rutæ.

R. Rutæ recentis incisæ & contusæ quantum
R tum

tum libuerit, pone in vase vitreo, & affunde olei veteris ~~clarissimi~~ sufficientem mensuram, & macera ad solem, aut in loco calido aliquo diebus quindecim: deinde in duplici uase coquito, & abiecta Ruta recentem iniicito, & iterum quindecim diebus macerato: postea simili modo coquito exprimito, & tertio recentem Rutam iniice, macera quoque & cola.

Ita debet preparari oleum hoc & aliquot sequentia.

Est calidum, aperitiuum, resolutiuum, & mitigatiuum dolorum, calefacit renes, vesicam, matricem, & sedat dolores eorum, & maximè colicam, si uenter ungatur, & fiat ex eo solo clyster: præterea opitulatur nervis, confert spasmis, & expellit frigidos humores,

Oleum Anethinum.

Oleum Anethinum fit ex floribus & folijs Anethi, & oleo ueteri claro eodem modo quo Rutaceum oleum.

Sedat dolores, aperit poros, & resoluit vapores, & apostemata, tumores & durities: mitigat dolores & rigores febrium, prouocat somnum & sudorem.

Oleum

Oleum Chamamelinum

Oleum Chamamelinum siue Chamomille (ut vocant) fit ex floribus Chamameli, id est, Chamomilla & oleo ueteri claro, ut Rutaceum oleum.

Valet ad plura, aperit poros, resoluit uapores, sistit fluentes humores, corrigit malas qualitates, confert neruis & membris neruosis & apprimè mitigat dolores.

Oleum Lilinum.

Oleum Lilinum siue Liliorum fit ex Lilyis albis odoratis recentibus, & oleo ueteri claro, ut oleum Rutaceum.

Sedat frigidos dolores pectoris, renum, uesicæ, matricis, & colicam: est enim calidum, resolutiuum, nitigat tussim, & efficaciter resoluit, & citius maturat apostemam.

Oleum Narcissinum.

Oleum Narcissinum fit primo uere ex recentibus floribus albi Narcissi, qui uocatur Germanicè Mertzenblum, vveyß hornungßblum, vveyß april lenblum, vveyß Iosepßstebe, ut Rutaceum.

Valet ad emolliendas vuluæ duritias, præclusionesque.

R 1 Oleum

*Oleum Ligustrinum, descriptione Me
sue.*

*Oleum Ligustrinum, quod Græci uocant Cypri
num, Arabes autem oleum de Alcanna, fit ex flori
bus recētibus Ligustri florente uite, aut paulò post
& oleo veteri clarissimo ad modum Rutacei olei.*

*Est autem Ligustrum arbuscula salicis ferè fo
lio, floribus paruis candidis, uelutispumosis & mu
scosis, Germanicè vocatur Reynrveyden & Mun
tholtz, Nasceitur copiosè ad Renum, & in Mysnia,
Hessia, Sueuia Vritembergensis, Thuringia, & cir
ca Nurembergam non longè Kalkreut.*

*Partes neruofas; roborat, & capillos à ca
nitie vendicat.*

Oleum Sambucinum.

*Oleum Sambucinum fit ex floribus Sambuci et
oleo neteri clarissimo, quemadmodum etiam o
leum Rutaceum.*

*¶ Lenit, abstergit, & mundificat cutim:
medetur icteritiæ, & maximè hepatis infir
mo, oppilato, & plurimum confert dolori
bus iuncturarum.*

Oleum Iasminum.

*Oleum Iasminum, quod Arabes uocant Iesemi
num & oleum de Zimbach, fit ex floribus Iasmi
nis, siue Iaseminis siue Zambachi, & oleo veteri
claro*

claro, & oleum Rutaceum.

Est autem flos similis Violis aut Cheyri admodum odoratus, nascitur in frutice, qui multis viticulis ascendit pergulas: & concamerationes, ut vitis. Colitur in Italia & Gallia.

¶ Opitulatur corporibus, quæ calefactionem, laxationemque desiderant.

Oleum Cheyrinum.

Oleum Cheyrinum fit ex Leucoijs luteis, hoc est, ex Cheyris citrinis, & oleo ueteri claro, ut Rutaceum oleum. Cheyri autem Germanicè dicuntur Gelbe Violen.

¶ Dolores neruorum, aliarumque partium corporis mitigat, eaque quæ in thorace, renibus & uesica sunt, discutit.

Oleum Myrtillorum.

Oleum Myrtillorum fit ex Myrtillis, hoc est bacis uera Myrti, & oleo Omphacino, hoc est immaturo, eodem modo quo Rutaceum: quoniam uerd Myrtus uera apud nos non nascitur, neque habemus semper uirides Myrtillos, sed aridos, ut plurimum ex Italia afferuntur, ideo necesse est ut uino odorato aspergantur.

Refrigerat & adstringit, ideoque cæliacis affectibus subuenit, sanat igne ambulata, pustulas erumpentes illitu emendat, attritos hyeme concitatos, & intertrigines illitum

R 3

litum corrigit. Sedis rimas, condylomata,
laxatos artus persanat, & sudores coercet.

Oleum Myrtinum.

Oleum Myrtinum fit ex folijs uerae Myrti & Oleo Omphacino, id est, immaturo, quemadmodum oleum Myrtillorum.

Quoniam uerò Myrti uerae recentia folia apud nos haberi nequeunt, idèò sume folia Myrti uerae, quae ex Italia & Narbonensi Gallia, & Candia afferuntur denuò, & asperge ea contusa uino ueteri odorato, ut dictum est proximè in oleo Myrtillorum.

Cerebrum, neruos, cor & uentriculum
roborat.

Oleum Menthae.

Oleum Menthae fit ex Mentha crispa satina & oleo Omphacino, id est, immaturo, eodem modo quo Myrtinum aut Rutaceum oleum.

Ventriculum refrigeratum & imbecillum calefacit: firmat nauseam, uomitumq;
reprimat, appetentiam excitat, coctioneq;
iuuat.

Oleum Absinthij.

Oleum Absinthij fit ex Absinthio Pontico, & oleo Omphacino claro, quemadmodum oleum Rutaceum. Porro Absinthium Ponticum nos non habemus,

bemus, quod uidelicet non adeo calidum est, sed suauioris odoris & ualde adstringens. Nostrium uero Absinthium siue rusticum Absinthium calidius est, & nihil ferè adstringit, ut etiam Galenus scribit: ideò corrigendum est cum Rosis, quæ dimidium eius pondus æquent.

Calefacit ac roborat ea quæ sunt refrigerata, potissimum uerò uentriculum, excitat appetentiam, obstructions aufert, lumbricosq; enecat.

Oleum Rosaceum.

Oleum Rosaceum siue Rosarum fit ex Rosarum rubearum nondum penitus apertarum decerptis folijs & oleo Omphacino, id est, immaturo, eodem modo quo Rutaceum oleum.

Refrigerat & adstringit, inflammationibus præsidio est, æstuantem uentriculum restinguit, erosiones intestinorum clysteribus inditum, & dolores dentium, si eo colluantur, sanat.

★ Aliter quoque paratur admodum resoluens. folia rosarum rubearum recentium trita quantitate sufficienti, oleo ex oliuis, uel sesamino recenti, & aqua fontana aliquoties loto, macera in uase uitreo obturato. diebus septē insola, postea coque tribus horis in uase duplici. Expressis folijs, & abiectis noua immitte, & insola iterum dies septem. coque, ut prius: & tertio idem fiat. Deinde recipias aquæ infusionis rosarum,

R 4 quam

quam in syrupis descripsimus, quantum est oleum. misce, opercula, & insola dies quadraginta. post excola, & iterum diu insola.

Alio mō magis resoluēs fit ex succi, & aquæ infusionis rosarū p̄dictæ, ana parte una: olei loti, & parati, ut diximus, partibus tribus: foliorum rosarum contusarum quantitate sufficienti. hæc omnia in uase insola: pōst coque. folia rosarum permuta, & insola, idq; bis fiat. postremō oleum solum cū succo rosarum, & aqua infusionis earum in uase uitreo insola dies quadraginta.

Tertio modo, amygdalas dulces purgatas, curiosè tritas foliis rosarum tritis misce in offas, quas in aere calido horis uigintiquatuor serua, tere, & subige continenter in mortario, affusa pauca aqua infusionis rosarum, & aqua infusionis rosarum calente. tandem torculari exprime oleum, uasq; uitreo impositum opercula, & insola.

Quarto modo cum sesamo excorticato fit qualiter cum amygdalis: sed rudi rosato aptiores sunt amygdalæ, completo autem sesamo.

Vltimo nobis collatum est oleum rosatū fieri odoratissimū putrefactis mense uno rotis sub fimo in uase, bene operculato. sed calidiores uires obtinet non secus, ac id, quod æstate in aqua fontis frigidissima positum uase optimè opculato frigidiores possidet.

Oleum Violaceum.

Oleum Violaceum, sine Violarum, fit ex floribus

bus Violarum, & oleo Omphacino, idest, immaturo, quemadmodum Rutaceum & Rosaceum.

Refrigerat, in candescentibus inflammationum feruoribus vtile est.

Oleum Nenupharis albi.

Hoc oleum fit ex recentibus floribus Nenupharis, quæ albos flores producit, & oleo Omphacino quemadmodum Violaceum.

Nymphæatum oleum, vires habet Violati, refrigerat tamen magis quàm Violatū, & minus quàm Papauerinum: hypnoticis, & intemperaturam partium, vt renum, calidam sanantibus vtiliter miscetur, & ueneris tentiginem prohibet genitali inunctum. somnum etiam conciliat.

Oleum Nenupharis Citrini.

Hoc oleum fit ex luteis, siue citrinis Nymphaeæ hoc est, Nenupharis floribus, & oleo Omphacino, Vt Violaceum oleum.

Oleum Populinum.

Populinum oleum fit primo vere ex oculis Populi arboris contusis & oleo ueteri claro, loto in aqua calida aliquoties, eodem modo quo Rutaceum aut Anethinum oleum.

R 5 Oleum

Oleum Populinum, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Olei $\bar{3}$ lxxxvi. faciunt
lib. vij. $\bar{3}$ ii.
Vini lib. iiii.

Gemmarum Populi arboris recentium veris initio collectarum lib. iii.

Gemmæ Populi diutissimè terantur & macerètur in uino & oleo diebus septem, & quotidie sæpe agitentur: octaua deinde die supra lentas prunas in duplici vase coquito, usque ad consumptionem uini, deinde exprimatur oleum & reponatur.

Porro hoc oleum efficacius erit si secundo, & tertio recentes Populi gemmæ addantur.

GEMMAE Populi, id est, oculi Populi.

¶ Expediit ad capitis dolorem, arthriticis, nephreticis, & podagricis, & ubicunque dolor sit.

Oleum Amygdalarum dulcium.

R. Amygdalarum dulcium siccarum non tamen rancidarum. Contundantur minutissimè, postea in sartagine aliquantulum torrefacias affuso aquæ Rosacæ modico, postea prælo exprime.

Lenit asperitates pectoris, gutturis, & pulmonis, duritiem & siccitatem iuncturarum: est suaue in cibus, & confert hecticis & phthisicis:

Olea

395

& phthificis: impinguat, auget sperma, sedat tussim & ardorem urinæ vesicæ & vulvæ excoriatæ, cum fistula injectum.

Oleum Amygdalarum amararum.

Fit hoc oleum eodem modo quo ex dulcibus Amygdalis.

Aperit oppilationes, & discutit ventositates & vapores, sed potissimum medetur surditati, sibilo & dolori aurium, lenit duritiem nervorum, & delet maculas faciei.

Oleum Balaninum.

Oleum Balaninum fit ex Balano Myrseica, id est, glande unguentaria, quam Arabes vocant granum Ben: fit autem ex tuso, assatoque, affusa Rosea aqua fructu isto. Porro fructus ipse Auellane magnitudinem habet, colorem candicantem, & figuram plurimum triangularem. Cortice tenui claudis pinguem quandam nucleum fungosa & alba tunica involutum. affertur ex Syria & Arabia.

Oleum Balaninum repurgat maculas, uaros, lenigines, cicatricum nigritias, fucos, aluum soluit, sed uentriculo aduersatur, dolores aurium emendat. Item si sonant aures, vel strepitum, aut sibilum edunt, cum adipe infusum auxiliatur.

Oleum de Cherua.

Oleum hoc fit ex pingui quodam semine, quod
R. 6 Arabes

Arabes Cherua, Græci Crotona, Latini Ricinum vocant. fit autem eodem modo quo oleum Amygdalarum. Planta uerò quæ semen hoc producit, uocatur a recentioribus Cataputia maior, ab Italis palma Christi, & Mirasolis, à Germanis wunderbaum, Zeckensame, & Heydnisch Sprinck Körner.

Prodest pforis, vlceribus capitis erumpentibus, sedis inflammationibus, vuluis quæ occlusæ conuersæq; strangulant, cicatricibus foedis, aurium doloribus: potu aluum ciet, quæ aquis grauatur, lumbricos eiicit.

Oleum Papaueris.

E semine utriusque Papaueris tam albi, quam nigri exprimitur oleum, eodem modo quo ex Amygdalis, Balano, Myrepfica, & Cherua.

Impinguat, asperam arteriam lenit, februm ardorem mitigat, & insomnium.

Oleum Hyoscyami.

Hoc oleum exprimitur ex Hyoscyami semine eodem modo quo ex Papauere.

Oleum Spicæ.

Oleum Spicæ fit per distillationem ex maiori Lavendula quæ spica uocatur. apud nos maioribus sumptibus fit quam in Gallia Narbonensi, ideo potius

*potius emendum est à mercatoribus qui illud è Gal-
lia afferunt.*

Oleum Laurinum.

*Oleum Laurinum apud nos non facile fieri po-
test: quoniam uerò in magna copia affertur ex
Italia & aliunde, ideo facile emitur à materia-
listis.*

*Calidum est & aperitiuum, mitigat coli-
cam, & frigidos dolores ventris, stoma-
chi, capitis, hepatis, splenis, renum, matri-
cis, neruorum, iuncturarum: denique om-
nibus ægritudinibus frigidis confert.*

Oleum Sesaminum.

*Oleum Sesaminum exprimitur è Sesami semi-
ne. affertur autem ex Alexandria Aegypti Vene-
tias ubi ematur syncerum: nam adulteratur oleo
Nucum & Papaueris, sed odore & sapore facile
deprehenditur à peritis dolus.*

*Oleum Sesaminum impinguat, auget
sperma, lenit guttur, & omnem asperita-
tem & duritiem, & clarificat vocem.*

Petroleum flauum.

*Petroleum clarum,, quoddam est album, quod-
dam uerò aurei coloris, defluit autem ex petris in
Italia & plerisq; alyis locis, unde ad nos affertur.*

*Calefacit, siccant, essentia tenuitate in-
altum*

altum penetrat, digerit, proinde materiam omnem excrementosam consumit: ob id epilepsiæ, paralyfi, uertigini, obliuioni, & lienis, renum, vesicæ, uteri, neruorum, articulorum omnium, & reliquarum partium neruosarum, doloribus frigidis maiorem in modum confert.

Petroleum nigrum.

Petroleum nigrum siue Naphta nigra crassius est quàm flauum. gignitur autem in agro Borchdorpiano & Brunswicensi in Saxonia.

PETROLEVM, id est, Naphta.

P R A E P A R A T I O -
N E S Q V O R V N D A M
simplicium.

Modus abluendi Aloen cum Aromatibus.

R. Aloes purissimæ & cribratæ lib. i.

Cassiae lignæ

Spicæ nardi Indicæ

Asari

Schœnanthi

Carpobalsami

Xylobalsami

Cinnamomi

}

aut succedaneorum
eorum.

Ligni

Ligni aloes

Croci

Mastiches

Laccæ

ana 3 iii.

Decoquantur aromata in aquæ quantitate sufficienti, secundum artem in duplici uase, deinde colentur. in colatura dissolue Aloen continuè agitando, & pone ad solem in uitrea aut uitreata patina donec exiccetur. Oportet autem patinam linteolo puro tectâ soli apponere ne aliquid incidat: quòd si hyemè lauanda est Aloe, in æstuarium ad fornacem ponatur. oportet etiam fundo uasis insidentes arenas & si quæ sunt aliæ sordes diligenter auferre.

Modus abluendi Aloen simplex.

R. Aloes purissimæ & tritæ lib. ii.
Aquæ cœlestis quantum sufficit, aut lib. vi.

Misceantur in patina uitrea ita ut aqua calesfacta prius infundatur, deinde subsidere finito sordes & calculos, & puram pingueq; aquam cui se pura Aloe miscuit sensim excolato, & sordes in fundo abiicito, postea colaturam tectam linteolo in sole exiccato.

Modus abluendi Laccam.

Modus abluendi Laccam, qui passim à scriptoribus traditur, admodum absurdus est, & qui eum primus inuenit aut tradidit, Lacce naturam penitus ignorauit: nam quicquid purum, sincerum, et
efficax

400 Præparationes

efficax est in Lacca, illud aqua miscetur, eam illi dicunt abijciendam esse. & quod remanet in Trochiscos formandum, hoc est calculos, ligna & sordes. Nos uerò rectius modum trademus.

R. Aristolochiæ longæ
Schœnanthi ana ʒ ii.

Decoquantur in aquæ lib. iiii. aut quantum sufficit, donec remaneant lib. iii. colaturæ insperge

Lacæ integræ lib. i. ʒ iiii.

Decoquatur Lacca deinde lento igne, donec aqua fiat coloris sanguinei, & quidquid in Lacca boni fuerit dissoluatur, tum per filtrum aut laneum pannum cola, & remanentes sordes abiice: excolatam uerò & sanguinei coloris aquam lentis prunis in duplici uase vsque ad mellis spissitudinem coquito, & tepidam massam in Trochiscos fingito: hic itaque uerus est modus abluendi Laccā.

Modus lauandi plumbum.

R. Mortarium plumbeum, in eum infunde aquam cœlestem, & agitato aliquot horas aquam in mortario, donec aqua colorem acquirat liuidum, & crassescat in modum limi. istum limum per linteum exprime & exiccatum repone.

Præparatio limaturæ ferri, quam quidam Scoriam uocant.

R. Limaturam Ferri optimi, aut Chalybis,
aut

Quorundam simplicium 401

aut squamam, hoc est, Batituram eius. purga eam ab omnibus immunditijs, hoc modo, proiciatur in aquam clarissimam, & fricetur manibus, postea sordidam aquam effunde totam, deinde impone limaturam in vitream patinam, & affunde modicum aceti ut tantum humectetur, nec emineat acetum, postea macera diebus xxx. ultimo tere & repone.

Scammoneam præparandi modus.

R. Scammoneæ optimæ ℥ iiii.

Contere in subtilissimum puluerem, deinde insperge illi olei Violati optimi modicum, ut fiat massa: deinde excava aliquot Cytonia mala magna, & in cavitatem eorum impone massam Scammoneæ, & cooperi foramina Cytoniorum: postea assa in fornace, cum pane, donec Cytonia perfecte sint assata, deinde exime Scammoneam, & impone sequenti diluto.

R. Carnium Myrobalanorum Citrinarum ℥ i.

Succi Cytoniorum ℥ iiii.

Conterantur Myrobalani & misceantur cum calefacto Cytoniorum succo, & stent in infusione horis xxiiii. deinde leuiter cola, colaturam verò infunde Scammoneæ & optime simul misce, ultimo in loco calido exicca, & exiccatam repone Scammoneam.

Colocinthidis præparatio.

R. Colocinthidæ pulpæ lib. i.
Bdellii

402 Præparationes

Bdellii

Tragacanthæ ana 3 xii.

Incidatur Colocynthis minutissimè, Tragacanthum uerò & Bdellium dissolue in aqua Rosarum quantum sufficit, & dissoluta insperge incisæ Colocynthidi & fac Trochiscos, quos in sicco aliquo loco siccabis, exiccatos deinde Trochiscos iterum subtilissimè terito, & reforma Trochiscos adhibita Mastiche in oleo Rosaceo dissoluta.

Squilla præparatio.

R. Squillam magnam recentem, neque putridam, neque gelu flaccidam, abiice eius exteriores aridas tunicas, inuolue deinde eam massæ siue paltæ pistorum unde panis fit, affato postea in furno cum panibus, donec panes percocti fuerint, hinc è furno exime Squillam & sigillatim omnes tunicas detrahe, & funiculo traiectas in calido loco exiccato, abiicito uerò medium squillæ cor, unde germen nasci solet. Porro squilla nō est incidenda ferreo aliquo cultro: sed è ligno solido aliquo facto, nam contrahit à ferro venenosam quandam rubiginem.

Mezerei præparatio.

R. Foliorum Mezerei quantum libuerit, eam macera in aceto vini horis xxiiii. Postea exiccantur: cū uerò uti iis uoles, contere, & in contundendo abiice eorum uenas & peruos.

Efulæ.

Quorundam simplicium 403

Esulae præparatio.

Esula tam maior quàm minor, præparatur eodem modo quo Mezereon.

Gersam serpentariae faciendi modus.

R. Radices serpentariae veræ, vel loco eius radicum Ari, id est, Aronis \bar{z} iii. Terantur subtilissimè, & infunde eis aquæ Rosaceæ \bar{z} iiii. deinde exiccentur ad solem in vitrea patina, linteolo tecta. Postea secundò tantum aquæ Rosaceæ infundito, & simili modo exicca: tertio modo eodè aquæ Rosaceæ quantitas inspergatur, & vltimò ficcatae farinam cum uino odorato in Trochiscos siue orbiculos finge & repone: ingreditur autem hæc Gersa, unguentum Citrinum, & reliqua quæ ad nitorem cutis cõficiuntur.

Spodium præparandi modus.

R. Eboris in partes secti lib. i.

Pone id in nouum & nondum crematum fictile, & crudo operculo tegito, & iuncturam luto figulino diligenter oblinito, postea in fornacẽ figuli mitte, & cremari finito donec fictilia percocta sint: deinde exemptũ ebur in tenuissimum puluerem terito, & cribrato, & infunde ei in patina uitrea aquæ Rosarum lib. ii. & exiccari finito: deinde secundum terito, & alias ii. lib. aquæ Rosaceæ

Rosaceæ affundito, atque similiter exicca. Tertiò etiam terito & admisce aquæ Rosarum libram vnam, in qua diligenter dissolutæ sint Cáphoræ tritæ, & subtilissimæ 3 iiii. Tere omnia in tabula marmorea durissima, & finge Trochiscos, quos repone in denso vase aliquo ne expirent. Porrò si ebur habere non poteris, loco eius sume cornu ceruinum, & similiter præpara: est enim hoc quoque efficax medicamentum ad multa, præsertim contra uenena.

Ebur crematum, melius est ut operto fictili fiat, alias enim non candidum sed nigrum fit.

Pulmonis Vulpini præparatio.

R. Pulponem uulpis recentem, extrahe ex eo arteriam siue fistulam, & laua in uino odorato calefacto, mox ollæ impositum exicca in tepido furno: deinde exiccatum repone in loco sicco, & inuolue Absinthio ne putrescat.

Hepatis Lupini præparatio.

Hepar lupi eodem modo præparatur, quo pulmo uulpis.

Sanguinis Hircini præparatio.

Hircum mediocris ætatis domi alito & per mensem nihil aliud dato præter Pimpinellam, Apium, Petroselinum, Leuisticum, & similia,

Quorundam simplicium 405

& similia, deinde sanguinem eius qui ex arteriis fluxit excipito, & concrefcere finito, atque aqueum illud effunde, grumos uerò sanguinis in furno exicca. Maſtandus autem eſt hircus veris exitu, id eſt, principio æſtatis cùm Sol Cancrum ingreſſus eſt.

Adipum uel pinguedinum præparatio.

R. Adipem vel pinguedinem cuiuſcunque animalis, & laua in aqua aliquoties, donec pura deſluat aqua, & non amplius ſanioſa aut cruëta appareat, deinde incifaſam liqua in duplici uafe, & eliquatâ in frigido loco reponne ſine ſale.

Medullas præparatio.

Medullas ex oſſibus auferro Autûni initio, & laua, & liqua in duplici vafe ſecundû modum, qui traditus eſt in Adipum ſue Pinguedinum præparatione.

Oeſypum faciendi modus.

R. Lana ſuccida, hoc eſt nondum purgata, ex collo, ſcaminibus & ſamoribus ouium detonſe, quantitatem ſatis magnam, infunde ei aquam feruidam, & laua diligenter, quouſque omnem ſuam pinguedinem in aquâ depoſuerit. Poſtea expreſſam lanam ſepone, & aquam illam pinguem & ſordidam uafculo aliquo diutiſſimè ex alto fundito & reſundito, donec ſpumofa fiat: tum finito ſpumam ſubſidere & collige aquæ innatantem pinguedinẽ, iterumq;

406 Præparationes

iterumq; aquam refundito donec spumet, & subside-
ntem pinguedinem auferto, & rursus refundito
donec non amplius spumet, & nulla concreseat su-
pra aquam pinguedo. Tum collectam pinguedinē
inungito, & in aqua lavato manibusq; diducito,
donec pura fiat & aqua clara defluat & albescat
& linguam admota non mordeat, tum repone in
fictili denso, loco frigido. Porro hic Oesypus hodie
uocatur corrupto nomine Hysopus humida, sed nō
bene preparatus habetur in Pharmacopolijs.

Modus coquendi Terebinthinam resi- nam.

R. Resinæ Terebinthinæ aut eius loco
Laricinam resinā, quam Terebinthinam ho-
die uocant, lib. i. affunde ei aquæ lib. xxiiij.
& coque in magno uase donec odorē amit-
tat & inspissetur, ad eō ut refrigerata digitis
in puluerem teri queat, hoc modo, vsta re-
sina ingreditur in quædam unguenta, olea,
& in trochiscos Cyphi, qui pertinent ad
Mithridatium.

Acaciæ Succedanea.

Acacia uera apud nos non potest confici. eius an-
tē loco sumunt nostri Pharmacopola, totius ferē Eu-
ropæ, succum Prunorum syluestrium, id est, Schile-
hensaffi. Sed hæc, quam describemus, propius ad
ueræ Acaciæ uires accedit.

R. Seminum Tamarindorum
Sumach ana lib. ii.

Contundantur,

Quorundam simplicium 407

Contundantur, & affunde eis aquæ cœlestis lib. viii. aut quantum sufficit. Macera deinde per horas vigintiquatuor. Postea coque donec tertia pars aquæ remaneat: excolatam deinde aquam, cum albuminibus ouorum clarifica & despuma, despumatam deinde iterum coque supra lentas prunas ad spissitudinem iustam, deinde repone, vt Acaciam ex prunellis syluestribus factam.

Finis eorum, quæ Valerius Cordus
Nurembergensi Senatui
exhibuit.

APPENDIX

APPENDIX EX

scriptis D. Iacobi Syluij Me-
dici Parisiensis , pro in-
structione Pharmaco-
polarum.

DE SINGVLORVM MEDI-

CAMENTORVM SIMPLICIVM

*exacto delectu, Collectionis tem-
pore legitimo, Repositione
commoda, & Dura-
tione eorum.*

DE RADICIBVS.

RADICES euellenda sunt,
cū medicamentosa sunt
maximè. Quæ dos omni-
bus eodem non inest tempo-
re, sed alia alio uegeta
magis sunt: quanquam
sunt qui putent omnes radi-
ces legendas Autumno, ubi folia deciderūt: alij Ve-
ris initio, priusquàm in folia aut caulem erūpant.
Omnes tamen integrae sunt, si fieri potest, uellende,
& unaquæque in solo & cælo naturæ ipsius maxi-
mè familiaris, bene nutrita, bene habitata, nō præ ali-
menti copia enormes, neque ob inopiam strigosa, te-
nues, rugosa: mox aqua lauanda, & radiculis
portionem

portionem quandam alimenti repetentibus, & stolonibus etiam trahentibus, purganda: post (nisi utendi recentibus aliqua inceperit vel commoditas vel necessitas) siccanda: quadam umbra & vento, ut apy, fœniculi, iridis, & quæ aliæ sunt vel minores, vel sicciore, vel rariores, quarum vires sol ceu ignis promptè dissipet: quadam contraria dictis sole & vento, vel igni siccantur, si cælum est nubilum, aut hyems: & sæpè versanda, ne mucida aut putrida fiant, ut bryonia, gentiane, mandragora, rhei pontici. Si uero siccatis citò est opus patellæ ignitæ impositas sæpe uersando sic cabis. Quadam item integra siccantur, ut gentiane: aliæ in taleolas dissectæ, ut iris: aliæ lignosa matrice (sic enim cor plantarum Gaza ex Theophrasto uocat) ademptæ, ut fœniculi, petroselini, apy. Deinde reponuntur loco non insolato, non infumato, non humido, non puluerulento, sed sublimi, puro, sicco, aut septentrionem, aut potius meridiem spectante, præsertim quando hæc plantæ quædam adhuc humidiores requirunt, modo non flent austri. Eadem quandiu vegetæ adhuc sunt seruandæ, parvæ scilicet ac tenues & raræ, ut asari, asparagi anno tantum: quamvis elleborus uterque etiam triennio seruari possit, ut magna et crassa essentia prædita, bryonia rheon ponticum, aristolochia, gentiana. Hæc autem tria, colligendi tempus legitimum, repositio commoda, & duratio, non in radicibus solis obseruanda sunt, sed etiam in alijs plantarum partibus, atq; adeò quibusdam animalium aliquorum partibus, ut sanguine hircino, hepate lupi, pulmone uulpis, uesica apri. Propterea chamæpityn, chamædryn, thlaspi, centaurium, polium; hypericum, aliæq; florentia

S

capie-

capiebat Galenus, theriacen, uel aliud medicamen-
tum compositurus, non sole actiuo siccata, neque
dum fructus eorū adhuc crudi et imperfecti sunt.
Iubet idem continua speculatione cognoscendum.
quando fructus sunt futuri, quando eduntur, quā-
do augentur, quando denique vigent. Quo tempo-
re potissimum eos commodè decerpas, & in siccis
domunculis repositas custodias, ne à solis radys
rrantur, neque humiditate à tecto, vel muris ma-
desiant. Ob id domo non vult subterranea eos re-
poni, nec alijs vicina, neque sub tegulis, sed ho-
rum media, quæ ostia meridiem spectantia habeat:
propè quæ tamen medicamēta ne reponas. Omnia
igitur legenda, quando summarum sunt virium,
& accusandi tum mercatores, tum herbarij, qui
radices, liquores, succos, flores, germina, fructus
extra anni tempus carpunt, & in urbes conferūt.
In quibusdam & astrorum obseruatio ualere puta-
tur. Peonie enim radix ad epilepsiam legenda de
crescente luna quibusdam uidetur, & Alysson sub
astu caniculæ uult legi Galenus, ut Aeschiron can-
cros finuiatiles capi contra rabiem, unde est herbe
nomen tanquam vis quadam illis contra rabiem à
sydere accedat, rabiem canibus afferente. Plantas
item calidas ex calidis regionibus, & ex harum
editis & siccis locis, ut Creta montibus, præfert
Galenus.

D E H E R B I S.

QVÆ prius in radicibus dicta sunt de col-
lectione, repositione, duratione illarum, ad her-
bas etiam tranferri possunt, nisi quod his ferè re-
centibus ut mēr, quibusdam omnino, ut portula-
ca, lactuca, hug'ossa, atriplice, beta, brassica,
acantho, nasturtio, helxine, mercuriali, viola ni-
gra,

Simplicium 411

gra, intylo, fumaria, hyoscyamo, mandragora, & alys permultis. Quibusdam verò recētibus utimur, quando his mitioribus opus est, ut ruta, mentha, absinthium, abrotanum, recentes minus calent ob mistam humiditatem excrementosam, siccata verò calidiores sentiuntur, & fumaria recens minus aluum subducit, magis sicca.

Colliguntur ferè cum floribus herba, aut seminibus, sic benedictus carduus acanthium putatus, centaurium paruum, calamintha, chamadrys, chamæpitys, daucus, fumaria, maiorana, polium, pulegium, origanum, serpillum, thymus: aut saltem cum uigent folia magnitudine, odore, colore, præsertim que cacumini sunt propiora.

Siccantur in umbra magis, nisi si que scapo sunt crassiore, aut folio humidior, & ob id apto putrere. Vbi probè sunt siccata, reponuntur uti radices, sed minus diu seruari possunt, ob id quotannis mutandæ.

DE FLORIBVS.

FLORES ut plantarum partes reliquæ legantur, cum maximè uigent, ut capparis in gemma, rosa expandi cæpta, reliqui ferè aperti. Sed haud ita pridem & ex quibus uis, nondum exhalauit, siccantur sole magis, minus, pro uaria ipsorum natura: quidam siccandos uolunt, donec ex ponderibus decem unicum supersit. Reponuntur, ut alia, quotannis mutantur, quamuis schænanthos etiam decennium efficax seruari possit: chamamelum item diu uegetum est, ob fortem partium suarum mitionem.

¶ Flores & omnia que incundum odorem
S 2 efflant,

effiant, arculis iiliaceis nullo situ obductis reponuntur.

DE SEMINIBVS.

LEGENDA sunt semina, cum sunt matura, & fructus quibus includuntur maturi. Semina vero quotannis mutare praestiterit, etiam si pleraque diutius seruari possunt.

¶ Ut aptè perennent, charta aut folijs aptè inuoluantur.

DE FRUCTIBVS.

FRUCTVS vt maturi decerpantur necesse est.

DE CORTICIBVS.

CORTICES vt recondantur eximere conuenit, cum herbe suis folijs exsiccantur. siccantur etiam expurgatae inibi, locis asperginem non redolentibus, sed cum luto aut puluere sunt obstita, aqua elui debent.

DE SVCCIS.

Χυλός, id est, succus ex plantis totis, vel plantarum partibus concisis & tuis, torculari vel manu, vel aliter expressus, aqua interdum aspersa, aut uino, aut liquore alio, vel recens vsurpatur, vel vase, aut lincamento aliquo reponitur, hicq; uel liquidus, uel siccus. Liquidus item aut per se seruetur, ut uinum, acetum:

rum : aut misto sale, ut omphacium, oleum ; aut
 superfuso phiala oleo, ut succus rosarum, grana-
 torum, limonum, cidoniorum, sambuci, ebuli,
 & similium : aut sole, vetustateve aut igni per
 se siccatur, ut succus glycyrrhizæ, opus Cyrenai-
 cus, scammonium : aut coctione cum melle, vel
 saccharo ad iustam crassitiem facta sole vel i-
 gni, ut in plurimis syrupis audies. Qui verò suc-
 ci sine melle aut saccharo reponuntur, plurimum
 corrumpuntur, nisi igne diutius cocti, aut sole
 astiis usque ad mediocrem crassitiem siccati fue-
 rint. Idem temporis spatium sicciores evadunt, plu-
 ribusque annis servati, eò siccitatis veniunt, ut
 balauisticis similiter laugari possint (quales sunt
 succus hypocistidis, nucæ acerbe, glycyrrhizæ,
 centaurij, & alij propè omnes) qui verò ex his
 lentorem quendam natura habent, dilatantur
 magis, quam leuigentur, nisi siccioribus multis
 mista horum parua portio. Portulacæ, semperui-
 ni cotylidonis, & aliarum similiter glutinosarum
 succus, præ lentore nimio per se non potest expri-
 mi, cum omphacio probe trita herba exprimitur :
 alij tritas igni lento calefaciunt : alij tritas loco
 frigido, ut cella vinaria, vimineo vasi impositas in
 catinum subiectum destillare permittunt. $\chi\epsilon\iota\lambda\omicron\varsigma$
 etiam, id est, succus, sæpe cum humore aliquo ex
 tractas ex partibus plantarum, ut semine psyllij,
 cydoniorum, lini, fœnogræci, lentorem, aut velut
 cremorem & muccorem significat, unde dictum
 est emplastra $\delta\iota\alpha\ \chi\upsilon\lambda\omega\nu$, id est, de glutinosis qui-
 busdam succis, diversum tamen ab eo, quod est de
 mucilaginis, ut in compositis leges.

¶ Liquidis medicaminibus densior materia ar-
 gentea, vitrea, aut cornea convenit. Fictilis etiam

S 3 si modò

si modo rara non sit, accommodatur, & lignea, praesertim è buxo, sed anea vasa ocularis medicamentis liquidisq; &c.

DE LACRYMIS.

Δακρυον, id est, lacryma seu humor ex planta sponte sua defluens, siue in gummi aquea res concreseat, siue in resinam liquecat, oleagina eius substantia. Arborum partibus praesertim truncis a germinatu incisis & scarificatis, etiam resinas edimus. Accensis autem arboribus resinosis, ut pinu, picea, larice, terebintho, rheda, cedro, ex resinosa substantia igni parum siccata fit pix liquida, cui quod supernatat, pissanthum tenui consistentia & facultate est astringente, ob id caniciem sine ulla noxa tardat, ut pisselaum, id est, pix liquida cum oleo mista. Galen. lib. 1. comp. ph. part. Pissasphaltus autem est Mumia Serapionis. Si pix iterum coctione siccetur, Palimpissa dicitur, sicca adeo ut pulverizari possit, qualis est Graeca, etiam Colophonia, & Hispana, & Gallica dicta πῖσσα βρύτια, lib. 8. comp. ph. part. & Dioscoridi probatur & Lycia. Est etiam Dioscoridi ex iisdem arboribus resina liquida & sicca. Resina omnis calefacit, siccatur, tenuium est partium, magis minus.

DE ANIMALIBVS,

& eorum partibus.

SANGVIS hirci quadrimi, bene habiti, aliquandiu nutriti uino albo, fœniculo, seseli, lakro, & ceteris calculum frangentibus, Augusto

gusto mense iugulati, medius effluens (nam primus tenuior, postremus crassior putatur) uase vitreo receptus, tectus linteo raro, sole siccatus, etiam cum myrrha, folijs lauri, & similibus, calculum potenter frangere dicitur Tralliano, Anicenna, & ceteris practicis.

¶ Adipem & medullam stanneis vasis recondi conuenit.

¶ Medulla loco sicco & edito, & septentrionem spectanti reponitur, cum folijs lauri siccis, ut putrescant, aut situm ducant, qua iniuria in locis humidis meridiem spectantibus eis accidit. sunt qui reponant bifariam, adipum modo.

A D V L T E R I A

Simplicium Medicamentorū.

ACACIA succo & carne prunorum agrestium representatur dolo parum malo, cum utraque viribus conueniant.

Aloes crassa partes & impura lotionem separate aqua marina & croco Mesue adulterantur: sed croci odor dolum aperit. Alij acacia, alij gummi immiscendo adulterant, tuncq; minus est ad minima friabilis, & odor & sapor est alius.

Ambra puluere ligni aloes, styracis, ladani ambra largioris moscho in aqua rosarum soluto. Sed hac manuum attritu multo ceu cera mollescit: vera non mollescit. Platearius.

Amomum planta amomide similis, sed inodora, ex Armenia delata: seminis dissimilitudo uitium detegit.

Asphalium, id est, bitumen pice mistum Dio-

S 4 scoridi

scoridi, licet adulterari non posse, ut neque carpo-
balsamum, neque xylobalsamum, scribit Galen.
lib. 1. antid.

Aerugo multis modis adulteratur Dioscoridi:
sed hodie syncerior uidetur, si adulteratum suspice-
ris, notas ex eo repete.

Aeris flos delinata aeris scobe.

BDELLIVM adulteratur gummi: sed ita
vitiatum minus est amarum, & suffitu odoratum
Dioscorid.

Balsamum, id est, opobalsamum, uitiatur te-
rebinthina pauco opobalsamo mista, uel sine hoc
croco orientali & succo foliorum citri, uel oleo nar-
dino. De quo in opobalsamo plura leges.

Bitumen adulteratur pice, ut in Asphalto
dixi.

CASTORIVM uariè adulteratur: uitiū
autem facile deprehendes attentus notis quas in
uero & laudatiore castorio diximus in partibus
animalis medicamentosis.

Costus radice praedura Helenij Comagenij, sed
odor Helenij minus uehemens, neque caput ten-
tans, & sapor minus acer quàm costi.

Crocus misto crocomagmate tunso, flore cneei,
uel oleo & puluere bersily, ut vocant, qui frican-
do dolum detegit: uel sape sublitu & litargyro,
uel plumbagine ad pondus augendum utrunq; mi-
nus odore uegetum est: praeterea hoc est pulueru-
lentum. Adulterati quoque croci color & odor
celeriter euanescent, ueri diu permanent. Gal. 1.
antid.

Cassia odorata, corticibus capparidis, & radi-
cistama-

cis tamaricis mistis.

Caphura, gummi Iuniperi: sed hoc est minus odoratum & durius: illa est friabilis, & odore valentiore. Platearius.

Caryophylli uetustate examinati uino puluerē optimorum caryophyllorum habente irrigantur, siccantur, foris solum caryophyllos olent, & nix ad dies decem: molliores sunt integris.

Carpobalsamum adulterari semine hyperici simili, quod Petra Palestinae oppido affertur, auctor est Diosc. adulterari tamen non posse, affirmat Gal. lib. I. antido.

EUPHORBIVM lacte hœdino, sarcocola, & glutini mistione conspurcatur: experientia veri est difficilis, nam Euphorbium leui gustu os diu accendit, ita ut omnia gustata euphorbium resipiant. Idem iniectum igni odorem edit fastidientum. Diosc.

Eburustum (quod cur spodium uocet uulgus non uideo) ossibus canis ustis vel albo marmore usto: id uerò granitate proditur, illud forma ossis & linearum desiderio.

GALBANVM mutatur resina, farina fabarum excorticatarum, hammoniaco, Diosc. ex cuius notis syncerum deprehendes.

Galanga acris cypero europeo insipido, uel salso, uel bistorta (ut uocant) radice austera: si uerò dictæ radices aceto puluerem uera galangæ & piperis habente biduo macerentur, foris solum galangam referunt. Platearius.

LADANVM stercore caprino & puluere
S S nigro

nigro : id autem tractando non mollescit , sed in puluerem abit , modo ladani uetustate exucti . Viribus præterea & odore ladani caret , quod sic uitiatum est.

Lasr omne antequàm siccescat adulteratur sagapeno, aut fabe lomento : sed maleficium deprehenditur colore , odore , sapore , dilutione . Diosco.

Lycium quibusdam amurca, succo absinthij, felle tauri : sed id à uiribus synceri multum recessit.

Lemniam terram sic adulterant, ut nemo ueram à falsa possit discernere , sic & Lycium Indicum, & plurima alia, ut uerorum nota à falsorum notis non exactè discerni possint .

Ligustici semen adulteratur semine quodam simili : quod facile gustu discernitur, amarum enim est : alii semen faniculi aut seseleos admiscentes ligusticum dolo uitiant.

Lentiscina resina, id est, massiche thuris & resinæ pineæ nucis mistura .

M O S C H V S pelliculis incisis puluere carnis columbinæ siccata , sanguine hædino, pane asso. Si eius certum pondus pelui madenti impositum aliquandiu sit grauius, est legitimum: si pristinum pondus seruat , supposititium.

Manna Arabum saccharo & folliculis senæ. Myrrha adulteratur gummi macerato in aqua in qua myrrha maduerit. Diosco.

N A R D V S adulteratur stimmi , seu stibio cum aqua aut palmeo uino inspissationi ponderisq; causa inspirato .

Nardus Celtica adulteratur imposita herba simili,

mili, quæ hirculus ab odoris gravitate uocatur : sed herba candidior sine cauliculo, minoribus folijs, radice nec amara nec odorata, uti vera nardus est.

O P I omnes adulterantur addito sagapeno, antequam inarescant : colore, odore, sapore dolus deprehenditur, & quia cum aqua uel salina non mox solvuntur adulterata. adulterantur etiam fursure, & farina præcipuè καυλίας, id est, qui ex caule defluit, quia dilutior: ριζίας uerò, id est, qui ex radice perlucidior & purior. Quavis enim radice incisa aut caule, quod effluit crassum & lentum ὀπός, id est, liquor dicitur. lib. 6. simpl.

Opium, semine lactuce agrestis.

Opopanax, hammoniaco aut cera : tunc in aqua si digitis teratur, non soluitur, nec latefcit uti syncerum, Diesc.

Os ex corde cerui cartilaginofum, simili ex maiorum animalium corde.

Opobalsamum tam uairè adulterant & astutè, ut eius adulteria etiam exercitatissimos fallant. Hæc uerò adulteria inuulganda non censeo, ne maligni etiam uitient à nobis edocli. Vitiatur miste unguento terebinthino, lentiscino, Cypri-
no, balanino, susino, metopio, melle, uel Cypria cera liquida. Sed maleficium facile deprehenditur. Nam uerus liquor in uestem laneam fusus maculam non facit, & post lotionem notam non relinquit, cum uitiatu inhereat. Adhæc merus, lac si instillatur coagulat, & in aqua aut lacte celerrimè liquatur, & colore lactescit. Alias quasdam notas apulenn-

dem & Simeonem si libet, legeris potius, quàm apud barbaros hoc seculo adhuc legi solitos, pro funda hominum ignorantia, & magno mortalium in commodo.

PIPER longum fraudulentè preparatum, est herba quædam flaua, quæ a Xene affertur, aspectu quidem, non autem gustu macropiperi similis: hæc autem aqua irrigata soluitur, natium macro piper insolubile permanet, Galen. lib. 1. antidotorum. Piper longum uerum ex Barbaria affertur: adulteratum uerò duplex est, alterum, quod in Alexandria maximè conficitur, alterum herba cuiusdam germen. Quod factitium est, si per diem totum in humore maceretur, illico liquatur ac soluitur. lib. 4. sanit. tuend. Illud fortè ex maxa subacta aqua, in qua dissolutum aut maceratum, sit piper, & in formas effictas, coniecta, post siccata. Vidi etiam adulteratum ex germine & uelut nucamento betula & coryli.

Pastili theriaci ex radice pentaphylli, id est, tormentille, Venetjs malè componuntur, non ex uiperarum carne. Hermolaus in Corall. Musa.

Phu radice rusci admista uitiatur: sed maleficium facilè deprehenditur, quia hæc dura est, frangi contumax, & sine ulla odoris gratia.

Pompholyx, taurino glutine, ouillo vel marino pulmone, aut grossis vel quibusdam alys crematis.

Pentapetalon. Pentaphyllon, Polium, nihil simile habent in plantis, ob id non adulterantur.

R H A Ponticum, radice centaurij magni.

Rhabbarum exanimatur maceratum aqua diebus.

diebus quinque. postea siccatum idem minus in crocum tingit, intus nigricat, uarietatem in fracturis amisit, densius est, astringit magis: ex aqua uerò illa siccata trochisci sunt regibus.

P'noy cum uiget ac integrum est, ualenter astringit, densum est ac contractum tota substantia, tamen celeriter perforatur. Incola regionis in qua gignitur, coctione uires eius in aquam trahunt, deinde rheum siccatum tanquam integrum sit, nec coctum transmittunt, sed id rariius est & laxius integro, nullam aut minimam astrictio- nem retinens. Quantum aliis notis rheon à rhabarbaro differat, alibi diximus.

SAGAPENV M succo lasaris & galbano, Diosc. id non liquefcit, sed uerum uino uel aqua affusa statim dissoluitur. Gal. lib. 1. antid.

Sarcocolla puluerizata est suspecta adulterii, Diosc. à quouis puluere misto, integra eligatur.

Styrax modis multis Dioscoridi adulteratur: sed dolus facile deprehenditur notis ab eo dictis.

Sandala lignis alijs, rubrum berfilio inodoro: flauum & album ligno cedrino odoratiore linguam calfaciente.

Scammonium lacte tithimali & sarcocolla, uel erui farina, tunc linguam minus ualenter pun- git & mordet.

Saccharum intus feculentum aut spuma succi canne eius auclum, tunc in ore uanescit, & fractum nigricat.

TVRBITH, gummi dissoluto quibusdam radicibus extremis illito: uerum autem si frangi- tur, gummosum est intus.

Tamar Indi, prunis adulterati non splendent, humidiores sunt, sapore & nucleo prunorum, mul-
tum à

tum à semine Tamar Indorum diuerso.

Thus, pini resina & gummi: suffitum autem gummi flammam non edit, resina autem in fumum uanescit, thus statim ardet: odore etiam maleficium proditur.

Thuris cortex, pini aut nucis pineae cortices, horum tamen index ignis, nam reliqui cortices suffiti, quanquam incenduntur, sine odore fumant. Thuris uerò cortex ardet, & odorum fumum edit.

Thuris manna adulteratur cribrata pini resina, aut polline aut cortice thuris contuso: sed hæc igne deprehenduntur.

Hæc abundè fuerint ei, præsertim qui ueras simplicium syncerorum notas, ex libro primo accuratè didicerit. Nam cùm rectum sui & obliqui sit index, ut initio huius docuimus, & in unoquoque rerum genere quod perfectissimum est, idem sit simplex ac unicum. Id si cognoueris, alia ei congeneria aut etiam arte affinia nullo negotio secreueris.

423

SIMPLICIS ALI-

C V I V S N O M I-

ne absolutè scripto,
quid accipien-
dum.

IAM tradamus simplicis alicuius nomine scripto absolutè & sine determinatione sexus, coloris, magnitudinis, figure, loci, temporis, uel notarum probitatis aliarum, vel partis eius simplicis, radicum, foliorum, florum, seminum, &c. quòdnam sit eligendum: nam pro uarijs scopis uaria, sed in scopis efficaciora deligimus. Quam in rem te inuabit nostra simplicium per locos communes descriptio. Quæ enim radicibus solis sunt efficaces plantæ, illarum nomine radices ueniunt: quæ folijs, floribus, fructibus, seminibus, cortice, ligno, liquore, succo, gummi, sunt utiles ac medicamentose magis, dum plantæ nomen effertur, partem eius usurpari solitam elige: quum uero pluribus suis partibus ad res etiam varias ualent, quibus sit opus, coniecta ex partium illarum facultate & affectus natura, & medicamento constituendi forma, ut ammi, anisum, apium, carum, cnicus, cuminum, gith, libysicum, nasturtium, psillium, seseli, staphis agria, semine sunt præstantiora, idq; solum illarum

lorum nomine intelligendum, in alijs multis similiter.

Anisum, Cretense lib. 4. sanit. tuend.

Agnus, id est, flos eius aut semen, licet folia etiam sint utilia.

Agaricus, albus & fœmineus.

Aloe, id est, succus eius, aloe Indica libr. 9. simplicium in diphryge.

Alumen, scilicet scissile, quia prestantissimum. lib. comp. pharm. gen. primo.

Acetum, ex vino non hydromelite vel cereuisia.

Aristolochia pro re proposita explicanda est, retunda enim cum multum tenuare crassum humorem, tergere ulcera, digerere ex utero: longa autem cum mitiora hæc volumus. Clematidis autem quia fragrantior in vnguents expetit.

Amomum, Scytichum lib. 8. comp. pharm. par.

Ammi, Illyricum lib. 9. eiusdem, Aegyptium alii laudant.

Balsamum, opobalsamum potius intelligendum quam carpobalsamum aut xylobalsamum lib. 2. comp. pharm. par.

Bryonia, alba, quia efficacior quam nigra.

Buglossum utrunque folijs & flore efficacius, radice tamen non inutile.

Casia uel Cassia in libris Grecorum. Cassia Syriacæ optima, et cinnamomo viribus & toto habitu finitima. In libris Arabum eadem lignea dicitur, altera verò fistula his dicta ponitur, cum medicamentum est purgatorium.

Cardamomum, maius.

Capparis.

Quid accipiendum 425

Capparis, cortex radices

Centaurium, minus in purgantibus medicamentis, in ceteris maius dictum à facultate multiplici & efficacie.

Calamintha, montana, quia efficacior quàm domestica.

Costus, amarus, cum subamarus & ualde acer solum nominetur: dulcem tamen nescia quem Arabes inuexerunt.

Cypressus, id est, nuxes eius in astringentibus medicamentis, lignum aut folia in diureticis.

Cinnamomum, optimum, de quo in simplicibus abundè.

Cerallium, rubrum.

Cuminum, Aethiopicum, lib. 4. sanat. tuend.

Daucus, agrestis, nam salius pastinaca est alimentum verius, quàm medicamentum.

Elleborus, niger Mesue, quia salubrior, albus Galeno, Aph. 1. lib. 5. Obserua igitur, an compositio sit Arabica aut Græca. Elleborus uterque & helenium ex locis editis præstant.

Eruca, sylvestris, quia efficacior hortensi.

Epithymum, Atticum melancholiam ex ventriculo purgat, id in Græcis compositionibus usurpandum, in Arabicis Arabicum.

Feniculus, semen, sed in collyrijs succus foliorum aut radicum.

Galla, solida efficacior quàm perforata.

Gummi, Arabicum, id enim omnium perfectissimum, vel Plinio auctore.

Gluten, mastiche, ceteris glutinis efficacius, ut vitrum etiam glutinet, quibusdam intelligi-

tur:

426 Simpl. absol. scripto,

tur. alijs ichthiocola, alijs taurocolla magis placet glutinis nomine.

Hyssopus montanus hortensi melior, ut calaminthe montana efficacior domestica. Hyssopum Cilicium Diosc. Creticum verò Archigenes, apud Gal. lib. 8. comp. pharm. part.

Hyoscyamus, albus, seu album eius semen, quod tamen interdum exprimitur, frequentius tacetur.

Iris, radix ireos Illyricæ: veteribus, nunc pharmacopolarum ignavia Florentina usurpatur, cum illa per Venetos facile haberi queat.

Lupinus amarus, nam dulcis esculentus est, ut ille amaritudine per macerationem in aqua deposita.

Lactuca, semen, praterquam in victus ratione. ubi herba potius intelligitur.

Lapathum, Oxylapathum efficacius rotundo.

Lithargyros, aurum. tamen lithargyros chrysitidis aliquoties in lib. comp. ph. Gal. legitur.

Mastiche, Chia lib. 7. meth. & alibi passim. Aegyptiam tamen ac recentem ob id pinguis-
simam laudat lib. 2. ad Glaucon.

Marrubium, album prestantius nigro.

Mel apum, alterum, aeromeli seu mel aerium & rosidum.

Margarite, solida meliores perforatis, nisi etiam sint flavae, obscurae, solidis pares.

Medulla si non additur cuius animalis, & valens futurum est medicamentum, ceruina miscenda ualentior quam vitulina, lib. 6. comp. pharm. part.

Nuclei, pini, oliuae: dactyli autem Auicennae.

Oleum,

Quid accipiendum 427

Oleum, olium ex oliuis expressum.

Opium, Thebaicum Gal. lib. 7. simp. & post eum omnes.

Petroselinum, Macedonicum, & in hoc Astreoticum, & huius semen maxime in usu est lib. 8. comp. ph. part.

Pruna, si alius deicienda est, Damascena, & Hispana seu Iberica hodie Augustana & Cathalaunica Italis dicta, sunt multo praestantiora, vel si qua his similiter sunt pingua, dulcia: si ad cohibendum & astringendum fit medicamentum, Damascena immatura, vel potius quae lorana nobis dicuntur. S. Iuliani & Turonica.

Papaver, album semen.

Piper, album, quia acrius, & linguam magis pungit quam nigrum, à quo per adustionem vis exhalauit, Gal. lib. 8. simp. sed album id maturum intellige. Nam album ex macropipere in racemum granatim dehiscente, recens factum, minus est acre, & macropiperi facultate proximum, quale apud Serapionem est accipiendum.

Pix liquida in suppurantibus & tergentibus: sicca, in siccantibus unguentis epuloticis, & glutinantibus. Gal. lib. 7. simp.

Paonia, mas seu eius radix, uel semen, Marnardus aetatis nostra medicus longè doctissimus in epistolis.

Polypodium, quernum vulgo surpatur: murale & à saxis pretulerim cum Narbonensibus quibusdam, quod frequentissimum, & pro querno omnes venditant, nisi si quando astrictione opus est, qua ratione hederam quoque quernam, nonnullis expeti audio.

Quatuor

428 Simpl. absol. scripto.

Quatuor emollientia, malua, althea, viola nigra, acanthus.

Quatuor semina	Frigida	Maiores, melonum, cu-
		cumeris, cucurbi-
	Calida	ta, citrulli.
		Minora, lactuca, por-
		tulaca, intybi, ci-
		chorij.
		Maiores, cumini, car-
		ui, anisi, fœniculi.
		Minora, apij, dauci,
		ameos, amomi.

Quinque radices vretica, apij, petroselinij asparagi, graminis, rusci.

Resinarum, primas non iniuria meruit lentiscina, id est, mastiche. inter alias verò preferatur terebinthina, quia melior quàm colophonina, & phryctia dicta, aut illius loco ponitur larix dicta, terebinthina propè similis, Galen. lib. i. comp. ph. gener. Recentioribus verò pinea intelligitur.

Ruta, folia rute agrestis, Græcis verò folia rute domestica. Illam verò & illius semen, moly vel besanum, uel besasi, uel cum Syris, apud quos nascitur, Hermola ferè vocant.

Rosa, rubra recens in purgantibus, sicca in astringentibus.

Rhaphanus, sylvestris.

Rosmaris, folia, interdum flos, quem nescio cur hodie vulgus &vthos, id est, florem absolutè appellet.

Rhus, cortex fructus sumach dicti.

Stæchas, stæchados Arabice flos.

Styrax

Quid accipiendum 429

Styrax, *calaminthes*, nam liquidus vulgò dictus est *myrrha* stacte, si uerus sit.

Santalum, flauum.

Spica, *nardi Indice*.

Sulfur, ἄπυρον, id est, ignem non expertum seu uiuum, est nobilissimum, ad quædam extinguitur ceu nobis familiarius præfertur.

σχοῖνος, id est, iuncus, pro *schœno anthos*.

Tres flores cordiales, *violarum*, *buglosi* utriusque.

Thymum, *Atticum* aut ex editis locis & siccis, lib. 4. sanit. tuenda.

Viola, nigra seu purpurea, vulgò *Martia* & *quadragesimalis*, quòd in ea tempora flos ferè incidat, & eadem recens si haberi potest, nam sicca inefficax.

Ziziphia, id est, iuiuba recentia & bene maturata, aut saltem integra, non putria aut vetustate exueta, quod istis post sextum mensem ferè accidit.

Sic quæ singula in singulis regionibus sunt præstantissima & laudatissima.

Alumen Mesium.

Agaricus Ponticus *Andromach.* iuniori in *theriaca*,

MysiCyprium.

Nitrum Berenicium,

Sinon Syriacus.

Cuminum Hispanum, alibi *Aethiopicum*, melius *Aegypto*.

Anisum & *Thymum* & alia plurima *Cretica*, lib. 4. sanit. tuend. in *diatrion piper*. & *diacala*.

Meom

Meon Hispanum & Macedonicum.

Aristolochia Pontica, & hac melior Cretica, lib. 10. comp. ph. part.

Phu Ponticum, Castorium Ponticum.

Daucus Creticus, semine & radice bonus, ceteri solo semine.

In Dicearchia que nunc vocatur Puteolli, erugo, cerussa, as, squama eris, & alia nonnulla, Romæ argenti spuma sit optima: ex Sicilia, item magna Libya & Creta quotannis multò prestantissima Romam afferebantur.

QVID PRO QVO.

ΑΝΤΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑ, hoc est, simplicia quæ aliorum facultate similium penuria supponi possunt Medici consilio: quæ nomine Galeni circumferuntur, & à Paulo ad verbum propè citantur. Galeni non esse hinc liquet, quòd statim ipso initio Galenum citat. Adhuc anacardy fructus mentionem facit, qui Galeno ignoratus fuit. Postremo multa supponit absurdissima, ut loco agarici, euphorbium: pro serpyllo, potamogitona: vice galle, sordes gymnasiarum: in locum polypodii, radicem chamaeleæ aut chamaleontis: pro polytricho, absinthium, & alia eius generis plurima viribus dissimilia. Tamen quæ recipienda magis sunt, tum ibidem, tum ex Galeni libris, tum etiam ex Arabibus utcumque profereamus: ut pro.

Aqua pluvia, supponi potest aqua fontana pura, & ab omni mistione sincera, Galenus lib. 1. comp. pharm. part. in diacodio.

Acacia

Quid pro quo 431

Acacia, succus & caro prunorum agrestium,
vel hypocisthis, Auic. 2. canon.

Asaro, acori par pondus & dimidium. Car-
pesum quoque pro asaro & cum asaro, libro 2.
comp. ph. part.

Absinthio, cum Gal. abrotanum: & contra
pro abrotano absinthium.

Acanthij semine, lychnis & contra αὐτι-
βαλλομένον author.

Acantha Arabica seu Aegyptia herba (que
sucaba Serapioni dicitur) acanthaleuce nostras,
eidem dicta bedegar.

Alicacabo, semen solani.

Asphalto, pix liquida, brutia.

Aethiopica olea lacryma, lacrymarum Aca-
cie partes due, seu pro gummi elemmi, gummi
Arabicum.

Acoro ad flatum & hepar ac lienem iuan-
dum, cumini par pondus, & tertia pars aristo-
lochie. Aui.

Anchusa, hyacinthus.

Arsenico, sandarachia.

Amylo, sicca farina.

Amygdalis amaris, absinthium.

Aristolochia quavis, una ex tribus aristolo-
chis, quamcunque habueris, Gal. lib. 3. comp.
ph. part.

Adipe vulpis, vrsinus.

Adipe ceruino, anserinus.

Alumine, sal fossilius.

Pro Balanstio, malicorium.

Buccinis, ostrea vsta.

Balsami liquore, myrrha stacte.

Pre

Pro Cinnamomo casia aut Amomi duplum ad
 odoris gratiam, Gal. lib. 5. comp. ph. part. in
 dentifricio. Pro cinnamomo, duplum optima ca-
 sia, uel cum Quinto medico duplum, uel mul-
 tum carpesij, uel certè non paucior casia, Gal.
 lib. 2. 3. & 8. comp. ph. part. & lib. antid.
 Quidam carentes cinnamomo in uicem eius po-
 nunt aequale pondus ex semine cardamomi, Da-
 mocrates in Cyphi. lib. 2. antidotorum Gal.

Casia cinnamomum, Galen. lib. 2. comp.
 ph. part.

Casia cortice, nardus Indica uel malabathri
 folium, uel contrà, lib. 6. comp. ph. part.

Chazmemeli floribus, duplum foliorum, &
 radicum.

Costo hodie rarissimo, pyrethri dimidium,
 uel bacca cedri, uel radix helenij, uel ireos.

Cimoliv terra ex Cimolia una Cycladum, re-
 trimentum ferri & mole simul attritorum.

Struthio, in sternutamentis elleborus albus.

Cardamomo maiore, minus, & contrà,

Calaminthe omnis, menthastrum, pulegium
 sunt similia facultatibus, ob id inuicem sunt an-
 tiballomena.

Pro Croco, crocomagma.

Cypero, iuniperus maior.

Cumino, semen rutæ uel agni.

Clinopodio, heliotropium.

Colocynthide, semen ricini.

Capparis radice cortice, cortex radice tama-
 ricis uel erice.

Cicutæ semine, coriandrum.

Pro dictamno, elelisphacus uel nepitha.

Doronico,

Quid pro quo 433

Doronico, dimidiū seu due tertia charyophyl-
lorum, Auic.

Damafonio, eryngium.

Pro Elaterio, succus foliorum cucumeris a-
grestis.

Ebeno, lignum Guaiaci, & contrā. Nam
quas vires hodie in ligno Guaiaci experimur, ebe-
no tribuit Galenus lib. 6. simp.

Eupatorio Mesue, absinthij & asari ana di-
midium pondus eius, ut ambo simul mista æ-
quent pondus Eupatory Mesue, ab Eupatorio Gre-
corum diuersi.

Pro Folio, folium charyophylli, nardus Indi-
ca si inuenitur, cassia, id est, vulgare cinnamo-
mum, macis. Auicenna. 2. canone.

Ferrum, ferrugo, squama ferri, idem propè
pollent, & pro se mutuo ponuntur.

Fimo palumbis, fimus columbe.

Felle suillo, vel perdicis, vel piscium.

Pro Gentiana, asari & radicis capparis ana
dimidium.

Gongilide heliotropium.

Glycyrrhizæ succo, æquale radicis eius. An-
dro. in arteriace 15. apud Gal. lib. 7. comp.
ph. part.

Gnidio cocco, semen lathyridis, & contrā
Galbano, sagapenum.

Pro Hammoniaco, propolis.

Hermodylo, in doloribus iuncturarum fo-
lia anchusæ & dimidium bdellij.

Hedera gummi, gummi persici.

Hyacintho, flos Isatidis.

Pro Iride Illyrica, helenium odoratum.

T Pro

434 De succedaneis

Pro Lapide Asio, lapis gagates.

Pro lapide Magnete lapis Phrygius.

Lapide Phyrigio, pyrites lapis uel argyrives.

Libystico, semen staphilini, id est, pastinaca, praesertim agrestis.

Lepore marino, cancer fluuiatilis.

Lanaria radice radix ueratri nigri.

Lycio, succus radices centaurij magni lib. 7. simp. alijs succus baccarum periclymeni, author li belli Dynameon, Galeno male adscripti.

Pro Melle, mel aerium uel saccharum.

Malabathro, casia, uel nardus Indica.

Myrrha troglodytica, calamus odoratus.

Myrrba, Smyrnum, & contra, Diosc. in Smyrno.

Pro Nasturtij semine, folia eius sicca.

Nuce muscata, pro spica.

Nardo Syriaca, iuncus odoratus.

Pro Opopanace, hammoniacum, uel galbanum, uel sagapenum, uel bdellium; libro 2. ad Glauconem in curando scirrho.

Ocimo charyophyllato, melissa in affectibus cordis.

Oleo laurino, pix liquida, licet illo inferior, uel oleum cedrinum, uel cicinum, uel vetus, uel oleum ex lucerna cum Hera, Gal. libr. 1. comp. ph. part. uel coctum (sic enim tenuius fit, & ueteri ac cicino simile) uel sordes lucernarum luti crassitie. Ibidem.

Oleo rosato, violatum, nymphaeae: amygdalinum autem loco rosacei boni, id est, ex multis rosis cum oleo omphacino insulso facti, lib. 3. com. phar. part. initio.

Oleo

Quid pro quo 435

Oleo ricinino seu cicino, raphaninum.

Opobalsamo, opocarpasum Gal. vel myrrha
stacte, vel liquor myrti.

Oryza, hordei farina.

Oesyppo, medulla ceruina.

Omphacio, succus rhois, uel uinum austerum.

Pro Pipere longo, album: pro albo, nigrum
optimum, id est, gratissimum: & contra 4. sa-
nit. tuend.

Periclymeni fructus drachmis tribus, radi-
cis eiusdem drachma tres. lib. 9. comp. ph. part.

Phœnicobalanorum pinguium carnis drach-
mis tribus, palmula seu dactyli tres, aut sex.
Gal. lib. 7. comp. pharm. part. in arteriace. 15.
Andromachi.

Psyllio, lens palustris.

Petroselino Macedonico in theriaca, alterius
regionis petroselinum, Gal. lib. 1. antid.

Pro Resina phrygia, pix, aut pix brutia.
Gal. lib. 9. comp. pharm. part.

Rubigine, scoria feri,

Raphani seminis drachmis decem, succi eius-
dem cyathus unus, Gal. lib. 9. comp. ph. part.

Rosis, flos rosarum, uel contra, Gal. lib. 6.
comp. pharm. part.

Rhoe coriario, rhus obsoniorum, & contra,
Gal. lib. 6. comp. pharm. part.

Pro Staphide agria, pyrethrum.

Spodio Græcorum cinis super fornacem aura-
riam inuentus melior quàm ebur vsum, quod
nescio, cur hodie Barbari spodium vocent.

Stryace, castorium.

Sale Indo, saccharum candefactum.

T 2 Sagapeno,

435 De succedaneis

Scoropano, gummi cedri, hammoniacum, resina picea sicca.

Spuma nitri, nitrum molle, uel aphronitrum, Gal. lib. 3. comp. pharm. part.

Sulfure vino, stannum velustum & purgatum.

Satyrion, semen eruca, vel scincus, uel contraria.

Sinapi, cardamomum vel cardamum.

Scammonio, ricinus.

Stibio contuso, squama aris, stannumustum

Sepia osse, pumex.

Serapiade, peonia radix.

Scilla bulbosus.

Pro Terebinthina larix dicta resina, ei propemodum similis, Gal. lib. 1. comp. pharm. gen.

Thapsia succo, chamaeleontis nigri succus, vel nasturtium, uel nasturtij aut eruca seminis pondus aequale licet illa sint multo inferiora thapsia, Gal. lib. 1. comp. pharm. part.

Tamaricis succo, succus sambuci, Gal. lib. 9. comp. pharm. part.

Pro veratro albo, nigrum.

Visco querno, chamaeleon niger.

Vino phalerno, aliud quodvis colore fulvum substantia tenui, ut perluceat, & sit odorum vehementer, ut Ariusum ex Chio, Lesbium ex Mylene, Cresso, Methymna & Tmolites, Galen lib. 1. comp. pharm. gen.

Pro Zedoria, aristolochia,

Gingibere, pyrethrum.

Αὑτιβαλλόμενα, vel horum aliqua uel alia, potest quaevis regio noua, desideratis facultate affinia

affinia facere, doctorum medicorum consilio: nam si Arabibus & Græcis pro sinapi cardamomum fortè ipsis frequentius licet substituere, quidni pro cardamomo frequentissimum nobis sinapi usurpabimus? præsertim cum ut pro cinnamomocasiam, sic contrà pro casia cinnamomum assumi probauimus: idemq; in alijs faciendum puto. Ob id Galen. lib. 7. simplicium, melissophyllum (inquit) marrubio facultate simile, sed ipso multò imbecillius, ob id melissophyllo utitur nemo. Nam absurdum fuerit, præsentè ubique terrarum magno marruby proventu uti melissophyllo. Si cui uerò ad manum non fuerit marrubium, melissophyllo uti poterit, obseruata eius præ illo imbecillitate, ut ob id quantitas eius augeatur: hæc Galenus. qua ratione pro cinnamomo duplum casie optime miscemus medicamentis, ut quantitate qualitatis imbecillitatem redinamus.

Quæ igitur apud singulas gentes sunt copiosa, modò sint facultate proxima his quæ desiderantur, quia faciliora sunt paratu, ponantur, ut in Asia in frigidis capitis affectibus, aut in declinatione calidorum, rustici cedrio dicto utuntur: eius penuria pissileo, id est, pice & oleo mistis liquida forma: interdum etiam cedrio & pissileo simul magis & minus mistis, prout uires eius intendere student: hoc autem linunt sinciput, nares, frontem, aures, & quibusdam plantam & sedem, Galenus libro 2. comp. pharm. part.

Sed videmur antiballomenis non egere, qui magna cura iam simplicia generis omnis in promptu habeamus: imò maxime egenus, cum multa simplicia ueteribus laudatissima (ut Theriaces compositio docebit) hodie nobis parum sint cognita. Quæ

ta. Quæ ubi certa erunt, his utendum potius quàm
antiballomenis. Vt enim pluris est equo domini ocu-
lus, quàm equisonis industria: pluris agro domini
vestigium, quàm uillici stercorizatio: pluris fami-
lie paterfamilias, quàm procurator: pluris prator,
consul, rex, pastor, quàm proprator, proconsul, pro-
rex, mercenarius: sic plus tribuendum puto his,
quæ maiores magno delectu & ratione optima in
compositiones cooptauerunt, quàm quæ illorum
loco coacti adoptamus. Hæc hætenus ex Iacobo
Sylvio.

QVALEM

439

QVALEM VIRVM

Pharmacopolam esse conueniat.

AGNVM præsidium
humanæ inbecillitati in
medicina situm est, vt
Homerus omnium poe-
tarum præstantissimus,
Medicum non sine cau-
sam πολλῶν αὐτάξιον
ἄλλον pronūtiassē uidea-
tur. Verum huius laudis, ut nunc quidem
medicina administratur, non exigiam par-
tem Pharmacopola sibi vendicat, cū sit
medici, quasi dextra manus, periclitetur-
que ipsius culpa sæpè, non solum ægri va-
letudo, verū etiam Medici, quantumuis
præstantis, fama, & existimatio. Quum
ea quæ Medicus rectè præscribit, parum dex-
trè exequitur, aut materia vtiur exoleta,
aut adulterata. Inde enim frequenter acci-
dit, ut æger vel non iuuetur omninò, vel
quod multò peius est, etiam lædatur. Me-
dicus autem, præterquàm quòd pro im-
perito habetur, etiam in errorem duci-
tur, dum se aut de morbo non rectè iu-
dicasse, aut non debitam medicinam ad-
ministrasse suspicatur. Quare non temere
quemlibet ad huius muneris functio-
nem admittere deberent, qui ad guberna-
cula

cula rerum publicarum sedent. Verum illi ut uolent, suo fungantur officio, nos idoneum Pharmacopolam paucis delineabimus, ut ineptos & improbos à functione tam periculosa submoueamus, idoneos autem ad hoc munus capessédū alacriores reddamus.

Principiò, Latinæ linguæ non vulgariter tantum, sed ad mundiciem & proprietatem usque peritum esse oportet, ut ea quæ eruditi Medici, vel in genere, vel in specie ipsi præscribunt, rectè & exactè intelligere possit. Neque confidat se satis instructum esse, si semel vulgarem quandam viam functionis suæ, quasi artificium manuarium perdidicerit. Nam cum multa quotidie noua conficiendarum medicinarum ingenia inueniantur, multa etiam veterum, obliuione sepulta, iterum in lucem etuantur, noua illi itidem quotidie discenda erunt, neque semper habere poterit aliquem, qui ea ipsi quasi per manus tradat, & ad oculum demonstret, ex eruditorum virorum descriptionibus ea ut discat necesse est. Quare si Latinæ linguæ probè peritus non fuerit, fructu nouorum ingeniorum, aut omninò, aut magna ex parte expers manebit.

Deinde opus est illi etiam cognitione rerum minimè vulgari, aut protrita, earum præsertim, quæ propriè ad functionem eius pertinent, cuiusmodi sunt simplicia omnia, quorum descriptiones expressantissimis authoribus petitas, ad res ipsas conferre debet, donec exactam illorum cognitionem hauriat, & prorsus imbibat. Co
gnita

gnita verò, viso, gustu, olfactu, tactu, & aliis debitis modis sæpe ac diligenter exaui-
net, non solum vt falsa à veris & adultera-
ta à synceris, verum etiam vt præstantis-
sima à mediocribus, & mediocria a degene-
ribus discernere consuescat.

Est & alia causa, cur tam diligenti exa-
mine opus sit: quædam enim alioqui gra-
ta, & salubria, ob insignem tamen acrimo-
niam, in vasculis æreis decocta, aut instru-
mentis ferreis diu tractata, tam tetrum ac
horribile virus inde contrahunt, vt gustu
fiant abominanda, & quouis valenti ventri-
culo intolerabilia. Quare hoc quoque scire
debet, quo genere vasculorum, & instrumen-
torum, unaquæque medicina sit coquenda,
tractanda, & conseruanda.

Hanc curam, alia quasi huic connexa se-
quitur, scilicet, ut herbas, flores, fructus, semi-
na, radices, debito tempore colligat, & ritè
reponat, ne uel parum efficacia sint, uel pu-
trescant, aut nimis arefacta, uirtutem om-
nem amittant.

Habeat etiam ædes salubri loco sitas, ac
uariis reponendis conseruandisq; accom-
modas: nonnulla enim humido, pleraque ca-
lido, quædam sicco, quædam etiam frigido lo-
co rectius conseruantur, quam uarietatem
non quælibet domus præstare potest.

Diuitiæ quoque saltem mediocres adesse
oportet in primis autem animus liberalis,
ab avaritia sordibusque alienus. Diuitiæ.n.
hoc præstare poterunt, ut commodè habitet,
& medicinas quæ emendæ sunt, suo tempo-
re quàm

442 Qualem uirum Pharma.

re quàm optimus coemat. Animus autem liberalis, minimeq; auarus, cauebit, ne compendii, aut lucri sui causa, deteriores uili pretio libentius, quàm præstantissimas, paulò largiore, comparet.

Iam simplicibus medicinis omnibus diligenter collectis, coemptis, & repositis, succedit industria compositarum ritè dispensandarum, ubi eum in primis uigilantem & circumspectum esse oportet. Nec temerè confidet ingenio suo, in succedaneis eligendus, sed peritum medicum consulat. Quem etiam omnino in conficiendis Opiatis, & similibus præstantibus ac magni momenti medicinis, ut præceptorem & iudicem adhibebit: cui adiunget, si commodè fieri poterit, unum & alterum bonum atque doctum uirum, uel Senatorii ordinis, ut eos habeat ueluti testes suæ diligentiae, industriæ, ac fidei. Deinde quamque medicinam, sic ritè præparatam, debito ac præscripto tempore, fermentari sinat, antequàm eam in usum publicum expendat.

Nec minor in eo fides requiritur, in reiiciendis simplicibus atque compositis, quàm in iisdem reponendis & componendis. Debet enim singulis mensibus, aut sæpius etiam, omnia lustrare, & diligenter considerare, ut corrupta, putria, muccosa, exoleta, & quouis modo inutilia, vel inefficacia reddita, reiiciat, bona fide, nec in iis quærat suum lucrum, quibus ægroto crearetur vitæ periculum: sed sit, ut diximus, animo liberali, & magno, cogitetque, paruum illud damnum

damnum, fide sua iam perspecta, maioris sibi lucri causam fore.

Hæc omnia cum indefessam diligentiam & animum sibi semper præsentem requirant, hoc quoque obseruare conuenit, ne sit aleæ, aut similibus ludis deditus, ne comotationibus gaudeat, aut alioqui vinosus vel ebriosus, neque fœdis amoribus implicatus teneatur. Alea enim negligentiam parit: ebrietas errores, obliuionem, & stuporem inducit: turpis verò amor, etiam veneficia illi extorquere possit. Quare omnino si fieri potest, maritus sit, cui cum vxore rectè conueniat, liberosque habeat, quos honestè educare studeat: huiusmodi enim pigrioribus obstrictus, vagas libidines detestabitur, neque illis fomenta sciens subministrat, & posteritati suæ consulens, bonam conscientiam seruare adnitetur, nec metu, nec gratia, nec prece, nec pretio, ad vllum veneficium impelletur.

Quòd si accesserit vera pietas, hoc est timor Dei, & fides in Christum, charitas erga proximum, & spes futuræ vitæ, omnia erunt tutiora, illustriora, & feliciora. Tum enim cogitabit: Si quid per negligentiam in uitam, aut valetudinem proximi peccauero, iudicium Dei non effugiam: quantò minus effugiam, si sciens ac prudens venenum dederò, abortum procurauero, aut ali quod aliud ingens atque insigne flagitium designauero? Et si humanitas eorum, qui in firmos & ægrotos tantùm visitare solent, Christo adeò grata est, vt illud beneficium,
in se

444 Qualem uirum Pharm.

in se ipsum collatum esse affirmet: quanto gratior erit illi mea cura, & sollicitudo, dum studeo illis medicinas rectè componere, tempestinè exhibere, & non propter lucrum tantum, verum etiam humanitatis respectu operam dare, ut melius habeant & conualescant?

Hæc & similia si cogitabit, vtrò, ac sua sponte, erit humanus, placidus, affabilis, benignus, alacris, in primis autem mitis erga pauperes, commodus erga imperitos: non enim in eorum ineptias, sed in necessitatem ægroti respiciet, ac DEVM omnium in spectorem ac iudicem præ oculis habebit, qui rectè agenti longè maiora & beatiora præmia largietur, quàm ab vllò mortalium persolui possint.

F I N I S.

Elect^m ex solanella b. & lido
Medici Baronⁱ celeberrimi.

℞ foliis. rorari, tartari rorari
pulv. quercini an ʒiij. Turbith
ʒr. Solanella ʒij. rorari
niperi, rorari an ʒiij.
Diagr. ʒj. ligni albes, cinamⁱ
gingiberis an ʒj. s. Cardu sp
ca ʒr. Sacchari dissoluti in aq
cicdⁱ lib. j. ʒiij. et paratur
Electuarium.

Aliud Florentinis celebre.
℞ pulv. solanella ʒij, rorari
gras crudi ʒj. gingib. rorari
cinamⁱ an ʒj. Can. ʒiij
et dimidia melle aptari fiant
Elect^m.

Rebus dictis Praeparat
apud Germanos usualis.

℞ H. viol. loraⁱ an ʒij, gingib.
spica an ʒj. liquir. anisi
ʒij, Liagrudi ʒij, rorari
ʒij. Turbith ʒj. rorari ʒij.
M. et fiat pulv. rubrⁱ. dore
ʒj. cu dimidia in solanella
exardet.

